PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
248
T396M3
1922

Tarhan, Abdülhak Hâmit
Makber ve Ölü

1901
18/703

1901

MAKBER

YAKILDI

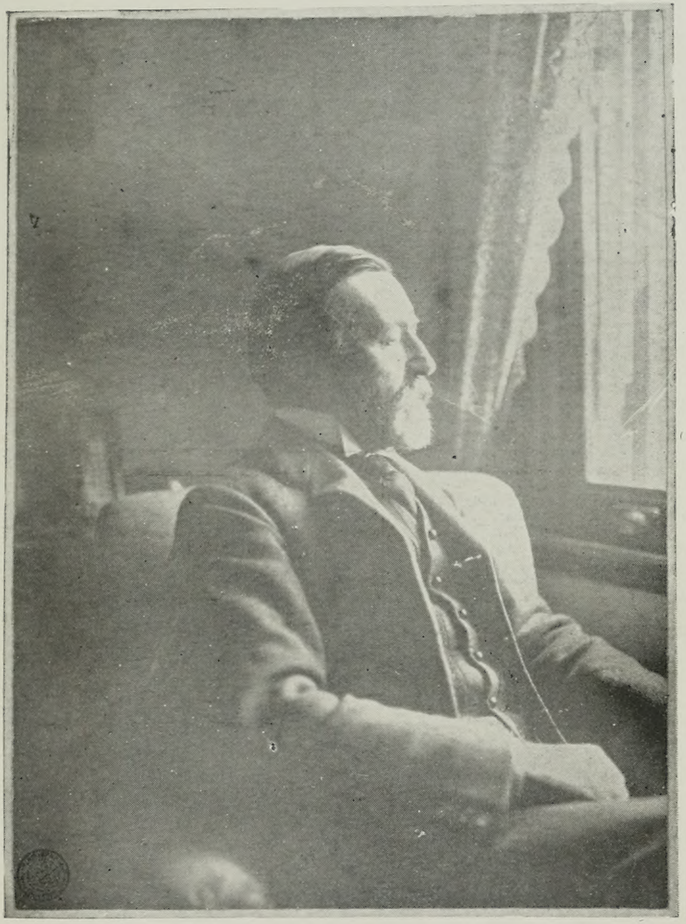

عبدالحق حامد

(مقبر) ی یازدقدن اوتوز سنه صوکره

Tarhan, Abdülhak Hâmit

عبدالحق حامد

Makber

مقبر

و

أولو

تمثيل قطعى

استانبول ــ مطبعهٔ عامره

١٣٤٠ ــ ١٩٢٢

PL
248
T396 M3
1922

هر حقی محفوظدر .

LIBRARY
FEB 7 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

مؤلفك مطبوع آثاری:

ماجرای عشق . صبر وثبات . ایچلی قیز . دختر هندو . نظیفه . نسترن . صحرا . طارق . تزر . اشبر . بلده . مقبر . اولو . حجله . بونلر اودر . بر سفیله نك حسبحالی . زینب . فینتن . غرام (— شهبال — مجموعهٔ مصوره سنده تفرقه اولەرق) . لیبرته (— ترك یوردی — مجموعه سنده — تفرقه) . ساردانایال . والده م . ایلخان . طرخان . طیفلر کچیدی . روحلر . مکتوبلر (ایکی جلد) . ابن موسی . یادکار حرب . عبدالله الصغیر .

55
93
36

(مقبر) له (اُولو) یالکز شاعر اعظممز عبدالحق حامد بکك انافس آثارندن دگل، مخلّدات بشریه‌نك‌ده نفائس ادبنندندر. اوتوزیدی سنه اوّل، بری برینی متعاقب، انتشار ایدن بو ایکی اثر، شعرمزه بویوك بر انقلاب گتیرمشدی. انتشارلرینی متعاقب، لهنده، علیهنده، یوکسه‌لن اصوات انتقاد گوستردی که بزده دگیشمش و گوزللشمش بر طرز نظم وار. ایکیسی‌ده یالکز بر کرّه صورت مشروعه‌ده، یعنی مبدعك حقّی ورضاسی داخلنده طبع اولنمش، اوندن صوگره قچاقچیلر طرفندن کرّات ایله باصلمشدر. اولدقجه منتظم صورتده چیقمش اولان ایلك طبعلری شویله طورسون، غایت فنا کاغدلر وسراپا مرتّب سهویّاتیله آلوده صورتده باصلمش نسخه‌لری بیله کمیاب بولنیور. بو ایکی شهکار شعرمزك بویله پریشان شکلده قالمسنی حمیّت ادبیّه ایله قابل تألیف گورمدیکمزدن، شاعر اعظمك لطف مساعده‌سنی بالاستحصال، ممکن اولدیغی قدر منتظم ومصحّح صورتده طبع وتمثیله ابتدار ایتدك. ایلك طبعنده سانسور طرفندن چیقارلمش اولان بعض ابیات ومصراعلر طبع اخیره درج ایدلدیگی گبی، مؤلّفی طرفندن یازیلان ایکنجی بر مقدّمه‌ده اثره علاوه اولنمشدر.

طابع

صوڭ طبعه مقدمه

مقبرله اُولو سکوتایله فریاددر. یاخود بر سکوتانین آلوددر.

مقبر دیدیگمز لیل مظلمدن طوغان بو اُولو، آتیده برگون حقیقت گبی عریان ویا کفن پوش عجز وعصیان، بر طیف شبرو حالنده، امینم که، بر مجلر یه‌ده کیره‌جکدر.

بو مولود حسّیات ولودڭ صداسی ایشیدلمز، فقط طویولور. اومهد سرمدیت عهدڭ سکوتی بر نوع الهامدر. مألنه عقللر ایرمز، فقط قلبلرده معنیدار اولور.

بن اختیارلادقجه اُولو تازه‌لشه‌جك، مقبر تازه‌لنه‌جکدر. نیچونمی؟.. عرض ایده‌یم:

مقبری ادبی حیاتمزڭ قبرستانی گبی یاد ایدیشم محضا ادبیّات نقطهٔ نظرندن بر توجیهدر.

یوقسه بو محشر دنیویٔ بشرده حیات ایله ممات باقی اولدقجه، بوقبهٔ نیلگون خلقتده سکوت ایله فریاد دوام ایتدکجه وانسانلرده حسّیات بولندقجه مقبرله اُولونڭ حیاتی، یاخود بو ایکی اثرڭ محتویاتی ایچون زوال وفنا تصوّر اولنه‌ماز.

هر فرد ذیروح برگون بنم گبی مصاب ومجروح

اڭله‌جق، نه گبی حس ایده‌جك ، نه گبی آغلایه‌جق ، و ، هیچ گورمه‌مش ، زیارت ایتمه‌مش اولدیغی **مقبر**له اُولوینی کندیکندینه‌و من طرف الله اوقومش، أزبرله‌مش بولنه‌جقدر .

مقبر هرفانی ایچون ابدی برضربه ، **اُولو**مردنیوی ایچون معنوی بر تربه‌در . بونلرده بر هویت شعریّه، بر طبیعت ادبیّه والحاصل بر حیات صنعت تحرّیسنه تصدّی نباشانه بر تعدّی اولور . او یولده بر زائر ایچون **مقبر** طاش کسیلیر ، **اُولو** صیریتغاندر. وبن زائرك اویولده‌سنی برقهرمان هنر گبی تلقی ایتمم. او برادبیات آرسلانی دگل، بلکه برمعنویّات صیرتلانی‌در . [*]

---

[*] **مقبر** ایلك انتشار ایتدیکی زمان ، زمانك احتیاج تجددینی وبو تجددك لسان جدیدینی آکلایه‌میان بر قسم صنادید نظم ونثر بیوك برقیامت تقید قوپارمشلر، (بویله بر مرثیه‌یه عالم کولر) دیمشلردی . **مقبر** شاعرینك ،

> کوارمی مأتمه دنیاده هیچ بر صاحب انصاف ؟..
> فلاکت کورمه‌مشلك دردی ایلرسك استخفاف !..

بیتنی حاوی منظومه‌سی اونلره‌ویرلمش جوابلردن بریدر. شمدی.

عمرم وفا ایدرسه اُولو ایله مقبر برچوق آثار آتیه‌یه رهبر اوله‌بیلیر. واونلر، تنقیدات ادبیه‌یی کمال فخر ایله قارشیلایه‌جق شیلر اولمق احتمالی واردر. ذاتاً بوندن اوّلکی مؤلفات حقیرانه‌مك هر صحیفه‌سی کشاده و مالامال قصور واهمال، هر درلو تعرّض وتنقیده آماده بولنیور، یرتجی قلملره آچیق صحیفه‌لر!... — آنجق آغلایانلره گولونمز، فریاد تقبیح وتوبیخ ایدلمز. — آه، خالقله مخلوق آره‌سنده بر زاسترا هدر.

بوایکی کتابك صاحبی ممکن ومعمر اولوب‌ده، مثلا یتمش یاشنه ایردیگی زمان، او ایکی آدجانکاه اوتوز یدی سنه‌دنبری زوبراه الاه اولمش ازله‌جق واونلره، کیم بیلیر،

او ماجرایه قارشی میال نسیان، داها طوغروسی خلقةً مائل عفو واحسان اولان شاعراعظم، بو مقدمه‌یی استانبولده‌کی مریدانندن برینه، ویانه‌دن ایصال ایدن بر مکتوبنده وکچوك بر حاشیه شکلنده دییورکه:

- مقبر - ه مسلط اولانه صبرتملانلرك ابزاری وارسه‌ده کندیلری نیرزابه ایندیلر. مقدمه‌ده اونلردن بحث ایتمدم. چونکه اوزمانه، یعنی بحث ایتسه‌یدم، بن‌ده صبرتملانه اولوردم. طابع

اثنای سفرده دها نه واویلالر قاپانه جق، فقط بو قافله ٔ افترانك صوڭ رهرووی برسکوت ابدی اوله جقدر .

بونك ایچون ــ سکوت ایله فریاد ــ باقی اولدقجه دیمشدم . و اُولو ایله مقبر اشته یالکز بو اعتبار ایله دائما تازه و تر قاله جق؛ اسلوبی ، انقاضی نه قدر هرم و قدم کسب ایدرسه ایتسون .

دیه بیلیرم که مقبرله اُولو بنم اثرمدن گال، یادگار روزگار- در. یاخود بنم اثرمدر، هیچلکدر، فقط پایداردر.

ویانه ، ۱۵ مایس ۱۹۲۲

عبدالحق حامد

ایلك طبعه مقدمه :

برقاچ پریشان سوز

مقبر—که آثار موجوده نك الڭ اخیری در— فنابولمش بر وجودك بقاسی ایچون یاپیلدی. مقابرده مندمج اولان معالیٔ شعریه دن مقبرده بر اثر بولنمادیغنی بیلیرم. مقبر بر فریاد تحسری شاملدرکه هیچ برگه مستند اولدیغیچون مطالعه سندن حاصل اوله جق نتیجه ده هیچدر؛ لکن نجه برشیدر.

أوت، بو کتابی پایمال مطالعه ایدن فکر بر قبرستانی طولاشمش اولور. وقبرستانده واقع اولدیغی گبی، هیچ برشی آڭلامیه رق، ایچندن چیقوب گیدر.

بو کتابڭ مقدمه سنی گورمکله نتیجه سنه واقف اولمق، یاخود مندرجاتی اوقومقله اسمنی دوشونمك بردر.— بو کتاب قبرستانده یازلدی که بدبخت مؤلفنی أبی طانیسانلره کدر،

طاشیانلره ایسه کلال ویرر. تأثراتمی یالکز گوکلمده صاقلامق، یاخود یازوب ده باصدیرمامق ممکن، بلکه‌ده اولی ایکن، بو صورتده میدانه چیقارمق لازمی ایدی سؤالی وارداولورسه اونك جوابی حاضردر:

وادئ سکوته دوشنلرك اجسادندن مرور زمان ایله بر آوج طوپراق قالدیغی گبی، گوکلده اولان العزیز بریادگاردنده مرورزمان ایله بر بلیرسز خیال قالیر.

بن او خیاله قانع دگلم.

کتابی یازوب ده اوراقم ایچنده حفظ ایتمك ایسه افکار متأیسه، یاخود اعضای میته گبی پریشانلغنه خدمت ایدر.

بن او پریشانلغه تحمل ایده‌مم.

یا کتابی میدانه چیقارمق، بوقاریده امید ایتدیکم گبی، بقاسنه‌می خادم اوله‌جق؟.. اوده دگل. مقبر، هیچ اولمازسه، بندن زیاده معمر اوله‌جقدر. ایشته بونك ایچون نشر اولندی.

گوکلمده‌کی فریاددن یاپلمش بر مزاردر که محتویاتنی طاشلره یازلمش سوزلر گبی ایسترم. هیهات!....

مقبرك حاوی اولدیغی فریادلر آیری آیری بر طاقم قبرلردر.

فقط بونلرك هپسنده یالکز بر وجود دفین بولنیور.

او وجود ایسه بکا سودیکم بر یوزده تجلّی ایدن انسانیتدر.

— بن بو کتابی کندم اوقویه‌یم دیه یازدم. زیرا حسیاتمه اشتراك ایده‌جکلر نادر، بلکه دخی برقاچ نوادر اوله‌جغنی بیلیرم.

برده ذاتاً کیمسه‌نك شریك تأثرم اولمسنی ایسته‌مم. قورقارمکه او اشتراك تجربه‌یه متوقفدر. بن ایسترم که حالنه آغلادیغم بیچاره ایچون یالکز کندم آغلایم. بو یالکزلق، بك بیوك بر عذاب اولدیغی ایچون، بکا عین تسلیت کلملیدر.

مُطالع کورر که بو مقدمه‌دخی کندم ایچون یازلمش بر کتابه بکزیور.

کچه‌لم.

مقبر ك بر طاقم تکرراتدن عبارت اولان محتویاتی یالکز برلاقیردیدر. او لاقیردی ایسه یالکز مزاردر: بتون آوازه‌لرك نتیجه‌سی یالکز صوك نفس اولدیغی کبی.

مقبر ك آثار سائره‌م کبی فنا بوله‌جغنده شبهه‌م یوقدر. ذاتاً تأثرملك محافظه‌شدتنه ابدیت بیله کفایت ایتمز. مؤلف خالقنك حضورینه یوره‌کندن بو یاره‌نك قانلری جریان ایده ایده چیقه‌جقدر.

بعض قلبلرده کدرله سرور بر برینه جانشین اوله‌ماز.

قلب واردر که پرورده ایتدیگی حزنی دنیانڭ اولانجه حظ ومسرتلری ازاله ایده‌مز. ینه ده او حزن هیچ بر مسرورّیته مانع دگلدر. بعض گوکلرده ایسه حزن ومسرّت مجتمع بولنور. بر حزنده صفا بولنمسی، بر تبسمڭ کدرانگیز اولمسی بوندندر. فقط ینه قلب واردر که محافظه ایتدیگی کدری سوینج تزیید ایدر. بنم کدرم بو اکدارندندر.

کدرمڭ آرتمسی ایچون سویلمك ایسترم. بونی کیمسه‌لره آڭلاته‌مام. بو حسّڭ لسانی آڭلاشلمقدن بریدر. سکوت ایده‌لم.

فقیرڭ بر اثری اولدیغیچون **مقبر**ی شعر دیه تلقّی ایتمك ایستین، اوقورسه، مطالعه‌سنده بنم شاعرلگمدن بر نشان بوله‌مز. آنجق دوشونور ایسه بر فریاد طویار که ایسترسه اونی بر شعر ظن ایدر. او فریاد، بشرڭ عجزیدر.

اڭ گوزل، اڭ بیوك، اڭ طوغری شعر بر حقیقت مدهشه‌نڭ تضییقی آلتنده هیچ بر شی سویلیه‌مه‌مکدر. **مقبر** ایسه خطابت ایدیور.

انسان، بعض کرّه، خاطرینه گلن بر خیالی طانیه‌ماز، اوقدر گوزلدر.

ذهنندن اوچان بر فکره یتشه‌مز، او قدر یوکسکدر.

قابنده طوغان بر حسّی بولهماز، اوقدر درین در. بو عجز ایله بر فریاد قوپارر، یاخود پك قرا ڭلق بر شی سویلر، یاخود هیچ بر شی سویلیه مزده قلمی آیاغنك آلتنه آلوب آزر. بونلر شعر در.

شعر گوڭلمدن طوغمش بر تأثری حاوی ایکن بعض طرفلر نجه بنم، روایت اولنان، شاعرلك گمله بسبتون اجنبی در. اوقویان بر برینه بگزه مز ایکی لسان بولور که شعرك بلکه ایکی آدم طرفندن یازلدیغنه ذاهب اولور.

هله یازدیغم شیلرك بعضیسی اوقدر بنم دگلدر که معنالرینی کندمده آڭلایه مم.

حکایهٔ ماضی یه دائر اولان جهتلری ـ که الك خراب یرلری اولدیغی حالده، الك سودکلرمدر ـ بنی شاعر صایانلری گریان، یاخود صایمیانلری دها زیاده راست بیان ایدر.

بعض وادیلری ده بنه بنم شعرمه دگلده بر تازه قیزك مزارینه بگزر. برنجیسی نقایص ادبیه دن، ایکنجیسی نقایص انسانیه دندر.

تصویر فضائله تعلق ایدن جهتلرینه گلنجه، پك ناقص، یاخود پك ناکافیدر.

بعض طرفلری ده، فریاد حالنده اولدیغیچون، او قدر یرده قالماز.

مقبر ، عمومیّتی اعتباریله، پك چوق نظرلر ایچون صغوق بر اثردر. بوصغوقلق یالکز بنم قلبمی احراق ایدر .

عالم ادبیّاتده بر آخرت لازمدر . مقبر او آخرتدن نشاندر.

مقبر حیات ادبیمزك قبرستانیدر، بنم زوالمدر.

مقبر برفکری برچوق طرز بیانده سویلیور . الفاظی خواصّ ایچون هیچ، معناسی خواصّ وعوام ایچون هیچ، وجودی برمرحوم ایچون مزار، بناءً علیه نجه برشیدر.

مقبر اوغرادیغم فلاکتك آغرلغنه نسبتله خفیف ، درینلگنه نسبتله تهی، شعرلگنه نسبتله هیچدر. فقط بکا نسبتله برشیدر.

مقبر مقبردگل بر تربه، تربه دگل برمعبد، معبددگل بر کره، کره دگل بر فضای بی انتها اولمیلدی. حالبوکه بر مقبر بیله دگل . مقبر نور الهینك ایندیگی، فکر انسانینك چیقه مادیغی بر منبر اولملیدی.

مقبر بر محشر اولملیدی. هیهات!..

فکر چیقمامليدر دیمم . چیقه ماز برحالده بولنمایدر.

مقبر ده اینیور، مؤبّداً اینیور!.. بوابدی اینش بردرینلگه

دال ولسه بیله، حیفا که ینه مقبر اولمقدن بشقه بر شی دگل: مقبر لك معناسی مقابرك ظواهرندن عبارت .

— نقایص ادبیه ، نقایص انسانیه دیمشدم . أوت ، نه یاپالم؟...

خطانی تصحیح ایچون نه یاپام کداك بیوك خطا مصححدن صادر اولیور !.. گوزل چهره‌لر نامنه ، بیوك نامار اصحابنه هیکللر یاپلدیغی گبی، گوزل فکرلر ، بیوك وقعه‌لر ایچون ده بیتلر یاپلیدر . مزار، اللهك یاپدیغی بر هیکل . بز اونی نصل تصویر وتجسیم ایده بیلیرز ؟..

— هانکی شاعر بر گوزل قیزه اونی گورمینلرك نظرنده تجسیم ایده‌جك قدر جسمانیت ویرمش ؟.. هانکی قلم محاسن طبیعیه‌یی حقیله تقلید ایتمش ؟.. بزم یازوبده الڭ گوزل بولدیغمز شعرلری بزه الهام ایدن طبیعتدر . اوشعرلر صوده گورونن عکسه بکزر که مطلقا خارجده بر مسببی اولور .

بعض اکابر ادب بر شاعرڭ مزیاتی کندی بیننده تولد ایتدیکنی ادعا ایدرلر . بن بو فکرده دگلم . بنم {اکروارسه} محاسنم طاغلرڭ ، بایرلرڭ، گوزل یوزلرڭ ، چیچکلرڭ گدر . سیئاتم بنمدر .

بیتیرمه‌دن اول شونی ده سویله‌یم :

مقبر ڭ بنده وقوعنی خبر ویردیگی مصیبت، هر حالده برابر، اشعارمه‌ده بر بیوك انقلاب گتیردی. بو انقلابڭ صدمه‌سیله فکرمڭ ایتدیگی حرکت، تدنی، یاخود ترقیمیدر.. اوراسنی اخوانم تمییز ایدر.

مقدمه‌ده بیله ایکی سوزی بر آرایه گتیره‌مدیکمه دقت بیورلسون. دیدیگم انقلاب، سما ایله مزارڭ مصادمه ایده‌جکلری بر نقطه‌ده، یاخود بر فضای نامتناهیده بولنمقدر. قلبم، مدتلرجه، بو ایکی فوق‌العاده‌نڭ آره‌سنده قالدی. بونلر یاقینلاشدقجه بن تسلیت بولور، آیرلدقجه نومید اولوردم. نهایت برلشدیلر. بن أزیلدم، **مقبر** چیقدی!.. بو، شعرمیدر؟.. نه ممکن!.. سما ایله مزار برلشمه‌ملی، دها طوغریسی، آیری قالملی ایدیلر. بن افتراق واستغراق ایله فغان ایتملیدم. او، شعر اولوردی.

مقبر دن اول یازدیغم شیلرڭ پك چوغنی بگنمم بعضیسنی پك آز بگنیرم. **مقبری** ایسه هیچ بگنمیورم چوق سویورم.

— بگنمدیگم شو سببله‌درکه بو کتابڭ ادبیات ایله پك آز مناسبتی وار. سودیگم شونڭ ایچوندرکه بو کتاب اودر.

بتون موجوداتی شعر گورنلر نظرنده بلکه **مقبر** ده بر شعره بگزر. نجه بر شاعره‌یی آندیرر؛ او شاعره صانع

قدرتك برشعری ایدی. مقبر ك محتویاتی ، بونجه نقایصی ، حشویاتیله برابر ، برمرحومه نك روحانیتی ، بر روحك معنویاتیدر.

— مقبر اونك حالی ، اونك رسمی ، اونك خیالی ، اونك هیکلی ، اونك مزاریدر؛ اونك هیچ بر بکنیله جك یری قالمیان حیاتیدر . ینه تکرار ایده یم : مقبر اودر . بونك ایچون سوردم .

لکن مقبر ادبیات نقطهٔ نظرینه قارشی چرکین بر چوجقدر : معصوم ، فقط گوزل دگل؛ حقیر بر فیلسوفدر : حکمت ، فقط شبهه لی؛ قصورلی بر حسندر : فریاد ، فقط مصنع؛ معمور بر مزاردر : حزین دگل ، فقط مزار؛ بر مغرب ، فقط پارلاق؛ بر گوزل ، فقط سویمسز؛ بر شعر ، فقط قافیه لی .

بونك ایچون ده بگنمم .

فکرك سرحدی ممات اولدیغی کبی ، شعرك ده الفاظه انتقالده حدودی قافیه اولیور . نه یاپالم !..

مقبر ایچون بر فکر شرعی بیان ایتمك لازم ایسه ، ایشته بو کتاب بر مرحومه نك مزاریدر .

زائرندن فاتحه نیاز ایدرم .

عبدالحق حامد

قبر

آه ای زائر [*]

موتك پنجهٔ سنده پیر وجوان زبوندر. قبرستان
تراب حاله کلشن اسرار الهیه ایله مشحوندر. اشته
شو کوردیکك یره عبدالحق حامدك نوردیدهٔ زوجه سی
فاطمه خانم کومدیلر. مرحومه پیری زاده خاندانندن
بر یتیم ایدی. بهار عمرنده وطندن دار غربتده ارتحال
ایتدی. او وجود حزن نمون شمدی سندن
فاتحه استر بر روح ذی سکوندر.

صالی بیروت فی ٦ رجب ١٣٠٢

---

[*] بو سوزلر بیروتده کی مقبرکده طاشنده محرردر.

ایواه!.. نه یر، نه یار قالدی، گوکلم طولو آه و زار فغان ندی.
شمدی بورادهیدی، گیتدی ألدن،
گیتدی ابده گلوب ازلدن.
بن گیتدم، او خاکسار قالدی، بر گوشه‌ده تارمار قالدی؛
باقی او انیس دلدن، ایواه!..
بیروتده بر مزار قالدی.
نرده آرایم او دلربایی؟.. کیمدن صورایم او بی‌نوایی؟..
بیلدیر بکا نرده، نرده یارب؟...
کیم آتدی بنی بو درده یارب؟..
دیرلر که: او نوت او آشنایی، گیتدی، طوته‌رق ره‌بقایی...
صیغسونمی خیاله بو حقیقت؟..
گورسونمی گوزم بو ماجرایی؟..
سرعتله فصل دگشدی حالم؟.. آلماز بونی حوصله‌م، خیالم.
برشی گورودم، مزاره بکزر،
باقدقچه آلیر، او یاره بکزر.

شكلرله گذار ايدرليالم ، آرتار ينه ماتمم ، ملالم .
برصدمهٔ انقلابدر بو ،
بيلمم كه ياقينميدر زوالم ؟..

چيق فاطمه ، لحددن قيام ايت ، يادمده كى حالكه دوام ايت ،
كتم ايتمه بو رازى ، سويله بر سوز .
بن ايسترم آه اويله بر سوز !..

گللر كبى ميل ابتسام ايت ، داغدله چاره بول ، مرام ايت :
بر طاتلى باقشله ، بر گولوشله
ايام حياتمى تمام ايت .

مقبرمى ، نه در شو گورديگم ير ؟. يا بويله روامى جاى دلبر ؟
بر تجربه در بو ، حيله در بو ...
يوق ، محومه بر وسيله در بو .

باق باق ، نه د گشمش اول سمنبر ! . گل چهره سى ، باق ، نه يولده مغبر !
نفرين ، بو سياه بخته نفرين ،
فرياد بو حاله تا بمحشر !..

يارب ، بكا بر ملك عيان ايت ، پرده يى اويله امتحان ايت :
طوغسون گوره يم اوماه يردن ،
نورك چيقه اى اله يردن .

مقصود حیاتی درمیان ایت ، فردای بشر نه‌در، بیان ایت؟..
یا فکرمی روحنه قیل ایصال ،
یا روحمی خاکنه روان ایت .
دردا اولدی مقیم، چاره گیتدی، گویا وطنم کناره گیتدی ؛
بن غربت دائمیده قالدم ،
بر تربهٔ بی امیده قالدم .
افقمدن او ماه پاره گیتدی ، بر مطلع نب نثاره گیتدی .
گوردم یوزینی مثال ظلمت ،
مطلع اوکا بر ستاره گیتدی .
گوردم یوزینی تراب ایچنده، گلدم، آرادم کتاب ایچنده.
بر خواب گلیر او، دیده‌دن دور ،
گیتدی دیده‌مزاره اول نور .
بو صفر نه‌در حساب ایچنده؟.. ارقام اوکا انقلاب ایچنده.
بر هیچی ذی وجود ، یاخود
بر قبردر اضطراب ایچنده .
هر گوردیگی شیدن، الله‌الله!. صولندملر او ایلر اولدی اکراه[*]
ایتمزدی هوس گوزل هوایه ،
ویرمزدی سمایه غیری پایه .

[*] بو ـ اکراه ـ معلوم یا، طوغری دکلدر . ترجمه‌ده استکراه یرنده قوللانیورلر. بن‌ده اویله یاپدم.

ع ۰ ع

طوتمشدی فنارهن او همراه،   ایتمك بنی ایسته مزدی آگاه؛
نالان ایدی بنجهٔ ورمده ،
گوردکجه بنی گولردی ایواه !..

برگون اوزاق اولسه صحبتندن،   عمرم گیجه مزدی حسرتندن
بر آن فراقی بی تأمل،
ایتدم ابدیسنه تحمل .

قورتولمادی آه !.. علتندن ،   جان قالدی علیل فرقتندن.
آگلاردی نه‌در عذابی قبرك ،
گوزسه‌یدی بوحالی جنتندن .

یارمدی او، یوقدی بر رقیبی ؛   اولمش ایدی روحمك طبیبی.
شمدیسه ألنده یوق علاجم ،
لکن اوکادر هب احتیاجم .

اورمق نه‌دن اویله بر غریبی؟..   غربتلرینك بومی عقیبی؟..
بن باری تراب اولایدم اول،
مادام تراب ایمش نصیبی !..

صحتجکی دائما دگر گون،   قابی ایسه بیك کدرله مشحون.
آغلاردی ایچی، اولورسه خندان،
خنده‌یله ایدردی ستر هجران .

یك چوق كشی ظن ایدردی ممنون، ممنونلق اولورکن اونده محزون،
ایتمشدی بنی بو حالی پر یأس ،
ایتمشدی بنی بو حالی مفتون.

مقبر، صوکی در دقایقك بو ، برسر غریبی خالقك بو.
بر نور، که میل ایدنجه خوابه ،
ایتمکده نشو بریبغین ترابه .

الك بوکسکیدر شواهقك بو، الك مدهشیدر حقایقك بو.
بدبخت ، او حقیقت آکلاشلماز ،
شانك بو ، جهانده لایقك بو !..

همپای سکوت روزکاری، قارشیمده یورر، طورر مزاری.
کچدکجه بن اول کذارکهدن ،
- کیم هیچ کچلمیور ولهدن -
کوردکجه تموج غباری، کوکلم کله جك صانیراو یاری.
[*] بر غملی خبر طویوب، دیمشدم :
آ کاه ایده یم او غمکساری .

قلبمده تأثر زوالی ، فریاد ایله شرح ایچون بو حالی.

---

[*] داماد شهریاری نجیب پاشا مرحومك خبر ارتحالیدر .

٤٠٤

گاه عودت ایدرده‌ قبرندن،
أوده اونی بولمق ایسترم بن .
بردن بره فوتنك خیالی،   تغریب قیلار بواشتغالی ...
گوکلمده ینه تحشّد ایلر
بالجمله مقابرك ظلالی .
یارب، أوله‌یم‌ می، نیلیم بن؟.. آیری یاشایم می‌ سودیکمدن؟..
ویردك بکا بویله بر مصیبت،
ایتدك بنی دشمن محبّت .
یا برقولی سومیورمیسك سن؟.. یا بویله أولوم نه‌ گامی أرکن؟.
هیچ بولمامق اوزره غائب ایتدم،
مجنون گبی بن اونی سورکن .
یوق یوق!.. بونك احتمالی یوقدر، قلبك اوقدر مجالی یوقدر.
مستقبله حکم اولنماز ، امّا
وجدان قیلیور بقایی ایما .
یوق شبهه که اسکی حالی یوقدر، لکن اومادم زوالی یوقدر.
الآن یاشامق بکا کرکمز،
عالمده بونك مثالی یوقدر.
الله ایشنی گور ای برادر، ایتمزمی بوایش بنی مکدّر!..
لکن نه مکدر، آه صورما !..
کیمدر کیم اوبیگناه ؟.. صورما !..

اولمشدی یتیملك مقدّر ، بیلمزدی نه‌در پدرله مادر.
بیل سنّنی : یکرمی آلتی‌وار ، یوق ،
طوت ، صکره ، اونی مزاره گوندر!..

کندی گبی اولمادن خبردار ، اولادینی‌ده یتیم ایدر یار .
تعقیب ایدرم اگرچه هر گون ،
بن یولده ایکن غروب ایدر گون .

مجهول قالیر نتیجهٔ کار : یا خواب او ، یا بر خیال بیدار .
متروك ، ظلام ایچنده ، بیکس ،
بن یار قدیمی صانکه اغیار .

یوق ، بن بو تحوّله طیانمام ، بن بویله حقیقته ایناممام .
شدّتله بو بکزیور محاله ،
بیلمم ، نیچون آغلارم بو حاله!..

هجرك ایله حشره سورسه‌یادم ، قانمام ملکم ، بو درده قانمام .
حشره قدر آغلاسه‌م یتشمز ،
حشره قدر آغلاسه‌م اوصانمام .

لاهوت نه‌در ، نه‌در یا ناسوت؟.. فریادمه قارشی امر مسکوت[*]

---

[*] مؤلف ـ امر مسکوت ـ ی اختتار ایتمش ایسه‌ده یا کلشلغنه اعتبار ایتمه‌مشدر .

ع ح

برسر آولیور بتون بو اسرار ،
معنی بیتیور قیلنجه تکرار .

یاربی، نه‌در او تخته تابوت؟.. اولمازمی عقول بونده مبهوت؟..
ممکنمی او جسم نازنینی
تکفین ایده بر عجوز فرتوت؟..

اولمك دیورز، نه‌در بو تعبیر؟. جانانمی ایده بو حالی تفسیر؟..
الك اینجه یرم قیرلدی یارب ،
قارشیمده نه‌در بو برج عقرب ؟.

ایتمزمی بو حال جانه تأثیر ؟.. قیلمازمی بو اعتقادی تغییر؟..
حیرت اگر اولماسه‌یدی وارد ،
انسان نه‌یی عد ایدردی تدبیر ؟..

سن فاطمه، گیتدك اویله بن سز، گوکلم عجبا یاشارمی سن سز؟.
أولمك ، یشامق، یاجان چکشمك،
راضی‌یز ، امان فقط دگشمك !..

سن، بن گل ایسه‌ك بو گون دیکنسز، آزاده حیاتسك محنسز.
بن عالمی نیلیم چمنزار،
بن عالمی نیلیم چمنسز !..

یاربی، بو امری سن بیوردك، اول صوت حزین نه‌در طیوردك.

نه‌یدی یا او دست و پای بارد !..
بر بویله قضا اولورمی وارد !..
ای موت، نیچون بودامی قوردك؟ جانپاره‌می اورماسه‌ك نولوردك؟
بو خستهٔ بی شفایی ای موت،
الـٰـٰ أولمیه‌جك یرندن اوردك.
ایتدی ابدی سقوط او کوکب؛ بولماز ابدی حصول او مطلب؛
چیقماز، آچیلیرسه هب فلکلر؛
اینمز یره، دوشسه هب ملکلر.
[*] بیلدیزلر ایچنده جان برلب، لکن آرام او ماهی هر شب؛
گورسه‌م بیلیرم که خواب گوردم،
طوتسه‌م گوروروم خیالدر هب.
اولسونمی ایچم غروبه مائل؟.. اولمازمی أوم طلوعه حائل؟..
یادیله اونك ــ که مهرجاندر ــ
گوکلمده غروبلر عیاندر.
بر فکره بونوراو لنجه شامل، اولمازمی اواحتیاج زائل؟..
بر لحظه اونی تفکر ایتمك،
بیکلرجه طلوعه‌در معادل.

---

[*] بیلدیزلر ایچنده جان برلب اولان، شاعردر.

طابع

یارب، المده در نجاتم؛ ماتمله سربسر حیاتم .

ایتدکسه بنای انسی ویران،

هجرانه باری ویرمه پایان .

اولسون بوغریوده ثباتم، نالان اوله بستر مماتم .

گوکلمده کی یاره تازه لنسون،

اولدقجه هرمپذیر ذاتم.

بیری زاده یدی نام و شانی، بش یوزسنه لکدی خاندانی .

بیکلرجه خزاندن بقیّه،

برسروه بهاردن هدیّه.

گزمشدی حقیر ایله جهانی، گچمشدی مشاق ایله زمانی.

جنّت گوزو کوردی روحه مفتوح،

معصوم ایدی اولقدر جَنانی .

قلباً او نمونهٔ اصالت، مشفقلکی واصل نهایت؛

اول قلبه ایدی نشانه چشمی،

مفتوح رهِ جنانه چشمی .

بیتدکجه نزاکت وظرافت، باشلاردی ذکا ایله درایت.

اونده یدی محسّنات اخلاق،

اونده یدی محاسن قیافت .

برشعر ایدی مبهم ومؤثّر، تمیز قیلان اولوردی شاعر.

صحراء، اشجر، نزر اونکدر،
بن واسطه‌یم، اثر اونکدر.
بیك حیرت ایله اولوردی ظاهر، حالنده غریب یوزلو بر سر.
اظهردر او شمدی مقبرنده...
سبحان الله حیّ قادر!..
بن آکلار ایدم او رویِ زردی، کیم شعرمه رنك شعر ویردی.
بالله دوشوندیکم یازلماز،
البته قلمله طاغ قازلماز.
کیزلر یورکنده گرم و سردی، معلوم دکلدی خلقه دردی.
هیچ بیلمیه‌رك نه‌در مسبّب،
کیم کورسه فقط آجیر، سوردی.
مالکدی او خلقت نجیبه، بر فکر مصحّح و مصیبه.
چیقمازدی سمایه زوایه‌مدن،
آکلاردی مرامی ناصیه‌مدن.
چوق یازمازایکن ـ بو درغریبه ـ الهام بولوردی برادیبه.
ایتمشدی بنی او اینجه سوزلر
مفتون او ذکای دلفریبه.
تجدید قیلوب خراب شعرم، دستنده بولوردی تاب شعرم.
ذهنمده‌کی فکره یار اولوردی،
غیب ایلدیکم سوزی بولوردی.

ایتدکجه یازوب حساب شعرم، آ کلاردم اولور کتاب شعرم.
شاعرلگی غیری نیلیم بن ؟..
اولسون دیلرم تراب شعرم !..

گیتدی نظرمدن... آه گیتدی!.. بی مقصد و بیگناه گیتدی.
هر فرد، جهانده بردر اما،
بردانه دگلدر اویله ـ حاشا !. ـ

بردانه ایدی او ماه، گیتدی، آیلرجه اولوب تباه گیتدی.
گورسه‌م یریدر سنی قرا کلق،
نورم بنم ای اله، گیتدی !..

محو اولسه ده برشکوفهٔ تر، واردر اوکا جانشین دیگر؛
البت اوده بر گوزل چیچکدر،
اولکی دگشمه‌مش دیمکدر.

ایلرسه غروب مهرانور، تکرار طلوعی درمقرر.
هیچ آچیه‌جق فقط بو گلبن،
هر آن ایده‌جك غروب او اختر !..

بیك یولده سنی دوشوندم ای ماه، قالدی یاری یولده عقل کوتاه.
بر صاعقه وار، صداسی چیقماز،
بر نور دوشر، ضیاسی چیقماز.

اللّه !.. دیدم ایشیتدم الله، فریاده حیرت اولدی همراه .
هر کس نظرمده گیتدی برگون ،
بن فوتنه صکره اولدم آگاه .

یارب، بیلهیم نه در حقیقت، هجرانمی دینك بو سر خلقت؟..
یوق فرقی، نه یولده ایکلسهم بن ،
بر مشجره نك ایکلتیسندن .

هرشی ویرر اولدی جانه فرقت، هرشی گلیر اولدی قلبه رقت .
ایواه، نه زهر ایمش حیاتم !..
بونجه آجی یه گلیرمی طاقت ؟..

یوق شبهه که زهردر حیاتم ، ایچدکجه گلیر دم مماتم .
تشریح وجود قیل : عدمدر ؛
تعمیق نشاط قیل : سقمدر .

أولمکدهمیدر عجب نجاتم ؟.. قالمقده نوله محسّناتم !..
صنعك باشمه بیقلدی یارب ،
زیرنده نه‌در بنم ثباتم ؟..

طورسون یتشیر سموم قهرك ، طغیانی یتر بو نهر زهرك .
طورسون بو سیول بی‌تناهی ،
بر جرعه‌یه قائلم الهی !..

آلدی بنی موجه‌سی او نهرك،   چو کدی بکا طوپراغی بو شهرك.
حالا یاشارم، نه‌در لزومم؟..
برعضوی میم؛ وجوددهرك؟..
مرآتی میم جلالكك بن؟..   یا عکسی میم جمالكك بن؟..
بندن بو جهان نه‌آکلار، ایواه!..
مأیوس ایدرم عقولی بالله!..
برلفظی ایسه‌م مأنكك بن،   الك چیركینی‌یم ظلالكك بن.
جلوه‌ك او له مازمی تام بنسز؟..
نقصانی میم کمالكك بن؟..
سن آلدك او یاردیگذاری،   غم ویرمه آلنجه غمکساری.
دریامی گرك یا گوز یاشمدن؟..
آلچاقمی شوکوه‌لر باشمدن؟..
صو صدن یا بو قلب ناله‌کاری،   یا کارگر ایله آه و زاری...
یوق، یوق!... ایده‌یم فغان و حسرت،
هم حسرته او لماسون مداری!..
دلدن گلیور بو آه و فریاد،   بر حکمته لازم ایتمك اسناد:
جوش ایتمه‌ده وحدت خدادن،
منبع که دگل خبیر مادن.

تلميذ بو فنده عقل استاد ،   الله يولنده حيرت آباد .
برحزن ويرر بو حال؛ لكن
اول حزن ايله شاد اولور بو ناشاد .

گيتدى ابده، گلوب ازلدن،   گوردم، بيليرم كه گيتدى ألدن.
هر آن ايدرم، قيلوب عزيمت،
تعقيبه شتاب برله رجعت .

فرياد بوشوقدن، كسلدن !..   بيلك يأس ايله گچمدم املدن.
يكسان ايده جك بزى او وار بر .
بيلمم نيچون اوركرم اجلدن ؟..

انسان اوله ماززواله قائل ؛   زيرا ياشامازاو حاله قائل .
گوكده باشى، زيرى چاه اسفل،
هپ كنديني آلداتير او مغفل .

غفلتله اولوب محاله قائل ،   ارلمام باقك ارتحاله قائل .
قالدم، ياشارم جهانده تنها :
اعمى گبى برخياله قائل .

دردارلدى بكا اليم گوكلم،   هيچ أسكيميور قديم گوكلم .
شاعرمى، يانوهسمى يم بن ؟ .
حيوان كبى برنفسمى يم بن ؟..

آلچاقلاشەرق کریم گوکلم، ایسترنه یه برندیم گوکلم ؟..
طاشلر ییەسی گوزمدەصکره
بر معدەقالیر حکیم گوکلم !..

بیلدك سنی مقتضای خلقت؛ یارب، بومی در صفای خلقت؟..
زینتمی بو پردەیه خیالم ؟..
بن هانکی حقیقته مثالم ؟..

هیچ بیتمزایکن بلای خلقت، عالم قیلیور ثنای خلقت...
ایتمزمیسك ای جناب خالق،
مخلوقکی آشنای خلقت ؟..

سن خالقمزسك، ایتدك ایمان، برسندەبولوربویأس پایان.
سن وارکن اولورمی آخرت یوق؟..
یوق شبهه که سندە مغفرت چوق.

طویدم سنی ایستیور بو وجدان، بیلدم سکاواصل اولدی جانان.
تکرار بیور فقط حیاتی،
جان ویراوکا، ویرمدکسه درمان .

بی فائدە گوردی چوق جفالر، بیگانه بولندی آشنالر .
بن نیلەیم بیوکسه دوران ؟..
تقصیری نه در کچوکسه انسان ؟..

کار ایتمدی ویردیکم دوالر،   گچدی یره ایتدیکم دعالر.
گوردك سنی ای حکیم مطلق،
ای خسته‌لره و یرن شفالر!..

بن کندمی ظن ایدردم انسان،   ایتدك بکا سن قصورمی اعلان.
حیوان ایمشم، دریغ!.. بن هم،
تشهیره نی سبب نه بیلمم؟

خونم حشره‌ده زیب دندان،   برفرسه‌وراتمش بو نور عرفان،
بینمسه چیانلرك غداسی،
مقبرده اولور بو سر نمایان.

افکار برنده ماروکژدم،   آدمی قالیر گوزمده مردم؟..
بوسنك، بو موج یأس وماتم،
بوخاك، بوظلمت مجسم
ایتدکجه عیون ایله تصادم،   ممکنمی که فکر ایده تقدم؟..
اولمکسه غرض، مرض نه لازم؟..
اولسون، فقط ایتمسون تورم. [*]

[*] بوراده تورم ایتمه‌دن اولمه‌یی تنی اولنان کیم اولدیغنی ایضاحه، یاخود تشهیره لزوم یوقدر. چونکه ایضاح ایتمه‌مك دها زیاده کوسترر.

ع.ج

هیچ قالمادی بر ایشم بو دمده،   بن قالمایی ایسترم عدمده .
ایواه، نه فائده، او گیتدی!..
قلبمده بوگا شهادت ایتدی.

گوردم اونی نجه‌ؤرمده،   روحم ابدی دیمك المده .
بن نیلیه‌یم سماده یارب،
یاخود بو گذرگه ستمده ؟..

یارب، بکا بر عنایت ایله،   بر یول طوته‌یم دلالت ایله.
قالدمسه‌ده، گورمدم اونرده،
صدمه‌ك ایله بر آدیم ایلرده !

ای جان، بوگا گل قناعت ایله،   گیت مقبرینی زیارت ایله ...
کسمه‌یولم ای حیات قاتل،
ای موت، بنی صیانت ایله!..

یارب، چکه‌مم بو اضطرابی،   حتی چکه‌مم حضور و خوابی.
تبدیل ایبور بو حالی آرتق،
آلویردی بو گوردیکم قرا گلق .

حس ایتمیه‌یم بوا کتئابی،   بر صفر اوله‌یم بتیر حسابی .
قبرنده اونك بنی شهید ایت،
آلویردی ترابنك عذابی .

ایواه!.. جهانده والده م وار، نفسمده دیمك مجاهده م وار...
دیرلرکه: اونك صفاسی یم بن،
بیك دردینه بر شفاسی یم بن.

دیرلرکه: حسین و حامده م وار، دنیاده دیمك که فائده م وار...
بن غم ییوردم، بنی ییور غم،
یارب نه غریب مائده م وار!.. [*]

گوردك ملکم، نه در گناهم: سن سز یاشامقله روسیاهم.
آتیده کمال حسرتمدن
عاصیلك ایدرمی یم عجب بن؟..

کندمده براز وار اشتباهم، بیهوده دگل بو آه وواهم.
رحم ایت، بکا بر طریق گوستر،
مهرك اوله یعنی سدّ راهم.

ای قبری گولن بو انك تردن، ای سنگی رقیق بر جگردن،
معنالیمیدر بو گون بو گریه؟..
سندن صورارم: نیچون بو گریه؟..

[*] بو مصراعك اصلی (یارب نه اکول مائده م وار) ایدی.
براز غریب کلدیکیچون بو صورتله تبدیل اولندی.

٤٠٤

رفع ایت بو تردّداتی، مردن، ویر مامدکه جواب یردن .
دیوار صیزینتیسیله بی فرق،
لایقمی قان آغلایم کدردن ؟..
مقصد نه فقط بو کوزله قاشدن، بر صلحمیدر غرض صواشدن؟..
هر شیده ایلرلمك تمنّی،
موتا نه دن ایاسون تدنّی ؟..
بی فرق ایسه تراو قانلی یاشدن، قلبه نه قالیر زیاده طاشدن؟..
لازممی ایدی قانادویرلمك،
عقلم او چه جق دکاسه باشدن ؟..
بیلدیر : نه دیه او چار کولوشلر؟.. فریادلره اولورمی بریر؟..
ظاهر، نه یه بویله یأسدرهب ؟..
باطن، نه دن اویله خنده برلب ؟..
بن زائر، سن دفین مقبر، [*] گل، بر صوردم بونی برابر:

[*] بو مصراعك اصلی (بن زائر وسن دفین مقبر) ایدی. وایلك طبعنده بو صورتله چیقمشدی. شو ملاحظهٔ قاصرانه‌یی کنارینه قیدایله شاعرینه عرض ایتمشدم :
«بو راده‌کی واو عاطفه‌دن صوکره کان کلمه ترکیه اولدیغندن عجم طرزنده تلفظ اولنه‌ماز . واقعا فضولیدن ضیا پاشایه قدر ، اسکی ، یکی شاعرلرمز آره‌سنده بو صورتله یازانلر وارسه‌ده ...»
شاعر بو ایکی سطرك زیرینه شو سوزلری علاوه ایدییور :
حقلك وار. یازانلر وارسه‌ده خوشمه کورونمیور. ه‍ ‍و

چیقدکمی حضور کبریایه ؟..
بیلدکمی نه‌در اوطفل اکبر :
معصوم که رازدر بکاسی، معصوم که خنده‌در القاسی،
گهواره‌سی شادمان ماتم،
بازیچه‌سی انقلاب عالم؛
معصوم که بوقدر انتهاسی، صان کندیسی کندینک خداسی.
ایتمشدی-نی او خالق ناز
فکرمده وجودینک ضیاسی.
جانان بیلیورا او طفلی جانلر، پرورده‌سیدر او طفلک آنلر.
ای روحی قیلان گوزمده پرواز،
اولدکمی او آشیانه‌دمساز ؟..
اول پرده نصل گچر زمانلر؟.. مرئی می زمینلر، آسمانلر؟..
گوردکسه نه گوزله گوردک؟.. ایواه !..
سوراخ اونوردن نه آگلار ؟..
دندان نه بیلیر غدای روحی؟.. مقبر نه بیلیر صفای روحی؟..
اول عقلدن استخوان نه آگلار ؟..
بیلمزسه‌م کین، مکان نه آگلار ؟..

حذف ایده‌بیلدرك سکت ملیح اولسونده. ذاتاً بو اوسکته‌لی سوزم .
برگوزل چهره‌ده‌کی خال سکونتی آندیرر .
طابع

سنسز بولان انتهای روحی، بر ذرّه گورر فضای روحی.
اولمازسه وجود ایله برابر،
بن نیلبه‌یم بقای روحی؟..

باقی بو ظواهر اولمیدی: جانان بکا ظاهر اولمیدی.
اولماز بکا بر پناه عرشك؛
اولسون سنك ای اله، عرشك!..

عقباده مقابر اولمیدی، قلبم اوکا زائر اولمیدی.
اولوردی عدم جهنم اولسه،
فکرم ینه کافر اولمایدی.

عودت ایله اوده گچن زمانم، سن اولمیه‌لی انیس جانم.
دل نیلیه حسن اولنجه زائل؟..
خورشید سونرسه نیلسون ظل؟..

لایقمی بنم قالوب نشانم، سورتوب طورر جسم بی توانم،
هجرانك ایله قان آغلایوب جان،
بر سنگی طواف ایده فغانم؟..

سز کشف ایدیکز بونی، چیچکلر: ضایع نه دن اولدی هپ امکلر.
قلبم کبی سنك او نور مدفن،
ای طاش، اونی حس ایدرمیسك سن؟..

قوشلر، اوفودانی وارمی بکلر؟.. اول روحه آچلدیغی فلکلر؟..
قوردلرمی ییوراو جسم نازی؟..
یادعوته گلدیکی ملکلر؟..

گلمش بکّانه ملکلر گدن؟.. گوگرده آچان چیچکلر گدن؟..
بنسز ملکوتی نیلیم بن؟..
نفیمده ثبوتی نیلیم بن؟..

طوغمازسه اومه فلکلر گدن، طوتمازسه ألم أتکلر گدن؛
اولی بولوردم تهی یه نسبت،
اولسه‌م بری بن سینکلر گدن.

پیشمده بو سجده گاه توحید، عقلمده شکوك، دلده امید،
فوقمده لقای سرمدیّت،
زیرمده فنای آدمیّت،

حقدن دیلرم حیات جاوید، ایلوبنی سنك وخاك تهدید.
انسانه، دیرم، فنا محقق؛
روحم هیجانله دیر که: تأبید!..

گر بو قسه بشرده برمزیّت، وارظنّی نیچون ویررمشیّت؟..
ای قبر، گلیر بکا سکوتك
تقریری او حیّ لا یموتك.

ای سرّ نهفتهٔ هویّت، چکمکی نصیبمز اذیّت ؟..
بونده ابدی گوروب ده صمتك،
دینسو نمی بو حاله سرمدیّت ؟..

بر بشقه حیات مستدلدر؛ محو اولماز اوروح؛ منتقلدر؛
هر شیده بر انقلابدر بو؛
یاروح نه در، بقابولوراو ؟..

بر سرّ محیط و مستقلدر، برامر محال و محتملدر .
اول سرّی بیلن اوذاتدرکه
اسرارینه ذاتی مشتملدر .

بیهوده گلیرمی هیچ خلایق؟.. مخلوقنی هیچ ایدرمی خالق؟.
هم بلکه اوبزجه بر هدردر،
هیچلك او گاقارشی بر دگردر .

جوع اولمادہ اکل و شربه سائق، امید بقاء بقایی ناطق.
بربشقه حیات مقتضی در،
انجام مات یوق، نه لایق؟..

اولمش بزه بر حیات شویله؛ بر دیگری اولماسو نمی اویله؟..
اولماز دیمك، آخرت، نه بوش رأی !..
دنیاده خی هیچ دگل اولورشی .

تطبیق دینك بو شهری كویله، سن بول دها بگزرینده -ویله .
واردر سوزی جهاندن گلیرمش،
بو قدر دیه مزده نیجه بویله .

عقل اولمه ایله قصیر و محدود، خارجده قالان اولورمی مردود؟..
گر بو قسه اونی قبوله اسباب،
رد ایتمكده گورولمز ایجاب .

بن روحه نصل دیرم كه مفقود حس ایتدیكم اضطرابی موجود!
اڭ طوغری دلیلدر بو هجران،
بر باب طور عقوله مسدود .

بو مقبره در او بابه مقدم، بیلمم نه طرز یار، گیر نجه، آدم؟..
سوزشلرمك بودر اساسی؛
هپ شبهه لرك بو، اڭ فناسی .

بنلك عجبا قالیرمی اولدم؟.. سونمش، ازیمكده نور دیده م.
بن گوزلر ایدم بو حالی ای یار،
سندن دها چوق زمان مقدم .

ای یار وفاشعار، بكله! . چوق دم ایده مز گذار، بكله!..
بكلرسه كّا گرنی، نه دولت !..
سن، بیتمز ایسه كٔ بیتر بو حسرت .

بیتسون غم روزگار، بکله!.. بر گون ایدرم فرار، بکله!..
بن بکلیورم او وقتی هر آن،
هر آن بکادیر مزار : بکله !..

قیلمازسه بو گون ثبات بر شی، اولمازمی بو حادثات بر شی؟..
کاذب ـه سحر، خیال ایسه شب،
انجم صاییلیرسه صفر درجب .

نسبت أولومه حیات بر شی؛ نسبت ایده ممات بر شی .
بر شی بوغیسه بو کامسبّب،
البتّه بو کائنات بر شی .

مادام که آنده داخلز بز، دینمز که، خیال زائلز بز .
گورمکده بیوك، کچوك مساوات،
بو سلسله دن چیقارمی اموات ؟..

ظاهرده فنایه مائلز بز، معنای فنایی جاهلز بز .
عالم نه اولورسه بز برابر،
عاقلسه‌ك او حاله قائلز بز .

فرض ایت که زوالدر حقیقت، انسان نیچون اولماسون موقّت!..
اولمازسه بو خوابدن او بیدار،
دعواده اولورمی حقّی درکار ؟.. [*]

[*] ـ حقی درکار ـ برینه ـ صانکه حقدار ـ ده دینیله بیلیر .

ع ٠ ع

یوقدن بزی وار ایدن بو فطرت، واردن ده یوق ایتسه حقدر البت.

بز آگلامادق که ابتدایی،
محکوم اوله عندمزده غایت.

رؤیا دینه‌مز، جهان جهاندر؛ ذی‌روح فنا بولور، عیاندر.
ویرمز، گورورز، ظواهر امید،
باقسه‌ك اینه بزجه ظاهر امید.
ایشته بو امید کیم نهاندر، باقیلسه بلکه برنشاندر.
یوق یوق، شونی آگلادق بز آنجق:
ایشته بو جهان، بو آسماندر!..
ای چهرهٔ نازنین گلفم، سن باری گوله یدك آه بردم!..
چشمکله امیدم اولدی مستور.
امید، دیرم، او شوق مفتور.
ای واه، نه اجنبی بو آدم!.. باق، کندینه اولمیور او محرم.
یردن چیقار او لقدر گوزللك،
گیتدی یره او یله بر گوزل هم.
ای یار، شو نوبهار سنسك؛ بن آگلایورم که یار سنسك!..
ایتدکجه نگاه بحر و برّه،
بردن صانیرم که بعض کرّه،

مشجرده‌کی روزگارسنسك؛ آغلاردیرم، اشکبارسنسك؛
تربه‌ڭ کوروتجه، آکلارم که،
اولدم، بکاتربه‌دارسنسك.

کوردم که قاپاندی بن او گوزلر؛ هپ زعم و خیالدر بوسوزلر.
سویلر، گولرم: بو تعزیتدر؛
آغلار، صوصارم: بو تسلیتدر.

ایواه!.. نصل گولرسه یوزلر، بر قلب ده طبقی اویله اوزلر.
معناسی املدر ابتسامك،
ظلمتده قالان صباحی کوزلر..

ایتمکلك ایچون خدایی اذعان، انسانه نه دیمك، بیلیرمی انسان؟..
ممکنمی او کبریای مطلق
محکوم خیال آدم اولمق؟..

نه عقل بیلیر، اونی نه وجدان، تحدید چیقار، نه دینه نقصان.
بز حکم ایده‌لم، نه زعمدر بو!..
هیچ محکمه‌یه گلیرمی یزدان؟..

یوق... بونده عذابدر عذابم: رؤیا اوله‌ماز خیال و خوابم.
خلقتده عبث نه وار که، اولسون
برامر تهی بو قلب مشحون؟..

هر شیده خطا ایسه حسابم، مخطی اولهمازیا اضطرابم.
رقص ایتمکه هیچ دگل مشابه
برحیه کبی بو پیچ و تابم.

او چدی جان اومدن اول پریزاد، بن صدمهٔ رفرفیله برباد.
عالمی خراب، بنمی ویران،
بیلدم؟. صانیرم بیقلدی دوران.

شمدنگری باغ ولورمی آباد؟.. طاغلر بگا هیچ قیلارمی امداد؟..
فریادمه گلمه ای هنرمند،
بندن طلبك هنرسه: فریاد!..

ای یار، گوروتمیور نشانهك، گرچك بومی شمدی آشیانهك؟..
هیچ بریره، آلمادن خبر بن،
سن گیتمز ایدك، نه گچ، نه ارکن.

گوکدن گلیور بو کون ترانهك؛ اولمازمی براز بگا اعانهك؟..
بو چاه سیه دگل، نه بر برج،
عرش اولسه دگردی مالکانهك.

او چشدی اورنك دلنشینك، او چازمی وجود نازنینك؟..
اینمه یره، اویله چوق سمایه،
بر ابشقه روشده گیت خدایه!..

قعرنده رو امیدر زمینك   محراب صفا اولان جبینك؟..
اوچدك ملكم، سن اوچدك البت،
قالدی بكا لانهٔ حزینك.

یوق: سن اوجوروممدن اوچدك ای یار،   قابلمیدر اعتلای افكار؟..
فكرمده او ظلمتك بقاسی،
شعرمده سقوط ككك صداسی.

كوكلمده ده وار او یولده بر یار،   روحم اولیور دوشوب دوشوب زار.
شرح ایلیه مم بونی نه دیرسه م،
تزدمده، دیسه می، یوقلغك وار!..

یوق یوق، بوكا قانع اولمام اصلا،   عفو ایتملیدر بو عجزی مولا.
بیك درلو امیدگاهه قارشی،
قلبمده كی مهر و ماهه قارشی،

تابوت و مزار، یا مصلا؛   قهرم، غضبم اولوردو بالا.
سن ویرملیسك بكا تسلّی،
بن گورملی یم سنی بك اعلا.

أولدك سه ده، بر حیات ایدك دون؛ أولدك بكا ویرمه یوقمی براون؟..
أولدك، نصل ایلیم تحمّل؟..
أولدك، أولوم ایلیور تشكّل.

أولدك، سكا داربو عمر دوشكون؛ قبرك نظر مده بندن اوستون.
سن أولدك، أولوم گوزل ديمكدر،
أولسه م يازاشير غمكله هر گون.
أولمك مى دينير بو حاله؟.. حاشا!.. قارشيمده سك ايشته سن سراپا.
كيم ديركه، بو گون خيالسك سن؟.
بر صاعقهٔ جمالسك سن.
حائلمى اولور سكا بو اشيا؟..   امواتى قيلار وجودك احيا.
بن غائب اولوردهسن قاليرسنك،
عمرم سكا قلب اولور او گويا.
مسدود ايسه دَر، قاپانيديسك دور؟ ديوار آچيلوب گچرسك اى نور.
بر گون قالهمام اوطهمده تنها،
هرسو طويارم تحرّك پا.
چارپار قپولر هواى پرزور؛   بر فكر گلير، كفنله مستور.
انسانده بو مرتبه پريلك،
جنّتده اولورمى بويله برحور؟..
فكرم گبى نطق بى زبانسك؛ حسنك گورونوردهسن نهانسك.
حسنكده نهفتهدر وجودك،
[*] روحم گبى بندهدر سرودك.

---

[*] بو ايكنجى مصراع برينه ـ اوجسدك دخى بندهدر محدودك ـ يازلمق اولى اولوردى. ع٠ح

سن مالکهٔ صفای جانسك ، اسرار وجوددن نشانسك.
تجسیس قیلنسه، بن باقارکن،
بر بشقه گوزلده سن عیانسك .

امکان بوله مازیا هیچ بو صورت!..انسان بویا، گراولوب ده قسمت
بر بشقه یوزه گولر ایسهم بن ،
ظن ایتمه بونی محبتمدن .

بیل کیم سکادر او عرض حسرت، اوندن سنی ایستمکدر البت؛
.ألوف سنك حقیقتکله ،
ایلرمی گوکل مجازه رغبت ؟..

گه بنلکم ایلیوب تبدّل ، بر بشقه صفتله بی تأمّل ،
کهساره گیدر ، باقارهوایه ،
افکارمی ربط ایدوب صدایه ،

وحشی گبی ایلرم تبلبل ، ییلدیزلره قارشی طبقی بلبل،
برشی گوررم که بن ده بیلمم ،
بالجمله مکوّنات بر گل .

سوزدر حرکات گاه گاهك؛ مانند نفس هواده راهك؛
چشمك گبی ناصیهك درین‌در ؛
علویّت او جبهه‌ده دفین‌در .

گورمز، بكّادوشه‌ده نكاهك؛ بيلمزني علم بيگناهك .
فوقده دونر، طورر هميشه،
برپاره بلوط غروبكاهك .

اولدقجه سرم نصيب بستر ، برروح گلير، يانمده بكلر:
بر چهره‌كه خنده‌دن گورونمز ،
اسرار اونك قدر بورونمز .

ذي جسمسك اي خيال دلبر، بيلسه‌ك نه گوررسني گورنلر...
ايواه ! . نه‌دز فقط بوطوپراق ؟..
ايواه !.. نيچون فقط بومرمر ؟..

آ كلات ملكم، نه‌در بوحالك؟ بردن نه‌يه دوشدي يال وبالك؟
محو اولماده چاره‌لر ايچمده ،
جان بولماده ياره‌لر ايچمده .

الله ايچون اولمسون خيالك، ياقسون بني نوردن ظلالك!.
برسر اوليور ايدنجه تشريح ،
اللّهك الندەدر جمالك.

صانمام كه بنم تأمّلم يوق ، يا خالقمه توكّلم يوق .
الله ايشيدر بو ، بزده‌واقع ،
يعني كدوم عمومه راجع .

دنیایه، دیمم ، تمایلم یوق ؛ جهلم بیلیرم ، تجاهلم یوق .
مجهول دگل وظیفه‌م ؛ امّا
غیبوبتکه تحمّلم یوق .

ماضیمزی ایلیوب تذکّر ، بیلمك سنی یرده بی تفکّر .
اولمق که امین : یوق اولدك آرتق .
بریار بولوش ، درین ، قرا گاق .

گورمك بوقدر بیوك تغیّر ، کار ایلەمسك اولان تأثّر .
ـ اولمك ملمکم !... ـ دیمك ، دوشونمك ،
ایتمك ینه صاغلغه تشکّر ؛

قورقمق که کلوب براوبله علّت ، طاری اوله جسم و جانه زحمت .
حفظ ایتمکه حصر ایدیش ثباتی ،
هر لحظه‌سی شبهه بر حیاتی .

دنیادن ایدوب ده سوزده نفرت ، عقبادینه جك اولورسه دهشت .
سومك ینه اکل وشربی ، یاخود
اومق ینه بشقه ذوق ولذّت .

بونلر چکیلیر بلاد گلدر ، وجدانلیلره سزا دگلدر .
عکسیسه بونك ، ایدنجه پیشه ،
حسّ ایتمه‌در اولمکی همیشه .

هم نفسی تلف روا دگلدر ؛ زیرا اوده برشفا دگلدر.
اولسه فقط امر حقله واقع ،
أولمك ، صانیرم ، فنا دگلدر .

قالدمسه ایدوب، حیاته رغبت، برسائقه وار بوایشده مثبت.
هرنه یسه عیان اولور بوبر گون ،
البتّه طوغار او مستتر گون .

برگون بکاده کلنجه نوبت، اولسون، دیلرم، یرم بو تربت.
ربم ـکار رحمت ایتسون ای یار،
ای یار قدیم پر محبّت.

دگمز بو عذابی عمر کوتاه، هم عمر بیتر، هم آه وایواه...
بو حاله نه زهد ایله تفلسف،
اولمازینه مانع تأسّف..

بو قسمه‌ك دخی، بو قلمغکدن آگاه، بر کون اولورم سنکله همراه؛
بر آندر او گون، یا بر نفسدر،
آتی بی یاقین یاراتمش الله.

گرچه دها و یرمدم قراری، چکمك گورونور، دیرم، شوباری.
یاد ایتمك ایچون سنی بویانده؛
شاد ایتمك ایچون نی او یانده.

تغریب بو سودیکم مزاری کوچ. عمرك ایسه یوق اختیاری.
دنیایی فدا. گرمی قبره؟..
تنها بزاقش روامی یاری؟..

دور ایلدی چوق نهار، چوق لیل، مقصودمه قابل اولمادی نیل.
گچدکجه تردداوزره ایام،
باقدم که تعمد اوزره ایام.

دارین قیلوب ارائهٔ ذیل، ایتدی بوکاده ت نفرتم میل.
ایواه!.. فراق و عجز و گریه،
هر بر نفسمده موت واویل!..

گوردکجه بنم بوسؤ حالم، بیلمم نه یه اورمیور او ظالم؟..
أولدورسه بنی خیالك اولسون،
جان مقبرهٔ جمالك اولسون.

قاتل گبی بیتمیور قتالم، أولسه م ده، تو کنمیور وبالم.
قاتل کبی بر خیال اوگنده
اولمازمی بو احتضار مؤلم؟..

انسان بو قدر قالیرسه عاجز، اولمازمی اونك حیاتی معجز؟..
ایتدکجه بو یولده اشتکا بن،
فریادمه قارشیلق سهادن

برسس اینه‌رك، علوی حائز، گردیرسه بکادگامی جائز:
— دنیایی بگنمین بیورسون،
یاصوص، یا گبرسن ای معجز!..

لکن او زمان دونوب دیره‌بن: — دنیایی بن ایستدمی سندن؟..
بیلدمی که‌هب ستم وار اونده؟..
الك صگره‌ده بر عدم وار اونده؟..

فریادلره دیمکسه شیون، فریادی ویرن دگامیسك سن؟..
بر یاره‌لی ایلمزمی فریاد؟..
قارشیمده نه‌در بنم بو مدفن!.

قویدك او گذبر گوزل وجودی، ایتدك یری عقلمك حدودی.
ادرا کمی سنگه وقف قیلدك،
طوتدم سنی اوستمه ییقلدك!..

بوق آغلامانك اگرچه سودی، اسکاتایده‌مز دل عنودی.
قوشلر نیچون ایلمکده زاری؟..
اولمازمی یا گوکلمك سرودی؟..

قلبم او میوردیمك اعانت، سنسك ویره‌جك او گامتانت.
ایتدکجه‌یدعای بالا،
دوشمکده باشم زمینه، اما:..

کیمدر اونی ایچین صیانت؟. کیم ایتدی امانته خیانت؟.
هرشب بن اویاری سجده‌لرله
ایتمزمی ایدم سکا امانت ؟..

آلویردی غم و ملال، رحم ایت، کلدی سرمه کلال، رحم ایت.
قارشیمده بو گلشن سپهرنك ،
هرسرو ویرر سمایه برژنك .

دل قالمایه پرضلال، رحم ایت، رحمك اوله رحمه دال، رحم ایت.
غفران بیوروب ، عدالت ایله ،
ای خالق ذوالجلال، رحم ایت !.

نزدکده سنك نه کمترم بن !.. کیمدر بیله جك مکدرم بن ؟.
ایتمکلك ایچون بو سری تصریح ،
دوشمده کتیبهٔ تشاریح .

محنتکش بار محشرم بن ، مونا گبی یم، معمرم بن .
یارب، اونی سن آلمدن آلدك،
آلدك اونی، لکن ایسترم بن :.

تعریف اولنورمی هیچ بو حالت؟ فریاد اوله ماز بو حسه آلت.
بر شاعر اعظمی بو هجران
ایتمش، بیلیرم، شو یولده نالان :

«بن عقلدن ایسترم دلالت، عقلم بکا کوستر ضلالت»
هر شی کا یور بکا فضولی،
الک صکره کی علممز جهالت.

یان یاتمش او جسم بی مماثل، کلمش سری، قبله یه مقابل.
بن سه او کا ایلدم توجه...
الله وار آ، چوق کوزل تنزه!..

گلکون یوزی بر نمونهٔ کل، چوق شمهٔ مغفرت طویاردل.
یوق، شعشعهٔ کراهتکدر،
ای موت، سنک بو شکل هائل!.

دیمز می بو حاله: نا بهنکام؟ بو حالی کورن بولور می آرام؟..
بیلمم که هوایه می آتلسام،
بر سیل بولوب ده می قاتلسه‌م؟..

بد مست غضب، الده بر جام، طورسون، دیورم، بو سیل ایام.
ای بدر، سنک کبی او مهوش،
ایتسه یدی نولوردی دورین اتمام!..

موت اولدی - نه سویلیم بو حاله!.. انجام او نیاز و ابتهاله.
جن طویسه بونی قیلاردی اسعاف،
شیطانلر ایدردی بلکه انصاف.

ایلردی اثر بو سوز ناله،   امواجه، سحائبه، جباله؛
ای صاحب کائنات، لکن
سن بر نظر ایتمدك احاله.

یارب، یتیشیر بو لیل بیداد؛   هب انجم اوله شو ظلمت آباد.
تا کیم گوره یم نه وار ایچمده،
قاچ شکله گیرر او یار ایچمده.

تجرید ایله روحم اولمیور شاد،   بر جسمه وار احتیاجی مزداد.
لطف ایت، گوره یم بو سرّی ای شب،
با الجمله مشاعلك قیل ایقاد..

هیهات!..اونك در ینلکنده   گمنام قالیر نه وار سه زنده.
افقنده، دینیر که، شعله افروز
بر قطرۀ خون، نشانۀ روز.

کوکبسه، منجّمین ایچنده،   بر جامد راو، صور لسه رنده؛
جانی سه اونی صانیر جهنّم؛
بن بکلزه تیرم ریاض هنده.

ایتدم ینه ماهتابه قارشو   بر اسحقی ترجمان خوشگو.[*]

[*] بو بیتك قافیه سی اسکی تاقی یه کوره مجازدر.
طابع

اشجار بتون قیلاردی سجده،
گلمشدی مزارلرده وجده.

ظاهرزی سماده چشم وابرو؛ باقدم، طانیدم، دیدم: اودربو!..
گویا یکیدن قیلار تشکّل،
بر برج گبی، اوروی نیکو.

عالم، دیپورز، خیالدرهب، گوردکلرمز ظلالدرهب؛
تعبیردگرله، هپسی هیچلك،
هیچلك ایسه هپسی درکندلك.

برهیچ که حقّه دالدرهب، برقدرت ذوالجلالدرهب.
هرحالده موتدرحقیقت،
احوال بشر اوحالدرهب.

هرشیده عیان علوّ قدرت، هرشیده بدید عجز فکرت.
برسلسلهٔ جبالِ اعجاز،
کیم بیتدیکی یرده أیلر آغاز.

برمعجزه در، اوت، بو فطرت، یاعجز ویرر بزه، یاحیرت.
حیرت عدم ووجوده؛ امّا
قالدم بن او یارجانه حسرت.

باطل ایمش آه، عمر باطل!.. الك كچمشی حدّت ایت، فغان قیل.
ابت فکرکی لحظه تکرار،
قیل بینکی پاره پاره افکار.
گوز اغلامه دن دگل سه عاطل، جان یانسه، دل ایکله سه نه حاصل!..
ایندی، دیمه در، یره برابر،
بر لکده گذار ایدن اون اوچ ییل.
[*] طوغمشدی او، اون اوچ یاشنده، تابان ایدی ییلدیزم باشنده.
مهتاب ندیم و مهر ساقی،
بردم گوزمزده بزم باقی.
الله کورونوردی گوز یاشنده، حالا آنی گوزلرم طاشنده.
هر راه وفنا کوردمی
بر بویله کمال یولداشنده ؟..
همدردم ایکن بنم او جانان، مجهولم ایدی غموم دوران؛
مقبولم ایدی بلا؛ مصیبت
رونق ده جلسهٔ محبّت.
زیرا او ملك، او همره جان، دردم آله رق ویرردی درمان؛

[*] - طوغمشدی اوده - یعنی - کلمشدی بطا - دیمك اوله جق .

٤٠ ع

گریان اولهیم، فغان ایدردی؛
خندان اولهیم، قالیردی شادان.

ای یار، بوکون سکانه اولدی؟.. بولدکده عجب فنا، نه اولدی؟..
عمر کده بنی سورایدک سن،
عمرک کبی، باق، وفاسزم بن!..

سن أولدک، أوت، بکا نه اولدی!.. نولدی سه او حسن و آنه اولدی.
تعقیب ایچون ایتدیکم بیملر،
چوق کچمدی، بر فسانه اولدی.

زوجیّتی گور، نه حاله منجر!.. باق کیمدر او زوج مهرپرور؟..
رفع ایتدک او نک حجابنی سن،
تاریکیٔ وجهی اولدی روشن.

لکن یوره کمده وار بر اژدر، دندان و زبانی تیغ و خنجر.
سن دوشدک، أوت، ترابه؛ امّا
بر صاعقه در بکا بو مقبر.

گوستر بکا بر طریق یارب، بر بشقه وجود، بشقه مشرب؛
بر بشقه زمین ایله زمان ویر،
بوندن بیوجک بر آسمان ویر.

بیك درلو طریق وار مجرّب،　　ایلر بو غریب حالی اغرب.
ابعاد سمایی نیلرم بن؟..
اولمازسه‌م اگر سکا مقرّب.
وجدانم ایچنده صاقلی دینك،　　وار در بوکا علم ایله یقینك.
مادام شو عجز خلقتمله،
ـ محشرلی ایچنده وحدتمله ـ
الك بیکسی یم موحّدینك،　　الك آلچغی یم بو سافلینك.
کیم اولمیدر جهانده، یارب،
بن اولمازایسه‌م سنك قرینك؟..
یاران بکادیرکه، ذی شعورم،　　مجنون گبی بن سنه بحضورم..
هیهات!. بونی طویارمی مجنون؟..
عقلمله نه‌م اویارمی مجنون؟..
طوپراقدن ایکن نه‌م ظهورم، طوپراق گوروب آرتیور فتورم.
بیلدم که بوچکدیکم جزادر،
بیلمم که نه‌در فقط قصورم!..
قالمق نه‌دیمکدرای مؤسّس،　　گوز یاشلرمز غبار یابس؟.
یوق داعیه‌لرده تاب اسکات،
آنجق نی برطاش ایتدی ابهات. [*]

[*] ـ ابهات ـ یاکلش. فقط نه‌م خوشمه کیتدی، ایجاد ایتدم. ع.ح　　علاوهٔ طابع: مقبر شاعرینك (ابهات)

ویرمك نه ایمش ترابه بر حس، کیم اولمیه اول ترابه مونس!..

اسبابمیدر جهانده بوقسمه،

ایقاع حوادثه هواجس؟..

کیمدن کیمه ایتملی شکایت؟.. بو مشکله کیم ویرر نهایت؟..

غدار فلك، سنك ایشکدر،

مغدور دیمك سنك ایشکدر.

سن قیلمازایسه‌ك اگر هدایت، ایشلرمی بو عقل بی حمایت؟..

گورمك نه ایمش جزا او معصوم،

بن ایتدم ایسه اگر جنایت؟..

یابنده سبب نه انکساره، دوشمکله او حفرهٔ مزاره؟..

تنها یاشایور جهانده هر فرد،

لازممی ایکی گوکلده بر درد؟.

مأنوس ایدم، اویله‌می، او یاره، اول انسی قیلان نه در اداره؟..

کلمه‌سنی یاکلش عد ایتمسی، احتمالکه، عربلر طرفندن اصاغه واستعمال ایدلمه‌مش اولمسندندر. (بهت) دن (ابهات) مصدرینی چیقارمق قاعده خارجنده برتصرف عد اولنه‌ماز. بو تصرف، لسانمزك برحقیدرکه عربك نه قاعده‌سنه تجاوزایدر، نه حقنه.

جسممده یوق اضطرابم اصلا،
اویله‌یسه نره‌مده‌در بو یاره؟..
روحمده دیمك نم بو هجران، هجرانده دیمك اوروحه برهان.

سندنسه، دینیر که، ذرّه‌در روح،
اویله‌یسه نه لایق اویله مجروح؟..
هجر کله‌میدر او بزده نالان؟.. یا حزن خود کمیدر نمایان؟.

نفسنده نه وارسه فکر ایدنجه،
سنسك دییه‌جك اولور بو انسان.
بن بیلمیورم نه‌در بو نکبت؟.. حکمتمی بو گوردیگم مصیبت؟..

سن گورملیسك جمال یاری،
سن گورملیسك بو قلب زاری.
سندن گلیور بزه محبّت، سن طویملیسك بو حالی البت،
راحتمی بو چکدیگم اذالر؟..
کسب ایتمه‌میدر سکا بو نسبت؟..
یارب، نه محسّناتدر بو؟.. شایان سکا کائناتدر بو!
مخلوقلرکه نه خوشدر، الله!..
کیم دیر که بو صنعه بوشدر الله!..

هر شیدن الذ حیاتدر بو، باق، یار ملکسماتدر بو.
بو شام و سحر، بو گوك، شو انجم...
اعمایه نه التفاتدر بو!..

چوق شی بیلیرم، دینیر: تصادف، چوق شیسه ایدر بو کا تخالف.
باقدجه بو حاله فکر عارف،
اولمقده تخلّفه مصادف.

بیك شك و یقین ایدوب ترادف، حیرتده عیان اولور تضاعف.
حاصل اوله ماز، خلاصهٔ قول،
بزلرجه بو سر ایله تعارف.

وار بنده خدانك اعتقادی؛ اولمق یاقشیر، دیرم، مرادی.
ادیانده بو اعظم حکمدر،
وجدانده بو اقدم رقمدر.

ترك ایلر ایسه بو انقیادی، خلقك کیمه اولسون استنادی؟..
الله کورونور؛ فقط نه یم بن؟..
عقلك بکا یوقدر اعتمادی.

ایتسون بو نه دن ایدرسه نشأت، بن چکمده یم عذاب و زحمت.
بر گون اوله جقسه راحت بال،
بدتر گله جك سعادت حال.

الله بیلیر، گلیر می قدرت؟.. الله قیلار دیلرسه رحمت.
وادیٔ فغانده یم بن، اول یار
وادیٔ سکوته قیلدی هجرت.

آلامه گلسه شاید انجام، اسباب صفا قیلانسه اتمام،
اوندن چیقه جق عذاب وجدان،
امّید گناه و خنده عصیان.

حامد دیسه‌لر چیقار او بدنام، گوکدن او گام گام یاغسه ناکام.
واقع ایمش انبیایه؛ لکن
گوکدن بکا ایتمیور که الهام!..

ندن گلیور غموم؟.. بیلمم!. ندن قیلیور هجوم؟.. بیلمم!..
آثار غضب گوروب سماده،
دترر، طوررم اللرم دعاده.

رؤیا گورمم، نجوم بیلمم. دنیایه نه در لزوم؟.. بیلمم!..
دیگلر یری، قالقارم هوایه،
هرسوده علی العموم: بیلمم!...

الله او نوری قیلدی سایه، ویردی بکا بر غریب پایه.
أل چکدی صو گنده عزلتمدن...
بیلمم که قاچارمی وحشتمدن؟..

بن شین بو عمر بی وفایه،   بر رتبه‌او، خاك بی هوایه.
یالگز اغلم ایردی بیکسی یه،
بیکسلگی دگدی کبریایه.

مستم ازلی و تا ابد مست،   عقله کلیر اولدی نیك و بد مست.
قارشیمده دونر، طورر بو دوران،
اولمش گبی مست خون جانان.
اللّهی قیانجه معتقد مست،   سندن نه یه بکلسون مدد مست؟..
معذور گورای شعور، معذور،
سویلرسه عجبمی بی صدد مست؟..

میخانه ییقلدی، مست آیاقده، جمشیدی ده قوربوایش مراقده.
ای بحر، کناره سن گتیردك،
ای خاك، اونی سن ییدك، بیتیردك.

لا یقدی او نوردن یا تاقده، طوتسه یدی شفق، دیرم، قوجاقده.
ییلدیزلر، اونی سز ایتدیگز دفن،
طورمش نه باقارسگز اوزاقده!..
بر كون دیدی اضطراب ایچنده: ــ بن اولمكه كلمشم بو هنده.
اولمك دیدی، قهقهه یله گولدم ...
طویدم كه فقط ایچمدن اولدم.

ایتدك بزاو آنده، نیم زنده،   نفرتله وداع هندوسنده:

«قالدیمی؟ دیمشدی، یولده بر گون،

[*] هندستانك دکیزلرنده؟...»

گچدك قنالی بو یولده مبهوت، خون جگر اولدی جرعه وقوت؟

پرسشلرمه سعال ظالم،

ردّ ایلرایدی جواب مظلم.

اولمشدی حیاتی امر موقوت؛ مانند افق گوزو کدی بیروت.

بیلمم که نه اولدی، گچدی بر گون

[۱] صوردم اونی، ظاهر اولدی تابوت!..

تابوت!.. او رهنمای مقبر، تابوت!.. او هیکل مکدّر،

تابوت!.. او خطیب صمّ وابکم،

تابوت!.. او برودت مجسم.

تابوت!.. او سکوت پای درسر، تابوت!.. او مصیبت مکرّر،

تابوت!.. او وحشت معنّد،

تابوت!.. او مقبر سفر بر،

---

[*] - هندك بو اوزاق دکیزلرنده - دیمك جائز ایدی. اصلنی تبدیل ایتمه رك یازمایی ترجیح ایتدم. ع. ح

[۱] شاعرك بو راده سؤال ایتدیکی مرحومه در. طابع

تابوت!..اوانقلاب خاموش،   سرحدّ روان عقل مدهوش،
تابوت!..اوخرابه‌زارآمید،
تابوت!..اواغبرارجاوید،

تابوت!.اوظلّ حشربردوش، تابوت!.اوموت جوش درجوش
صارمشدی اوروحه چاربالن،
بن آچمش ایدم مماته آغوش.

اول ماه گومولمه‌مشدی حالا،   ایتدم عجله‌یله عزم صحرا؛
یالکز صوره‌یم،دیدم،خدادن...
هیچ برگلن اولمادی سمادن.
گزدم آزیجق،غریب وتنها،   باقدم که‌یرنده جمله اشیا؛
برشیده تغیرایتمدم حس،
آنجق دگشیردی فکرمولا.

قوشلرده‌دوام سوزوسازه،   مالکدی آغاجلر اهتزازه؛
دریا گورونوردی دوردن،صاف،
ـ کیم گورسه‌بنی ایدردی انصاف ـ
یوق برآجیان اوسروناز،   چیقمشدی،امین ایدم،جنازه.
برپیرغریب کچدی،گوردم،
صاندم گوتوررحیات تازه.

دوندم گری، پیرو خیالم،[*] بیلمم کیمه دیردم:ـ آه ظالم!..ـ
گون باتمش او ماهدن اثر یوق،
بیك پیك گلیر، فقط خبر یوق.

قونمشدی یرآلتنه نهالم، بیك کرّه دها قیرلدی بالم.
جانانك او گونکی حالی، ایواه!..
ایواه!.. نم او گونکی حالم.

یارب، نه آجیدی آه او منظر!.. هر سو آجیلر ایچنده مضطر:
فریادصی غریو اژدر،
بر زهر سیاه شیر مادر.

جاوید، او بر چه محقّر. بر عین نسیس و موت صرصر.
چیقدم سموا ته خاك بر سر،
ایندم سموات ایله برابر.

حدّت بو کُناك بیوك کدردر؛ فریاد، شفای بی اثردر؛
تحقیر، تسلّی دگردر؛
دوشمك، بو گریوه دن کذردر؛

چاریمق باشنی طاشه، ظفردر ـ ای شمس، که خالق سحردر

[*] یعنی : کندی خیالمه پیرواولەرق ...

طابع

چشمك، او عمای نورمنظر
سونسون که بو حاله بی خبردر!..
برلکده، ادانی واعالی، اون بیك وار ایمش گیدن اهالی ·
عسکر، علما، شیوخ وصبیان،
رقتله بو ماجرایه گریان.
بر بندن ایمش بو جیش خالی، گوکلمسه بو گون اونکله مالی...
وار اول غربانواز بیروت،
ای شهر مکارم ومعالی!..
روحم قاله جق سنکله هر آن، سن مهر ووفایه ویرمه پایان،
حسرت، او مصیبتی بیلیرسك...
البته محبتی بیلیرسك.
معشوقه مه اول نم نگهبان، قلب ایتمیه خاکه برف وباران...
خاموش یاتیر، کناره دوشمش،
هیچ بارد گل سکا او مهمان.
ماتمزده بربیاض مرمر، ظاهر دراولنجه داخل در،
اسمی ایله اسمم اونده مسطور.
— جسمم دخی کشکه اولسه مستور!..—
آکلار اورادن گذار ایدنلر، طوپراقده کی سوگیلم نه ایستر:

بر فاتحه‌دن قلوب تغذّی،
ایتمکده ثنای حقّی ازبر.

بك چوقسه‌ده، آه!.. بونده امثال،   ایتمکده شعورمی
بو اخلال: [*]

اولدم بو گوزل مزاره مفتون،
زیرا اوله‌ماز فنایه مقرون.

اولدم بن، أوت، بو خاکه میّال،   زیرا اوگا کیمسه ایتمز اقبال.
وار اول یته ای مبارك اقلیم،
بولدك بکا بر تسلّیٔ بال.

جاهد دنیلیر بو شخص ناشاد،   قالسون اوطاشك یاننده بر آده.
اصلا بیومز، او بر صبی در؛
ظن ایتمه‌ییکز که اجنبی در.

ایتمز سه سزك لسانده فریاد،   ویرانمی اوله بو حسرت آباد؟..
بیرو تلیلر، او شخص مظلم،
بر گون اونی سز ایدرسکز یاد.

شعری صاییلیر سه بر ایچم صو، بر قطره‌ده بوش دکل، نه موطلو!..

[*] شاعرك شعورینی بوراده اخلال ایتدیکنی سویلدیکی حال،
مرحومه‌نك مزارده بولنمسیدر.   طابع

فریاده اگر ویرلسه صورت،
نزدنده اودربنای شهرت .
بونلر ایسه کبریایه قارشو، گوزیاشلریدر، کدرله مملو .
بیلمم ابدی قالیرمی اویله،
برمقبره‌در اویار ایچون بو ؟..

تاریخنی ماتم ایتدی تسوید، انشاسنی طوپراق ایتدی تجدید،
امیدشکسته تربه داری،
بیك گریهٔ عجز جویباری .
مقبرسه اگر سزای تأبید، صنع ازلی‌یه‌در بو تقلید .
اول صاحبهٔ مزارك، ایلر
بانیسی، تأبدندن امید .

خامه‌م بگا عرض ایچون بقایی، یاپدی، ینه بیقدی اول بنایی .
کندی اثرمدن ایلدم خوف،
صان بال و پرمدن ایلدم خوف .
فکرم گوره‌مز بوتنکنایی، دهشتله اوچار، گزر سمایی .
بعضاً طویار، آ گلامام بن، ایواه !..
کندمده بوویردیگم صدایی .

مقبر دینه‌مز سه برصدادر، برمقبره‌دن اولور بوصادر.

أولدم دفعات ايله بو يرده،
مقبرلر آچلدی پرده پرده . [*]
فريادمه دللر آشنادر، بيلمم كه دينيرمی: دلربادر؟..
اول سس نصل اولماسون مؤبد
كيم اوّل و آخری خدادر !..
طوردقچه بو يادكار جانان، اولماز صانيرم بو درده پايان .
بر حزن غريب دلنشين در،
اميد ديمك اوكا حزين در.
لايق بونی ده گوررسه وجدان بر نشئهٔ سرمدی يه برهان .
انجام بو سوزله بولسه عمروم،
روحم، صانيرم، اولوردی شادان.
جانان بيله رك كوكل ظلالی، اولسونمی قرارك احتمالی ؟..
بر شعلهٔ خاكسار دردل،
تصوير نمون يار دردل .
يا غائب ايدرسه م اول خيالی، قالمازسه ايچمده بر مثالی ؟..
ای رأس لئيم، ملعنتدر
ادراك، قيرلمادن، بو حالی .

[*] ياخود - مستقبل آچلدی پرده پرده -

ع ۰ ع

حیرتزده‌یم که عقل بی باك، سوینمز بو ایشی قیلار کن ادراك .
دینمزمی که برشراره‌سك سن
بینمده جهنم آتشندن ؟..
یاقدك بنی ای لهیب ناپاك، بو پرده‌یی ایلز میسك چاك ؟..
گرچکمی، او یوقده وارمی‌یم بن ؟..
گرچکمی بو مقبر کدرناك ؟..

أولدوز شو مماتی، ایله بردك، قالدیر شو مزاری، قالماسون شك.
أولدیرمه ماکلری کرم قیل،
احیای حدیقهٔ ارم قیل .
بددر بو، شبیه نیکدربك. سیّان گیبی بیلمه مکله بیلمك .
قرداشلردن زیاده بکزر
یکدیگرینه یالانله گرچك .

ای نجم کبود، برخطاب ایت، حامد له شو قبرده ماهتاب ایت.
اولمازمی کمیکلر ایتسه فریاد ؟..
یوقمی بکا بر پیامك ای باد ؟..

ای باد، بو جسمی آسیاب ایت، ای ابر، شو قبره انجذاب ایت.
بو سوزش فکری حلّ ایت ای نهر،
تشریح قضیّهٔ تراب ایت .

الله بلا كی ویرسون ای نهر!.. عمرم گبی سنده قهر اول ای شهر!..
وقتیله عجب شوخ ار موحش
بر قیزمی ایدی بو حاله کلمش ؟.

دوشمش سکا ای محیط پر قهر، ای قبر، یوق، ای تموّج زهر.
الله بلا کی ویرسون ای موت،
الله بلا کی ویرسون ای دهر !..

پك دلبر ایمش أوت، او دختر، اجزاسنه باق، نه روحپرور!..
دوشمش گوزینك بری شونسرین،
اوچمش بری رو بروی پروین .
برق رخی پرده برك اصفر، ذهننده کی نور، کرم اختر.
ای دلبر تارمار، جمع اول،
بر خنجر اولوب ایچمده طوت یر .

بیك علته او غرادی او بیکس، هیچ کیمسه لر اولمادی مددرس.
بالله اونك بیوکدی دردی،
درمانه !.. دییه رك فغان ایدردی .
تاریك گوزنده پیش ایله پس، هر گیتدیکی بلده اولدی محبس.
بو قلقسه صوکی بو اضطرابك،
ممکنمی اولور چیقارماق سس ؟..

ای یار، نه کوج مکانده گیتدك!.. هیچ او نمادیغم زمانده گیتدك.
برشی یوغیمش مگر جهانده،
بن سه‌سنی وار صانیردم آنده.
بر طور ابد نشانده گیتدك. برشی دیله‌دك او یانده، گیتدك.
یوق آگلانه‌جك یری او نگچون،
آگلنمیه‌رك جهانده، گیتدك.

سن ایتمز ایکن بو گون تجلّی، بن بیکسه کیم ویررتسلّی ؟..
دنیایی سنکله گوزگوروب تام،
برسنده ایدردی فکر آرام.
محو اولدی بو گون دیمك، بو بللی، مشکللرمك امید حلّی.
ایلردی نم بو ساده ذاتم
وجهکله تزیّن وتحلّی.

برحکمته ایر، شفاکی ویرسون، برعلّته دوش، جزاکی ویرسون؛
چاره نما گوکل، هوایه قارشی،
درد اول، گوره‌لم، دوایه قارشی.

ای جان، یوری، حق سزاکی ویرسون، ایسترسه بکا جهانی ویرسون!..
چو قدن گه‌بر ردم ای امل، بن...
الله سنك بلاکی ویرسون!..

تعمیر ایده مز سر خرابی، تخفیف هیچ ایتمز اضطرابی؛
ایچدکجه بو کون خمارم آرتار،
قیلدقجه سقوط بارم آرتار.

بلبل کوره مم ینه غرابی؛ جنت صایه مام ینه ترابی.
مستم، فقط، آه، نشئه بولمام!..
بیلمم ایچرم نیچون شرابی؟..

روحم، سکا بن دیمشدم اوّل: ـ اولمش نوله حالمز محوّل!..
اوّل دخی بر خیال ایدك سن؛
ظنّ ایتمه که بر حقیقتم بن.

سن عرشده، بن مقیم اسفل، بز سویلشیرز دهامکمّل.
عجبا سکا ذوق ایچون بو وجدان،
مشغل بکا شعر ایچون بو منهل.

دوشدم ینه، آه، باق، خیاله!.. کلدی ینه بینمه حواله.
بیلمك بو امیدی ایلر اتعاب
افکارمی مقتضای اعصاب.

راضی دکلم دکل، بو حاله. معنی ویره مم بن ارتحاله.
هر شی اولیور جهانده زائل،
سن ایرمه ملی ایدك زواله.

راضی اوله مام ده نیلرم بن؟.. محض هذیان بو، سویلرم بن.
بن نیلیه‌یم اولورسه مقصد،
« بر شیشه شراب و بر سمن خد»!.. [*]
بیلمم نه یاپار، نه ایشلرم بن؟. دنیاده جنونمی پیلرم بن؟..
حیرت، هذیان، غریبو، امید:
بن مونمی بویله بکلرم، بن!..
یارب، بو مزارلک درین در، عمقادینیلیر سکاقرین دره
بزجه بومی، بوقسه، قربگاهك؟..
دوشمزمی بو فرقته‌نگاهك؟..
جانان گبی طوپراغی حزین در، یادی گبی شکلی دلنشین دره
بو مقبره‌نك ایچنده یارب،
بالجمله ملائکك دفین دره
بن هم اولیرم دیدکجه آدم، آزچوق بولیور تسلی هم؛
الا طیانیرمی جان بو درده،
معشوقه‌سنی گورونجه یرده؟..

---

[*] برشاعره منتهای مقصد
برشیشه شراب و برسمن خد

ضیا پاشا (مقدمهٔ خرابات)

علاوهٔ طابع

ایرسون، کوره لم، نهایته دم، چیقسون طاشم اول بیاض ماتم [*]
ضرب اجلی طوپنجه اما،
بوسوزده طوررمی خسته، بیلمم؟..
حجره مده گزن هوا امکانك؛ بعضاً شو جبینلك آشیانك.
رؤیامیسك ای سیاه نقطه،
سودامیسك ای سیاه نقطه!..
روحی دیه مم او حسن و آنك، [۱] سن ماتمیسك او بی نشانك.
یوق، خواب مماتسك، گریزان
فریادندن بو مبتلانك.
مادرله پدر ایدك برابر، بز راحت ایدر ایدك برابر.
تنها ایکی یار ایدك جهانده،
برعمر سورر ایدك بز آنده.
یك ذوق و کدر ایدك برابر، هر یولده کیدر ایدك برابر.
باق، شمدی نه سویلسه م أولومدر،
بز بویله می دیر ایدك برابر؟..

[*] -بیاضه- یرینه -سفیده-، -سپیده -یاخود- بیاضی- دینیله بیلیر.
ع . ح

[۱] - مهربانك -، دلربانك - یرینه - حسن و آنك- دیمك ترجیح اولندی.
ع . ح

٦

صنداليه‌ده بن، او مندرنده،   هر شب بولنورايدم درنده.
بر ياننده سما و بحر و مشجر،
بر ياننده او جسم روحپرور.
پارلاردی شباب گوزلرنده،   هيچ يوقدی بو حاللر سرنده.
يللر أسيور بو آنده... يا خود
طاشلر طوريپور اونك يرنده!..
يوق چاره بو درد جانگدازه،   هر گون اوله جق بو درد تازه.
هر گون شونی سويلر، آغلارم بن:
ـ صاغلقده مكدّر آغلارم بن ـ
موجب نه أولومدن احترازه؟.. صور، يات ده شو سجدهٔ نيازه:
بو مباى نره سيدى، نرده بيروت ؟..
جانانه نه ايدى، نه در جنازه ؟..
يارب بو نه اضطرار دلسوز!.. طويمازمی بونی او يار دلسوز؟..
يارب، نه درايتديكم بو عصيان ؟..
هيچ قالماديمی عذاب وجدان ؟..
يتمزمی كه اول مزار دلسوز؟..   پيدا اوله بر ده خار دلسوز!..
يانغينمی، ديسه‌م، نه در او گوزلر،
هر نظره سی بر شرار دلسوز ؟..

گه دردمی ایلیوب فراموش،   ایتسه‌م، دیرم، اول مهی
در آغوش.

ایلر اوده صکره عرض قامت،
برأل گورونوب قوپارقیامت .

اول دم قالیرم ضریب ومدهوش،   مقبرلردن زیاده خاموش.

تزییف!.. صاغمده بر گوزل یوز،
فریاد!.. صولمده بر کفنپوش .

یوق فرض ایده‌یم جحیم وجنّت؛ أولسه‌م، دیه‌لم، بیتر بو محنت.

برشی قاله جق که نام دیرلر،
خوش بولملی درختام دیرلر.

موت اولسه‌ده یعنی جانه منّت،   قومم بکّا ایلزمی لعنت؟..

عالم، که بو عقلدن ده بلکه
بر خدمت اومار، دیمزمی: جِنّت!..

محتاج دکل بکّا بو دوران؛   ملّت ده‌ایدرا گرچه نسیان؛[*]

باعث اوله‌رق ایکی یتیمه،
یاپمق بو مصیبته ضمیمه

[*] نسیانه ایتمك – میراثه ایتمك – کبی هم یا کلش،
هم فنا .. بویله مثاللر کوسترمه‌ملی یز .
(مؤلفك طابعه ۲۵ حزیران ۱۹۲۲ تاریخلی مکتوبندن)

مادرلری ایلزمی گریان؟..   ایسترمی بونی اویار وجدان؟..
یا اونده دخی بو یولده، بالفرض،
الله بنی قیلارسه نالان؟..
باق، ایشته بوده: گل لطیفه،   آلمازاونی ذاتی بو صحیفه.
آنی دینیان او صبح غارب،
برنصفی صحیح، نصفی کاذب.
یا نیجه نه اوللی وظیفه؟..   گلمز بوده خاطر ضعیفه.
گرچه دیلرم بن، ایتمك اجرا
هر نه یسه جدیر بر عفیفه.

ماضی یی آکشمی بونده کارم؟.. آکمقله رجوع ایدرمی یارم؟..
ماضی، او غروب شمسپرور
بر نصفی حیات، نصفی مقبر.

دیرلرکه گچنجه روز کارم،   قالمازاونی یاده اقتدارم.
بر شی دیمه در بو، هیچه نسبت،
اویله یسه طویولسون آه وزارم.
لکن بشرك یوق اختیاری،   برشیده گورولمیور قراری،
هم بنلکنه دگل او مالك،
هم دیرکه: نیم اوله ممالك.

یابن، گزه‌رك دردویاری، بر گون اونودو رایسه‌م اویاری!..
وجدانی یاقان بوشیدرایشته،
آچدقجه دل وفاشعاری.
حسناملگم که ایتدی رحلت، سویلردی بتون لسان عصمت،
کیم السنه‌نك اودربهینی،
الڭ روحشناسی، دلنشینی.
هندی‌یه‌ده ایلمشدی رغبت؛ ترکی‌یه ایسه‌و یرردی زینت،
آکلاردی نه‌دیرسه‌بر فرانسز،
ایلردی بر آنغلزله صحبت. [*]
یاقهوه، یاچای ایچردك ارکن، قالقوب پیانو چالاردی؛ دیرکن،
اوینادردی چوجقلرم برابر.
صکره ـ بوده بلکه رقصه بگزه‌ر!..ـ
بردن اوطه‌مه فراایدوب بن، حمدایلرایدم بوکا ایچمدن.
هرشی بکاشن گلیردی، حتی
زوار گلیردی دائماً شن.

[*] ملتمزك تستر عنعنهٔ معصومه‌سنه مرحومه‌نك او دیار دورادورده بیله دیندارانه بر حرمتله رعایتکار قالمش اولدیغنی ظریفانه ایما ایچون شاعر (فرانسز) و (انکلیز) صفتلرینك بوراده مؤنث شکللرینی اختیار ایتمش .
طابع

هر گون گیده رك، بش آلتی ساعت، یاز مقدی قلمده نجه عادت؛
مابعد نهار پر حرارت
هر گون اوراده بولوردی غایت.

روحم سه ایدوب أونده راحت، یاقومشولری ایدوب زیارت،
اقشام أوه عودت ایتمك اوزره،
ایلردی گلوب بکار فاقت.

بر خیلی کلاه ایله عمامه، یولده یسه طورو ردیلر سلامه،
ـ خلخال به انف اودلر بالر،
دامان به سر، برهنه پالر ـ

باشلاردق ایر نجه زربامه، برلکده چولوق چوجوق طعامه،
برلکده ینه دوام ایدردك
اتمام شبانه مرامه.

عالمده ایشم نم بو ایشدی، گوگلم بوکا الفت ایلمشدی...
باق، سویلر ایکن اونوتدم ایواه!..
صاندم که یانمده در او همراه.

الفت دیدیکم، أوت، دکشدی، تفریقه بزی اجل یتشدی.
گیتدك گویه بر پازار، شباطده،
کیم دیردی که: آه!.. او صوك گیدشدی!..

بردن او گیجه، بیمکده حتی، وجهنده تغیّر اولدی پیدا.
چارپمش ایدی شاهبالی، یاخود
گچدی اورادن ظلالی، یاخود
موتك بواشارتیدی گویا، دوشدی یره لرزه لرله بجا.
ایشته او تغیّر اولدی مبدأ
پیشمده کی انقلابه حالا !..

برخیلی طبیب جمع ایدلدی، قونسولته ایله ورم دینلدی.
اوّل ده بونی دیمشدی اونلر،
لکن بوسوزی گوکل نه آکلار !..
تزدمده بو غیر محتملدی، تبدیل هوا دیدك، گیدلدی.
ایش بیتدی، بوگون شفا اوموب بن
بوبه بوبه، دیورم، ورم دکلدی !..

الك سومدیگم مرض جهانده، الك سوگیلمی آلیر بر آنده.
حکمت او مرضله مضطربدر،
درمانده مماته منقلبدر.
نصفی بشرك بوخاکدانده، قهر یله او ظالمك فغانده.
همشیره سیدرورم مماتك،
خلق اولمش اونکله بر زمانده.

ایلرسه بو بر دوشکده راحت، البت او دخی ایدر زیارت .
باقسه‌ق بو کادیگری عیاندر،
بر رنگده در که بر نشاندر .

بر حزن ویرراو، بر قیافت، توأم ایکی عاشق شبابت...
توأم ایکی دشمن هر مدر،
دعوتلرینه جواب: اجابت .

ای خاك منیر یارساکت، ای نور سیاه رنك ثابت،
بنم قیریلوب جماد تکدن،
روحم أولیور بو حالتکدن .

یوق، خاك دگل بو، موت نابت؛ یوق، موت دگل، غریو صامت.
بو تربه‌یی بکلسون ملکلر،
تنویر ایده‌بامنی ثوابت !..

وجدان بنی بونده قویمیورحر، اولمازشونی ایتمه‌مك تخطّر :
علّت یورویوردی، بن بو آلچاق،
بر شی یاپه‌ماز، باقاردم آنجق !..
قالمقده یقین ایدی تضرّر، کیتمکده‌ده اولدی چوق تأخّر.
علّت یورویوردی؛ بن ایدردم
تبدیل هوا یولن تصوّر .

اوندن بو بلا اولنجه حادث، دیمزمی: نظارت اولدی باعث؟..[*]
مفقود ایدی خارجی سببلر،
مقصوده یتشمدی طلبلر.
ایتمك دیله‌مم بونی حوادث، زیرا بولامام بو ایشده باحث.
الٓا وکنجه قصور بنده اولدی،
اتهام اولنورمی شخص ثالث؟..
گنجلر یازیکز، سکوت ایت ای پیر، زیرا یازه‌مازسك اویله تصویر!.
بو تعزیتی او گنجدن آلدم.
بر تازه بهار عمره طالدم.
ای پیر، بو سوزدن اولمادلگیر، موت ایتمه‌ده تیزی همره دیر.
تفریق جوان و پیر بو قدر،
بر یولده ایدر بونجه تسخیر.
پك چوق سنه ده یاشلانان محاسن، بو قدر، صانیرم، ذکا ایچون رسن.
گر وارسه اونکله ارتباطك،
فلك ایلیه‌مز بو انحطاطك.
صانمق شونی ده اولور که ممکن، دوشدی ملکم زمینه؛ لکن

[*] اووقتکی خارجیه نظارتی که شاعرك، ذاتاً تأخر ایتمش اولان، مأذونیت طلبنی اسعافه مسارعت ایتمه‌مشدی. طابع

هیچ سونمدی بر توذ کاسی،
بر ایشقه زمینده دراوسا کن .
اولماز بو سوزه، أوت، نهایت، بیتدکجه بولور بو سوز بدایت .
هر کس أولهیم ده لعنت ایتسون،
لکن بو سوزه دیمم که: بیتسون !..
بر حال جنون، یا بر جنایت، بیلمم که بو کاویر رمی غایت ؟..
بیتمز او زمان دخی بو فریاد،
بن خاك اولورم، او بر حکایت .
[*] ای چهرۀ حسن، گولمه، عارایت، دوندکجه کابن استتار ایت .
ای نور، گوزمده طورما، رفع اول،
اوغراشماقادین، بنمله، دفع اول !..
گوردکجه بنی خیال یار ایت، آلچاقلغمی دوشون، فرار ایت...

[*] بو پارچه ایله بونی تعقیب ایدن ایکی قطعه‌نك معناسی تام آکلاشلمق ایچون کچوك بر ایضاحه لزوم واردر: مقبرك شو صحیفه‌لرینی شاعر چاملیجه‌ده یازارکن اوجوارده، اوزون بویلی، کنج بر خانم طولاشیرمش. و بو خانمك شاعره میلی حس اولنورمش. شو اون ایکی بیت او ماجرایی قید ایدییور. مأمله ملاحظت تقاضای مشترکی آلننده قهر اولان محاسنپرست بر قلبك بو لوحۀ حسبحالی، بو صمیمی اعترافلر بی‌لظیر صفحات بلاغتدندر .
طابع

لكن او كتابك شباهتك وار،
بر كرّه دها بو گون گذار ايت !..

يارب، او نه چشم فتنه انگيز، كيم قيلماده بر مزارى تمييز؟..
كيمدر او قد بلند پايه،
كيم دكمه ده ذروهٔ دهايه ؟..

اللهايچون اى خيال شبخيز، گولسون او لقاى فرقت آميز!..
اللهعشقيچون اى آغاجلر،
كيمدر بنى آغلاتان بو خونريز ؟..

ياصلان شوستونه، قيل تفرّد، شانك اوله نوردن تبرّد .
تبديل قيافت ايتمه اى عشق،
تجديد لطافت ايتمه اى عشق .

اللهعشقيچون اى تردّد، ترك ايت بنى، ألوير رتعنّد .
اى عشق، رذيل اولور حياتك،
ايلرسه‌ك او قبردن تباعد . [*]

محنتزده‌يم، محنده پيدا، عبرتزده‌يم، طنده حالا .

---

[*] - قبردن تباعد - يرينه - قبرده تجرد - يازمق دخى اوله بيله جكى .

ع . ح

الله كه ضیای عزلتمدر،
جانانله انیس وحدتمدر .

حسرتزده‌یم، چنده بجا . حیرتزده‌یم - عدمده حتّی -
بر گون بگادیر : نیده‌م گوروندی -
« فکرتزده‌یم - گچنده تنها . »

لکن نه گوزل ایمش او خاتون!.. ایتدی بنی بر باقشده مفتون.
رؤیاده‌ده گورمه‌مشدم اوّل،
طویدم بونی، خرّم اولدی مختل .

گورمکله بنی برازدگرگون، - خوشدر، دیدی، خوشدر، اولما محزون،
أولمکله وطن بولنده، اولمق
مادر دیدیلن وجوده مقرون .

ظالمدی فقط دریغ.. دردی، سویلر بونی هم ده آه ایدردی.
آغلاردی چوجوقلغی حیاتك؛
آرتاردی صغوقلغی مماتك.

وجدانی یاقاردی آه سردی، اللّهه گولردی روی زردی.
موتك اوظلال یأس بخشی
امّیدمی أولدوردی، گیدردی.

آرتق چکه‌مز گوکل بهاری، سومز بو نسیم حیله کاری.

اللّه ایچون ای صباح، گولمه !..
ای چهرهٔ انشراح، گولمه.

اژدرصانیرم بو جویباری، بر تازه قیز آغلارم چناری.
گه عالمی بر مزار، گه ده
جنّت گورویور گوزم مزاری.

ای قیز، یورو، رفع بار حسن ایت؛ بو مقبره یه نثار حسن ایت؛
قیل گریه لری ای شباب مسرور؛
این یرلره ای بهار مغرور؛

ای عشق، یتیش، شکار حسن ایت؛ هر تیرگی بر مزار حسن ایت؛
ای نیّر تارمار، جمع اول،
هر ذرّه گی بر نگار حسن ایت.

یردن بیته غیری مهلقالر، طاشلقلری اوقشاسون صبالر.
یارب، بگا اضطراب لازم.
هر شیده بر انقلاب لازم.

گوگدن یره دوشمه لی دعالر، باشدن باشه یا غمالی بلالر،
اخلال سکوة ایچون صواعق،
هیکللر، الاهه لر، خدالر.

سافل سمواتی جای ایدنسون. تشهیر اولنوب اجل تپنسون،

بيك ولوله، بيك قيامت اولسون؛
بيك زلزله بر عنايت اولسون؛
محشر طوزه رق مزاره بينسون، چارپوب كره لر قيرلسون، اينسون؛
ياغسون نه سى وارسه كائناتك...
لكن بو درين سكوت دينسون!..
شايد حركت قيلوب يرندن، بر نيم صدا ويرر بو مدفن.
بر فكر، سزامى بويله جامد؟..
بر جوش، روامى بويله راكد؟..
يارب، بو سكوتى طويمم بن، بو سرّ سياهى ايله روشن،
غشى ايتدى بنى ثباتك اى سنك،
فريادمى طويميورميسك سن؟..
اى سنك ديمك او حسنه يارب، يارب، بو نه انقلاب اغرب!..
بر قول بونى ايلمز تمنّى...
يوقميدى بو ايشده بر تأنّى؟..
بر روح ايدى ذى صفاى مشرب. گرچكمى، اونى ييورمى عقرب؟
اولماز بو، بو سوز يالاندر، اولماز!..
سوم بو حقيقتى مجرّب.
عقرب اونى يير، اولان بنم زار؛ يرده او ياتار، چكن بنم بار.

أولدك، ياشارم سنك ايچون بن،
أولمش گبی یم فقط ایچمدن.
قبرگده مناره چیقسه ای یار، چشممده اولور بنم او برخاره
بالله بونی دوشونمه‌دن سه،
اولی ایدی بینمی بیمك مارا..

طوتسه‌یدم، اوروح گیتمسه‌یدی، جان صولك نفسن ایشیتمسه‌یدی،
هر كس گبی أولمه‌سه‌یدی بویله،
طوپراقلره دوشمسه‌یدی اویله،

دوشدیسه تغیر ایتمسه‌یدی، قالسه‌یدی او حالده، بیتمسه‌یدی،
اول نوری طوتایدی پنجهٔ موت،
ضیقدقجه فقط أریتمسه‌یدی!..

یوق، أولمه‌ملیدك ای ملك، هیچ؛ هیچ صولماملیدك ای چیچك، هیچ.
وارلقدی سنك جهانده شانك،
گولمكدی سزای حسن و آنك.
لایقمی بوكون سكادیمك: هیچ؟. اولسونمی بوعشق مشترك هیچ؟،
طوپراق نه روا الحافك اولسون!..
بوقیدی یابشقه اورته جك هیچ؟..
اورتولسون اونكله عیب حكمت، طولسون كدویله چشم عبرت.

بر قیله گوزم سونر بو فکرك،
عمقیله باشم دونر بو فکرك.
گیتدکجه بیور فضای حیرت؛ گیتدکجه یاقینلاشیر بو فرقت.
ایندکجه بن، اعتلا ایدر او،
عجز مله بیور، گیدر بو قدرت.
مقبر می بو مجلهٔ مکارم؟.. جانا نمی، نه در، بو ظلّ قائم؟..
مظلوم چوجوق، نه خوابدر بو؟..
فریادمه می جوابدر بو؟..
بیدار اوله ماز بو روح نائم؛ گیتدکجه اولور اونور مظلم.
بو شیده دوام یوقمی یارب،
هر شیده نه در بو دوردائم؟..
سرّ اولدی گولر یوزی، بن آندن سرّ آگلایورم بتون جهاندن.
بر سر که دینیر: عمیم بر سر،
لکن دینه مز: عدیم بر سر.
بر سر که گوزو کمیورنشاندن، بر نور که فرقی یوق دوماندن.
وارله یوق ایچنده یم الهی،
قورتار بنی غیری این و آندن.
صبحمدی نم او ماهپیکر، شامم ده بو صبح ایله منوّر.

گولدكجه بو فكر مبتدی یه،
بكزردی ربیع سرمدی یه.
هر شب، نیرایدم، تجسم ایلر   كابه‌مده سمای روحپرور.
گیتدی، شب و روزم اولدی یكرنك؛
طولدی اوجاغم ممات یكسر.
ایتدكجه بو ظلمتی تصوّر،   چشممده عمی قیلار تنوّر؛
بندن قاچار او نده قبله گاهم؛
بیلمم، نره‌یه دوشر نگاهم!..
ایتسه‌م نظر، آرتیور تحسّر؛   غائب قالیر، ایلسه‌م تفكّر؛
ناله‌مده سكوت اولوب مكرّر،
بهتمده فغان بولور تقرّر.
زوجه‌مدی او؛ روحمزسه توأم،   برقرداش ایدم او كامكرم.
قرداشلك ایچنده عشق معصوم
كیم الفت ایله اولوردی معلوم.
یكتا ملكمدی شاد و خرّم؛   هر حالتی بر سمایه محرم.
زوجه‌مدی؛ بیوك قیزم صانیردم؛
سنّاً كچوكمدی؛ مادرم هم.
دورم ملكمله جنّتمدن؛   دورم، دیه‌بیمی، حسرتمدن؟..

صاغ اولسه گوروردی حال زارم،
آگلاردی نه در بوانکسارم.

ایواه!.. بوسوزده حیرتمدن. ایتسه‌می فرار دهشتمدن؟..
یارب، بن اونی نصل سوردم!..
بیتمز می ایدم محبتمدن؟..

باق، شمدی ده بر قرار او حالت، روحم ینه بی قرار غایت.
روحمده، دیمك، نم بو تبشیر؟
روحگده، دیمك، سنك او تأثیر.

بر طاش قیلارق بکا اشارت، فکرم سنی ایلیور سیاحت.
بن بر شب اگر قیلارسه‌م آرام،
قبرك بنی ایلیور زیارت.

یارب، بو گیجه یبلانمی یوتدم؟.. شیطانمی ییدم، پریمی طوتدم؟.
ذهنمده‌کی فکری بلله‌دم یار؛
قارشیمده‌کی ظلّی آگلادم وار.

یازدقچه مرکبی قوروتدم؛ هر بر سوزی کندمه اوقوتدم.
اللهه نم گوزمده برهان....
بر شی دیه‌جکدم آه اونوتدم!..
طویدم سسکی یانمده سنك سن؛ بو حیله‌کی آگلامازمی‌یم بن؟..

بیلمم که نیچون گورونمیورسك؟..
حسنکله نه‌دن بورونمیورسك؟..
گویا ابدیتك، یوز کدن   اقدم گلوب، اولمه‌ده معیّن.
ممکنمی دیمك سکا: خیالت؟..
بر گولگه اولورمی بویله روشن؟..
برشی اومارم، نه‌در، بوشب بن؟.. آغلار، گولرم عجب عجب بن!.
اسبابنه اولمادن خبردار،
گوکلم نه‌یه قالدی بویله بردار؟..
قیلدم نیچون، ایلیوب طلب بن،   فریادمی خنده‌ٔ ادب بن؟..
گیتدی او، دگلمی، گیتدی یارب؟..
بولندم دیه‌یم می بر سبب بن؟..
اولمك اوکا هیچ یاقشمیور هیچ، گوکلم بوسوزه آلشمیور هیچ
حقسز گورونشلی بر حقیقت،
مدهش، بو جنایت طبیعت!..
عقلم بو ایشه چالشمیور هیچ؛   اللهسه بکا قارشمیور هیچ.
صبر ایتمك ایمش بو درده چاره...
چاره‌م ده بنم صاوشمیور هیچ.
درمانمی دردایدن الهم،   ایتدی بو مزاری قبله گاهم.

بر یول که دلیللرده حیران،
یوق غایتی بر فضای سیران.
اولسون ده دلیل بونده راهم،   بر آن بیله یم نه در کناهم.
بن بیلمز ایسه‌م، بنی قیلان بن
بیلمز می نه در مآل آهم؟..
گورمم، أزیور بنی وجودك؛   طویمام، دلی غشی ایدر سرودك.
روحم بو سکوت ایچنده دیکلر؛
بر سامعهٔ دکر می بسلر؟..
عقلی گذر ایلیور حدودك؛   آنی یه شمول ایدر ورودك.
تمییزی نصل اولور میسّر
بر نورده کیزلنن بودودك؟..
گورمك بو می عقل بدروشده؟.. چیقمق یولی یوقمی بو اینشده؟..
هر شی قیلیور امیدی تدفین؛
هر شی ایدییور بو یأسی تلقین.
یارب، دوشیور باشم بو ایشده. هر کس، بیلیرم که، سر زنشده.
هیچ گورمیورم، دریغ!.. بن فرق
گلمش، گله جکده، گلمه‌مشده.
دکمکده سمایه لجّه زارك،   ای بحر، عدم می در کنارك؟..

افکار بشر سکّاافقدر؛
افکار که بر قدن چابقدر.
گوزیاشلری سیل بیقرارك؛ فریاد وغریو روزکارك؛
بر موج سیاهدر مکفّن
قعرنده بو بحر پرغبارك.
ای صاعقهٔ ذکا، صعودایت؛ ای نجم امید، رفع دودایت؛
تنویر ره شعور ایت ای سر؛
ای یار، گورون، ظهور ایت ای سر.
ای آه، بو مقبره سجود ایت؛ ای یار، خیالمه ورود ایت؛
ای روح، تسترّ ایتمه بندن؛
ای موت، ارائهٔ وجود ایت.
هب خاك دکل مزار دلبر، نسیانه اوله جق ایکنجی مقبر.
نسیان!.. او اسفل مقابر،
نسیان!.. او مقتل اکابر.
بر دیکری ده بو قلب مغبر، زیرا اوده خاك ایله برابر.
اوچمقده مزاردن مزاره،
جانان، او فرشتهٔ سفر بر.
دریانه قدر بیوکدی بر شب!.. بر شب، که سفیدایدی مکوکب.

عالمده قیلار جناب خالق
بك چوق گیجه یی صباحه فائق...
بر حسن کبود خنده بر لب، قیلمشدی سمایی وجه مطلب.
هر موجدن ایلدم توحّش؛
مشجرلری سومدم مذهّب.
قورقدم بو ایشك لطافتندن، حسنك می، دیسه‌م، مهابتندن؟..
بر حسن مهیب ایدی او منظر،
جان هولده، گوز باقشده مضطر.
باقدم، بیقلوب نزاکتندن، بر فکر چیقار نهایتندن؛
اول فکر دوشوب زمینه صکره
جانان صانیرم قیافتندن.
دقّت قیلارم، بهار اولور او؛ تشریح ایدرم، غبار اولور او.
شمشك گبی ماهتاب محرق،
مهتاب گبی ینه مشوّق.
چارپار گوزه، اشکبار اولور او؛ گوگدن، صانیرم، نثار اولور او.
بر حیله درای سحر، بو خنده،
فکرم گبی تارمار اولور او.
ای شام، بو نشئهٔ حزینك تصویری میدر او نازنینك؟..

بیاسه‌می عجب او خون آلی
گوکلمده‌کی مغربك مثالی؟..

برسجده‌یی آندیرر جبینك   عمقنده بورازسر مدینك.

پرشوق، فقط یارین عیاندر
رخسار تبسم آفرینك.

آنجق او درایتمین تبسم؛   اول خنده درایتمین تجسم؛

حتی گولیورلقای ماتم؛
ایتمکده فغان ثنای عالم.

بیك نفخ پری قیلار تنسم؛   بیك عکس جمال ایدر ترسم.

یردن گوگه‌ هب گولر یوزاولسه،
گولمز بوخیال بی ترحم.

آهسار ه باقك: چمن چمن گل؛   بایقوشلر اولور بو حاله بلبل.

ـ اول شهرك انا ئنه نظیره
کیم مقبره‌یی بولور مسیره ـ [*]

برحسن عظیم نوتشکل   دوکمش یره رنك رنك كاكل.

آچمازمی، شو گوکلری یاران أل
برغنجه‌یی ای هوای سنبل؟..

---

[*] اکثر بلاد شرقك مقابری من القدیم وحالا مسایر انائدر. قادینلر، مزارلقلرده که اوطورمق، که طولاشمق وچوجوقلرده اوینامق صورتیله تنزه ایدرلر.
طابع

صحرانه قدر گوزلدی بر گون!.. چوق گون گچیور؛ فقط دیرم، دون.
ـ گاه ایلیه مزمر و بر عصر،
گاه آن گذشته دور بر عصر ـ
گچمش دیه مم بو، گچمیور چون گلمشدی بکا نه وارسه کوسکون
اول عصرده بر حیات ایدك بز،
بن ماتم ایدر ایدم سنکچون.
طوفانی نصل بیایر ایسه نوح، ملهمدی بو ایشده او گجه دن روح.
سن خنده ایدر ایدك صفادن؛
بن گورمز ایدم اثر شفادن.
بر سر آیدی بو، ایچمده مفتوح؛ اولمشدی باشم ازلده مجروح.
مطلق أوله جکدك، آکلامشدم...
أولدك، بکا اولمیور بو مشروح.
چیق فاطمه، لحددن قیام ایت، ییلدیزلره طوغری بر خرام ایت.
بر جسم ملك مثال اولوب چیق؛
بر گولگه، یا بر خیال اولوب چیق.
فکر مدن ازالهٔ ظلام ایت؛ نور کله زوالی تمام ایت.
مستقبلدن طلوع ایت ای یار،
روحمجه افادهٔ مرام ایت. [*]

---

[*] اصلی ـ روحمجه ارائهٔ مرام ایت ـ ایدی. بو طبعنده مصراعی شاعر شمدیکی شکله افراغ ایتدی. طابع

وجهڭ گورەيم، عنايت ايله؛ عكسڭله چيقوب رفاقت ايله.

[*]- پايينده ايسەڭ ترابى چاك ايت؛

بالاده ايسەڭ سحابى چاك ايت -

فريادمه اين، جسارت ايله؛ اول صاعقەيه اصابت ايله.

گچسون يره شبهۀ حياتم،

گوكدن بڭا بر اشارت ايله.

ماضى اولنورمى هيچ فراموش؟ ماضيسز اولور بو حال مغشوش.

ماضى يى آكش نه خوش تسلّى!..

بر قطرەده نور ايدر تجلّى.

آتيده بتون ظلام ايدر جوش؛ هشيارى قيلار بوليل، بيهوش.

بر ثانيەنڭ صوڭى بيلنمز،

محشر دخى اولسه بزجه خاموش.

يارب نى شو آنده مايهم اولدم؛ صاندم كه او ياره مقدم اولدم.

بن صاغكن اوچارمى اويله بر نور؟..

اولماز... اولەمازاو بر زمان دور!..

كيمدير كه بو سرّه محرم اولدم؟.. حيوان ايدم ايشته آدم اولدم!..

---

[*] - پايين - فارسى و - بالا - مقابلى دركه زير، آشاغى ديمكدر.

طابع

فریادلرم تهی ایمش هب؛
بن یار ایله شمدی همدم اولدم.
بر گون نه قدر گوزلدی جانان!..   چیقمشدی جماله برازقان.
کشتیده ایدك که صوك زمانلر..
یارب، نه الملی امتحانلر!..
هر سو اولو طالغه لرله عمّان،   باقدم، او یانیق دگلدی بر جان.
یاتمشدی او؛ بکلیوردی روحم.
عمر مدی اولوب گیدن شتابان.
کچدی ایکی گون عدنده تب سز؛   بر روزه ایدی او، یعنی شب سز[*]
دوقتور سوینیر؛ مریض راحت؛
هر کسده مسرّت افاقت.
ساکندی دکیز؛ واپور تعب سز. گولمز میسکز بوکا عجب سز؟..

---

[*] - **اوروج** - ك فارسی مقابلی اولان - **روزه** - یی شاعر بوراده عجملرك قصد ایتدیکی معنادن تجرید ایله وضع اصلیسنه ارجاع ایده رك، فرانسزلرك Journée دیدکاری ترکجه - **کوده** - مقامنده استعمال ایتمش اولدیغنی اخیراً مصراعك کنارینه اشارت ایتمشدر.

طابع

طوفان گورونوردی نجه، زیرا
آغلاردی صبی قیزم سببسز.
دیترسسی پیر رعشه دارك؛ هر حالی بکادر اختیارك.
گیسوی سفیدی برف ماتم،
کیم تاج دیمش بیوك بر آدم.
[*] فوقنده طورراو بیقرارك تبلرزهٔ دهشتی مزارك.
صیانده، که اغلامق سو نجدر،
اولسو نمی یری بو اغبرارك؟..
لکن یری یوق دگل، نه حاجت!. اول گریه دعا، بو بر اجابت.
گلمش ایدی آرزوی گریه؛
گولمش ایدی صانکه روی گریه.
بیلسه یدی چگردی قیزندامت. تب باشلایه رق، کسلدی طاقت.
قوشدم، دیه رك: ـ نه در بو ـ الله!..
باقدم که دگیزده بر قیامت.
اول یاره یی صاردی اضطرابم؛ بر اشدی نیاز ایله عتابم.
امواج افقلری صارار دی؛
شمشك یاقه جق امید آراردی.

---

[*] ـ فوقنده ـ برینه ـ اوستنده ـ دیمك ایکی معنایی حائز اولوردی. لکن نجه بر معنالیسی دها کافیدر.

٤٠ ع

گچدم یره؛ گچمدی عذابم. ظلمتله براولدی آفتابم.

چیقدی او زمان تنمده گویا
امواج وروعود بی حسابم.

بعضاً گورورم سنك عروجك بالا-نه اسحبك، بروجك.

رؤیامی بویا، اولورمی واقع؟..
بیلمز، اولورم امیده تابع.

بعضاً ده شومهبطه ولوجك اومدورماماده بکا خروجك.

بیلمم دوشونورمی یم سنی بن؟..
گوردممی یا چهرهٔ بهوجك؟..

رؤیتله تفکرم براولدی؛ حکمتله تحیرم براولدی.

اوهام ایله بر گلیر حقایق؛
مقصود بتون وجود خالق.

قلبمده تأثرم براولدی؛ هر درلو تغیرم براولدی.

سندن قیلالی مفارقت بن،
وصلکله تحسرم براولدی.

بوقدر خبرك اودلربادن، شمدنگری اسمه ای صبا، سن.

سوندورمك ایچون نمیدرهبوبك
انوارینی، گوردیکم غروبك؟..

بلبل قپالرده یاپ نشیمن؛ طوررا اوده دیه قیل ثنای گلشن.

بالجمله چیچکلری بودهرك،

بیروتده، آچسون ای سمن تن.

دل عالمی ایستیورد گرگون؛ اولسون، دیورم، نه وارسه دلخون.

صولك شعشعه‌سی گوزمده حالا،

گیتسه‌م اوله جق کبی دوبالا.

چیقسه‌م، دیورم، مهیب ومجنون، بو دائره‌دن همیشه بیرون.

طرد ایتسه بنی، گوروب بو حالم،

یردن، گوگدن خدای بیچون.

اولسه‌ك نه قدر بوگون شتابان، لانه‌ك بوراسی دگلمی ای جان!.

مشجر سکا آسمان سراپا؛

ییلدیزلره قونمليدك اما.

سیرك بوله جق یوواکده پایان؛ هب بونده دریغ!. جان وجانان.

طائرده، قفس ده همرو اولمش؛

محبوس گبی فغانده زندان.

بیلسونمی جهانی برجهانی، معصوم ایله برگیدرسه جانی؟..

ییلدیزلری سویلرم کدردن،

هیچ فرقی یوق اونلرك بویردن.

مطلق ایسه بر جهان ثانی، اولمق یاقشیر اوبی مدانی.
چوقدن اونی کشفه نیّت ایتمش،
حیرتله طورر، طوررسه فانی.

اینسه‌م، دیورم، ینه بن آرام مستقبلی آکلامق ایچون تام.
الوان سروری گوسترن چوق؛
نفسمده بنم فقط گورن یوق.

اولدقجه بو فکر خام اولور خام؛ چیقدقجه حقیقت آرتار اوهام.
باشلار سه‌ده اولمیور معیّن
چوق کارده ابتدادن انجام.

گچ عقله بو یولده اقتدادن؛ بحث ایتمه نملهٔ انتهادن.
هر شی، اوجی یوق جهانه بکزر؛
بر ذرّه شو آسمانه بکزر.

اقدم او نتیجه ابتدادن؛ عنوانی ازل گلیر خدادن.
اولسه‌قده بو حکمته بز آگاه،
اللهی اونوتمایلم دعادن.

گوگلم ینه اولدی وحشت آباد؛ چوقدن سنی چونکه ایتمدم یاد.
اولسه نظرکا گر ضیاپاش،
دیردک بکا: قبرک اوزره بر طاش.

نسیانه سبب سه آه و فریاد، جان هانگی طریقی ایتسون ایجاد؟..
دور اولما گوکلدن اولسون ای نور،
اوچدقسه گوزمدن ای پریزاد.
سایه‌ڭ نه اولوردی قیاسه آرام؟. عکسڭ ده می حکم موته دررام؟.
ممکن نه دن اولمیورتأثر؟..
هر آن سنی ایلیوب تفکر،
هر گون، دیورم، اولایدی بایرام!. یا بونده جنون دگلمی، ابرام؟.
الله گلنجه سن گیدرسڭ،
خورشید چیقنجه مثل اجرام.
ای طفل فریح، قورقارم بن، حسنڭ اوچه جق دیه اُلمدن.
باقدم کچوجڭ ابڭ، نگاهڭ
مغربلریدر، دینیر، اوماهڭ.
بر نور لطیفسڭ بو گون سن؛ قلب اولمایره، صاقین، یورورکن.
ایواه!.. نینه‌ڭ ده بر چوجوقدی؛
باق، هیچ دگل چوجوقلق اُرکن!..
حسنڭ هله شانیدر صباوت؛ برلکده گلوب بولور نهایت.
وجهڭده بن ایستهمم اوچوقلق...
الله ایچون ایتمه، گل چوجوقلق.

چوق يرده قادينلغه بو حالت ‌‌ تا بو نه قدر ايدر رفاقت.

برشاعرى بر قادين مزارى
ايلر متفكّر شبابت.

دون بن بيله برچوجوقدم، ايواه! . ماضيده كى بن نه اولدم، الله؟.

بر بشقه سيدر بتون بتون او؛
اصلا طانيماز بنى بوكون او.

ظلمتلر ايچنده برق كمرأه؛ ‌‌ نسيانلر ايچنده برسونوك آه.

دون اولمش ايدم ديمك، بو عمرم،
يارين سه باشنده يم او بر چاه.

يارب، نه سياهدر بو خورشيد!.. ‌‌ صاندم طوغيور لقاى جاويد.

خورشيد سيه: نه‌در بو توجيه؟..
بيلمم نه‌يه ايلدمدى تشبيه؟..

ايتدكجه ضياى عقلى تمديد، ‌‌ مظلم كورونور او باب اميد.

سجده مله خراب اولوب بو محراب،
دوشدكجه چيقار صداى توحيد.

اى روحلى يادكار مادر، ‌‌ سنده كورونور شعار مادر.

البتّه شفيق بر كوكاسك؛
وصفك بو: رفيق بر كوكاسك.

مجهولك ایکن گذار مادر، چشمك طورر اشکبار مادر؛
بعضاً ده‌پدر گوروب وجودك،
گولمکده، صانیر، مزار مادر.

ایتدکجه سنی دیزمده تقبیل، شاعرده چوجوقدرای قیزم، بیل!.
چوق مسئله حل ایدر وجودك،
بازیچه‌سیدر او دست جودك.

سنسك قیلان اول مزاری تأویل؛ عمرم اوله جق سنکله تکمیل.
بن سنجه او یوبجاغم، مسلّم،
سن سه بکا بر غریب تمثیل.

سندن بولورم بو دم تسلّی... ــ لکن او نه پرالم تسلّی!..
بر طرز بیانله آکلاشلماز؛
فریاد و فغانله آکلاشلماز.

هم محض عذاب او، هم تسلّی؛ ایلر، صانیرم، ستم تسلّی.
ایواه!.. سنی او گورملیدی؛
بن ایسته‌مم.. ایسته‌مم تسلّی!..

بن اولمازایسه‌م بوگون چوجوقلر، آرتار یوزیکزده کی او چوقلر.
لکن بنه آکلامازسکز سز؛
دنیایی بولورسکز کدرسز.

لكن بريكز اولور قوغوقلر، قومشويسه كومسده كى طاووقلر.
يازگلسه اريرسكز صيجاقدن؛
صكره ينه طوكدورر صوغوقلر.

لكن ــ سزه سويلدم ديمنجك ــ سزده بكا مقتضيسكز يك.
سزلرده كى اعتقاد خوشدر؛
الك طوغريسى او، بزمكى بوشدر.

دنيايالان اولسه ــ بونده يوق شك ــ برلازمه دربو حال گرچك.
الك سوديككز برى جهانده،
اوگزتدى بكا، نه دربوسومك.

اى زيب مزار ومسكنم سز؛ جانان ايله برنشيمنم سز.
باقدقجه سزه دنيلسه شايان:
اكدار هب اختراع انسان.

وادئ كدرده رهزنم سز؛ حامئ سروروشيونم سز.
محتاج صفا گزم سزك بن؛
اوغلمله قيزمسكز بنم سز.

مادرله پدر زوال بولدق؛ بزسزده بوگون كمال بولدق.
مقصود بزم وجودمزدن
سزلرسكز ايلكده يم ظن.

سزده آزیجق مجال بولدق؛ بر بشقه صفای حال بولدق.
فرقتمی بو آیریلق؟.. نه فرقت!..
بز سزده بو گون وصال بولدق.
یوق، بن دیه مم بو حاله: وصلت؛ بر لکده بیور سز گله حسرت.
سز بشقه سکنز؛ او یار بشقه؛
ـ گلبن بشقه، مزار بشقه ـ
موروث اوله ماز سزه بو ثروت؛ ایتمز بو صفا قبول شرکت.
معشوقه ده بشقه، بن ده بشقه،
اولاد ده بشقه در محبت.
ای نورینه ظل طوتان نقابی، ای مهرینه خاك اولان سحابی،
هجر گله سنك نه ایشلرم بن؟..
امداد اومارم یتیملردن.
گوردم یره دوشمش آفتابی. بن آگلایه مام بو انقلابی.
تعقیب ایدرم، ظلام ایچنده،
بیلمم کیمه ایتدیکم خطابی.
طورسه م، باقارم یورور رهب اشیا، بندن قاچیور گبی شو دنیا.
قیلدی بنی درد عقل مجنون؛
گوگلمده کی ظلمت ایتدی شبخون.

گيتسه‌م طوررايتديگم تماشا؛ نفسم ده قاليراوزاقده تنها.
بيلمم كيمه ايليم تضرّع!..
بيلمم كيمه ايليم تقاضا!..
برپارچه‌ده گولملك ايسترم بن؛ گولسه‌م، طويارم اوده كدردن.
هرشى اوليور گوزمده اغيار...
يارم بڭا چونكه اولميوريار.
چوق كرّه اويارى فكرايدركن، بيلمم گورونورميسلك بڭا سن؟.
بردن بره يار اولوب هويدا،
اولماز كيمى گورديگم معيّن.
ذوقمى عجب نم بو حسرت؟.. ياآغلايشم ميدرمسرّت؟..
يارب، نه بو فكر برق تأثير!..
وجهكمى قيلان بو ذهنى تنوير؟..
ياغمورچنمده سنك حيرت، هردانه سى برمزارفكرت،
دوشدكجه يره، چيقارسمايه
آوازۀ پرخروش قدرت.
گچمز صانيرم بو روزگارى؛ سرعتليدراول قدرگذارى.
فانيلك ايله مقيّدم بن؛
بعضاً صانيرم مؤبّدم بن.

گوردك اوخزان اولان بهاری، گچمزمی خزانك اغبراری؟..
اللّهه بوشب آچلدی گوردم،
یارك او آچلمیان مزاری.

قیز، گلمه بکا، هوایه قلب اول؛ گیت، بر ملك اول، سمایه قلب اول!
قلبمده طوران طاشی قوپارما؛
بو خاك كه گیرن باشی قوپارما.

بندن او زاء، ماسوایه قلب اول؛ بر قلبمز آشنایه قلب اول.
نزدمده نم قصورسك سن؛
گیت، ایستر ایسه‌ك خدایه قلب اول!..

ای مهد حیات، مقبر موت، اضداد نمای پیكر موت؛
آغوش ضعیفی خندهٔ زور،
عمرانكدهٔ شباب مكسور.

دگمشدی بو جانه خنجر موت؛ اولمشدی بو فكر بستر موت.
ایتدك نی سن حیاته ارجاع،
ضعفك اوله رق مظفر موت.

رفق نظر گله دلربوده، گلدم ینه عالم وجوده.
سن مادر مهرپرورمسك...
حتّی ایكی دفعه مادرمسك.

مهر گده جواب اولور نموده مستقبل، اوليل بحدوده .

لايقدى سنك وجودك اولسه

اندام بو اطلس كبوده.

مطرب مقبر، نديم مقبر، گلشن مقبر، نسيم مقبر.

مقبر گورورم باقنجه ايره؛

جارى گورورم شو نهرى قبره.

بن مقبر، ايكى يتيم مقبر؛ جانان دها بر اليم مقبر.

سن نور گبى گليرسك؛ آنجق

برسنده اولور عديم مقبر.

سد ايتدى بگا اوبابى نورك؛ قالدم ينه خادم سرورك.

اولدى دهنكده بر بشارت

اولره كه خدا ايدر اشارت.

هجران پدرله يوق حضورك؛ پرگريه سنين ايله شهورك.

قلبك ينه ايلمكده اضمار

تنبيهنى خالق صبورك.

سنسك او غريب روحه ذاكر، بوندن او بعيد قبره زائر.

ايراده كه مدفن پدردر،

ايراده سنك ايچگده يردر.

بیروتده بکا اولنجه ظاهر، سن اولمه‌سەڭ گوزمده دائر.
گوردکجه بنی علیل چشمڭ،
طهرانده گلیورسڭا مسافر. [*]

یارب، نه عظیمدر بو خلقت!.. صنعڭ نه کریمدر، حقیقت!..
مادر، او سنڭ عنایتڭدر؛
اولادسنڭ هدایتڭدر.

یارب، نه بو گوردیگم محبّت؟.. هر سوده نه‌در بو جوش رحمت؟..
اولمازمی بونڭ ایچنده غائب،
بر مقبره‌دن چیقان بو فرقت؟..

بو عقل و ذکا، که صنعتڭدر، فوقنده ظهور قدرتڭدر.
مادرسنی سویلمکده اظهر؛
مقبرسنی ایلمکده ازبر.

انجم، که ضیای وحدتڭدر، روحمده بنم او هیئتڭدر.
جانان، که بر ملکدی، او چدی؛
البتّه نشان جنّتڭدر.

---

[*] شاعرڭ پدری خیرالله افندی طهرانده سفیر ایکن وفات ایتمشدی. اوراده مدفوندر. زوجندن اوتوز سنه صوکره وفات ایتمش اولان والده‌سنه اواخر حیاتنده عمی طاری اولمشدی. (والده‌م) آدلی اثر منظومه‌ده بوکا دائر مؤثر بر لوحه واردر.

طابع

گلدیجه سنی بیوز خیالم؛ بر فجر عظیم اولور لیالم.
نامك نه قدر انیس جاندر!..
فریادم ایله سکاروانْدر.

الله!.. دیرم، گلیر مجالم؛ الله!.. دیرم، بیتر زوالم.
تحریکی ایله او چاربوصوتك،
غمدن نه قدر قیرلسه بالم.

الآهه یاقینسك ای محمد... ای عقل معظم ومؤبد!..
اللهی بزه سن ایتدك اعلان؛
الا بزه یوقدی راه ایمان.
چوق رهروی ایتسه ده مقید، یوللر گورونوردی پك معقد.
سن عصر سعادتکله گلدك؛
حقیله او گون بیلندی مقصد.

یاربّی، جهان طوپار خطابك. معجز سنك ای نبی، کتابك.
بر خندهٔ شاددر بو دختر...
امیدسك ای لقای مادر.
ای عقل، بیو کدر اضطرابك. ای روح، صحیحدر جوابك.
خوشسك، أییسك، گوزلسك ای حسن،
ای عشق، لطیفدر عذابك.

خوشدر، سورم، بو شام اسمر؛ خوشدر بو صباح یارپرور.
هرشی گبی ای بهار، خوشسك؛
ای نجم فرحنثار، خوشسك.
هرسر و طورر مثال دلبر. خوشدر بو مکوّنات یکسر...
اوّل دها خوشدی نجه لکن
ماضیسنی بیلدیکم بو مقبر!..
هرشی نه قدر ایدرسه تهییج، برشی وار ایچمده، ایسته مز هیچ
زیرنده او چهره یی ترابك.
ای روح، نه سویلسه‌ك جوابك
ایتمز بو سیاه فکری ترویج. قیلماز بو سری غبار تتویج.
اول قبره برازدها اینرسه‌م،
نزدمده بتون جهان قالیر پیچ.
آرتق کسه‌یم بتر فغانی؛ ارواحه طوقونماسون زیانی.
بو آه که جاندن ایلیور جوش،
آرتق آنی کندم ایلیم گوش.
مدفن اوله‌یم آکا جهانی؛ فوقمده طواف ایده روانی.
آرتق قاله‌یم سکوت ایچنده
فکر ایتمك ایچون او یار جانی.

مقبر بوراده بيتدى . ايلك طبعندن اوتوز يدى سنه صوكره شاعر شو سطرلرى كتابك صوكنه، رعشه دار اضطراب بر أل ايله ، علاوه ايديور :

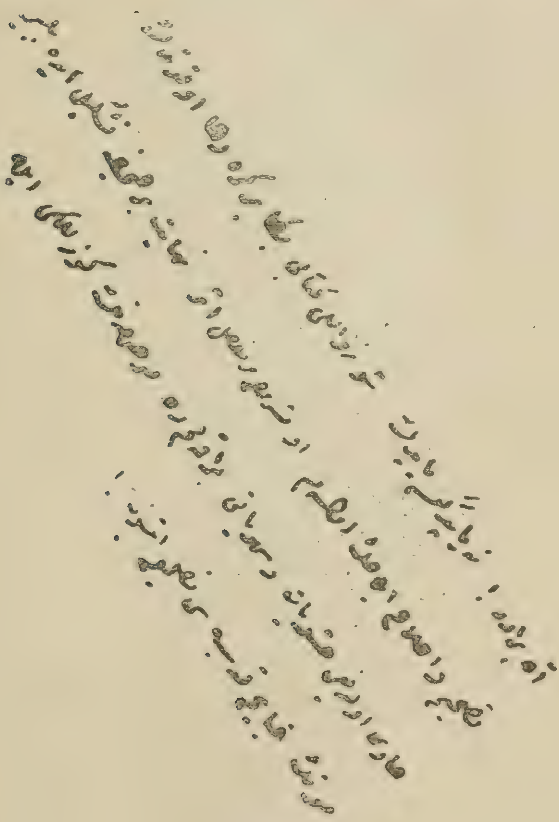

أولو

اُولو میدان انتشاره برقیافت ادبیّه‌ایله چیقمیور .ــ طبیعتیله حفرهٔ‌انسیانه گیتمك ایچون اومیداندن ، فقط برکرّه ، مرور ایده‌جك .ــ برانموذج کفروایمان وَبر هیکل آه‌وفغان‌اولان مقبر گبی اُولو دخی بر مرحومه‌نك نامه‌در ، که خیال اولمش بر وجوددن ، تراب اولمش برحقیقتدن بحث ایدر .

عبدالحق حامد

ایلك طبعی ، ۱۳۰۳ هجری

بن بو کون، صانیرم، گوردیکم فنالقدر.
دیمم که، بویله فنالق خدایه لایقدر.

بو حاله حکم طبیعت دیمك موافق اولور،
اگرچه امر الهی او حکمه سائقدر.

بیلیرمی گوردیگنی خواب، خواب ایچنده کشی؟..
بن جهانده کی حالم بو کامطابقدر.

یازق خبیر دگل بونده بر حقیقته دل،
اگرچه گوردیگمز سربسر حقایقدر.

اونی تجسسه وار بزده آنجق استعداد؛
دیمم که: کنهنی شیئك بو عقل، فارقدر.

گوروب ده بیلمه مگی آکلامش، دیرم، محضا؛
فقط دیمم: بشرك شونده علمی لاحقدر.

نفوذ خالقی سن کندی طالعکده آرا؛
نصیب آخری اشهاد ناموافقدر.

سزادر آدم ایچون معنوی بر استقبال،
که هیچ گورمدیگی بر جماله عاشقدر.

لزومی، وارایسه معدلت، اونك، بنجه،
جهانده چکدیگمز اضطراب ناطقدر.

لیال ایچنده خیالاته بکزه‌سه‌م ده، بنی
ازاله ایلیه‌جك بر صباح صادقدر.

وجود وحدته موهوم ذره‌لر میزان؛
بیوك، کچوك، شو عوالم بتون خوارقدر.

وجود آدمه‌ده‌شونده بر جهانه دنیلیر؛
او کائیسه، بن دیه‌م، مهر و ماه فائقدر.

ایدر لیالی هجرانی که بکه تنویر
سرمده فکرت وحدت که برق صاعقدر.

بو کائناتده، هر شیده: گوکده، قرانده،
گوکلده، جانده بر الله وار که خالقدر.

بزه گورونسه‌ده مظلم، مثال جای غروب،
بو قبرلر هب اونك نورینه مشارقدر.

بیروتده قوملره دفن ایتدیکم غریبه دخی
معین، او خالق بی مثل ذی خلایقدر.

خدا او كنده گرك بر وظیفهٔ انسانه،
كه یامه‌دن بونی ایفا ایدر او بیگانه.

بن اول وظیفه‌یی ذی روحه منحصر گورمم؛
شمولی وار در، اونك هم ده جسم بی جانه.

طیور نغمه، شجر نشو ایله؛ صو جوشش ایله؛
حجر ثبات ایله، بر طرز ایله غریبانه؛

یتیم گریه و مقبر سکوت ایله ابدی
قیلار وظیفه‌سن اعلا حضور یزدانه.

نه‌یم؟.. فقط بیله‌مم، بن؛ نیچون دوشونمه‌ده‌یم؟..
نیوب ایچون ده ایشم بكزه‌مكمی حیوانه؟..

بهیمه‌نك ده فقط بر دوشونجه‌سی اوله‌جق،
كه دردی وار، گورونور احتیاجی درمانه.

نیچون حیاتنه ویرسون زوال فكرمزك،
ویرن بو گون ابدیت جهانده بر آنه؟..

نه درلزومِ ظهورم بو خاكِ اسفلده،
غريق اولوب گيده جكسه م محيطِ نسيانه؟..

خاير، گيدن ابديدر ظلامِ ماضي يه؛
أوت، گلن ازليدر فضاي دورانه.

بنم، فقط، بو بولوش كندي عقلمك بولوشي...
اويارمي فكرو حسابم حسابِ رحمانه؟..

بوشك مظلمِ پرتوكُشك نتيجه سيدر،
صباح گورمز ايسه م كه بو ليلِ هجرانه.

ويرن صفاتي دخي كبريايه عقلمدر؛
او عقل ايله چيقليرمي بو گون بو ميدانه؟..

او عقل ايله فقط اتمز ايسه م محاكمه يي،
نه سويليم كه بن اولسون جواب وجدانه؟..

صورار بو حكمتي يردن سما، سمادن ير:
جواب عجز گيدر دائم ايندن آنه.

بو كون او عقل ايله درك ايتديكم شودر كه بنم:
بو كائنات وار ر سجده لرله پايانه.

زوال بولمدی ویابولمادی دیمکمی کرك
بیروتده قوملره دفن ایتدیکم او جانانه؟..

عقول بیلمکه قادرمی سترّا کوانی؟..
عیون فرق ایده بیلسونمی عمق زندانی؟..

نصل مسافه ویرر برقلر سماواته؟..
نصل احاطه ایدر قیلار اشك دیده عمّانی؟..

دهور نامتناهی گلوب قیلار تقبیل،
رسیدهٔ ازل اولمش کروراز مانی.

بوجلوه گاه فناده بقاسیدر مشهود
ضیا دینیر او وجودك که گورمه یز آنی.

بیوکلکك دخی بوقدر حدودی، پایانی؛
کچوکلکك دخی بوقدر حسابی، میزانی.

اولوب گیدر بو ایکی قوّته تلاقیگاه،
ویرن او حاله وجود اقتضای فرمانی.

ظلال ایچنده قالیر نابدید مستقبل،
احاله ایلر ایسه‌ك حاله چشم امعانی.

دوشر اومرتبه انسان گریوۂ جهله،
نه مرتبه بوگون آرتارسه علم واذعانی.

بوحال ایله او گاگولسونمی چهرۂ مقصود؟..
بوحال ایله قورور البتّه چشم گریانی.

غریبدر فقط اول کبریای مطلقه نڭ
بوحال ایله بیور، آرتار جلال ایله شانی.

نه درلو نام ویرلسون شهید بی نامه؟..
نه یولده گیدیردلم بریتیم عریانی؟..

نه در او قهقهه لر کیم ظفر ترانه سیدر؟..
نه در قتالده بر زخمخوارڭ افغانی؟...

بوخسته پیر، اوره ایاب اولور أولو ملردن؛
بوخسته گنج، اونڭ اولماز نصیب درمانی.

بزی أولو مدرایدن سرشکستۂ حیرت،
او اولماسه اوله ماز کن وجودڭ امکانی.

نصل اولور، مثلا، ایتمه مك فغان وغریو،
گوگل آ گنجه بودم حال زار جانانی!..

بیروتده قوملره دفن ایتدیکم او غنجه فمك
بیتوب دوداقلری میدانه چیقدی دندانی!..

أولوم قیلار بزی ایقاظ خواب غفلتدن؛
آیرمایان ده او، لکن ظلام حیرتدن.

سنك دلیلك اولور، هم سنی ایدر تعقیب؛
آغیر گلیرسه کار فتاری فرط سرعتدن.

ایدر تمسخر ایله خنده، بر کناره طوروب،
دونوب کیدنجه قدر بز بو رزم عشرتدن.

گزین مسیره ده، أگلن یا بر ضیافتده،
اولور بری او گاهمیا او گون، او هیئتدن.

گولوب شفق، طوغاجه قکن سنك ده خورشیدك،
اونك چیقار یوزی، دهشتله عمق ظلمتدن.

امید و یأس ویرر، بریاننده دود جحیم،
او بریاننده چیچکلر بهار جنتدن.

گهی ورودینی بکلر دو دست ایله آدم؛
گهی دو چشمنی أورتر دوشونسه دهشتدن.

نصل تعقّل اولنسون فرائضی عمرڭ؟..
عقوله ضعف گلیر دائمابو قوّتدن.

أولوم دگلمی ایدن بر مریضه بخش سکون،
ایدرسه‌ده اونی مهجور بزم الفتدن؟..

اورتبه رنج گورورصانکه بونده انسان که
أولینجه هیچ گوز آچماز منام راحتدن.

عقیده رهبر ایکن بر جهان باقی یه،
أولوم دیینجه أولیر فانیان خشیتدن.

فنونه، ظنونه دیمه‌در؛ حکمتڭ آدی حیرت
صوڭنده چونکه اومعنی چیقاز بو صورتدن.

او، کندی کندینه گورمز؛ فقط اشارت ایله؛
او، کندی کندینه گلمز؛ ولیك قدرتدن.

طورور حقیقت اشیا تراب شکلنده،
سؤال آخرت ایتدکجه بن بو تربتدن.

عنایت ایله الهی، بیو کلکڭ بیلیرز،
یازیقدر ایله نومید خلقی رحمتدن!..

بيروتده قوملره باتمق اميدمك گونشی:
نه اولدی، آه گلامادم ذرّه‌بن بو حكمتدن!..

أوت، حقيقت اشيا تراب شكلنده!..
بونك ادله‌سی وار، بی حساب شكلنده.

قالان بو گون بزه آنجق اميد غفراندر؛
اونی چكرز، طورور آدم عذاب شكلنده.

عجب ترابه نه‌دن نفرت ايلسون كه بشر،
گوزوكمين براووار، اضطراب شكلنده؟..

نه شبهه، اوّل و آخر وجود مطلقدر،
اوقورسه عالمی انسان كتاب شكلنده!..

فقط نيچون قاله‌يم ناله‌لرله بويله غريب،
بوباغزارده بن بر غراب شكلنده؟..

نيم هله نه‌دن اولسون شأمتم مشهود،
گورورسه ديده گناهی ثواب شكلنده؟..

اگر غبار ايسه انجام حسرتم، يارب،
نه‌دربو شی كه دوشر گوزدن، آب شكلنده؟..

اگر دینیرسه: هیچ اولمازسه بر تسلّیدر؛
بو بحرده یاشارم بن حباب شکلنده،

که اول حباب ینه بحر ایچنده در موجود،
معیّن اولسه ده چوق انقلاب شکلنده.

بو منهلی نه یه مدخل شمار ایدر انسان
زمینه طوغری آچلمش اوباب شکلنده؟..

حیات نامی ویرلمش، نه در بو ظلّ ثبوت؟..
اُولوم دیرز، او حقیقت نه، خواب شکلنده؟ .

سکوتدر چیقاجق سجده دن، صلالردن...
گوگل طنین ایده طورسون رباب شکلنده.

گورونمیور بزه شمس حقیقتڭ نوری،
فقط سحابی عیاندر، نقاب شکلنده.

سر مدهب شو سؤالڭ تکرّرین طویارم،
بو گفت و گولره قارشی، جواب شکلنده:

خیر اولورمی عجب حال گریه بخشمدن
گوزمده نوری قالان درّ ناب شکلنده؟..

بیروتده قوملره دفن ایتدیگم او تازه وجود
آلیرمی گوزیاشمی آب وتاب شکلنده؟..

نیچون حضوری بواولسون بومضطرب سفرڭ؟..
نه دن نتیجه سی بوقدر سرورایله کدرڭ؟..

بتون صحیفه لری انقلابه دائر ایمش،
نتیجه سی سه مؤثر بوحشر باأثرڭ.

جهانده بر برینی خلق ومحو ایمش عادت:
بودر عقیده سی اهل وقوف بیخبرڭ.

فقط بوحالی او اشیایه بخش ایدن قوّت
الاهدر، او بر تجلی الهی گوگله یرڭ.

بنم تولّدمه مادر و پدر باعث؛
فقط وجودینه باعث نه مادر و پدرڭ؟..

بونکله ثابت اولور: اصلمزده خاکی یز؛
عجبمی اصلنه برمیلی اولسه بونده سرڭ؟..

یدخودنده گبی، هم یدخودنده گل؛
کیمڭ یدنده در آیا اراده سی بشرڭ؟..

نه يولده بر گونشك ظلّى در بو گلشن عشق؟..
نصلدر آتشى يارب، بو گوردیگم شررك؟..

تصادفك ده، ديرم، نام وشانى قانوندر؛
بو گونكى نامى تصادف سه نيليم قدرك!..

دينير: مخافت بارى بيوك فضيلتدر.
دل اعتبارينى آكلار بو قول معتبرك.

فضيلت اولماسه ده، اول صفت طبيعيدر؛
نه در، يا، حكمتى الله او گنده سجده لرك؟..

او خالقك جبروتنده اولماسه هيبت،
اولورمى بزده ثبوتى رجا ايله حذرك؟..

اگر شو طوپراغك آلتنده بر پناه اومسه‌م،
طورورمى يم شر قبرنده بن او سيمبرك؟..

نولوردى، بر طرفندن چيقايدى نورذكا،
موادّ عقل ايله مملو طوران شورهگذرك!..

جهانده سنسك الهى، يتيملر باباسى؛
چوجوقلرم نه روا شاهدينى چشم ترك؟..

قالان چیچکلری ده رنك و بوی خاك ویرر
بیر و تده قوملره دفن ایتدیکم نهال زرك.

كوكل نه مرتبه اولسه بو حزن ایله محزون،
اولور او مرتبه بر بشقه شوق ایله مشحون.

دینیر كه: حزن و كدر بونده درس حكمتدر؛
باقلسه اولمالی محزون اولان كشی ممنون.

او درسدر بنه ایلر فقط بو عالمده
گهی قوی بی زبون، گاه عاقلی مجنون.

آلشمیورنه عجب انقلابه طبع بشر،
بو گون جهانده اولور كن نه وارسه دیگر گون!.

توحش ایتمز ایدك بلكه بز مهالكدن،
اكر حقیقته اولسه خیالمز مقرون.

بو یانده دیده‌ٔ ادراكه بیلدیرم چاپار؛
فقط او یانده ملكلرله ابرلر مسكون.

اولور بو یانده بکا نهر کلب وادیٔ حزن؛ [*]
اولور او یانده سکا منبع صفا جیحون .

هله او نو تمایه لم اختلاف امزجه یی؛
امورده دخی بشقه در قوّی و زبون :

گورونجه غنچه یی گوکلك سنك کشاده اولور؛
گورونجه غنچه یی گوکلم نم اولور پرخون .

نم کالم ایچون دیکرین ازاله ایدن ،
گوزل قیلار اونی ، ایتمك ایچون بنی مفتون .

اولور می بو یله مسائلده جای چون و چرا ؟ . .
بزی بو درلو یاراتمش او خالق بیچون ! . .

الهك ایشلرینی کندی ایشلرك صانما ،
سنك قیاسکه او یماز بو حادثات و شئون .

شو امره ظلم و یا مصلحت دیمك بوشدر؛
نه سویلسه ك او کا داٸر ، یقین دکل مظنون .

نشیب عمر و یا خود فراز عمر دینیر؛
صحیحی هانکیسیدر ، شبهه دن دکل که مصون ؟ . .

[*] نهر کلب بیروتده بر آقارصو یك اسمیدر .

بتون سرائری تدقیق ایدلك: خدا ظاهر؛
بتون مظاهری تعمیق ایدلك: خدا مضمون.

بیر و تده قوملره دفنی ایتدیگم او گنج شباب،
اونك ایچنده ده، اقدم، بو گون اودر مدفون.

یازق، حیا ایدر اولدم بو گون حیاتمدن!..
قالیرسه، واه، بو غم صکره یه مماتمدن!..

جهانده شوق ممات الك بیوك دلیلمدر
بو گون، که بیلدیرم آیرلدی کائناتمدن.

نه در ثنای غریب ایلرم بو حالمده؟..
ملکمی اولدم، او انجه ملکسماتمدن؟..

اویوب بلاهتمه، بن نه تسلیت بولدم،
الا هه عز و صفت برله خود صفاتمدن!..

ترصد ایلمه در بر ضیای روحانی
بو موجه سیه اوزره غرض ثباتمدن.

خدا بیلیر که ویردم بن انتحاره وجود،
اولایدی سود اومه غائبه وفاتمدن.

وجود بی ثمره مدن نه منتظرسه فقط
اودر نما بوله جق خاك بی نباتمدن.

بوگون عموم ایله برلکده بن ده جزم ایتدم
ثباتم اولمادیغن ایشده ترهاتمدن.

نه بکلیور بیله مم والده مله اولادم،
فضیلت اومماز ایکن بن بوگون شو ذاتمدن!..

نیچون ضیا عمی برسود گورمیور نظرم
زیان گلوب طوریورکن بکا نجاتمدن؟..

مواجهه مده بو بی وجه سوزلری آگما؛
بنم سکا نه چیقارمش توجهاتمدن؟..

نه بر علامت ماتم، نه رنك سوادادر،
سیاه چهره لکمدر چیقان دواتمدن.

بنم بو هیئت عظمی نه استفاده ایدر
لسان معجزه قیافت ویرن لغاتمدن؟..

او آه بیهده دن بن ده شمدی بیزارم؛
کنایه سویلیك، بحث ایدوب نکاتمدن.

اولور بنم نه توجه قازاندیغم معلوم،
بوگون حیاته، یارین موته التفاتمدن.

بیروتده زیر حجردن سه برده‌ان خموش [*]
ویرر بو عالمه تقریر ضایعاتمدن !..

بو طاش جبینمه بگزر که عین مقبردر :
طیشی سکوة ایله ظاهر ، درونی محشردر .

بو خاك لیله ٔ امیدی آکدیرر نجه :
باقلسه ظلمته بگزر ، فقط منوردر .

بو قبر تازه نم مهد فکرتمدر که :
براز سفیل ایسه ده حفر ایدنجه برتردر .

★ غروب حسنی گورای زائر عمیق الفکر !..
غروب شمسدن ازهر جهت بو ازهردر .

★ مزاره بکسزه میور گوردیگم بو خاك سیاه ؛
دینیر بو خاك سیاه آسمانده بریردر !..

[*] زیر حجرده برینه قوملر ایچنده دیئك ده اولور .

٤٠ ع

★ رجال غيب جماعت، خطيبي هاتف غيب،
عقوله سجده رسان بر بلند منبردر. [*]

اى آفتاب – كه بالاى سرمدیتدن
بتون عوالمه نورك حیاتگستردر –

بو قبرساكتي احيايه بو قميدر تابك؟..
بو قبر كيم ايچى برنجم روحپروردر.

دگل ستاره، او بر روح جسمپرورايدى،
كه عرش رحمته تكبير ايله سفربردر.

سحر او راهروه خندهٔ ملائكدر؛
طلوع مهر حقيقت سه شام اسمردر.

او گون كه بن بوله مام بر طرفده جاى قرار،
تفحص ايتديگم البت او وجه اصفردر.

او شب كه فكر ايله بيخواب اضطراب اولوردم،
دوشونديگم ينه البت او چشم بى فردر.

[*] كنارلرینه (★) اشارتى قونولان شو اوچ بيت اصلنده موجود ايكن مرتب سهوى ويا مصحح خطاسى اوله‌رق، طبع اولده و بالتسلسل تشكيلات تاليه‌ده اثره داخل اوله‌مامشدى. اوتوز يدى سنه‌لك بر استتاره آنجق بو گون نهايت ويرلك مقدر ايمش.

طابع

تصادف ایتسه‌م اگر بر جنازه‌یه، یولده،
صانیرکبی اولورم که او ماهیکردر؛

نه او کمده، خصوصیله، بر گلین گورسه‌م،
ایچم همان دیمك ایستر که: — اول سمنبردر!..

سکوت ایچنده، صدالر ایچنده، هر یرده
ایشیتدیکم نفس و اپسین دلبردر.

حقیقةً ایکی شخص بن اعتقادجه:
بری همیشه مبشّر، بری مکدّردر.

بیروتده قوملره دفن ایتدیکم گوزلـه بنم
ایچمده خنده نمادر، باشمده مغبردر.

بو گلشنك اوله مام مبتسم بهارندن؛
حیاتم آغلایه‌رق کچدی جویبارندن.

اولورسه بر اوچوروم یار اولور، یا ایسترسنك،
جدا دوشن سر سودا نشینه یارندن.

روامی همره عمرم دوشنجه گردابه،
شمار موجهٔ بحر ایلیم کنارندن؟..

اگرچه گیتمگه بگز رپینده مهر و مهك،
شتاب ایدوب گیدییور روح رهگذارندن.

زمینه طوغری وجودم بر انجذاب طویار،
بو مغربك گذر ایتدکجه دل جوارندن.

زواله ایرمز ایمش، نیلیم، او، بنده دگل،
بو گلستانده اثر یوق گل عذارندن !..

او بینوایه نیچون قیدك ای فلك؟.. عجبا،
نه لذّت آلادك ای موت، جسم زارندن؟..

بیورمی عالم معنی؟.. عجب نه سود اوله جق
بو خاکدانه اونك بر آووج غبارندن؟..

اولا یدی سن اونی ده شبهه سز یوق ایلردك،
أولنلرك بزه بر سود یادگارندن.

نه گوستر بگا بر قبر تا ابد بسته؟..
نه آگلارم بن اونك فکر تارمارندن؟ .

تغیّر ایتمسی عین زوالدر، بنجه،
او پیکرك، که سرمدو شدی انکسارندن.

کمال عجزدن ایلر بو حاله صبر، بشر؛
او صبری ترك ایسه خارجدر اقتدارندن.

ایکی یتیم سرو پای فکر تنده مقیم،
خیالنك نه عجب فرقی یوق مزارندن!..

بیر وتنده قوغلره دفن ایتدیگم او یار غریب
غریب گیتدی... اوزاقدر مزاری دارندن.

نجی بو چهرهٔ خاکی ایله گورن، لکن،
گورر نشانه اونك گوشهٔ قرارندن.

اوزاق دوشرسه‌ده یارندن ای گوکل، دهرك
کشی اوزاق دوشه بیلمز یا گردگارندن.

*

مقبرك انتشارندن اوتوزسنه صوكره، اديب گزين جناب شهاب الدين بكك ابداع ايتمش اولديغى مقاله :

مقبر

عبدالحق حامد بك افنديننك حياتى دگيشدكجه اسلوبى تغيّر ايتدى ؛ كنديسى ناصل ياشيورسه بلاغتى ده اويله ياشيور. هر اثرنده بر صحيفهٔ موجوديتنى منعكس گورورز. اوقدركه، بيلمم، بر كتبخانه ده استادك يان يانه طوران ايكى كتابى برى برينى طانيرمى ؟.. ايشته ازجمله مقبر كنديندن اولكى و صوكره كى آثار حامدك هيچ برينه بڭزه مز : مقدّمه سى ادبيّات منثوره مزده و متنى ادبيّات منظومه مزده بر قرن جديدك مبدئى در.

فاطمه خانمك فاجعهٔ ارتحالى يالكز شاعراعظممزك ترجمهٔ حالنده دگل، بتون ملتك روزنامهٔ ادبياتنده بر عامل مؤثر اولدى . مزمن واليم بر مرضك عاقبتنده شاعرك طوپراغه ترك ايتديكى بدبخت رفيقه سى سنه لردنبرى بزم مقدّس بر سلطان شعرمزدى. حامد بك بو نفوذى اعتراف ايله،

صحرا ، اشبر ، تزر اونكدر ؛
بن واسطه يم اثر اونكدر .

دییور. مع مافیه هیچ شبهه یوقدر که بیروتده کی مزارلردن برکی ودها بیوك شاعر طوغدی. فیلسوف نیچه بریرده: «اضطرابك انسانی ایلمشدیردیکنه قانع دگلم؛ فقط محقق درکه درینلشدیرییور.» دیر. مرحومه‌نك داغ هجرانی زوجنك دماغنده فوق العاده برعمق افکار آچدیغنده شبهه یوقدر. مقبره قدر هیچ برعثمانلی شاعری بویله درین، بویله قلبی وبویله مؤثر شهقه‌لرله آغلامامشدی. مرثیه‌نك صمیمیتی، اوقورکن روحکزی یورقار؛ ناظمنك قلبنده‌کی آجی‌یی قلبکزده صاپلانمش طویارسکز.

مقبره‌دن اوّل حامدبك پك واسع برمنظرهٔ صنعتدی. اونی گورمك ایچون ذکی و بدایع‌شناس بر نظرله باقمق کفایت ایده‌بیلیردی. مقبره‌دن صوکره شاعرك سیل دهائی صانکه مجراسنی قازمغه باشلادی: آرتق اونی آکلامق باش دوندوره‌جك درینلکلری احاطه‌یه متوقفدی. وبو درینلکدن بز هیچ ضررلی چیقمادق: حامدك شعری کندی زخم روحنه اوزاندقجه گوزللشدی؛ آکلادق که صنعتنك الك دلسوز و نازنین اهتزاز ایدن تللری صمیم سینه‌سنده ایمش ...

حامد بکی هر شیدن ، یاشدن ، مطالعه‌دن ، تفکردن ، هرشیدن زیاده آجی درینلشدیردی مقبرك بلاغت اضطرا. بنده امثالسز برعمق وصمیمیت واردر. اسلوبمز بو وسعت ومخالصتله هنوز هیچقیرمامشدی . صیمیتی اعتباریله مقبر یالکز بزم ادبیاتمزده دکل ، بلکه بتون ادبیات جهانده یکتادر. مع مافیه ایلك آیام انتشارنده اوکا یان کوزله باقانلر وحتی کولملك وذالتنده بولنانلر اولمشدی .

رفیقه‌سنك سیمای نعشی اوزرندن آییردیغی جبهه‌سنی شاعر اوقدر یوکسکلره رفع ایتمشدی که بزم فانی وعاجز نظرلرمز اونی دائما تعقیبه موفق اولامیوردی . شاعرك جبهه‌سنده‌کی تاج ماتم آره‌صیره اوکنده‌کی بیاض صحیفه‌یی برسیاه پچه ایله کولکه‌لیوردی. بوانجه شعری کوره‌مینلر مقبر « معناسزدیمك کفرادیسنده بولندیلر. اونلر نظرنده،

چیق فاطمه، لحدن قیام ایت ؛
یادمده‌کی حالکه دوام ایت :
برطاتلی باقشله ، بر کولوشله
ایام حیاتمی تمام ایت !..

شعرینك نه کوزللکی اولا بیلیردی !..

حامدبك ، عزیز فاطمه‌سنك جنازه‌سندن برغشی هدایتله

آیرلدی. غائبه‌یی آرایان یاشلی گوزلری درگاه التهیدن باشقه نقطهٔ استناد بولامامشدی. شاعر، یرده ألندن قاچیردیغنی گوکده آرایه‌جقدی؛ دنیاده بیقیلان بهشت سعادتنی آرتق یالگز ابدیتك ساکت گوزللکلری آره‌سنده تکرار بولا- بیلیردی. بوندن صوکره اونك روحی، هرطرفی فنای محض ایله قاپالی بر مضیق انکار ایچنده، محبوس قالامازدی؛ شیمدی اوکا فسحت آلامی ایله متناسب برعالم بی‌نهایه لازمدی. عتبهٔ کبریایه دونمش، دییوردی که:

سن خالقمزسك ایتدك ایمان
برسنده بولور بو یأس پایان:
بیلدم سکا واصل اولدی جانان!...

وعلاوه ایدییوردی:

الله! دیرم کلیر مجالم!...

مقبره‌ك برقسم مهمّی بویله ایکله‌ین و دوکونن بر نشیدهٔ ایمان‌در. الم، پك طبیعی اوله‌رق، حامدبگی ماورای ظواهره سوق ایتمشدی: چونکه قاووشمق ایسته‌دیکی روح فاطمه آرتق موجودات مرئیه‌نك اوته‌سنده‌ایدی. بعدازین شاعر یالگز سطح جهانده‌کی گوزللکلری کشف و ترنّمله قناعت ایده‌مزدی. کائنات هپ صولمق ایچون آچیلان چیچکلردن،

ییقیلوب بر ییغین غبار اولان طاغلردن، بتون محکوم زوال وانقراض شیلردن عبارت اولابیلیرمیدی؟.. مناظر فوقنده برارض بقایوقسه، شاعرك زواللی فاطمه‌سی نره‌ده ایدی؟.. اونی بولمق ایچون آغوش دینه آتیلدی: فانیلره اقلیم ابدیتی وعد ایدن اوآغوشده بتون دهائی آرتق چیرپینه‌جق وچیرپینه‌جقدی.

عینی زمانده شاعرك سیل اسلوبی‌ده بر طغیان فغان ایله گورونك، قاعده، عادت، آیین بیان، بتون زنجیرلری قیردی. حضور معبودنده هاله روحنی آغلایان شاعر ایچون مراسم بلاغتك نه قیمتی واردی که امتداد فریادینه حائل اولابیلسین ؟..

المی یاشامایان المی آکلاماز. مقاسمه‌یی آنجق لذائذده تقسیم ایده‌بیلیرز. ماتمی طویمق ایچون شرکت قلبیه لازمدر. سلطان زاده صلاحی‌بی، خواجه حیرتی، حاجی ابراهیمی آلقیشلایان ناصیرلی آووجلر مقبره‌ده‌کی قطیفهٔ صنعتك رقتنی حس ایده‌مزلردی. وایده‌مدیلر: «صاچما!» دیدیلر. حال بوکه مقبر ادبیاتمزك الڭ یوکسك، الڭ صاف والڭ گوزل آبده‌سی ایدی. کنار بقاده یازیلان او بدیعه‌یه امینم، ابدیت موعوددر. عصرلر اونی پیدرپی جانلاندیره-

جق ، انسانلر اونی گیتدکجه آکلایه‌جق وذکای استقبال اوکا یاشادقجه گوزلله‌نن برخرابهٔ صنعت موقعی تخصیص ایده‌جکدر .

بوکون بیله انکاز ایده‌بیله‌جك برکیشی قالمامشدر که ادبیاتمز ایلك نثر صنعتی مقبر مقدمه‌سیله قازاندی. اوندن اول مقفّی ، مسجّع وحتی مرصّع صحیفه‌لرمز واردی؛ لکن هپ اونلر نثرلکدن چیقمش ونظم اولامامش بر رخنتای ادبی ایدیلر. مقبرك مقدمه‌سنی اوقونجه‌یه قدر ، اویله صانیوردق که ، نظمه یاقلاشمالی که نثر گوزللنسین . نثر ونظمك آیری آیری بر مالکانه‌سی اولدیغنی وحوزهٔ نظمدن اوزاق برنثر صنعت بولندیغنی بزه مقبر مقدّمه‌سی اوگرتدی. اوندن اول ادبیاتمزده écriture artiste دیدکلری شی مجهولدی... مقبرك، تکرار ایده‌یم، مقدّمه ومتنندن ادبیاتمز ایکی بیوك درس آلدی : درس صنعت ودرس صمیمیت .

جناب شهاب الدین

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٤	١١	كاغدلرو سراپا	كاغدلره سراپا
١٩	٣	جووان	جوان
٣٦	١٧	اختتار	اختبار
١٠٦	٥	الملی	ستملی
١٠٦	١٥	كوده	كوبنزد
١٢٦	١	آر	آرا

Tarhan, Abdulhak Hamit

عبدالحق حامد

Mācerā-yı ʿIşk

ماجرای عشق

درت معرضی شامل

تیاترو درامی

درسعادت

١٣٢٦

هر کسك زادهٔ طبعی که واسطهٔ قلمله فکرندن سنوح ایدر عالم مطبوعاته کیرمسی نامزد التفات اولمق ایچوندر .

هیچ بر اهل قلم کوریله‌مز که اثرینك ـ معترف اولدیغی نقایصیله برابر ـ مظهر تحسین ورغبت اولمسنی امید ایتمسون .

بر پدر ثمرهٔ وجودینك عالمده ممدوح اولمسنی نه قدر آرزو ایدرسه بر مؤلفده زادهٔ طبعی حقنده عمومدن او قدر امید وارتوجه اولمق طبیعیدر .

ادیب اثرینك کمالنی کسب یدی ، محصول فکری اولدیغی ایچون ایستر ، پدر چوجغنك اقبالنی یادکار حیاتی ، ثمرهٔ عمری بولندیغیچون تمنی ایدر .

بو مقدمات زائده‌یی اثر عاجرانه‌مه فاتحهٔ ابتدا صورتنده یازمقدن مرام شو تألیف ناچیزك مألا معرف اولدیغی فائده‌سز- لکنی دائما اعترافه مهیا بولندیغمله برابر امر طبعنده ینه او خواهش طبیعیدن وارسته اوله‌مدیغمی عرض ایتمکدر ، که بعض مؤلفات ادبیه‌ده هر نصلسه اختیاری ترجیح اولنان مواضعهٔ محویتکارانه‌دن عاری اولدیغی جهتله اندن اولی کوردم .

برده بو اثرك صورت مفیده‌ده بولنمامسی اول امرده مقدمهٔ آثارم اولمسندن بشقه ـ فقدان قدرت ، ضعف بضاعه ، قلت تجربه ، ایجاب سن ، عدم استخدام ، ابتدای تحصیل کبی

وجودی هر فقره وبلکه هر کلمه‌سنده بر قاچ دفعه ادله‌نمای ثبوت اوله‌جق موانعه مستند اولدیغیچون حد اصلنده یکده شایان استخفاف اولماز اعتقادنده‌یم . عالم ادبیاتده بوندن برمدت صکره وجودیاب اولمش بر ثمرهٔ طبیعت اولسه احتمالکه بوقدر بی بهرهٔ ادب ومعرفت اولماز ایدی . لا

مع ماقیه محضا استعفای قصور ایله استدعای معذرت ایچون شوراسنی‌ده عرض ایتمکدن کرو طوره‌مم که بوکون پی‌درپی نشر اولنه کلان تیاترولر بر کره نظر مطالعه‌دن کچورلدیکی حالده انجارندن بعضیسنک بوکا حجت عیب ونقصان ویاخود — تعبیر اخرله — بونک بعضیسنه دلیل قیمت ورجحان اولدیغی کوریله‌جکی کبی بر قسمنک‌ده بویله بر تیاترو یازوب باصدرمقده فقیره جسارت ویره‌جك صورتده بولندیغی تبین ایدر .

بو تیاترونك مندرجاتی آتی الاسم بر قاچ آسیالینك تراجم عشق ومحبتلرندن عبارت اولوب وقوعاتك موقعی ایسه کشمیر جوارنده بر عشیرتدرکه خود بخود تیوره وارث کچنمکله معروف عادل بهرام قبیله‌سی نامنه ماوراء النهردن هجرتله اونواحیده خوشنشین اولمش بر عائلهٔ سلطنته مسکوندر ..

اشخاص

شهزاده عادل بهرام . . . . . . رئیس عائله .

زلیخا بکم . . . . زوجه‌سی .

بدرفلك میرزا . . . . اوغلی .

شهزاده اردشیر میرزا . . . . بهرامك برادری .

دلارا سلطان . . . . اردشیرك زوجه‌سی .

ثاقبه سلطان . . . . قزی .

عبدالجبار . . . . . . بهرامله اردشیرك قاینی .

چوبان . . . . یاخود مظفر .

شیرین . . . . ثاقبه سلطانك ندیمه‌سی .

کلناز . . . . یاخود زینب بکم .

حیدر . . . . . یاخود شهزاده حیدر میرزا .

محبت . . زهره . . . سمنزار . . جاریه‌لر .

بر ایکی تاتار . . . . اوشاقلر .

برنجی معرضه

برنجی تماشا

بر چشمه سارپر اشجار . . سجاده‌لر شلته‌لر سریلمش بالینلر آتلمش بهرام عائله‌سنه منسوب اولمق اوزره یدی سکز جاریه ایکیسی چای قاینانمق ایچون سماورك آتشنی اوفلر بری ده فنجانلر سیلر اوته‌کیلرده طاغینیق طوررلر .

(جاریه‌لردن زهره)

دنیاده کون کوره‌جك قز ثاقبه سلطاندر . چونکه بدر فلك کبی اهل مروت بر زوجه نصیب اولیور .

(کلناز)

بالعکس ! . . بالعکس نامراد اوله‌جق . . چونکه بر نا اهله نصیب اولیور .

(محبت)

نه‌دن حکم ایدیورسین کرامتکمی وار ؟

(کلناز)

بن بیلمم بو کون بکلدیککز مروتی کوره‌جککزه بردرلو اینانه‌میورم .

(سمنزار ــ فنجانلری براقه‌رق)

انشــاءالله کوره‌جکسز . . شمدی کله‌جکلر . همده شمدی کوره‌جکسز .

(کلناز)

بن سزه نه دیورم . . کرامتمله بیلورم‌که اردشیر میرزانك قزی ثاقبه سلطان عادل بهرامك اوغلی بدر فلك میرزایه نصیب اولمیه‌جق !

(جاریه‌لرمز یفانه کولیشورلر)

کولکز . ذاتاً سز کولنه‌جك شیئه اغلر اغلنــه‌جق حاله کولرسکز !

محبت

وای ! کندیکی نه‌دن سچیورسین باقه‌یم ؟ ســنده بزم کبی خلایق دکلیسین ؟

کلناز متأثرانه

نه‌شبهه ؟ هم خلایقلقدن بشقه اسیرلکمده وار (کندیکندینه) دیلنجیلك ایدرمده ینه بو اوك قپوســنی براقمام ! ینه بو اوك قپوسنك حلقه‌سندن ایرلمام؟

(سمنزار بردن بزه‌تلاش ایده‌رك)

هیش . . صوسك . . صوسك . کلیورلر .

(جاریه‌لر متأدبانه منتظر اورلر)

کلناز ــ (صول طرفنه باقه‌رق)

اردشیر میرزا دکل . . !

ایکنجی تماشا

(عادل بهرام، زلیخا بکم، دلارا سلطان ، ثاقبه، شیرین .)

(اسملری صره‌سنجه کاورلر)

زلیخانه بکم

بوکون اولادینك مروتنی کوره‌جك . . بو قدر قیدسزلق اولورمی ؟

عادل بهرام

عجائب بو کون بوقدر کج قالسون . . عجایب ! . . . اویله‌در بیلورم بزم برادر اویله‌در .

دلارا سلطان

حاشا . برادریکز قیدسزلق ایتمدی صباحلین عبدالجبار ایله برابر او سزی آرامغه چیقدیدی . . بوله‌مامش دیمك اولور .

عادل بهرام

چیقدی ایسه نیه کلمدی یا ؟ . . نکاح وقتی کچیور .
بدر فلکده طولاشوب طوریور صباحدن بری

(بو صره‌ده ثاقبه بردن بره خلجان کوستر)

دلارا سلطان

(صول طرفه باقه‌رق)

ایشته ایشته عبدالجبار کلیور . . لکن یالکز!

(هر کس حرکت ایدر ثاقبه ایله شیرین بر آغاج کنارینه چکیلور)

اوچنجی تماشا

عبدالجبار اندیشه‌سی اولدیغنی بیلدیرمیه‌جك بر طور ایله کلور .

دلارا سلطان

هانی بزمکی ؟ . . برابر چیقدیکزدی . نره‌یه کیتدی ؟

عبدالجبار

بوراده. آزیجق برادرینی کورمك ایسته‌یور

عادل بهرام

بنیمی ؟ نه یاپه‌جق ؟ هله کلکز باقه‌لم (کندیکندینه) نه اولمق احتمالی وار ؟

عبدالجبار کندیکندینه

حیواندن دوشـدی‌ده قولی قیرلدی دیمزآ ؟ (بهرامه) برشی سویلیه جکمش قادینلر بکلسون ساده برادر کلسـون دیدی .

عادل بهرام — (قادینلره دونه‌رك

اویله ایسه‌سز اوطوریکز .. بن شمدی اونی‌ده الیر برابر کتیریرم !

(بهرام ایله عبدالجبار کیدر)

(کلناز جاریه‌لره باقه‌رق اوکسورر)

دلارا سلطان

بوکا نه‌معنا ویره‌لم ؟

زلیخا بکم

ویریله‌جك معنا نه ایسه شمدی آکلارز ؟

دلارا سلطان

بوقسه نکاحی بزم غیابمزده‌می عقد ایده‌جکلر

زلیخا بکم

کریمه خانم بوراده ایکن نصل اوله‌بیلورزیا ؟

(ثاقبه بر طورمتو حشانه ایله اغاجلرك ایچنده)

(غایب اولور شیرینده تعقیب ایدر)

زلیخا جاریه‌لره

بن ثاقبه سلطانك حالندن برشی اکلیه‌میورم عجب بزم‌بدر فلکی استه‌میورمی؟

دلارا سلطان

او نصل لقردی ؟ . اونك ایستیوب ایستەمدیکنی دکلیه‌جکمیز ؟

زلیخا بکم

دکله‌مك دکله‌مامك بشقه شی . . . شو ایستیورمی ایسته - میورمی اوراسنی اکلیه‌لم ؟

دلارا سلطان

ایستیور نیچون ایسته‌میه‌جك . بن شیرین دلیسنك سوزینەمی باقه‌جغم ؟

(زلیخا بکم کندیکنه)

آ یوق‌صانسکه‌ایسته‌مسه‌ده حق‌ویریلور . زیرا بدرفلکه اوغلمدر دیه‌شی ایتمم طوغروسی بنده اولسم ایسته‌مم .

دردنجی تماشا

(شیرین کورینور)

(دلارا سلطان)

بودلی‌یه صورارسك ؛ ثاقبه بدر فلك میرزاپی ایسته‌مزمش !

(مصرانه)

هله کاسونلرده باق ! . . . باق نصل !

(شیرین کندی‌کندینه)

بنی عاجز کوردکجه بو قادینده همان اوزریمه آتیلیور .

(کنایه طرزنده دلارایه)

نکاح قییله‌جق اویله‌می ؟

(دلارا سلطان حدتله)

اوت قییله‌جق ! مطلقا قییله‌جق ! قرار ویرلدی بیتدی .
اکلادکمی ؟

شیرین

ثاقبه سلطانه‌می ! ؟ . . . کیمه قییمغه قرار ویردیکز ؟

(دلارا تشدید لسان ایله)

نکاح نکا ! . . . اکلامیورمیسین ؟ بر دها سویله‌یم .
نکاح قییله‌جق !

زلیخا بکم

اویله ایسه ثاقبه سلطانده کودیکمز حال نه‌در ؟ نکاح
لقردیسی اولنجه نه‌دن اویله بر عجائب حاله کلدی ده
کیتدی !

دلارا سلطان — (بر وضع لاقیدانه ایله کولەرك)
آدم او اوطاندی‌ده کیتدی . دقت ایتمیورمیسیکز ؟ بو کونلرده سونج دلیسی اولمش ! نه یاپدیغنی بیلمیور .

شیرین
(هم کیتمکه حاضرلنەرق همده بر انفعال ایله)
اوت اوت ... اوطاندی‌ده کیتدی . هم اوقدر اوطاندی‌که ظن ایدرم بو کیدشله یره کچەجك !
(کندیکندینه)
کرچکدن ثاقبه سلطان اوطانمقلەده یره کچەجك قدر ناموسلی بر قزدر فقط والدەسی اولا دنی یره کچرسه ینه اوطانمیەجق قدر بی حیادر !
(کیدر)

بشنجی تماشا

عبدالجبار — بر تلاش ایله کلەرك)
انشتەلرمدن خبر کتیردم . شمدی کلسونلر دیدیلر .

(دلارا سلطان)
نەوار ؟ . . نکاحمی باشلیور ؟

عبدالجبار
حایر حایر . . . ای هادی چابق اولسه کز آیا !

دلارا سلطان
جانم نرەیه . . . نه اولدی دیورم سکا ؟
(زلیخابکم)
نرەده انشتەلرك نرەیه کیتدیلر .

عبدالجبار

قبیله‌ده قبیله‌ده . . . . بو کون نکاح فلان کری قالدی !

(دلارا ایله زلیخا تلاش ایله بردن)

کریمی قالدی نه‌دن ؟ نه اولدی ؟

عبدالجبار

اوشاقلر کلیور اشیالریکزی قالدیره‌جقلر . .

تختروانلرده حاضر هادیك

(دلارا سلطان)

جانم نه اولدی برادر؟ ینه برشیمی وار ؟

عبدالجبار

بوندن بشقه لقردی سویلمکه مأمور دکلم شوقدر سویلدم‌که انشته‌لرم شمدی سزی ایسته‌یورلر .

(دلارا ایله زلیخا بربرینه باقنور)

نرده هانیا جارلر فراجه‌لر فلان نره‌ده ؟

التنجی تماشا

جاریه‌لر ظهور ایدر .

دلارا سلطان

کیدیورمشز چوجقلر هانی فراجه‌لریمز ؟

عبدالجبار

ایشته حریفلر کلدی. صاوولك. فراجه‌لری اوته‌ده کییکز.

(شاشقین شاشقین صول طرفه کیدرلر ایکن)

(دلارا سلطان)

هانی قزم ؟.. ثاقبه نره‌ده ؟

(عبدالجبار)

سویله‌دم اونلره‌ده سویله‌دم اوده شیرینله برابر کیده‌جك

(هپسی چیقارلر)

یدنجی تماشا

(ایکی اوچ اوشاق) — (اشیایی طوپلامغه مشغول اولدقلری صره‌ده)

(بری) — ارد شیر میرزانك قولی قیرلمش ها ؟

(دیکری) — دیسه‌کا بوهفته دوکون اولمیه‌جق ؟

(بردیکری) — قدر، اوغل قدر !

(اشیایی نقل ایدرك کیدرلر)

سکزنجی تماشا

ثاقبه سلطان

(اغاجلرك اره‌سندن چیقار اطرافنه باقنه باقنه)

(بر حزن مؤثرانه ایله)

دوکون ! . . . جمعیت ! . . . پریشان جمعیت ؟ . . . نه محزون مروت ! . . . .

(اجی اجی تبسم ایده‌رك)

باری کوله‌یم .. ادم صوك نفسنی الورکنده کولرمش !

(صول طرفه باقدقدنصکره)

کیدیورلر ... تخترو انلره بینمش کیدیورلر !

عجبا چوجقلرینك مروتنی کورەمینلر بویلەمی کیدرلر ؟

(براز متحزن متحزن کزندکدن نصکره)

هیهات ! .... بیچاره پدر ! ... حیف .. بیخبر والده!
زفاف ایچون اقامتمه بر محل یاپدیلر .. وجوده مزار کبی ثقلت ویرییور ! حیاتمی اویله بر آدمه اصمارلدیلر .. وجدانمه اجل کبی اولومی اندیریور !

نه محل که حالا اوکندن کچدیکم خاطرمده بر دواملی برودت براقمش !

نه آدمکه حالا یوزینی کوردیکم کوزلریمه بر بشقه دهشت ویرمش !

(استکراه ایله سیلکنەرك شدتلی شدتلی)

یا کندینی ؟... او کوسترمسون ! یا کندینی کندیمه یاقلاشمش کوررسم ؟. بن دنیاده کیم نەیله تسلی ؟.. آه !..
(و شاشیرەرق) اولماز .. ممکن دکل اولماز .. آه ! ...
نینەجکم ! ... حیدر ! ... حایقرەرق حیدر ! ......

(طاغه عکس ایدن حیدر اسمنی ایشیدەرك متلاشیانه)

اونه ؟ اورەدن کلیور ؟ .. حیدر دیور .. حیدار کلیور

(قوشەرق باقنه باقنه)

حیدر ....

(عکس صدا)

حیدر....

(ينه تلاشلی تلاشلی)

هله ! ••••• هواده حيدر حيدر ديه صدالر طولاشيور صانكه سوديكمی ملكلر چاغيريور! نه درنه اوليور ؟

(ملاحظه دنصكره يأس تام ايله)

آه اكلادم اكلادم . . . اكلادم • • • زواللی بن •••• ينه كندی سسيمه ينه كندی خياله الدا ندم !••• (بردن بره حدت وتهور وتشديد لسان ايله) آه ! ••• ينه‌معكوسيت!•• هر شيده معكوسيت ! •••بن ينه غافل ••• هر حال عذاب بن ينه معذب ! •••• ينه محزون • ينه مضطرب !••••• آه ! ••• نه‌در يارب ندر ؟ •••• نه در ؟••• بتون كون هجران ! ••• بتون كون واويلا ! •••• آه •••يارب!•• يار بم الاه .... الاه

(بر مدت حرص وحدتله نفسنی)

(اغلمغه اجبار ايتدكدنصكره)

صانكه قضا وقدر قانونلری هب بنم اميدمی محو ايتمك ايچون ايجاد اولنمش ! ..

عالمده نه‌اولورسه اولسون هب بنم مأيوسيتمه‌سبب اوليور!•• اك يقينم اولانلرك ارزوسی اك خائن خصمك انتقامی قدر دهشتلی ! •••.. اك چوق ياردمنی بكلدكم ادملرك حركتی اك مرحمتسز حيدودك افعالی قدر جلادانه !

(تبدیل لسان ایله)

حیدر ایچون یاشامق ایسترم .. یاشادیغم یره حیدر کلمز..
کلدیکیچون اولمك ایسترم .. اولومدن اثر کورنمز !

کاه مأیوس اوله‌یم دیرم .. امیدم کسلمز . » کاه امیده باشلارم . . مأیوسیت اکسلمز .

(بردن بره حدتله متهورانه)

انسان بو دنیاده یاشار . انسان بودنیاده اولیر .

بودنیاده بولنان انسان یامطلق اولیر ! .. یاخود مطلق یاشار .. بن ؟ ... بن بونك ایکیسندنده محروم اولمشم اویله ایسه بن یامطلق انسان دکلم یامطلق بودنیاده بولنمیورم یاخود مطلق بکا الله حیات ایله مماتی تقدیر ایتمامش .. بنی اولمز یاشامز بشقه بر مخلوق بشقه بر شی یاراتمش !

حایر .. کرچکدن دوشونیورم دوشونیورمده بردرلو انسان اولمدیغمه اینانه‌میورم!

(کندینی طوته‌میه‌رق)

بن نه‌یم یاربی ؟ .. نه‌یم؟ .. نه اولدم؟..نه اولیورم؟.. نه اوله‌جغم ؟ ..

(انتباه ایدرك)

هیهات ! ... یینه جوابسزلق ! یینه هیهاتدن بشقه بر دیه‌جك یوق ! .....

(اختیارینی غیب ایدرك)

آه ! ... نه سویلسم هیهات ! .... نه یاپسم حیف!..

متصل هیهات ! ... متصل حیف ! نه‌اولوردی اللهم ؟شمدی شو بولندیغم یرك التنده برو ولقان چیقسه‌ده بنی کوکاره قدر فرلاتسه ؟ یا کوکدن باشمه بریلدیرم اینسه‌ده یرك دیبنه تجسیم قورتولسم .. نه اولوردی ؟نه اولوردی ؟

(بغتة توقف ونفسنه عتاب ایدر جه‌سنه)

نه اوله‌جق ؟ سنك ایستدیکك اولمیه‌جق هرشی اوله‌حق الاسنك ایستدیکك ینه اولمیه‌جق . یأس‌عالمده ادم قیلغنه کیرسه ینه امیدینه ایره‌جك . سن سراپا امید اولسك ینه یأس ایچنده قاله‌جقسین .

(سسی دکیشه‌رك) استدیکك ایچون حیدر سکا نصیب اولمیه‌جق ایستمدیکك ایچون سنی بشقه‌سنه .... آه ! ... اوف !

(نفسی کسیله‌رك دورهٔ کلامدن قالمغله دبه‌لنه‌رك برآز اغلدقدن صکره کسیك کسیك صولیه‌رق)

آه زواللی‌سودیکم ... زواللی حیدر ! .. عالمده یالکز سکا دکل کوکلمده‌کی محبتکه کوزمده‌کی خیالکه‌ده رقابت ایدن ابدن وار ! صانکه سنك دردك الویرمیور فلك رقیبك بیله ظالم خیالنی کوزمه موحش خاطره‌سنی کوکله مسلط ایتمك ایستیور ! . . . الله ! . . . .نه بیچاره‌لك ؟

(تأملی متعاقب)

بر زمان کولدك کولمکدن بو نتیجه حاصل اولدی .. شمدی اغلیه‌جعمز زماندر .. باقه‌لم عاقبتی نصل اوله‌جق ؟

(تبسم متأثرانه ایله)

هی زواللی هی ! . حالا امید ایدوب طوریورسین . بیکس کوکل ! . بیچاره کوکل ! ...

بزم کبی بویله پریشان اولمش ایکی نامرادك طالعنده‌نه کوریله‌بیلو ؟ بویله هجرانلی بر محبتك انجامنده نه وجوده کاور ؟ پریشانلق ... مطلق پریشانلق ! هجران ... البته هجران !

(اختیارینی غیب ایدرك)

آه ... هر زمانده هجران ! هر طرفده فرقت ! هپ بتون پریشانلق ! بتون کون درد ومحنت .. هپ بتون هپ .... هپ ... یاربی ! ... یاربی ! .. یاربی ! ..

(بر سرعت بیخودانه ایله کیدر اغاجلرك یاننده بردن‌بره طورر حیرتله بر مدت مشغول اولور) .

نه قدر غریب ؟ ... اوده غریبانه ! ... اوده ماتم انکیز ! .... زواللی چوبان دیسم .. سنك اوکیف ایله اوفله‌دیکك قوال بیله بکا بر عاشق مأیوسك اغلیه‌رق اوقودیغی بسته‌لر قدر حزن انکیز اولیور ! زواللی چوبان ! ...

(سکزنجی تماشا)

کلناز

وای سز بورادەمیسکز ؟ بویله یالکز !

(ثاقبه سلطان)

شیرینی بکلیورم ...

(كلناز كولمسيه‌رك)

بر طرفه‌می يوللاديكز ؟

(ثاقبه سلطان)

اوت ... نه كوليورسين؟

(كلناز ينه بر دها كولمسيه‌رك)

شيرين ديديكزده ..... شوراده بر چوبان كوردم .....

ثاقبه سلطان

قوال چاليوردی اومی ؟

اوت اوت ... قوال چاليوردی .. بنی كورنجه طوروبده بكا بزم قولوبه‌يه كل ... سكا شيرين ايله مظفرك حكايه‌لرينی سويليم ديمسونمی ؟

ثاقبه سلطان

(غير محسوس بر حالده)

ای ؟ ....

كلناز

ايشته اويله ... بنده قاچدم بورايه كلدم ... سزی بولدم...

ثاقبه سلطان

شيرينی كوردكمی ؟ ... چاغرسون ديه يوللادم .

(كلناز كنديني طوتمغه چاليشه‌رق)

كورمدم ... لكن ... انشاءالله چاغيرر وبولور كتيرر!

ثاقبه سلطان

حیدریمی کتیره‌جك ؟ ....

کلناز

بر خیرلی خبر اولسون کتیرر یا ...

ثاقبه سلطان

خیرلی خبر هـا ! ... هه‌هی .. حالا اونك لفظی بیله اغزمدن وحشی چیقیور .. اصلی قولاغمه الشـمش کبیمی کیره‌جك ؟

آه ! .... بن کندیمی بیاورم بن .. بکا بریسـنك مژده کتیرمسی مقدر اولسـه کلورکن امر حـق مژده‌سنی ده کتیرمسی مقدر دیمکدر !!!

(کلناز)

وهم !.... وهم !

ثاقبه سلطان

بن کندیمی بیلرم دیورم سـکا .. بن کندیمی چوقـدن اوکرندم .. بن امیدیمه بو فنا عالمده واصـل اوله‌جق اولسم بو فنا عالمی درحال ابدیته تحول ایدن امرادم اولمکله حاصـل اوله‌جق اولسه دنیاده اولومدن اثر قالماز ! اکلادکمی ؟

(کلناز کندی کندینه)

بو نه قدر مأیوسیت ! ...... بن شمدی نصـل فدا کارلق ایتمه‌یم ؟ (جهری) سلطانجغم ... سنی حیـدره قاوشـدرمق بنم بورجم اولسون ! .. بن سـکا یاردم ایدرم

(ثاقبه سلطان متهورانه)

کیم ؟ ... سنمی ؟ .... کیم دیدیکیم کیم اولیور ؟ کیمـدن نه دیله‌دمده رواکوردی ! ... کیمه دردمی سویلدمده درمان بولدی ؟ حتی عالمله منفور اولان اجـل بیله بکا یاردمجـیلق ایتمیور ! ایتمسون ایسته‌مم .. ینه ایتمسون !

یاربی هیچ بر شیئه لزوم یوق .. هیچ برشیده کوزم یوق بن حیدری ایسـترم حیدره ارزوم وار . حیدره محبتم وار . کوره‌میـه‌جکسم بوکون بنی اولدیر ! کوره‌جکسم بر کون بکا یاشادیغمی بیلدیر ! ارتق اوصاندم .... یاربی سنك بیوکلکك برلکك حقیچون اوصاندم بو حیات ایله ممات ارەسنده طور - مقدن بیك کره بیقدم یوز بیك کره اوصاندم ! انجق حیدردن اوصانمادم ینه اوصانمم .

سویورم سویورم ! ینه سورم ! مطلقا سورم .. کوزمله سور .. کوکلمه سورم .. الله سورم .. دیلمه سورم .. جانمله سورم .. وجدانمـله سورم .. وجودمـله سورم .. خیالمـله سورم .. هر یرده سورم .. هر زمانده سورم .. الا سورم ! اوقدر سورمکه نم قلمم نم لسانم دکل بتون دنیاده‌کی اشـیا لسانه کلسه‌ده هب بر اغزدن سویلیه‌جـك هب برالدن یازه‌جق اولسه‌لر ینه نه قدر سودیکمی بیلدیره‌مزلر ! ... اکلادکمی کلناز؟ . اکلادکمی؟ بن حیدری سومکه خلق اولندم والسلام!

(کلناز کندی کندینه)

محبت دلیسی والسلام ! ...

بیلیورم . . سومامکده دکل سومم دیمکه قادر دکلسکز . . یك اعلا . . سزه سومیك دیان یوق . . مأیوس اولدیغکزی ایسته‌میورم !

ثاقبه سلطان

(ایشتمامش کبی کندی حسیاتنه جوابا)

نه یاپایم ؟ . . . سویورم . . . ارادەم اختیارم اونده‌قالمش ! کوکلم اوکا قلب اولمش ! . . . او بوکون بکا نفسمدن یقیندر کوکله بندن زیاده حکمی کچر !

نه قدر حسم قوتم وار ایسه اونك محبتیله طولمش اونك محبتندن عبارت اولمش بنی هپ قوللانیور . . یاخود خیالی ایچمه کیرمش بنلکمه هپ او فرمان ایدیور !

حیرتله باقیورسین . . نه ظن ایتدك ؟

دلیم ظاهر ! . . . .

سنده بنم یرمده اولسك چلدیرردك !

(کلناز کندیکندینه)

غافل ! . . . بنم یرمده اولسك دیور ! . . .

یا سن بنم یرمده اولسك ؟ . . .

(جهراً)

اویله، حقکز وار . . . لکن نه‌دن‌دلی‌یم دیورسکز ؟

ثاقبه سلطان

نصل دلی اولمایم؛ عقلمی الدی .. یرینه سوداسنی ویردی!

ینمی اویدی . . یرینه خیالنی قویدی ! کوکلی قابدی . . یرینی عشق ایله طولدیردی ! بنلکمی محو ایتدی . . یرینه کندیسی کلدی ! . . .

سنك کبی عقلی باشنده حکمی کوکلنده ارادهسی النده کندینه مالك بر آدم دکام که دلی اولهیم !

(کلناز کندیکندینه)

یا معاذالله بنده حیدرك دلیسیىم دیسم ؟ یاخود حقیقت حالی سویلهسم ؟ . . . معاذالله ! (جهری) ها . . . ایشته شیرین کلیور . . . بن کیدهیم . . سز قرار ویریکز

(ثاقبه)

کیم ؟ کیم کلیور ؟ (کلناز کیدر) ...

(طقوزنجی تماشا)

(شیرین کورینور)

(ثاقبه سلطان)

(تلاش ایله اوزرینه آتیلهرق)

هانی حیدر؟ کلیورمی؟ کوروشهجکمیز؟ نه زمان کوروشهجکز؟ کورمدکمی؟ نیچون سویلهمیورسون؟

(شیرین)

باق بویله هپسنی بردن صورارسك بن هیچ برینه جواب ویرهمم .. بنی دکله .. حیدری کلیرکن اوزاقدن کوردم.

(ثاقبه سلطان)

ای بن کورهمیهجکمییم؟ نیچون بندن اول کوریورسین؟

(شیرین)

طور تلاش ایتمه . اوزاقدن کوردم . قبیله‌یه طوغری کیدییوردی. چاغردم‌کل دیه‌اشارت ایتدم، ا کلادیسه البت کلیر .

ثاقبه سلطان

ا کلادیسه کلیرمی ؟ . . . کلیرسه بن نه یاپارم ؟

شیرین

کلورسه بنم برتدبیرم وار . سن شوراده بر طرفه صاقله- نیرسین بن هر زمان سویلدیکمز سوزلری برده یالکز باشمه سویله‌یم باقالم نه‌دیر ؟ سنده ایشیدیرسین !

ثاقبه سلطان

نه دیرسین؟ عجبا بوسفر کیتمکه راضی اولورمی دیرسین؟

شیرین

نیچون اولمسون ؟ ذاتاً . . .

ثاقبه سلطان

(شیرینك سوزینی کسه‌رك)

اولماز ! . . . . اولماز ! . . . مرحمتسزدر .

اولماز. انصافسزدر اولماز . . اولماز !

شیرین

هم بندن صوریورسین . . هم صکره ینه جوابنی کندك ویریورسین .

. . . . نیچون قائل اولماز؟ بن اونی اقناعه چالیشیرم . . عاجز

قالور، بر. سن اصرار ایدرسین.. طیانه‌مز، ایکی. البته موافقت ایدر. کیدرز هم اویله کیدرز که هیچ کمسه‌لر طویماز عادتا بورادن فرار ایدرز !.

(ثاقبه سلطان) هانی اوزمان ؟.. هانی اوطالع ؟

(شیرین)

طالع . زمان .. اللهدن بکلرم که ایکیسیده بزه یاردم ایدر.

(ثاقبه سلطان) تسلی ... فائده‌سز تسلی ؟

(شیرین)

نیچون ؟... بلکه بر وقت اولور بزده بختیار اولورز . الله بیوکدر. هم بنم عندمده هرکسك بیلدیکندن بیك قات بیوکدر!

ثاقبه سلطان

الهی قادین !... سن عمرکده مأیوس اولمامشسین! مأیوس اولانلر نه یاپار اوکرنمه‌مشسین! عمرکده .

شیرین (بوینی بوکر دوشونور)

ثاقبه سلطان (دقتله)

اویله دکلمی ؟...

شیرین (حزن ایله وفقط مفتخرانه)

هی قوزم هی !... سن نه سویلیورسین ؟.. مأیوس اولمغه لایق عالمده بندن بشقه کیم واردر ؟... سن نه سویلیورسین ؟

ثاقبه سلطان (شیرینه کوزنی دیکه‌رك متلاشیانه)

شیرین ؟... کیتدکجه بشقه‌لشیورسین !

شیرین (کسیك سسله)

بیلمزسین... ایراندن نیچون کلدیکمی بیلمزسین..(شدتله) مادام که بیلمزسین ... صوص ! (سسسز سسسز اغلر)

ثاقبه سلطان (متوحشانه کری چکیله چکیله)

اغلیور!... بوده اغلیور!... شیرین !

(یانته یاقلاشوب النی یوزندن قالدیررکن)

نه یاپدم شیرین !... دردینی‌می تازه‌لدم ؟... نه‌ك وار؟ ... دردك نه‌در شیرین !؟.. ای!.. عقلمه طوقونه‌جق!... شمدی چیلدیره‌جغم !

(شیرین) — (بردن بره)

نه وار ! نه وار !... برشی یوق .

(ثاقبه سلطان)

دردیکی صوریورم. دردك نه‌در؟ دردیکی سویله .

(شیرین)

سن بنم دردیمی صورمه ... کوکلده کنی کیمسه بیلمز. سنده اوکرنمه . دردیمی الله بیلیر . درمانی‌ده الله ویرر ! (کندینی طوته‌میه‌رق) بنده امید اولمسه بنی ارایانلر قبرده بولوردی !. انسان حیات ایله یاشارسه کوکل امید ایله یاشار کوکلده امید اکسیلورسه انسان یاشامقدن قالور !

(ثاقبه سلطان)

جانم .. مرادك؟.. نه دیورسك؟ نه دیورسك ؟

(شیرین)

مرادم ؟ نه قدر مكدر نه قدر بدبخت اولورسك اول. دائما تسلی بولمغه چالش.. ینه الندن كلدیكی قدر امید ایت! سن بنم كبی دكل. سن بختیارسین .. عالمده سنك كبی معشوقنی عاشق ایدنمش بر قز بختیارانه یاشاملیدر . (تهاجمله) ثاقبه سلطان !... سن بنم كبی دكلسین . آ ، نیچون اه ایتدیكمی كیمك ایچون اه ایتدیكمی سن بیلورسین یاربی !...

(ثاقبه سلطان كندیكندینه)

كیمك ایچون دیور؟. بریسنیمی سویور؟ (جهری) كیمك ایچون آه ایده‌یورسین ؟

(شیرین برطور بیزارانه ایله)

كیمك ایچون؟. كیمك ایچون؟. برپری ایچون! برملك ایچون ! كورنمز برخیال‌ایچون. غائب اولمش بروجودایچون!.. آه!.. بندن نه ایستیورسین ؟ چلدیردیغمی ایستەیورسین!.. صورمه .. سودیكك باشی ایچون صورمه. سودیكمی صورمه بندن .. بیك ییل صورمه .

ثاقبه سلطان — (نظر متعجبانه‌دن صكره)

بر فناند ویردی‌كه صورمق دكل ارتق خاطریمه بیله كتیره‌م .... مستریح اول . مجبور مجبور سكا انسانیتسزلك ایده‌جكم (تأمنلی متعاقب) اویله ایسه رجا ایدرم سنده بر دها بنم یانمده بو لقردی‌یی سویلەمه . بكا سودیكك باشیچون دیدك . . بن

سودیکمك باشیچون سویله‌میه‌جکم بر سوزی ایشتمکدن ده قورقارم !

شیرین

التی سنه اولیور دردیمی کیمسه‌یه سویله‌مدم .

ثاقبه سلطان

کوکلده اولوبده سویلنمین درد ... جانه بکزر جان کبی‌در .. کورنمزسه‌ده اثاری وجودك هر طرفنه یاییلور . نته‌کیم کلناز ایله سنده‌ده بو حالی حس ایدییورم بر دردیکز وار سویله‌میورسکز ! نه‌یسه ! نه‌لازم؟

شیرین

سن کندیکی دوشون شمدی حیدر کلیرسه نه یاپه‌جقسین ؟

ثاقبه سلطان

(نقدر افکاری وار ایسه بردن بره) — (هیسنی اونوده‌رق) حیدرمی کله‌جك ؟ نه زمان ؟ حیدرك کله‌جکی کبی بر زمان وارمیدر .. ؟

شیرین

نه دیمك ؟ حیدر زمانك خارجنده‌می کله‌جك ؟

ثاقبه سلطان (مأیوسانه)

کیم بیلور ؟ بن بیلیرم . نه کله‌جك نه‌ده تکلیفمزی قبول ایده‌جك !

شیرین

نه‌قدر چوجقجه سوز ! بنم تدبیرمه اهمیت ویرمیورسین باری قدر اللهدن عبرت آل .

هپ کوکا‌که الدانیورسین بر کره‌ده کوکلکی ایناندیر . دونکی نیتك نه ایدی ؟ بو کونکی ملاحظه‌ك نه‌در ؟ سنك قوللکجه بو کون مطلق نکاح اوله‌جق و سنده کندیکی زهرلیه‌جکدك .

هانی نکاح ؟ هانی بدرفلك ؟ باق نه اکلاشلمز بر سبله کری قالدی. ایشتدك یا. بوهفته نکاح اولمیه‌جق ایمش. بوکونده حیدره‌وفاسزدر دیمکه باشلدك متصل ادعاایدیورسین‌که تکلیفمزی قبول ایتمیه‌جك . نه بیلیورسین ؟ باقه‌لم کلسون باقه‌لم نه دیه‌جك ظن ایدرمیسین‌که بدر فلکی (ثاقبه بردن بره تیسسینور)سندن اوستون طوتسون ؛

ثاقبه سلطان

ایسته‌م . بو اسمی ایسته‌م بر دها سویلر ایسك سنی قاتل صایارم !

(نفرتله کزینور شیرین اظهار تأسفله کندیکندینه)

بلایه‌باق ! نه‌یاپملی‌بیلمم ؟ ادنی ایشتدیکنه بوقدر انفعال ایتدیکی بدرفلك هم نشانلیسی همده حیدرك دیلنه پرسنك اولمش ولی نعمتم ملی نعمتم دیه سویلر طورر . آه .. قاریشقلق ایچنده قاریشقلق کیم دوزلته‌جك ؟ ... کوچلك ایچنده کوچلك ؟ کیم قولایلشدیره‌جق ؟

(ثاقبه سلطان)

(بغتة دوچار تلاش اوله‌رق)

(وشیرینی‌ده تلاشلندیردرق)

(کسیك کسیك)

هیش !... کلیور ... شیرین ! .. حیدر کلیور ! ...

(شیرین)

(قوشوب باقدقدن صکره)

کرچـکدن کلیور ! کلدیکی ! کوکلیمی بیلدیردی نه‌در ؟ کرچکدن کلیور !

(ثاقبه سلطان تلاشی زیاده‌لشه‌رك)

بن نه یاپه‌یم ؟ ... بن شمدی اوطانیرم ! بن ؟ .. بن نره‌یه کیده‌یم !

شیرین

(ثاقبه سلطانی صول طرفه طوغری ایته‌رك)

شورایه کیت ... شورایه ... صاقلاك . . کورنمه صاقن ! هادی !

(ثاقبه سلطان کیدر)

اونجی تماشا

(حیدر اندیشـه‌لی اندیشه‌لی کلیر قابل خطاب اولمیـان بر ادمه باقار کبی شیرینه نظر ایدر ایچنی چکر بر مدت کزینور)

کندی کندینه

بشقه نه ایچوك چاغیره‌بیلور ؟ ینه اوسئوالی ایده‌جك ینه او جوابی اله‌جق ...

شیرین

(بر وضع متجربانه ایله)

دوشونیورسین ... حالا دوشونیورسین . اویله‌می ؟

حیدر

نصل دوشونمه‌یم ؟ ... نیچون دوشونمه‌یم؟ ارتق دوشونمکدمی عاجز قاله‌یم ؟

(شیرین متغافلانه)

نه‌ك وار ؟ نه دوشونیورسین ؟

(حیدر متفرانه)

سرده بچاره‌لك وار ؟ باشمك چاره‌سنی دوشونیور !

(ایچنی چکه‌رك)

ایکی یارم وار .. ایکیسنی‌ده بیلیرسین . بری بنی نعمتیله بسله‌مش بو کون ولی نعمتم اودر ! بری محبتیله سویندیرمش دائما سودیکمدر ! برینی ترك ایتسم مروتسزلك اکلاشیلور . حالبوکه ظهورات ایکیسندن برینك ترکنی امر ایدیور ! نصل ترك اولنورمی؟

شیرین

بونلر بتون ....

حیدر (شیرینك سوزینی كسه‌رك تقدمله) ذاتا مروتله محبت بنم طبیعتم . بدر فلكله ثاقه‌مده بو طبیعتك محصولی . . بو طبیعتك قتضاسی !

شیرین

بونلر بتون . . . .

(حیدرك ینه تقدمله)

مروتم محبتمه، محبتم مروتمه‌ممكن دكل‌غالب كله‌میور ایكیسی، بربرینه چارپشدقجه ایكیسندن بری محـو اوله‌جق یرده بربریله امتزاج ایدوب ایكیسنك‌ده شدتی آرتیور ! بری هوا. بری‌علو. هوا اسدكجه علو دومان‌كبی هوالنیور ! علو هوالندقجه هو آتش كبی قیزیور !

(شیرین ترسلنه‌رك)

بونلر بتون زائدز ائد فكرلر ! غیری غیری مر املر... بز بورایه ... (حیدر)

سنده حالی بیلمز كبی سویلیور سین ... بنی دكله

شیرین

بن سنك‌حالكی بیلمزكبی دكل بلكه سندن‌ده‌ایی بیلور كبی سویلرم !

بز بورایه نیچـون كلدك ؟ بورادن نیچون كیده‌میورز ؟ كلیشمزكده كیده میشمزك‌ده سببلری‌وار دكلی بوسببلرك. آی

نه دیه‌جکدم ؟ ها . . بر کره دوشوکسن اولمازمی ؟ بوسببلرك بربرینه نه‌قدر ضدیتی وار ؟

(حیدر غضوبانه برانفعال ایله طولاشور)

(شیرین سوزینه دوام ایله)

تبریزده ثاقبه سلطانك وصفنی ایشتدك صانکه قزك محبتی سکا وصفیله کوندرلمش کبی قولاغکه کیرر کیرمز مجنون کبی مجنون اولدك . باباکی اونوتدك کندینی اونوتدك باباکك سکا الهجنی زینبی اونوتدك نهایت بهانه‌لر وعدلر حیله‌لر بیلمم نه‌لرله غربته چقدك .. نکاحلکی ثاقبه ایچون براقدکسه باری ثاقبه‌یی الله ایچون براقه هرشیئی اونوتدکسه باری ثاقبه سلطان بنمله قاچمزسه بن مطلق قاچیریرم دیدیککی اونوتمه ... اکلایور - میسین ؟ ..«ایشیدیورمیسین ؟ سکا سویلیورم . یالانمی سویلمیورم ؟

(حیدر حجاب ایله اوکنه باقار) بورایه ثاقبه سلطان ایچون کلدکمی ؟ عموجه‌سنك اوغلی بدرفلکه ندیملکی ارتکاب ایدیشك ثاقبه سلطان ایچون دکلمی ! .. کورمیورمیسین ؟ ایشته فلك ایستدیکك کبی دونیور !

ایشته سکا هر داقیقه‌ده برفرصت کوستریور ! بو کون سودیکك قزسنی سندن زیاده سویور .

(حیدرك حس وحالنی تجربه ومعاینه‌دن صکره)

مزیفانه

صانکه مروت کوستره‌جك . . یوح : . . شاشقین !

قزی بدرفلکه نامزد ایتمشلر بدر فلکده بونك افندیسی ایمش. شاید قزی قاچیررسه افندیسنه نان کوزلك ایتمش اوله جقمش.. اونك ایچون بوراده باغلانمق ایسته یور ...

دلی .. دلی .. سن بر انسان آدم اولسه‌ك عزمکده بو قدر ثباتسز اولمازدك :

(حیدر غضب و انفعال ایله)

سؤاله جوابه قابل دکلسین. بوراسنی بیلوردم. لکن اکلادیشم سکوته ده لایق دکلشسین !...

بدر فلك بنم ولی نعمتمدر دیورم سکا . ولی نعمتمه خیانتمی ایده‌یم ؟

شیرین

اصلا . اصلا . هیچده ولی نعمتك دکلدر بلکه سن قپوکده اونك کبی بنده قوللانور بر شهزاده‌سك... شهزاده‌لککی بوراده کمسه‌یه سویله‌مدیکمز بیلدیرمدیکمز ایچون کرچکدن بتون بتون اونوتمقمی لازم کلسون ؟

حیدر

بیلك بیل اونوتمه ! ایسترسه‌ك بوکوندن تیزی یوق هر کسه‌ده اعلان ایت نه فائده حاصل اوله‌بیلور ؟ ایران شهزاده‌لرینك حالنی بوراده‌ده بیلورلر.. بیلورلرکه ایرانده شهزاده‌لك ادعاسنده بولنانلرك ایچنده بر چوق شارلاتانلرده واردر . نه ظن ایدیورسین ؟ بنی کیم انلردن فرق ایدر ؟

شیرین

اویله اولسون ... دکل ! . اویله اولسون دیه‌لم ! ثاقبه سلطان سنك شهزاده‌لککی سومیور ! سکا بر محبتی وار و صالـکله بیله طویمیور .

کیجه کوندز یاننده بولنسه‌ك ینه سنی ایستمکدن کندینی آلامیه‌جق !

بدر فلکده برنفرتی وار خیالندن بیله بیزار اولیور . . . بر ثانیه یوزینی کورسه حدتندن کوزلرینی اویه‌جق ! هیچ شبهه ایتم که بدر فلکه ویریلورسه . . . مطلق هلاك اولور هم اویله هلاك اولورکه بکا قالسه جاننده‌ن بیله نشان قالماز قیامتده بیله جانلانمز . اللهه کوجنور محشرده بیله حضورینه چیقماز !!! فقط سکا واردیغی حالده اویله دکل اوزمان بالعکس ممکن اولسه بدننك هرجزئنده بر جان وجوده کلور ...

بر نامرده فدا کارلق ایده‌جکسین بو عجب سکا اوله‌سی‌یه محبت ایتمش بر قزك عمرینی باغشلامقدن زیاده آدملکمیدر ؟

سودیککی اولومدن قورتارمق ایچون اونك دشمننه خیانت ایدرسك خیانتمی صاییلور؟ بر کره بو یوله حیله دلالتیله کیردك ینه حیله دلالتیله چیق !

(حیدر انفعال ایله)

یتر !... آرتق یتر! جان چکیشن بر آدمه اولوملقردیسی اولماز ..

(شیرین)سن جان چکیشمیورسین جان چیقارمق ایستیورسین ! برده شونی صورەجغم .. بدر فلك ثاقبه سلطانی آلیرسەڭ طیانه‌بیله‌جکمیسین ؟

(حیدر متهورانه)

بن اونڭ لقردیسنه بیله طیانه‌مم ! (کندیکندینه) ادم سنده اولیرم و السلام ! ... اولوم نەدر ؟ تك اونلره بر حال اولمسون . بن اولمشم ضرریوق. صاغلغمده کندیمه شردن ضرردن زیاندن بشقه بر شی بولمدم باری اولدکدن صکره بشقه‌لرینڭ خیرینه فائده‌سنه سبب اولەیم بشقەلرینی خطردن حفظ ایده‌یم ...

(شیرین شدتله)

هیچده کمسەنڭ خیرینه سبب اولمغی امیدایتمه بو نیت هم سکا اخرتده قاتل جزاسی کوسترر هم سودیکنی دنیاده قاتل شرینه اوغراتمش اولور !

دنیاده‌ده اخرتده‌ده محروم صاییلور سین جانی صاییلورسین.

حیدر مأیوسانه

امان یاربی: .. اولدکدن صکره‌ده‌می سلامت امیدی یوق..

آه شمدی شوراده طوروب طورر کن چلدیریویرسمده قورتولسم !

الله ایکی دانه ثاقبه یراتسه اولمازمیدی ؟ یاخود ثاقبه‌یی ایکی دانه یراتسه اولمازمیدی ؟

بری بنده قالور بریده بدر فلکك اولوردی ! ..
(تأملی متعاقب) ممکنمی ؟ ... ممکنمی ؟ .. هیچ نصل ممکن اولور که ربم ثاقبه‌یی برلکنه علامت اوله‌رق یاراتمش !

(شیرین بر نهانی تبسمدن صکره)

ثاقبه ایکی دانه اولسه دیو رسین .. ثاقبه بیك پارچه اولسه حتی بر اوفه‌جق پارچه‌سی بیله بدرفلکك اولدیغی یره گیتمز .

نه ایسه .. بز لقردیمزی آچه‌لم .. بن سندن سوز کوتوره‌جکم . نه جواب وره‌جکسین ؟

حیدر

نه‌جواب ویره‌جکم ؟

شیرین

نه دیه‌جکسین .. ثاقبه‌نك بدرفلکه ویرلمسنه راضی اوله‌جقمسن ؟

حیدر

بونك لاقردیسنه بیله راضی دکلم . (بردن‌بره خلجان ایدوب) نه یاپیورسین؟ بر سوز سویلدك که ادمی هم طوندیریور هم طوتشدیریور !

(اضطراب ایله)

اوت ! ... صانکه طمرلرمده‌کی قان اقیدلمش‌ده یرینه

علو طولدیرلمش! صانکه جکرلرم قوپارلمش‌ده یرینه ایکی بیوك بوز پارچه‌سی قونمش!

شیرین

جواب ویره‌میه‌جکمیسین؟ ثاقبه‌دن ایرلمغه راضی اوله‌جقمسین! جواب کوندره‌جکم. سکا دیورم. ثاقبه‌نك جنازه‌سنی کورمکه راضی اوله‌جقمیسن؟

(حیدر یرندن صولت وحدتله)

نه سویلیورسین شیرین؟ بنی اولدیره‌جکمیسین. اتشمی صاویریورسین؟ قارمی پوسکوریورسین؟ یوقسه زهرمی صاچیورسین؟ یوقسه لقردیمی سویلیورسین؟.. (شیرین قباحتلی کبی کیدر) آه! بن نیچون کبرمیورمده بو سوزلری ایشیدیورم؟ نیچون کندیمی یردن یره اورمیورم؟ آه! یاربی عجبا اجل مزارلقلرده‌می قالدی؟ عجبا اولوم اخرته‌می نقل ایتدی؟ یوقسه عالمك بو طرفنه الله فرمان ایتمیورمی! (تسکین حدتله) یوق. یوق. اویله دکل ... ازدن اکسك یوقدن هیچ اولان ذره‌یه بیله حاکم مطلق اللهدر! ... بو عرصهٔ قضایه‌می فرمان ایتمیه‌جك؟

(احتیارینی محو ایده‌رك)

اجل! ... اجل! ... نردن کله‌جکسك کلده بنی کوتور! یاخود.. (تهاجمله) بن سکا کله‌یم ..کله‌یمده سنده بنم حقمدن کل! ... (کیدرکن کندی ادینی ایشیده‌رك طورور)

اون برنجی تماشا

(ثاقبه سلطان)

(سرعتله کلوب حایقره رق) حیدر ! نی کیملره براقوب ده کدیورسین ؟ (حیدر مبهوت اولور طونه قالور) نی اجل قدرده سومیورمیسین ؟ ... نی سن ایسته میورسك یقینده الله ایسته یه جك !... الله .. الله ... امین اول ..

(حیدر حیران حیران باقنه رق)

ایسته مك . . . کیمی ایسته مامك ؟ . . نه اولیور ؟ . .
بن ... بن ثاقبه مدن بشقه کیمسه یی ایستهم !

ثاقبه

(بر وضع غریبانه ایله)

نی ایسته یورمیسك ؟ ... سن نی سویورسین اویله می ؟
سن نی ... بنده سنی سویورم .. دکلمی ؟

حیدر

(ینه بر طوز والهانه ایله)

بن بیلمم ... سن ... سن نه ایسته یورسین ؟ ... سن کیمسین ؟ بن ثاقبه مدن بشقه کیمسه یی سومم !

ثاقبه

(بر نشوهٔ مفتونانه ایله)

آه ! ... ثاقبه ك سکا خاکپای اولسون ! (کندیکندینه) بیلمز ... بیلمزکه ثاقبه م دیدکجه نه حالاره کیریورم ! کوکله بو محبتی عنایت ایدن اللهم . صانکه دنیاده اخرتده ادملره ملکلره ..

ایتدیکی ایده‌جکی مکافاتی بر یره طوپلامشده هپسنی بردن شو دقیقه‌ده بکا احسان ایدیون ! ... (حیدره دونه‌رك) ثاقبه ... سنك اسیرك اولان ثاقبه بن دکلمی‌یم ؟

حیدر

(ینه بر حالت بیخودانه ایله)

بن ثاقبه‌مدن بشقه کیمسه‌یی ایسته‌مم ! .. کیمسه‌یی سومم !

ثاقبه

(کوزیله اوقشارجه‌سنه حیدره باقدقدنصکره)

(افراط سرور ایله)

حایر ... بو بنم قارشیمده بویله طورر‌سه مطلق بن قیامته قدر اولمم !

کیمسه‌نك روحی کورنمز ... بنم روحم بکا انسان قیافتنده کورونیور همده ایستدیکم سودیکم کبی .. بکندیکم کبی انسان قیافتنده !

(حزن ایله حیدره باقه‌رق)

نصلده باقیور .. حیرانمی حیران . عاشقانه‌می عاشقانه ... آه .. سن بر کره کندیکه کوزمله باقسه‌ك .. بر کره کندیکی بنم فکرمله دوشوکسه‌ك .. او زمان سنده بنم کبی بویله هم اغلر هم کولردك ! (حیدره اتیله‌رق) دوشوندیکك کیم ؟ (حیدر کری چکیلور) نی حالا کورمیه‌جکمیسین ؟ حالا بیلمیه‌جکمیسین ؟ (الی حیدرك النه سورر ایکیسی‌ده دترر) اونه‌یا ! .. المی النه سوردم باق نه اولدم ؟

(دوشوندکدنصکره)

حایر البته خایر . . دنیا نامحرم اولسه بکا ینه بو نامحرم اولماز . البته اولماز . جان وجوده نامحرم اولماز !

(حیدرك تهیجی ارتار)

بن المدن کاسه حالمی بیلسون دیه کوکلمی چیقاروب باشمه طاقه‌جغم ! شمدی طوتوبده باشیمیمی اورترم ؟

(حیدره دونه‌رك)

هله باق ! . . . امان یاربی ! . .

بو یوزدن بشقه کوزم هیچ بر شی کورمسه‌نه اولوردی یاربی ؟ . . . حالاده بنی بیلمدیمی نه‌در ؟ . . .

(ینه یاننه یاقلاشه‌رك)

سن بنم . . . شی . . بن سنك . . امان سویلیه‌میه‌جکم . . (بردنبره) سن بنم جانم دکلیسین ؟ . . . وجودیکی حالا بیله‌مدکمی ؟

حیدر

(اوضاع متهجانه‌ده ثابت اولدیغی حالده حصر نظردن صکره بغتة اوزرینه یوریه‌رك)

ثاقبه‌م ! . . . بنم ثاقبه‌م ؟ . . .

ثاقبه

(بر انبساط فخارانه ایله)

سنك ثاقبه‌ك ! . . . سناك قولك . . سنك خاکپایك !

(حیدرینه بر حیرت ایچنده قالور ثاقبه کندینی طوتهمیەرق ایچین ایچین اغلدیغی صرەده شیرین اغاجلرك ارەسندن چیقار) .

ثاقبه

(حیدره باقیەرق)

اسیریکی نه چابق اونوتدك ! .. مرحمتسز !

قولیمز بویله میدی ! .. خیانت ! (مندیلنی یوزینه طوتار حیدرك خلجانی ارتەرق دترمکه ودوکونمکه سرعت ویرمکله سندەلمکه باشلار شیرین قوشوب طوتار یواش یره اوطوردر اوطوردیجه باشنی شیرینك کوکسنه طیایەرق پریشان بر حالده صولیر)

(ثاقبه)

(بردن یره مندیلنی یره فرلادەرق اونلری کورمدیکی حالده) ارتق بکاتسلی کیمدن ؟ یاردیم کیمدن؟ ... بن حیدردن بکلەدم ، حالبوکه او بکا دکل . ظالم بختمه یاردمجیلق ایدیور .

(دونوب (بریکیلری کورنجه سویلیەجکنی شاشیرەرق)

(اوزرلرینه قوشارکن مکرر مکرر)

یاردمجیلق ایدیور ... یاردمجیلق ایدیور !

(حیدرك قوللرینی صیم صیقی یاقەلیەرق)

نه اولیورز ؟... (قالقوب ینه اوطورەرق)

نرەیه کیدیورز ؟...

شیرین

صوص !... بوقدر اولسون سنك ایچون کدرلنمسونمی؟

(ثاقبه ایشتمامش کبی)

نه یاپدیلر سکا ؟ .... ثاقبه‌ك سنی .. حیدر !... نه اولیورسین ؟

(شیرین حیدری ایاغه قالدیره‌رق)

باق ثاقبه‌ك ... باق باش اوجنده طوریبور...

او !... مطلق او !... مطلق خیال لقردی سویلیه‌مز !

(یانه یاقلاشه‌رق)

واللهی سن سنسین !... باللهی سن بنم ثاقبه‌مسین ؟

ثاقبه

(برحالت مشتاقانه ایله

ثاقبه سن ایسته‌مسه‌کده سنکدر .. سنده البته ثاقبه‌نکسین ! کوکلم دائماسنده سن دائما کوکلمده‌سین نه یاپه‌جقسین ؟ کیتمه طور ... نره‌یه کیدیورسین ... محبتمدنمی اورکیورسین : حیدر ... سن بکا مالك اولمشسین بنی ایستدیکك کبی قوللا ـ نیرسین . لکن کندینی بنم محبتمدن قورتاره‌مزسین ! بنم محبتمده سکا مالکدر .. سنك مالکککدر ؟ ...

باق ... سن ینه باق ...

(حیدر بردن بره)

یاربی بونه بیوك تجلی !... عجبا نورانیت عالملری روحانیت عالملری دنیایه‌می قارشدی؟... یوقسه بوراسی طور تجلامیدر؟

شیرین

(دامدن دوشر کبی اورته‌لرینه کیره‌رك)

(دقتلرینی جلب ایده ایده)

ارتق ایکیکزده صاچمه‌لیورسکز ! ایکیکزده بر حاله اوغرا‌مشسکز اکلاشلمز . سویلدیکز او حال صایقلادیغکز او حال سکوتکز او حال . مشورتکز او حال . برلشه‌کز او حال . ایرلسه‌کز او حال . هر حالکز او حال . هرکون او حال هر یرده او حال ! نه در بو ؟ ... بو نه‌در ؟ یوقسه ینه‌می ایرلق ایستیورسکز ؟ . . .

(ثاقبه ایله حیدر)

الله ایرمسون . الله ایتمسون !

شیرین

نه یاپه‌یم ؟ ارتق صبرم قالمدی ! .. نه سویلشه‌جکسه‌کز بر آن اول سویله‌یك . عرض محبت صکره‌یه قالسون .

ثاقبه

کورمیورمیسین ؟ ... بنی بتون بتون اونوتمش .

(حیدر متبسمانه)

سنیمی اونوتدم ؟ .. سویلدیکی لقردی‌یه باق ! .. بوده نه اولور ؟ بونجه زماندر خیالکه الدانیورم بر کره‌ده سنی خیال صانسم اوللازمی ؟ بوندن اونوتمقمی اکلاشیلور ؟ بن سنی کوردیکم زمان نه سویلدیکمی نه یاپدیغمی بیلیورمیم ؟ ... صور ... برشی صوره‌جقسین ... صورده مراقدن قورتول !

ثاقبه

سن شی دیوردك دمینجك بن ثاقبه‌مدن بشقه کیمسه‌یی

سومم دیوزدك شمدی‌ده سنی بردن‌بره كوردیكم زمان سویلدیكمی یابدیغمی بیلمم دیورسك؟ دیمك اولوركه بنی سودیككی بیلمیه‌رك سویلدیكك ایچون اینانمه‌یم!

حیدر

بن سویلدیكمی بیلمه‌م دیدمسه سویلدیكم مطلق یالاندر دیمدم آ.. ینه یالان دكل. بن سویلدیكمی بیلمزكن‌ده یالان سویلمه‌م اویوركن‌ده صایقلاركن‌ده یالان سویلمه‌م!... سنی كوردیكم زمان نه اولور بیلورمیسین! سكا سویلیه‌جكم سوزلر جاننوررده كندی كندینه سویلنور... اكلادكمی كوزلم؟ بن یالان سویلمه‌م. فقط هر حقیقتی‌ده سویلرم ظن ایتمه. بعضیسنی كوكلمده صاقلارم. طوغری‌یی صاقلامق ایسه یالان سویلمكله بردكلدر. اوت. سنی سوزم‌دیمشم. هروقت سویلرم‌كه ینه سورم. اویوسم، اویانسم، اولسم، قالسم ینه بنم سودیكم سنسین! .. سندن بشقه هیچ برشی كورمك ایسته‌مم هر شیئی سنك كبی كورمك ایسترم.. بلكه محشر تجلیكاهنده جمال‌اللهدن محروم اولسم اللهدن دیلارم‌كه دیلرمكه بكا كندی جمالنه بدل سنك یوزیكی كوسترسون.

ثاقبه‌جكم.. ایشته‌حالمله، لسانمله، یوزمله، كوزمله‌سویلیورمكه آرادیغم، ایستدیكم، سودیكم، بكندیكم آنجق سنسین. سندن بشقه‌سی مطلق دكلدر. امین اول.

(ثاقبه حزن ایله كندی كندینه)

عجبا اچنده‌كنی بیلمزمی‌یم ظن ایدیور؟

حیدر

نه‌در او؟ ینه سکا بر محزونلق کلدی ؟

ثاقبه

هیچ ! . . . . . .

حیدر

نصل هیچ ؟ . . . . . .

ثاقبه

هیچ نصاسه اویله هیچ . .

(اغبرار وانفعال ایله اوکنه باقار)

حیدر

بنم مختمجه هیچ برقصور اوله‌ماز. تأمینمی قبول ایت . . قبوله لایقدر.

ثاقبه

محبت دیورسین بن سنی دها طوغمه‌دن سورمشم دیمك دیمك اولور . . چونکه طوغدیغم کیجه منجملر خبرویرمش که برشهزاده‌یه عاشق اوله‌جقمشم .

حیدر

تصادف ! . . . . ای ؟

ثاقبه

بونك اوزرینه بابام چوق تلاش ایتمش . بنم یانمده شهزاده لقزدیسی ایتدیرمامش . . نته‌کیم حالاده اویله‌در . لکن تقدیره

قارشو طوره‌مدی! تدبیرندن فائده کوره‌مدی ! بابام سنی بیلمدی.. ینه بیلمدی ! . . . دیمك ایسترم که مجتمز قدیمی‌در . . قابل زوال دکلدر ! هرنه‌ایسه بزسوزمزه کله‌لم .

سن نم یاپه‌جغمی بیلیورمیسین ؟ شیرین‌سنی نیچون چاغیردی خبرك وارمی ؟ . . . . کلدیکك یره بنمله برابر کیدرمیسین ؟

حیدر

نه‌دیمك؟ . . نه سویلیور ؟ کیم کیمه نره‌یی تکلیف ایدیور ؟ بکامی سویلیورسین ؟

(ثاقبه مصرانه)

اوت کیده‌جکم ! برزمان بنی کورمك ایچون سن تبریزدن بورایه کلمشدك . . شمدی سنی کورمك ایچون بن بورادن تبریزه کیده‌جکم . .

حیدر

(بربهت مفرطه دوچار اولدیغی حالده)

قیامت!... ینه‌می قیامت ؟ (ینه‌او حالده مکالمهٔ آتیه‌یی دکلر)

(شیرین ثاقبه‌یه)

یارین صباح کشمیردن کابله برکاربان کیدیور بوکوندن کیدوب کشمیر چولنده یولنی بکلملی‌یز . کربان اوکله‌دن صکره عروبه قدر طورر غروب وقتی طوراغنده بولنملی تا که کیجه یوله طوغرلدیغی زمان بزده قاریشیر کیدرز .

(ثاقبه مسرتله)

ای کابله ؟ . . . اوراده نه‌یاپه‌جغز ؟

شرين

اورادده كاروانسرای وار..كابلدندن‌ده قندهاره بر كاروان كیدر . . قندهاردن‌ده هراته‌هراتدن‌ده كوهستانه اوغرالنرسه استرابادە اورادن‌ده طهران طهراندن . صكره . ايشـته ارتق ازربايجان . تبريز والسلام !

ثاقبه

ديمك اولوركه حيدرده برابركليرسه اوبزی دكل بز اونی كوتورمش اوله‌جغز (حيدره) اركك قزك ارقه‌سنه دوشرسه شرعاً تقبيح اولنماز.

اوزمان افنديكده‌ده خيانت ايتمش اولمازسين !

(حيدر بردن بره اتيله‌رق)

نه ديمك ايستيورسين ؟ . . . افندمدر البته رعايت ايدرم . البته محترم بيلورم . افندمه اهانت ايده‌مم . . نصـل سكا محبت ايتمكدن واز كچه‌مزسم اوكاده حرمت‌ايتمكدن كچه‌مم . . . حقمی تسليم ايت .

ثاقبه — (صوری بر انفعال ايله)

آ كلاشلدی! . . . ديمك‌اوليوركه بكا اولان محبتك بوكون كنديه دسمن بيلديكم بر آدمك اوغورينه فدا اولنـه‌جق قدر بی‌اساس ايمش ؟ (كندی سوزينك تأثيرات معنويه‌سندن متأثر اوله‌رق شدت انفعال ايله متهيجانه)

بن‌بيلمم . بوكون ميدان بمدر ! ... بن كيديورم . سنده

کلیرمیسین ؟ ... شمدی کلیرسك بنی صکره کلیرسك مزاریمی بولورسین !

(حیدر شاشیرر اورکه باقنور)

(ثاقبه سلطان کیتمکه حاضرلنه‌رق کفتار مؤثرانه ورفتار متهاجمانه ایله)

ایسته‌مم .. مطلق بوملکتدن کیده‌جکم مطلق بودیاری ترك ایده‌جکم ! بوبدویت اوجاغنی .. بووحشت کوچه‌سنی . . . بو فلاکت دیوارینی بوبلا زندانني ترك ایده‌جکم ! بومذلت زنجیرینی بوسفالت خرابه‌سنی بتون بتون ایسته‌مم ... بتون بتون ترك ایده‌جکم ! وطنمی خاندانمی سنك یولکده بتون بتون فدا ایده‌جکم ! . . کیده‌جکم ! بو محنت محشرینی ایسته‌مم ! بوهجران جهنمنی ایسته‌مم ! بواسارت قبرینی! بوفرقت قیامتنی ایسته‌مم ؟ (شدت استکراه ایله) بدر فلك زبانیسنی ایسته‌مم ! ... ایسته‌مم ! ... بیك کره یوزبیك کره ایسته‌مم .. بن کیدیورم ! حیدر .. بن سنك مملکتنه کیدیورم !.. بلکه سن کلمز ایسه‌ك بنده کلنمیه‌جك بریره کیدیورم . . (یوریه‌رك) سنك مملکتنه ... یاخود عدم دیارینه

(ثاقبه اوچارکبی کیدر حیدرده دیزلرینه کسیکلك کله‌رك دوشر)

(شیرین کنایه طرزنده)

کیتدی! ... باق حالاکیدیور ...سن طوریورسین! طور! الله حافظك اولسون !

(شیرین کیدر حیدر قیامه مقتدر اولهمدیغندن)
(کمال اضطراب ایله اللرینی یره‌قویه‌رق)
(ارقه‌سنه طوغری قوللرینی یاصلندیغی حالده)
(برثاقبه‌نك کتدیکی یوله براطرافنه برسمایه‌باقه‌رق)

کیتدیلر ! ... آه ... کرچکدن کیتدیلر ! ... یاربی ! ثاقبه‌م ... (قالقمغه اوغراشـور قالقمه‌ماز) ثاقبه‌م بنی براقدی کیدیور ... شـوانده یاربی ! .. شـوانده بدرقه‌کك خیالی کوزمك اوکنه کلیور ! . شـوانده ثاقبه‌مك کندی کوزمك اوکندن کیتمیور !

(ینه قالقه‌جق اولور مقتدر اوله‌ماز)

آه‌اولیور .. کیده‌میورم .. یاربی شودقیقه‌ده بنده برشی اراده یوق! شودقیقه‌ده نه‌یاپه‌جغمی سن اراده‌بیوریاربی! ..... (برید روحانی قوهٔ معینه‌سیله حرکت ایدیورجه‌سنه یرندن قالقار قوشار) (کیدنلرك ارقه‌سندن باقار)

ایشته کیدیورلر . . (تلاش ایله یولنی شاشیره‌رق)

بن ؟... بن کیده‌یمی ؟... کیدیور!... جیران کبی آتیله‌رق کیدیور !... بن!... بن نصل ؟.. نه‌طرفه ؟ (چابق چابق) کلیورم ! کلیورم ! کلیورم !

(ثاقبه‌نك کیتدیکی یولدن قوشه‌رق ارقه‌سنه دوشر)

(پرده اینر)

ایکنجی معرض

(بر چوبان قولوبه‌سنك ایچنده)

چوبان

(قپونك یاننده بر کچی پوستنه اوتورمش اولدیغی حالده بر وضع متفکرانه ایله)

هی ربم هی ! ... بنی شو قولوبه‌ده نه غریب تصورلرله بکلـدیورسین !... بو طول امله سکا واردقدن صکره‌ده‌می نهایت اولمسون ؟ ... آه . . انسان خیالندن تسلی بولمامق نه نه مشکل حال ایمش ! . . . دوشونیورم . . دوشـونیورم ده صکره دوشوندکلرمی‌ده کندم کبی غریب کوریورم ! لکن نه فائده‌سی وار ؟ ینه دوشونیورم !

(مأیوسانه)

بن کیم ؟.. اوکیم؟.. کیمی ارایوردم؟ کیمی بوله‌جغم؟.. بن نره‌ده قالمشم؟. کوکل نره‌لرده طولاشیور ؟

او ایرانده شاهك سراینده ! بن هندستانده چوبان قولو-به‌سنده !. عشقیله جان فدا ایده‌جکمشم. کیمه تأثیری اوله‌جق ؟ حسننه کوکل ویرمشم. کیمك حبری وار ؟

(بوینی چویروب طیشاری‌یه باقار) اوف! اوف! چوللرده

بنم کبی کمسه‌سز قالمش! طاغلرده بنم کبی باشی‌دومانلی کورینیور!.
هوا ینه سیسلی. کون ینه ایصسزلنمش! اخشام ینه کوسکون
ینه طارغین کیدیور!. کیجه ینه باشلدی ینه قراکلق چوکه‌جك!
ینه‌ساعتلرجه صباح اولمیه‌جق!. (بردن بره) دور دونیورکونلر
کلوب‌کیدیور زمان کچیور هرشی اولیورده صانکه اولوم‌اویقو-
سنه یاتمش! قره‌بختم بنه‌اویانمق بیلمیور! کیم بیلور. بلکه وصلت
کبی برصباح‌صفا بکلر بلکه‌طالعمی اویاندیره‌جق اولان کونشدر!

(ایاغه فالقه‌رق دیشاری‌یه باقه باقه)

مناسبت؟.. اویله‌یا. آدم.. همده بورایه کلیورلر.

ایکنجی تماشا

(حیدرله ثاقبه سلطان ایچری کیرر)

حیدر

مرحبا چوبان.. قولوبه که یولجی آلیرمیسین؟

(چوبان مترددانه)

بیورك. یکی. شی. بکنمدیکز حالده.

حیدر

(پوستی چکوب ثاقبه‌یی اوتورده‌رق)

نیچون بکنمیه‌لم؟. سویله سوینه سوینه بکنورز.

چوبان

بك اوقدر سوینمه‌یك. چونکه بنم اولدیغم یرده سوینمك
الویرمز. برده بنمله لقردی‌ده ایتمه‌یکز. بنم آدمه سوزمدن بیله
نحوست کچر! فلاکت سرایت ایدر!

(حیدر کندیکندینه)

نه دیمك؟ قیدسز اولمسی لازمکلان بر چوبانك اغزینه یاقشمیه‌جق سوزلر! (چوبانك چاقماق طاشیله قندیل یاقدیغنه) آدم بو کیجه آیك اون اوچنجی کیجه‌سی مهتاب وارقندیل نه‌لازم؟

(چوبان)

ایسترسه مهتابده اولمسون. بنه وظیفه ایتم.. بز مهتابمزی کورمیه‌لی پك چوق زماندر هله یلدیرمی‌صورارسك یا! کائناتك التنی اوستنه کتیرسك ینه کورنمز !

(قندیلی ثاقبه‌نك یانبه وضع ایدر یوزینه دقتله باقار ثاقبه یواشجه‌قالقار یورر چوبان کندیکندینه) خیم!. بوهم قز ! همده شی ..نه ایسه.. قاچاق قاچاق ؟

(ثاقبه یواشجه حیدره)

نچی بیلدی . بیلدی ! . کوردکمی باشمزه کلنی ؟

(چوبان)

بر از سود ایچرسکزآ ؟ .. کیده‌یم کتیره‌یم .

(حیدر)

ایشته او هیچ لازم دکل ..

(چوبان)

سبب ؟ ... سود ایچمیوبده بنم کبی زهرمی یوتملی؟.. (کندیکندینه) افرین سکا یاربی!.. شو ایکی بیچاره‌یی برلشدیر- مشسین . افرین ! (سود کتیرمکه کیدر)

ثاقبه سلطان

بن سکا بر شی سویله‌یممی ؟ ... بن بو ادمه چوباندر دیه‌میه‌جکم ...

حیدر

نه اولورسه اولسون . بزم کیم اولدیغمزی اوکرنمسونده.. سنك قادین اولدیغکی اکلامسونده نه اولورسه اولسون .

ثاقبه سلطان

ایسترسه اوکرنسون . نه زیان کلیر ؟ نه اولمق احتمالی‌وار ؟

حیدر

(کندینی ضبط ایده‌میه‌رك)

یا ناموسسزلق مروتسزلك ادبسزلك حمیتسزلك قحبه‌لك انسانیتسزلك نانکورلك اطاعتسزلك یلانجیلق دوزنجیلك نامردلك حیله‌کارلق او قدر ارزو اولنه‌جق شیلردنمیدرکه هپسنك تمامیله بنده موجود اولدیغنی چوبانلره وارنجیه قدر طویوره‌لمده قواللره وارنجیه قدر بکا لعنت اوقوسون . نفرین اوقوسون ؟ اویله‌می ؟

(ثاقبه حزن ایله کندیکندینه)

سکوتدن تحملدن بشقه چاره‌م یوق ! ایرانه کیدنجیه قدر صبر ایتملی ... نه‌چاره ؟ بوده صاغ ایکن نفس الامغه چالشمق کبیدر !

(حیدر ینه کندینی طوته‌میه‌رق)

بن سنی قاچردمده نه بولدم ؟ وقتیله قاله المتقدن استکراه

ایتدیکم او چرکین چرکین صفتلری بو کون افعالله اعلان ایتدم! ..

یاربی ! ... آه ... کشکه بویله بر کون نامرد اوله‌جغمه بیك ییل نامراد اولیدم ! ... بویله شین ایله یشایه‌جغمه شانلی شانلی اولیردم ! .. شمدی اولومدنده فائده یوق !

(اغلمغه باشلار ثاقبه سلطانده برو طرفده دوکونه‌رك خنچقره‌رق اغلمه اوغراشور)

اوچنجی تماشا

(چوبان الندہ بر طاسله کلور حیدرله ثاقبه چوبانی کورنجه ارقه‌لرینی چویررلر چوبان قپونك اوکنده طوروب کندیکندینه)

کیم بیلور بویله بربرینه قارشمش ایکی معاشقه صاحبلرینك ممنونیتلری نصل ممنونیتدر ؟

کیم بیلور کیم بیلدیرر ؟ ...

یاهو سزه سود کتیردم . ایچمیه‌جکمیسکز !

حیدر

بکلدیکمز ادم وار .. کاسونده اویله . باق چوبان .. بز سنی راحتسز ایتمکه کلمدك .

چوبان

(ایچنی چکه‌رك کندیکندینه)

نی چوبان ظن ایدیورسین . بیلمزسین‌که بنده سنك کبی. آه ! . هرنه ایسه ... (سود طاسنی بر کناره براقور) .

حیدر

بکلدیککز ادمی‌وار؟ ... نه زمان کله‌جك ؟ .. نصل‌ادم؟

حیدر

بر قادین ...

(چوبان ثاقبه‌یه باقه‌رق)

اویله ایسه کله‌جك اولان مسافر ادم دکل قادین ایمش دیسه‌کزه !

حیدر

وای قادینلر ادم دکلیدر ؟

(چوبان کندیکندینه)

شو چوجغك قز اولدیغنی دها ایی بیله‌یم دیه سویلدم اما اولمدی (حیدره) قادینلره ادم دینورمی‌یا ؟ اونلر ملکدر !

(ثاقبه کندیکندینه)

حایر . مطلق بو ادم چوبان دکل !

چوبان

دیدیککزی ایشتدم ... بنمده چوبانلغم سزك ارککلککز کبی بر شیدر . (ثاقبه تلاش ایدر چوبان باشنی چویره‌رك) تلاش ایتمه‌یکز . نامحرم اولدیغکزی بیلدم . ارتق کوزیمی سزدن طرفه چویرمم (ثاقبه کناره چکیلور)

(حیدر محجوبیتنی بیلدیرمیه‌رك)

دیمك‌که سن چوبان دکلشسین ...

چوبان

شمدیکی حالده چوبانم . کورمیورمیسکز ؟ .. اودکل اما. (حیدرك یوزینه دقتلی باقدقدن صکره بغتة) سز نره‌یه کیدیورسکز ؟ ..

حیدر

سیاحتمزی شمدیکی حالده تصادفه حواله ایلدك. الله بیلیر.. صانکه ایرانه کیده‌جکز !

(چوبان خلجان ایدرك)

ایرانه‌می ؟ ... یکی .. ای ؟ .. صکره ؟ ... نره‌دن کلیورسکز ؟

حیدر

بو طرفده بر قبیله‌دن .

(چوبان کندیکندینه)

سوزی‌ده بکزیور یوزیده بکزیور ! ... بیله‌جکم حکم ایده‌جکم (جهری) .. نره‌لیسکز ؟

حیدر

وطنم ایراندر .. فقط بو طرفده‌ده توطن ایتدم .

چوبان کندیکندینه

اویله ایسه او ... مطلق او .. کوکلمده‌ده قیامتلر قوپیور.

(جهراً ومتلاشیانه)

بر شی ... سز ... سزدن بر شی صوره‌جغم . ایرانلیسکز تبریزلیسکز اویله‌می ؟

(حیدر سویله‌دیکنه ندامتله)

سنك ایران ایله مناسـبتك ؟ . نه‌دن او قدر صیقی صیقی صوریورسین!

چوبان

سببی وار...سز ایشتمدیکزمی؟.. شی‌تبریزدن‌فرارایتمش!

(حیدر کـندیسی مراد ایدلدیکنی حس ایله بردن‌بره)

بن بیلمم . بیلمم‌تبریزه دائر هیـچ بر شی بیلمم !

چوبان

شاه اسماعیلك طورونی بیلمزمیسك ؟

(حیدر مصرانه)

بیلمم !

چوبان

شهزاده حیدر میرزایی بیلمزمیسکز ؟

(حیدر دها شدتله)

بیلمم دیدم یا . . . بیلمم . . بیلمم‌قیامته قدر بیلمم .

چوبان

کندیکزی بیلمزمیسکز ؟

حیدر

(ایشتمامش کبی قپودن طرفه یوریه‌رك)

اياق سسی وار اياق سسی وار . (دیشاری‌یه باقه طورر)

(چوبان کندیکندینه)

امان یاربی ! . . نه اولیورم ؟ صانکه کوکلم بو کون بتون

عالمره فرمان ایدیور کبی بیوکلکاره غرق اولیور . . . شهزاده اول شاه اول نه وظیفهم ؟.. بنم مرادم بشقه شی ! . . . آراـ دیغم بشقه شی ! .. ادم هیچ ممکنمی !

حیدر میرزا

(قپونك اوکنده دیشاری‌یه باقه‌رق)

کلیور کلیور ... کل .

ثاقبه سلطان

(قپونك یاننه کیدوب باقه‌رق)

یا اونك بری سواری بری یایان .

حیدر میرزا

قاطرده اولان کندی .. یانندە‌کی‌ده قاطرجی .

قاطرجی‌یی کتیره‌جکدی‌ده پازارلق ایده‌جك دکلیدك یا ؟

ثاقبه سلطان

ای جسارت بر قاطرجیله بویله طاغ باشنده ؟ افرین !

حیدر میرزا

او ارکك یورکلی بر قادیندر . قاطرجی‌یی قاطر کبی اورـ کودیر هادی کیده‌لم قارشیلیه‌لم

(حیدر میرزا چیقار ثاقبـه‌ده تعقیب ایدرکن) ای غیرت ایتدی ! ... افرین شیرین ! (کیدر)

چوبان

(قولاغندن اورلمش کبی توحشات ایله)

شیرینمی دیدی ؟.... شیرینمی کلمش ؟ شیرین. امان شیرین

امان ! (قوشوب قپودن باقار باقدقجه حدت و خلجانی ارتار ایپ اوستنده طوریورجه‌سنه اعضاسنه رعشه‌لر کلیر طوتونه‌رق قپونك اوکنده اوطوریویرر برمدت ایشیدلمز صورتده‌سویلنور. ینه ایاغه قالقه‌رق) نه اولیور؟... رؤیا دکل!... خیال‌دکل.. چلدیره‌جغم !... او ! تاکندیسی ! شیرین ! ایشته بن مظفر! او شیرین ! بن اونك عاشقی اوبنم معشوقه‌م ! ایشته برلشیورز ایشته کرچکدن برابرز بو عادتا وصلت ! عادتا تجلی ! یاربی بونه‌در؟ بو نصل عنایت ! ... کلیور ! (کری چکیـله‌رك) نره‌یه قاچه‌یم ؟... صانکه کوکلك ایچنده یوریور ......

بیلمز ... بنی بیلمز . . نه بیله‌جك ؟ طهرانده کندیمی بیلدیرمکه اوغراشدیغم زمان بیلمدی بوراده بیلدیرمامك ایستر ایسه‌م نصل بیله‌جك ؟ ... او زمان قلندر ایدم . . بو کون چوبان .. او زمان ایرانلی ایدم . بو کون هندی....کلیور.

(برن بره قاچار کبی کیدوب بر طرفده طورر)

دردنجی تماشا

(حیدر میرزا قپونك خارجنده تاقبه براز ایلری‌ده کور - ینور شـیرین ایچری کیرر چوبان اولدیغی یرده تلاشنی کتمه اوغراشور)

شیرین

بوکیم ؟ بوکیم ؟ (دقتله چوبانه باقار)

حیدر میرزا

(دیشاریده اولدیغی حالده)

چوبان . بو قولوبه‌نك صاحبی . (ایچری کیره‌رك) بکا باق بز شوراده صو باشنده اوطوره‌جغز قاطرجیله‌ده پازارلق ایدرز . مهتابده وار .

شیرین

(ینه چوبانه باقدقدن صوکره)

بنده کله‌یمی ؟

(حیدر میرزا کیدر)

(ثاقبه‌سلطان)

یوق یوق . بیلیرسین‌یا . اره‌ده صره‌ده بزی‌یالکز براقملی . (یواشجه) بوچوبان . ادبلی برادمدر . چکنمه ! (ثاقبه‌کیدر چوبان یعنی مظفرله شیرین یالکز قالور)

(شرین)

(مظفره محصور اولوب نظر دقتنه علاوهٔ تقویتله)

(خودبخود)

حایر . نصل اولور ؟ . . . نه ممکن ؟ لکن . . . اویله‌یا مشابهت وار . . . . اوت مشابهت وار . لکن مناسبت یوق

(بلاتأمل مظفره)

بوقلوبه بودیشاریده‌کی یرلر سنکمی چوبان ؟

مظفر

(دیلسزلکه بوزارق صقیله صقیله دیلسزم)

(اشارتی ایدر)

شیرین

دیلسزها ! ایشته شمدی مشابهتده قالمدی مناسبتده !

(حدت یأس ومحرومیتله)

آه ! . . ینه آه . . ینه عمرم اولدقجه آه . . . فلك . ظالم فلك . دائما آه ایتدیررسین ! دائما آه ایشیدیرسین ! آهدن بشقه هیچ برشیئه سبب اولمازسین آهدن بشقه هیچ بر سیئه لایق دکلسین ! . . . یاربی صبر . تحمل . نیجه صبر؟ نیجه برتحمل ؟ هجران . حسرت . نه‌زمانه قدر هجران؟ نه‌زمانه قدر فرقت ؟ عمرانجامه ایرشدی . . حسرت ینه ابتداده ! حیاته فنا عارض اولدی . . . هجران ینه دائمی ! . . . ینه هرکسك ایستدیکی کبی مرادی حاصل اولدی . . بنم مرادم ندرهنوز بیلنمدی! هرکس کوکلنجه‌سودیکنه قاوشدی بنم‌سودیکم نره‌ده‌در حالا کورنمدی !

(سسزجه‌سنه اغلادقدن صوکره)

اللهی بیکس قالدم . . . بینوا قالدم . . . بیچاره قالدم . بی‌نشان قالسم اولمازمی؟ ؟ درمانسز قاله‌جغمه جانسز قالسم اولمازمی ؟ . . . (تأمل تأثر کارانه‌یی متعاقب)

یابام شهید اولمش!ینه‌م‌نابوداولمش ! . . .سودیکیم یوق میدانده

یوق ! بر سود برادرم وار ایمش . اوده یوق اولمش ! دنیاده میـدر نره‌ده‌در معلوم دکل ؟ . . . آه ! . . . یکیچریلر ! ظالم یکیچریلر ! . . .

یاربی قرداشمله سودیکمی ایکیسنی بردن کوسترمیورسـین باری ایکیسندن بریسنی کوستر !

(تبسم محزونانه متعاقب بغتة تهیجله غضوبانه)

عبث امل . . بیهوده ارزو . . فائده‌سز انتظار ! آه !. . ملق زمانه محنتله فلاکتك تأثیراتنی بنم باشمده تجربه ایدییور ! .. مطلق فلك هجرانله حسرتك انواعنی بنم کوکلمده سـیر ایتمك ایستیور !

(انتباه ایله)

نه‌قدر غریبدر .. عالمك هر انقـلابنی بنی دلکیر ایدییور ! ینه هرانقلابه منتدار اولیورم . فلکك هر دوریـنـه معـارض اولدیغم حالده ینه هردروندن. فائده امید ایدییورم . هر شیدن متقدم . . ینه هرشیئه محتاج اولیورم ! صـبردن بوقدر بیزار ایکن ینه صبره دوام ایتمك ایستیورم .

(سویله‌دکجه حدتلنه‌رك)

برطرفدن یأس . . ینه برطرفدن امل ! . . برطرفدن عجز . . ینـه برطرفـدن تکبر ! . . . کسلده ینـه ارزو ! قیامتده ینه سکوت ! . . . بلا محنت . کدر ماتمده ینه امیده . انتظاره . تسلی‌یه . تحمله مجبوریت ! . . . (شـدتله) اه ! ارتق فریاد الندن بوانسانیتك حیاتك . . فریاد الندن . .

نه قدر فریاد ایتمك ممکنسه اوقدر فریاد ایلدن !...

(طورمقدن قالەجق برحالده ایکلیه ایکلیه دیوارك کنارینه کیدرك اغلامغه باشلار)

(مظفر کندیکندینه)

باشنده برددی وار.. الله دیمك اولورکه انتقام الدیریور !

(دقتله شیرینه باقدقدن صکره ینه کندیکندینه)

لکن بن شمدی سونجمدن چلدیرملی دکلیدم؟ ینه ایچمده عجائب عجائب حسلر وار . بو اودکلی؟ بنم سودیکم شیرین بو دکلی؟ وقتیله طهرانده نکارستان باغنده کوردم یوزینه دقتلی باقدیغم ایچون بنی سربازلره ویردی. محبت پیدا ایتدم .. حبسه بوللادی . محبتم زیادهلشدی.. قتلمی امر ایتدی. قاچدم. ینه کیردم. لکن سوداسی کچمدی . سیاحته دوشدم.. ینه کچمدی . ارەدن التی سنه کچدی. ینه سوداسی کچمدی. عاقبت صبرك فضاٰ ئلندن اولمق اوزره کشمیر اووەسنده برقولبەده یابه یالکز یانده طوردیغمی کوریورم!... رؤیاده کورسم ایناٰنمازدم!

(بروضع متعجبانه ایله شیرینه)

حزین چوجق !..

(شیرین حیرتله)

اوکیم ؟... آی !

(مظفر)

نەدن بو قدر محزون طوریورسین ؟..

(شیرین ینه تهیج و تحیرله)

بو دیلسز دکلیدی ؟

(مظفر)

الله سنیده‌می انتقامه روا کورمش ؟

(شیرین تلاشی زیاده‌لشه‌رك)

فارسیده فارسیده بیلیور!.. یورکه اینه‌جك !.. سن .. بکا باق.. سن.. سن دیلسز دکلیسین چوبان ؟

(مظفر کویا که غرائب سرکذشتی شیرینك صحیفهٔ ناصیه‌سنده اوقیورجه‌سنه برمدت یوزینه باقار وباقدقجه‌بهت وحیرتی آرتار)

شیرین

نه‌دن عجائب باقیور !..

مظفر

اوت باقیورم . حالا سکا باقدیغمه شاشدیغم ایچون باقیورم! سنی هانکی قدر بوطرفه سوق ایتمش دیه باقیورم .. باقمه‌یمی ؟ مرحمتسز !...

شیرین کندیکندینه

بونده برسر وار .

مظفر کندیکندینه

حایر. بن بوقدر مسرور اوله‌مم. بن مطلق دکشمشم. حایر حایر بن مظفر دکلم. بن بشقه برآدم بختیار برآدم اولمشم!

شیرین

سن فارسی‌یی نرده اوکرندك. نه‌لیسین سن ؟

مظفر

سن نرده اوکرندکسه بلکه بنده اوراده اوکرنمشـمدر.. سکا سویلیورم.. ایراندن بورایه نصل کلدك؟ نیچون کلدك؟

(شیرین مظفره ایشتدیره‌رك کندیکندینه)

شمدی‌حکم ایده‌جکم که او.. چهره اوچهره.. سوزاونك ســوزی. (مظفره باقه‌رق ینه کندیکندینه) او. او. شـمدی حکم ایتدم که او!..

مظفر

او دکل. او دکل. یاکلش!.. بلکه بکزیورم. بلکه.. یوق یوق.. ینه یاکلش! بن سـنك اردایغك اولمغـه دکل اراديغكه بکزمکه بیله یراشمم!.

(شیرین متلاشیانه)

آدك؟ آدکی سویله باقه‌یم؟

مظفر

بنم ادمی؟. . بنم‌ادم. شی . طور هله براز دوشونه‌یمده.. هاها .. بنم آدم مظفردر!

شیرین

(فوق‌العاده برتلاش ایله وسـویله‌یه‌جکنی شـاشیره‌رق) مظفردن یکا بر کره قوشار واللرندن طوته‌رق سویله . سویله. سویله..... سویله! مظفر سنمیسین؟ بنم ارادیغم مظفرسنمیسین؟ سویله سنمیسین؟

(مظفر)

بن اومی‌یم بیلمم؟ هله سن بنم ارامه‌دن بولدیغم شیرینسین!

(شیرین اغلیه‌رق و مظفری قوجاقلیه‌رق) مظفر!...

مظفر

اوت . بن مظفرم !

شیرین

(قوللرینی سمایه قالدیره‌رق)

آه ! ... یاربی ! ...

(مظفرالنی شیرینك اومزینه قویوب سسی دکیشمش)

(اولدیغی حالده)

بن اوقلندرم‌که سنك بر کره یوزیکه باقدیغیچون حبسلرده چورمسنی روا کورمشدك !

(شیرین اضطراب ایله)

آه ....

(مظفر سوزینه دوام ایله)

بن اوقلندرم‌که سنك امرکله دار اغاجنه کوتوریلورکن ینه سنی سودیککی اعلاندن چکنمامشیدی ! ...

اونوتدکمی ؟ ایشته سنك عشقکله حبسه کیردم! لکن ینه قورتولدم . جلاد اوکنه کیتدم! ینه قورتولدم . لکن عشقکدن سنك سودای عشقکدن حالا قورتولمادم !

« شیرین اغلیه‌رق »

مظفر .. حقکی حلال ایت .

(دوشه‌جك اولور مظفرقوللرندن طوته‌رق) نه اولیورسین

شیرین

حقکی حلال ایت .. حیات بکا یار اولمدی ..
بنده شمدی حیاتی کندمه حرام ایتدم .. اکر سن بکا یارایسك بنده اولان حقکی حلال ایت!
(مظفر بر طور تلاش انکیز ایله)
نه سویلیورسین ؟ ... شیرین ! ...

شیرین

سن بکا یار دکلیسین ؟

مظفر

یارم .. بن‌سنك اسیرکم .. سنك جانسپارکم ! ... سن... سنك مرادك ! ... سن نه ایسته‌یورسین ؟ ... طور. «شیرینی قولندن طوتوب یوریده‌رك»ادم‌کبی لقردی‌ایده‌لم..بن‌اکلیورم.. سن بوراره بر سودا ایله کلمشسین .. الله ایچون سـویله .. کیمك محبتیله سیاحت غربته؟
« شیرین مظفرك ممانعتنه غلبه ایله ایاقلرینه قپانه‌رق » سنك محبتکله .. سنی کورمك سنك ایاقلریکه یوز سورمك ایچون..
« مظفر شیرینی اقامه‌یه اوغراشه‌رق »
قالق ... نه یاپیورسین ؟ .. « ایاغه قالدیرر»

شیرین

سنك یولکده اولمك ایچون !

بنی عفو ایده‌جکمیسین ؟...اولدیر بنی. عفو ایتمیه‌جکسك اولدیر بنی!

مظفر

نه‌اولیورسین ... قباحتك؟ نه یاپدك ؟...

شیرین

بنده سکا ایتدکلریمك جزاسنی کوردم ... مظفر ! ... بنده کوردم. بن سکا نه‌یاپدمسه فلك بکا اونك بیك قاتنی برکونده یاپدی . .

اوزماندن بری خاطر کذارمسین . . او زماندن بری بنده سنده علاقه‌م وار !

مظفر

لایق اولدیغم درجه‌دن زیاده لطف ایدوبده کوکلمی قیرمه . ذاتاً حق‌سنی بکا برلطف اوله‌رق کوستردی شمدی سندن‌ده‌لطف کورمکه حقم یوقدر .

سن بنم صوردیغمه جواب ویر . . بو سیاحتی نیچون اختیار ایتدك ؟.

(شرین تأثرله)

سوزمه اهمیت ویرمیورسین حالمدن عبرت ال . اکر شو سفرمده‌سندن بشقه‌سنی کورمك‌سوداسنده بولندمسه شودقیقه‌ده اللهك الک‌بیوك قهرینه اوغرایم! شو دقیقه‌ده ــ معاذ الله ــ سندن آیرلمش اوله‌یم ! بکا اوندن بیوك قهر اولماز !

مظفر

(مظهر اولدیغی لطفك عظمت و علویت)

(وقدسیت وروحانیتنه حیرانیتندن وممنونیت)

(ومسرتندن اغلیه ومناسبتلی مناسبتسز)

(اللرینی تحریك ایده ایده)

یاربی یوف سنك تقدیریکه تدبیر قاریشدیرانلرك حالنه ! نفرینی سنك مرحمتکدن امیدینی کسنلرك اعتقادینه ! (شیرینك اللرندن طوتەرق)

شیرین ! . . . شکر ایده‌لم ایکمزده بربریمزك اولدق . اولنجیه قدر شکر ایده‌لم . . . یاربی چوق شکردیمك الویرمیور . سکا نصل شکر ایده‌یم ؟ سن بنم کوکلمی اوقدر بیوك یاراتمشسین که سکا قارشوده محجوب اولمغی ایسته‌میور !

شیرین سوینج ایله

بنی عفو ایتدك دکلمی ؟ . . . . بنی قبول ایده‌جکسین دکلمی ؟

مظفر

یا سن بنی قبول ایدییورمیسین ؟ . . . . بن فقیر وادبار ایچنده قالمش بر بیکس ! سن عز واقبال ایچنده بیومش بر سلطان . هیچ نصل اولور ؟

(شیرین وضع حزین ایله)

مظفر ؟

(مظفر)

هیچ پادشاه فقیره تنزلمی ایدر ؟

شیرین

مظفر . . الله ایچون انصافی اونوتمه . . بیل‌که بنی بویله ستملرله ازمك بیك کره اولدیرمکدن بتردر .

مظفر

یا بوندن التی سنه اول ؟ . . . اونوتدکمی مرحمتسز ؟ بکا ایتدکاریکی اونوتدکمی ؟

شیرین

بن او بوندن التی سـنه اولکی شـیرین دکلم . . . یوزم حسرتکله نه‌قدر رنکسز اولدیسه طبیعتمده اوقدر رنکین اولدی. سکا اوزمان ایتدیکم قحبه‌لکلر قادینلغمدن ایدی . کبرمدن کندیمی بیلمدیکمدن بیوکلك دیه اچقلق ایدردم . . الله‌صکره مرحمت ایتدی بکا غم کبی بر رفیق ایله ندامت کبی بر معلم احسان ایتدی . . . . . . اونلردن الدیغم درس فضیلتله بنده ادم کبی انسان اولدم .

کوزمدن نهان اولدیغك کون . . بیلمم نه‌دن ! کوکلمده بر رقتدر حاصل اولدی . . اما نه رقت ! عادتا بر جریحـه . حالا ایشلیور . حالا قانلری کوزمدن فشقیریور ! . . . اوت. سنی سـودم سکا تعریف ایده‌میه‌جکم بردرجه‌ده سنی سـومکه باشلادم . اره‌دن درت سنه کچدی . . دقتله تجربه ایله بیلورمکه بودرت سنه‌نك ایچنده هرکون هر سـاعت محبتمده زیاده‌لك کورردم . عاقبت نه اولدی ؟ عشقکله سیاحته یول بولدم ایکی سنه‌ده غربتده کچدی . . مظفر . . اللهی شـاهد طوتارمکه

شو التی سنه ایچنده هر نره‌یه کیتدمسه سنی کورمك قصدیله کیتدم . کوزلرم هریرده سنی آراردی . بر آغاج کورسم عجبا مظفر بو آغاجك التنده‌می ؟ عجبا بوملکنده مظفر وارمی ؟ عجبا مظفر بویولدن کچمشمیدر ؟ . بوباغچه‌لرده طولاشمشمیدر؟ کبي خیاللردن بر آن خالی قالماز ایدم . مرادم جاندن کوکلدن سنی سومکه وسودیکمی بیلدیرمکه حاضرلانمش اولدیغم حالده قباحتمی عفو ایتدیرمك ایچون اایاقلریکه قپانمقدی . . ایشته الحمدالله کوکلك ایستدیکی کبی مرادیمه ایردم . الحمدالله .. عمرم اولدقجه الحمدالله !

مظفر حیرتله

نه بیوك الله !.. عجب قدرتنه قدرینه حیرتله‌ده قارشو طوره‌ق ممکن اولماسه انسانلر نه خلط ایدردی ؟

شیرین

(مظفرك قولنی دورته‌رك)

(ارقه‌سنه باقدقدنصکره)

هیش.. مظفر.. بونلر کیمدر بیاوره‌یسین؟ بونلر حیدر میرزا ایله ثاقبه سلطاندر. صکره حکایه‌لرینی اکلادیرم .. شمدی بونلر ایرانه کیدیورلر. بوبزم ایچون برفرصتدر. فوت ایتمیه‌لم.. بزده برابر کیده‌لم. کیدرمیسین؟. کیتمز ایسن بن بوراده قاله‌یم. نه دیرسین ؟.

(مظفری قوجاقلیه‌رق)

آه ! مظفر .. مظفر. بو کسه‌سز طاغلرده بو یالکزلق

ایللرنده سنی بویله کوره‌جکم عجبا کیمك خاطرینه کلیردی ؟
(اغلیه‌رق) .. آه. بنم یوزمدن چوقمی چکدك ؟.. مظفر!..
هایدی.. بنی اولدیرده انتقام آل!

(مظفر)

صوص. شیرین .. صوص ! شمدی دوکونکه باشلارسم
زلزله‌اولبور ظن ایدرسین!.. سوزی دکشدیره‌لم. الویرر. ایرانه
کیدیورلرمش اویله‌می ؟ بزده کیدرسك نصل اولور؟ او زمان
اردکده کزن میرات یدیلر حالا اوراده دکلی؟ شمدی بز تبریزه
کیدرسك اونلر بزی صاغمی براقور ؟

(شیرین انفعال ایله)

قیریله‌سی اللرندن نه کله‌بیلورکه ؟

مظفر

سکا بنم حبسمی امر ایتدیرمك اللرندن کلدی یا ؟

(شیرین ینه انفعاله باشلایه‌رق)

الویرر مظفر !... الویرر ! بنی ایسته‌میورسك خبر ویر .
بن یاپاجغمی بیلورم! (کندیکندینه)
جیمده‌کی زهرابی نیچون صاقلیورم ؟

(مظفر کوله‌رك)

هانی بنی دوکمکه قالقیشان سرتیب میرزا جلال خان !
بیلیورسین‌یا .. اونه‌ایدی‌جانم ؟ اوحریف‌سنی ایسیرمی‌ایتمشیدی
نه‌ایدی ؟

شیرین

الله بلاسنی ویرسون . الویرر ! . . ایستهم !

(مظفر متواضعانه)

الله عشقنه سویله . . . ها ؟ . . شیرین ! . . . سن او حریفی سورمیدك ! سودیكك باشی ایچون سویله !

شیرین

سنك باشك ایچون سویلهیم .. اوزمان جلال‌خانه اولدقجه رغبتم وار ایدی . . سبنی بیلمزمیسین ؟ میرزا جلال خان شاهك مقربلرندن ایدی ... كنج ایدی زنكین ایدی برازده حكیملك بیلوردی او مناسبتله حرمسرایه‌ده كیرردی .. بكاسنی آلاجغم دیه وعد ایدردی بنده بو وعده الدانیردم . بویله‌لكله اره‌دن ایجه زمان كچدی . بر كون ایشتدم‌كه ــ اركككلریمزك حالی معلومیا ــ قادینلرك سومسی لازم كلان بر دلی‌قانلی‌یه كوكل ویرمش اوكجه اینانمادم . دها صكره ایشتدم‌كه التی ایلق نكاح ایله كشكجی باشی باقر میرزانك قزینی المش.. او زمان اكلادم‌كه بن الدانمشم ! مكر جلالك وعدلری بنی الداتمق ایچونمش !

(مظفر اوكسوره‌رك)

اوت . قادینلر اكثریا اویله وعدلرله الدانورلر ! ایشته سنده تجربه ایتمشسین ؟ ... حتی ... حتی .. شی بیله... خیم!

شیرین

مظفر .. صبرك فضائلدن فائده كوره‌جكمز زمان .

میدان فرصتك بزه قالدیغی زمان . بختیـار اوله‌جغمز زمان . ارادیغمز زمان بكلدیكمز زمان . كولوب اكلنه‌جكمز زمان ایشته بو زماندر بو زمانك هر ثانیه‌سی عصرلرجـه بختیار اولان بر خاندان خالقنك عصرلرجه دوام ایدن ممنونیتندن زیاده بنی ممنون ایدیور ! ... كلیورلر .

بشنجی تماشا

(حیدرله ثاقبه بربرینه كوسمشجه‌سنه ایچری‌یه كیرر)

(شیرین حیدره)

ایشته بزه بر ارقداش دهـا ... بوده ایرانه كیده‌جك . (ثاقبـه توحش ایدر حیدر اندیشـه‌لی اولدیغی حالده) ایی یا كلسون .. هله بز كیده‌جك اوله‌لم‌ده صكره ارقداش ارایه‌لم .

(ثاقبه حیدره باقه‌رق كندیكندینه)

حایر مطلق بو بنی ایسته‌میور ! یاربی منزل مقصوده كیدركن اولسون بزی مأیوس ایتمه ... ممكن دكل حیدر ! ممكن دكل ! احتمالی یوق . محال ! ... اكلادكمی ؟ . . . ایشیدیورمیسین ؟ محال محال !

شیرین

(كندی ایشنه سهولت كلدیكندن استدلال ایتمشجـه‌سنه مشكل حل عندنده امر سهل اوله‌جغنی ایما ایدر بر قیدسزلقله ثاقبه وحیدره خطاباً)

نه وار ؟ ینه بر مشكله‌می اوغرادیكز ؟ حل ایده‌لم .

حيدر ميرزا

بزم شمدی مشكلمز سنی صوصدرمقدن بشقه بر شیٔ دكلدر اكر سكوت ايدر ايسك بو مشكلی حل ايتمش اولورسين! هله براز ديشاری چيقسه‌ك واريا . . . او زمان مشكلك وجودی بيله قالماز !

(شيرين اغبرار ايله كری چكيلور مظفره اشارت ايدر ايكيسيده ديشاری چيقار ثاقبه سلطانله حيدر ميرزا قالورايكيسيده دوشونه دوشونه كزينور) .

حيدر ميرزا

ای نه ديه‌جكسين ؟ صوك سوزك ؟

ثاقبه سلطان

احتمالی يوقدر ديدم . . . ينه احتمالی يوقدر ديه‌جكم بورايه قدر ركلمشكن كری دونمك نجه او قدر امكانسز درکه اولدكدن صكره دنيايه كلمه‌كه بكزر. سنده‌كا مخصوص بر فكر وار اوقدر بشقه‌در كه عقله ادرا كه صغمق شويله طورسون واهمه‌لره بيله كيرمز .

حيدر ميرزا

بن بيلمم بن كوكله امنيت ايدرم كوكل عودت ايت ديور . كتمليز البته برخيروار. ثاقبه‌جكم. سوزيمه ينان. حيله‌دن زيان چيقار!. كل بيچاره بدرفلكی اغلاتمیه‌لم .

ثاقبه سلطان (دهشتياب اوله‌رق)

چیلدیره جغم!. شمدی چیلدیره جغم!. ادینی سویله دیورم سکا!
(حیدر مکانتله)

بك ایی. سویله‌میم. ای پدرك والده‌ك؟ اونلر اویله اغلایوب طورسونمی؟ نی بونجه زماندر لطف ونعمتله بسله‌سونلر امنیت ایدوب حقمده بوقدر توجه کوسترسونلرده بن اوکا قارشولق خیالیله تسلی بولنه‌میان بر دانه‌لرینی اللرندن اله‌یمده یبانه‌می کوتوره‌یم؟ بوالچقلق دکلمیدر؟

ثاقبه سلطان

بالعکس!. بابام الله طرفندن مستحق اولدیغی جزایه اوغرادی! کندیسنه برشهزاده‌نك سوداسنه دوشه‌جکمی خبر ویرمدیلرمی؟ ممانعت ایچون نه‌دن بر طاقم تدبیرلره قالقیشیور. تقدیره قناعت ایتمیان بویله بر جزایه لایق اولمیدر!

حیدر میرزا

اردشیر میرزا تقدیره دکل منجملرك ویردیکی خبره راضی اولمامش.

ثاقبه سلطان

راضی اولماسه دمنجك سویلدیکم تدبیرلره باشلارلرمیدی! بوندن بشقه نه بابام نه ننه‌م ایکیسیده بکا سویلشمکه تنزل ایتمدیلر هیچ دیمدیلرکه عجبا بو قز بدر فلکی ایسترمی ایسته‌مزمی؟ نه دیر؟ هیچ دیمدیلر بو حالده ایستمه‌دیکم ایچون بنده نه قباحت قالور؟ فقط بابام مراق ایدرمش. نه یاپالم؟ بر مدت صبر ایدر

تبریزه وصولمزی بیلدیردیکمز زمان مراقدن قورتولیر.. بن بیلمم. بن مطلق کیده‌مم .

حیدر

کل بو اصراردن واز کچ. کل بویله خجل خجل کیتمکدن هر ادم باشنده براه ندامت چکمکدن ایسه دونه‌لم. کندیمزی حقانیته تسلیم ایده‌لم. اوزمان مردانه یوله چیقارز.

ثاقبه سلطان

اویله‌می ظن ایدیورسین؟. (مزیفانه) یوله چیقاجغز!

حیدر میرزا

ظن دکل کرچکدن حکم ایدرم ادعا ایدرم تأمین ایدرم که عودت ایدرسه‌ك جناب حق ایکمزی‌ده برر مکافات ایله یوق برر دکل ایکمزی‌ده برمکافات ایله سویندیرر (بردن بره) ثاقبه. بز مطلقا برلشه‌جکز. الله سنی بندن ایرمق احتمالی یوقدر ! کل کیده‌لم. انسانیتدن حمیتدن مروتدن ایرلمیه‌لم. ضرر کورمه‌یز. فائده کوریرز .

ثاقبه سلطان

(کوسکون کوسکون)

یا محبتدن زیانمی کوردك ؟

حیدر میرزا

بالعکس !. بن محبتله سنی بولدم. سندن بیوك فائده سندن اعلا غنیمت تصورمی اولنور؟

(ثاقبه سلطان حزین ایله)

بکا اولان محبتك بکا دشمنلق دشمنه دوستلق ایتدیکنده نمی اکلاشلسون ؟. اوکسز قزی نه الدادوب طوریپورسین؟... مرحمتسز! ادم معشوقه‌سنه ظلم ایدرمی ؟

سکا خاکپای اولدمسه بنی ایاقلر التنده‌می چکنده‌جکسین؟ بن اغلادقجه خوشنه‌می کلیور؟ کوزمدن دوکیلن یاشلری الماس دانه‌سیمی ظن ایدییورسین ؟ غریبانه اغلار)

حیدر میرزا

(بر مجبوریت فوق العاده ایله)

ینه‌می اغلیورسین؟ ... (کزینه کزینه) یاربی نه یاپه‌یم؟... نه‌یاپه‌یم ؟... (برازدها قوتله) نه‌یاپه‌یم ؟ (دهاشدتله) یاربی نه یاپه‌یم ؟... (فریادایله) نه یاپه‌یم ! ... نه یاپه‌یم ؟.. نه‌یاپه‌جغمی ایشته سن بیلدیرمیورسین ! . نه یاپه‌یم ؟ عجز . عجز . عجز ! (اغبرار ایله دوشونور) .. اغلیور! ایشته ینه اغلیور !

ثاقبه سلطان — (افراط یأس ایله)

بوکا جانمی طیانور ! نصل اغلامه‌یم ؟ هربر سوزك یلدیرم کبی یورکه اینه‌یور . . قورشون یورکلی اولسم قورشونی ده اریده‌جك! دمیر یورکلی اولسم دمیری‌ده یاقاجق ! طاش یورکلی اولسم طاشی‌ده پارچه‌لایه‌جق ! .

حیدر میرزا

(ثاقبه‌دن یکا بوریه‌رك ملایمتله)

ثاقبه‌جکم .. بنم ثاقبه‌م !

ثاقبه سلطان

(کری چکیله‌رك حیدری حیرتلندیره‌جك) — (برشدتله)

های سنك ثاقبه‌ك قهر اولسون ! قضا پنجه‌سنك اك شدتلی صدمه‌سنه اوغراسون! قدرسله سنك اك زیانکار ضربنه اوغراسون ! فلکك اك ظلمکارانه اك غدارانه دورینه .. اللهك اك قهارانه‌ك جبارانه انتقامنه اوغراسون خلقك اك تأثیرلی بددعاسنه اك بی رحمانه انکسارینه.. اك محرق آهنه‌ك قوتلی لعنته نفرینه اك بالالی طعننه تشنیعنه اوغراسون! زمانك ایجاد ایتدیکی ایجاد ایده‌جکی قضالره بلالره تهلکه‌لره خطرلره اوغراسون! بیککره یوز بیك کره اوغراسونده سنده کور ! سوین ! دوکون یاپ بیرام یاپ ... نه یاپارسك یاپ .. (شدتله) اوف ! ...

(حیدر میرزا ثاقبه‌نك سوزینی کسه‌رك) — (و اللرندن طوته‌رق)

الویرر .. الله ایچون الویرر

ثاقبه سلطان

براق . براق بنی .

حیدار میرزا

نه ارلیورسین ؟ .. بن‌نه دیدم ؟ سکا بن نه‌سویلدم ؟ ... کندی وکندی و همکندمی حدتلنیورسین ؟ . بر کره مرادیمی بیل .. بر کره سویلیه‌جکمی ایشیت مرادم سکا مذلب سفالت

فلاکت نه‌در بیلدیرمامك .. سنی سعادتدن بختیارلقدن ایرمامق ایستیورم. بمله فرار ایتدك. بم ایچون غربته راضی اولدك. صوکنده نه اوله‌جغمزدن خبرك وارمی؟ بو وحشت ایللرنده نه‌لر چکه‌جکمزی بیلیورمیسین؟

ثاقبه‌جکم .. بز تبریزه کیده‌میه‌جکز عجم طپراغنه ادیم آته‌میه‌جغز. بن بابامك محجوبی‌یم اورایه کیدنجه بکا جزا ایده‌جك! اکلیورمیسین؟.. طوغدیغمز یری بیودیکمزی اوی الشدیغمز اکلنجه‌لری بر یرده بوله‌میه‌جغز.

طاش کبی طاغلرده یاتمغه کوه‌نیرمیسین؟ طپراق کبی طاشلر التنده یاتمغه کوه‌نیرمیسین؟ قورقنج مغاره‌لرده ایصسز قولوبه‌لرده یاته‌جغز! کوچبه‌لرده کومه‌لرده ایزبه‌لرده یاته‌جغز! اغاچ اویوقلرنده طپراق قووقلرنده کیزلنه‌جکز! اووه‌لرده بایرلرده دره‌لرده تپه‌لرده سوروم سوروم سورونه‌جکز!.. ایشیدیورمیسین؟ آچ قاله‌جغز چبلاق قاله‌جغز. آدملره وحشی کورونه‌جکز. وحشیلرله انسیته مجبور اوله‌جغز! بونلر سنك خرجکمی؟ سن یاموق شلته‌لر اوستنده قوش توکی یاصدقلرده یاصلانه‌رق بیومش بر نازنینسین بویله رؤیاسنه طیانه‌میه‌جغك حاللره سنی کوز کوره‌می اوغراده‌یم؟ عشیرتده وحشت وار. بدویت وار. سفالت وار. فلاکت وار .. دیورسین. ایرانده انسیت. مدنیت. سعادت. مسرتمی بوله‌جقسین؟ حالبوکه ایرانه‌ده کیده‌میه‌جکز.. ایرانه کیده‌میه‌لم. عشیرته دونه‌میه‌لم. نه یاپه‌لم؟ نره‌یه کیده‌لم؟

ثاقبه سلطان

بن کیده‌جکم یری کوریورم .. ایاغمك آلتنده کوریورم !

حیدر میرزا

الله اسیرکسون !

ثاقبه سلطان

او ظالم بدر فلکك اولدیغی یر بکا قبردن‌ده بتردر ! نه دیه جکسین ؟

(حیدر میرزا کندیکندینه)

بیچاره بدر فلك .. بنم سببمه نه یمان نه یمان سوزلر ایشیدیور ! (جهرا) ثاقبه‌جکم .. نیچون دکله‌میورسین؟ نیچون حقمی بیلمك ایسته‌میورسین ؟ (کندینی طوته‌میه‌رق) بویله الدن کلسه پارمقلر اوستنده طاشینه‌جق بر الماس پارچه‌سنی بیله بیله طاش طپراق ایچنده براقق هانکی نادانك خرجیدر ؟ اطلس طونلره جانفس قبالره بدل پوستکیلره‌می صارینه‌جقسین ! ... سکا سویلیورم .. تبریز یولنده هر سلامتدن امین هر مخاطره‌یه حاضر بولنه‌جغز ! بهرام قبیله‌سنده هر سعادته منتظر هر تهلکه‌دن بری اوله‌جغز !

ثاقبه سلطان

اك صوکنده دونه‌لم دیه‌جکسین دکلی ؟ مادام که دونه‌جکز .. نیچون کلدك ؟ مادام‌که کلدك .. نیچون دونه‌لم ؟

حیدر میرزا

کلمکه راضی اولدم چونکه یمین ایتمشیدك شمدی یمین یرینی بولدی ... سعادت حالنی اعاده ایچون عودت ایده‌لم دیورم ! قبیله‌دن بابامه کاغد یازار کندیمی بیلدیرر .. رضاسنی ایسترم . اوندن صکره سلامتله کیدرز .

ثاقبه سلطان

بن سعادت حالی نه قبیله‌ده نه‌ده تبریزده بوله‌جغم سعادت — هر نره‌ده اولور ایسه اولسون — نجه سنکله برابر اولمق برابر یاشامق برابر اولمکدر . بیلمیورمیسین ظالم ؟ . حالمی بیلمیورمیسین ؟

حیدر میرزا

یا بزی آییرمغه سبب اوله‌جق شیلردن امین اولدیغمز حالده امین اوله‌جغمز محلده یاشارسق دها مسعود اولمازمی ؟

ثاقبه سلطان

آیریلق لقردیسنی ایسته‌مم ! .. حیدر؟ آه! شمدی اوازم چیقدیغی قدر حایقره‌جغم.....

حیدر میرزا

لقردیسنی ایسته‌مین امکاننده قائل اولماملی .. فرض ایت که یوله چیقدق مخاطره‌لردن‌ده قورتولدق . یا بر کون اژدهای اجل بنی ! ..

(ثاقبه بر دهشت مفرطه ایله)

اجلمی ؟ ... اجلمی ؟

حیدر میرزا

بن او زمان سنی طاغ باشلرنده کیملره براقورده کیدرم؟

ثاقبه سلطان

(اوضاع مجنونانه ایله)

سن اوله‌جکمیسین ؟ حیدر ! سن اولیرمیسین ؟ سنك ایچونده اولمك وارمیدر ؟ ... اولمك ؟...

حیدر میرزا

ایشته هیچ شبه‌ك اولمسونکه عشیرته کیتمه‌دن تبریز یولنه طوغریلیرساق بنی غیب ایدرسین !

ثاقبه سلطان

(بر وضع متأثرانه ایله حیدرك النه قولته)

(صاریله‌رق)

ایسته‌مم اویله ایسه ایسته‌مم ... سن نه ایسترسك بنده اونی ایسترم .. حیدر نره‌یه کیده‌لم؟هایدی ایستدیکك یره کیده‌لم!.. عشیرته کیدرسك اولمیه‌جکسین دکلی ؟ . . . اولما صاقین اولمه !

حیدر میرزا

(ملول ملول ثاقبه‌یه باقه‌رق)

اولمیه‌جکم !....

(ثاقبه‌سلطان)

بنی اوراده باشقه‌لرینه ویرمیه‌جکسین دکلی ؟

حیدر میرزا

الله اسیرکسون ! (کندی کندینه) امان یاربی . .
شمدی کوررسین بیوك ادم کبی امر ایدر. شمدی باقارسین.. چوجق کبی یالوارر . (جهری) کیده‌لم کوزلم. . کوررسینکه جناب حق بزه اوراده نه‌مکافاتلر حاضر ایتمشدر . . . ولواچ قاله‌جق بر درجه‌یه کلسون.. نعمته کفرن ایتمین آدم حقك احسانی کبی بر ضیافتده بولنور اولو یول کسیجیلره صو یوله‌جغنی بیلسون استقامت یولنه کیدنلرك طوراق یری منزل مقصود اولور .

ثاقبه سلطان

بن وظیفه‌می اوده‌دم. المدن کلان فدا کارلقده قصور ایتمدم آنجق تکلیفکی قبولده قصور ایدییورم شمدی اوندنده وازکچدم . . ایشته بن سنك فقیرك سن بنم پادشاهم. بن سنك خاکپایك . سن بنم تاج سرم . بن سنك مالك. سن بنم صاحبم . فرمان ایت نه یاپارسن یاپ . کیده‌جکمی یز ؟ . . . کیده‌لم ؟ . . . نه باقیورسین ؟

(حیدر بر آزدها دقتدن صکره)

عادتا ملك... من طرف الله کوکدن اینمش یوزیمه کوزیمه نور سرپیور ! اللهم ! . . نه اکلاشلمز حسیات ایچنده‌یم ! ... وحی ایله‌می تکلم ایدییور بیلمم ؟ ملك . ای اللهمك کوزل مخلوقی ! ... وجودك بر مجسم الهامیدر نه‌در ؟ هر حرکتکده بر بشقه‌لق هر طورکده بر اکلاشلمزلق وار ... باق . باق .

(کندی کندینه)

یاهو ممنونیتكده چوغی ادمی چلدیرده‌جق .

(ثاقبه سلطانه برنظر والهانه ایله باقه‌رق)

سویلیور . ایشته کیزلی برلسان ایله آب آچیق سویلیورکه انسان شو وجوده طاپسه‌ده الدانمیه‌جق ! .....خایر . شو حسنی شو اندامی سیر ایتمه‌دن قاپانان کوزلر جنتده‌ده آچلسه ینه هیچ برشی کورمش صایلماز ! ... باق ...باق ...صانکه کوزنورندن تجسم ایتمش بر وجود ...

ثاقبه انسان دکلسین . پری دکلسین . الله کمال صنعنی قدرتی سنده جمع ایدرك یاراتمش اویله برمخلوق اویله بر معجزه سین .. آه .. کوزم سنی نصل کوریبور ؟ کندم نصل کوردیکمی بیلمیورم‌که تعریف ایده‌یم .

(ثاقبه سلطان کندی کندینه)

بو سوزلری بکا اولان محبتندن دکل عودت ممنونیتندن سویلیور . .

(جهری)

استهزاده‌ده استاد اولمشسین آفرین !

حیدر میرزا

استهزامی ؟ حاشا ! ... ادم کندی کبی بر ادمله اکلنمك کندیسیله اکلنمك صاییلور کندیسندن اوستون اولانی استهزا ایسه کندینی بیلمامکدر ... ثاقبه‌جکم ..

(تقرب ایدرك)

استهزا بارددر . همده انسانیت عالمنك سبریاسی دینه‌جك درجه‌ده بارددر .

هرنه ایسه . قبیله‌یه كیده‌جكمی یز ؟

ثاقبه‌سلطان

نره‌یه ایستر ایسه‌ك ؟

التنجی تماشا

(شیرینله مظفر ایچری كیرر)

حیدر میرزا

بزینه عشیرته كیدییورز .

(شیرین ثاقبه‌یه بر نظر تجربه‌دن صوكره)

كیتملی یا ! . . . . . نیچون كیتملی ؟ (بردن بره) بن سزه بر شی سویله‌یه‌یمی ؟ . . . بكا طوقنمه‌یكزده نره‌یه كیدرسه‌كز كیدیكز !

حیدر میرزا

وای سن كیتمیه‌جكمیسین ؟

شیرین

بن آرتق بو قولوبه‌ده بختیار اوله‌جغم . . . ثاقبه سلطان نی مكدر بیلوردی . شمدی . فقط . شمدی اویله دكل . . شمدی مسرورم .

حیدر میرزا

نه سویلیورسین ؟ . اكلیه‌مه‌رم .

(شیرین بردن بره)

شو چوبانی کورمیورمیسکز ؟ ایشته بنم سودیکم مظفر ! آرادیغم مظفر بودر . ایشته ! ایشته بو آدم بو چوبان صاندیغکز آدم .

مظفر

(حیدرله ثاقبه‌نك حیرتنی دفع ایتدکدن صکره)

معذور اولان عفوه لایقدر . سن ایسه آدم عفو ایتمکدن لذت بوله‌جق بر آدمه بکزه‌یورسین .

حیدر میرزا حیرتله

بز . . . بز نه دیه‌لم ؟ . . حاضر بر ارقداش دها بولمش اولیورز !

شیرین مظفره

هانی وعد ایتدك . . شهزاده‌یه سرکذشتنی سویله‌یه‌جکدك !

حیدر میرزا

ایی اولوردی . . لکن . بز کیدیورز . عودتده سویلسون ؟ حقك عنایتیله ینه برلشه‌جکز . انشاالله ایرانه‌ده برابر کیدرز . هله قبیله‌یه کیده‌لم‌ده کله‌لم . . . قطرجی‌ده بکلیور .

(شیرینه دونه‌رك)

سن نه دیرسین ؟ بوراده بزی بکلیه‌جکمیسین ؟

شیرین

رخصتکزله بکله‌یه‌جکم .

(حیدر میرزا کیتمکه حاضرلنه‌رق)

تمام . . . اویله ایسه . . . هادی ثاقبه . . صباحه قارشـو عشیرته‌واریرز.

اللهه‌اصمارلدق !

شیرین ایله مظفر

الله سلامت ویرسون (حیدر میرزا ایله ثاقبه سلطان کیدر)

شیرین

ای ؟ . . . شمدی ایشته بز بزه قالدق . . سـویله باقه‌لم . اصلك نه‌در ؟

مظفر ایچنی چکه‌رك

پکی . . سویلیم . . . . . بنم بابام عثمانلی ننه‌م ایرانلی ایمش کندمده بوکون هنولی کبی برشیئم ! . . بن ننه‌می کورمدم . . بابامی‌ده اصلا بیلمم . انجق قره‌طالع . بو یا ! ایکیسینکده وفاتلرینی بیلورم ! (براز دوشندکدن صکره)

سلطان سلیمك ندیمی ناجی بك زاده شیخ‌الاسلام جعفر چلبی‌یی بیلمزمیسین ، شاه اسماعیلك حرملرندن تاجلی سلطانی بیلورسین یا ؟

شیرین حیرت ودهشتله

ای ! . . . . . ی ؟ . . . . (کندی کندینه) آمان‌یاربی !

مظفر

بیلورسین یا ؟

شیرین

بیلیرم ! بیلیرم ...... سویله.. سن سویله باقه‌یم .

مظفر

سلطان سلیمله شاه اسماعیلك چالدیرانده جنك ایتدکلری زمان هرنصلسه تاجلی سلطان عثمانلیلر النه کچر . ـ تاجلی سلطان کوزلمش ـ دیدیکم جعفر چلبی بوندن خوشلانور کندینه حرم ایدینور .

سلطان سلیم بونی ایشیدنجه جعفر چلبی‌ی جلب ایدر وقتلنی ایجاب ایدن اسبابه بونی‌ده علاوه ایدرك قتل ایتدیرر .

شیرین

قتل ایتدیرر ؟ ... ای .. تاجلی سلطان ؟

مظفر

تاجلی سلطان نه یاپسون ؟ طوغری تبریزه کیدر ینه شاه اسمعیله صغنمق ایستر فقط شاه اسماعیل چلبی‌یه واردیغندن طولایی طارلمش . بونك اوزرینه تاجلی سلطانی قبول ایتمیوب طرد ایدر . انجق بر یاشنده بر قزی وارمش .. اونی یانند الەقور .

شیرین

آمان یاربی ! . . . (کندیکندینه) حالاده صاغدریا !

مظفر

بیچاره تاجلی سلطان بوکوردیکی حقارت اوزرینه کندیسنی

بتون بتون تحقیر ایچون بر کویلی قزی منزله‌سنه تنزل ایدر فقر فلاکت وسفالت ایچنده اولدیغی حالده بودوشر زواللی قادینجغزك جعفر چلبی‌دن حامله قالدیغنی‌ده اونوتمیه‌لم ...

شیرین افراط تلاش ایله

ای ؛ ... تمام ! ... اویله اوله‌جقیا (کندی کندینه) یاربی سن بیلورسین ...

مظفر

اوت ــ حامله اولدیغی حالده ــ خرسه طاغلرنده چادرلر قوران عثمانلی اردوسنه یتیشر . کویلی قزی بویا . یکیچری ارلرندن محمد چورباجی اسمنده بری بوکا کوکل ویرر . بر طاقم وعدلرله بیچاره‌یی بایبورطه یوللارکه اردونك‌ده کیدیشی اورایه ایمش .

(شیرین کندی کندینه)

بولنه‌جق بولنه‌جق ... الله بکا اونی‌ده کوستره‌جك .

مظفر

خلاصه سویله‌یم . اردو بایبوطی فتح ایدر . محمد چورباجینك اك اول غنیمت اوله‌رق ارادیغی معلوم یا کویلی قزی . (ایچنی چکدرك) یعنی تاجلی سلطان !. کیدر صاغلق ویردیکی کروانسرایده ارار . نهایت بولور . نصل بولور؟ کویلی قزی دیدیکم تاجلی سلطانی محمد چورباجی نه حالده بولور؟ خان کوشه‌سنده اوزون اوزون راحت دوشکنه سرلمش . باشی حالت نزع یاصد-

يغنده. كوزلرنیده عالم ملكوته چویرمش بولور! (شيرين ديلى طوتولمش كبی سويليه‌جكنی سويليه‌مز) بیچاره محمد چورباجی بومصيبت منظره‌سنه قارشو برحاله كيرركه سوز سويلمكه دكل خسته‌نك يانی باشنده اجی اجی اغليان معصومی كورمدكدن بشقه فريادينی بيله ايشتمكه مقتدر اوله‌ماز!

(شيرين تلاش ايله كندی كندينه)

تمام!.. تمام!.. بورايه قدر ينی بنده بيلوردم. (مظفره) ای چوجق؟.. چوجق نه اوليور؟

مظفر

تاجلی سلطان محمد چورباجی‌يی كورنجه چوجغی كوستروب — بومعصوم بكا جعفر چلبيدن يادكار ايدی. بنده سكا يادكارم اولسون سنده استانبوله كتديكك زمان جعفر چلبينك والده‌سنه يادكار ايت — ديرويرير صانكه بونی ديمك ايچون بكلرمش.. ديرديمز روحنی تسليم ايدر! مظفر اللريله يوزينی قاپايه‌رق اغلاديغی صره‌ده

(شيرين براضطراب عظيم ايله وكندی كندينه)

واه بيچاره سوت نينه‌جكم واه! (جهرا) چوجقده اوليورمی؟ نه اوليورسين؟ اغلايورميسين؟

(مظفر كوزلرينی سيله‌رك)

چوجق برزمان اولمش ايدی... فقط شمدی‌ينه‌ياشايور. اولديده ديرلدی.

(شیرین مراقلی مراقلی)

نره‌ده اویله ایسه چوجق نره‌ده ؟

(مظفر سوزینه دوام ایله)

تاجلی سلطانك صوك سوزی اوزرینـه محمد چورباجی دوشنورکه پادشاهك امریله قتل ایتدیکی جعفر چلبینك اوغلنی بر ــ مرحمت ایچون ــ ایکنجیسیده عـلاقه کرده‌سی اولان تاجلی سلطان کبی بر فلاکتلی قزك یادکار عمری دیه صاقله‌مق لازم کلیور . لازم کلدیکی کبی صاقلار ــ هر نه ایسه ــ اردو اماسیه‌یه کیـدر . محمد چورباجی چوجغی کوتورر . اوراده جعفر چلبینك والده‌سنك وفاتی ایشـیدیلور . چوجق بتون بتون محمد چورباجی‌یه قالور . ــ نهایت ــ ایکیسیده بربرینه بابا اوغل اولورلر . چوجق بیور . اون التی یاشـلرینه کلور. بر کون محمد چورباجی بو سـکا سویلدیکم سوزلری چوجغه‌ده حکایه ایدر چوجق بونی ایشیدنجه ــ واو سـلطان سلیمك امریله اولسون ــ باباسنی قتل ایدن بر آدمه کوکلنجه اوغللق ایده‌میه‌جکندن بر کون قاچ قلندره اویوب اسـتانبولدن فرار ایدر .

. (شیرین ینه برشی دیه‌جك کبی ایدوب مقتدر اوله‌ماز)

(مظفر)

قلندر اولور. بایبوطه کیدر . والده‌سـنك مزارینی زیارت ایدر. اورادن قالقار. بابا ایری قز قرداشندن خبر المق ایچون

تبریزه کیدر. اونكده صاغلق خبرینی الور. اورادن قالقوب بتون ایرانی سیاحته نیتلنورسه‌ده طهرانده قالمغه مجبور اولور!

(شیرین تکلمده صعوبتله)

نصل؟ نیچون قالور؟..

(مظفر متبسمانه)

بریسنی سورده قالور! سکا بکزر بریسنی سورده قالور! سنی سورده قالور!. دها اکلایه‌مدکمی؟. ایشته او چوجق بنم!

(شیرین کندینی غیب ایدرك)

نه؟.. نه سویلیورسین؟. مظفر! نه دیورسین؟

مظفر

ایشته جعفر چلبیله تاجلی سلطانك اوغلی مظفر دیدیکك ادم بنم!. واللهی بنم. ایناتمیورمیسین؟

(شیرین دوکونه‌رك)

امان یاربی!.یاربی!.. ینه‌می طالعسزلك؟ ینه‌می محرومیت؟.

(مظفر شاشیره‌رق)

نه اولیورسین؟ هیش؟ شیرین! سودیکم.. شیرین؟

(شیرین حدت یأس ایله)

صوص! سودیکم خطابنی بر دها ایشتمه‌یم ایشتمه‌یم. آه!.

مظفر

جانم نه یاپدم؟ نیچون برقباحتممی وار؟

شیرین

سن برشی یاپمدك. سن هیچ برشی یاپمدك. نه یاپدیسه ینه

فلك یاپدی! ظالم فلك یاپدی!. آه! مظفر! ایریله‌جغز! شمدی ایریله‌جغز!

(مظفر بتون بتون حیرتله)

چلدیره‌جغم! نه‌سویلیورسین!

شیرین

(حجقره حجقره)

قرداشمسین مظفر!. سن بنم سود قرداشمسین!

(مظفر متعجبانه)

قرداشکمی‌یم ؟.

شیرین

تاجلی سلطان سنك والده‌ك دکلمی ؟

مظفر

والده‌م!..

شیرین

بنمده سود ننه‌مدر! دیمك اولورکه سود قرداشمسین. دیمك اولورکه برلشه‌میه‌جکز. اوله‌جکز. آیریله‌جغز!

مظفر (وقورانه)

یاکلش کوریورسین. بن حیدر میرزا دکلم. سنك سود قرداشك حیدر میرزادر.

شیرین

بالعکس!. حیدر میرزایه بلکه بن نامحرم. انجق دیدیکك کبی بابموطده برسود قرداشم وارمش دیرلردی. مصال کبی

ایشیدیردم . کندیسـنی کورمدیکم جهتله. کورمش کبی اولق ایچـون ــ حیدر میرزایی قرداشلك یاد مجسـمی کبی بر شی بیلمشـیدم. کوردکجه قرداشـك خاطریمه کلوردی . خاطرمه کلدکجه قرداشم قرداشم دیردم. شمدیکه سنی کوریورم. تاجلی سلطانك اوغلی‌یم دیورسـین . بو کوندن صکره سود قرداشم حیدر میرزا دکل انجق سنسن. تبریزده ارادیغك همشـیره‌کده حیاتده‌در. اوده سود قرداشمدر .

(بردن بره غضبلنه‌رك) نه ایسـه ؟. نه ایسه . آه ایشـته کوردکمی قحبه کوردکمی؟ (تپینه‌رك) کوردکمی؟هانی‌الله سودیککله سود قرداشکی ایکیسنی بردن کوسترمز دیوردك. ایشته الله سکا ایکیسنی بر وجود ایچنده لوستریور. ایشته هم سـودیکك هم قرداشك . ایشته قارشوکده طوریور. لکن. لکن ایکیسندن‌ده ایریله‌جقسین! آه !

مظفر

نه اولور؟ نه اولور ؟ سود قرداشم اولمقله نه اولور ؟

(شیرین مضطرب مضطرب)

بیتدی بیتدی. ارتق مأیوس اوله‌جغز. ایشته امیدیمز بتون بتون کسـیلدی! ایریله‌جغز. بتون بتـون ایریلق کورندی !. دنیاده‌ده ایریلق! اخرتده‌ده ایریلق !

مظفر

نه دیمك! ایکیمزکده انامز بابامز ایری غـیریکن بو بیلمم نه قرداشلکه نصل وجود ویریورسین ؟

شیرین

سنك نینه‌ك بكا سود ویرمش دیورم سكا. اكلامدكمی ؟

مظفر

نیچون ویرمش؟ نینه‌كك ممه‌سنده سودمی یوقمش؟ كندیمی ایسته‌مشده ویرمش ؟

شیرین

خایر. انجق سنك نینه‌كك چوجقلریله بن سود قرداشی اوله‌یم دیه ذوق ایچون نینه‌م سویلشده ویردیرمش .

مظفر

دیمك اولدیكه بوسود شرعی برعذر ایله ویرلمامش؟ آی!. ایكی طامله سود. احتمالكه بزم واسطه‌مزله عالمه كله‌جك برچوق ابنای ادمك عدمده قالمسنه‌می سبب اوله‌جق ؟ (حدتله) . بن سنك یركده اولسم یتیملرك كوز یاشنی ایچر! معصوملرك ناحق قاننی یالار! زهر یوتاردمده اوسودی ایچمزدم!

شیرین

بن بیلمم. بن شوقدر بیلورم‌كه سعادت الدن كیتدی. ینه سفالت ایاقلاندی. تسلیت غائب اولدی. ینه‌مصیبت وجودبولدی. امل یره كچدی. ینه امیدسزلك كوروندی وصال اونودلدی . ینه هجران باشلادی !

(مظفر یأس ایله كندیكندینه)

جهالت خسته‌سنه هیچ بر كونده نه علاج ویریله‌بیلور . . اوخسته‌نك طبیبی‌ده او علته مبتلا ایكن ؟

شیرین

شمدی‌یه‌قدر ایکمزکده غیبوبتمز مانع وصـال اولوردی. شمدی وجودمز اوممانعته قوت ویره‌جك !

یشاسق برلشه‌میه‌جکز . یاناییه‌لم . اولسه‌ك براشه‌میه‌جکز .. اولمیه‌لم نه یاپه‌لم ؟ الهی الهی ! عجب دنیاده بندن بشـقه بربویله مشکله اوغرامش قولك وارمیدر ؟

مظفر

یوقدر . اللهك سنك کبی سود دایـی اولمش سندن بشقه قولی یوقدر! مشکل دیورسـین سن بو مشـکله کندی ذهنکده کندی وهمکله یته کندك وجود ویریورسین ! (شیرینك حال موت احتماله کرها بر نظردن صوکره) شوکا باق ! . . .

هـای دیلم قوپایدی کرچکدن دلسز اولیدم‌ده شـو ذهننه طوقنان سوزلری سویلیه‌مسیدم صایم باتیدی کرچکدن نی‌پیچ صانیدی‌ده بومصیبتاره سبب اولان اصلمی بیلدیرمسیدم !. . . بکا باق . . بن‌اوقومدم . . . بیلمیورم . بونصـل قردشلق کیمك امریله کیمك فتواسـیله هانکی اعتقاد ایله نه‌دن طولایی نه‌حکم سببیله بوقارداشلغی برلشمکه مانع طوتیورسـین ؟ ایرلغه واسطه بیورسین ؟ بزم بیلدیکمز قرداشلك . . . ــ شمدی‌سکا قرداشلغمی تعریف ایده‌یم ؟ ــ

شیرین

بن بیلمم . . بن شـونی بیـلورم‌که بزده عادت اولمش . بیلمیورمسین ؟

مظفر

عادت ! های شیطانلره کیتسون او عادت !.. هیچ عادتله اصول ایله قرداشلك اولورمی؟ هم اوعادت ایرانده . ینه ایرانده قالسون . بز بوراده‌یز ینه بوراده قالهلم . کندی عالممزده کندی بکندیکمز عادتلره اویه‌لم . . .

شیرین

اوله‌ماز .. اوله‌جقده اولسه ایشیدلمامك اوله‌ماز . چلدیره‌لم مظفر چلدیره‌لم ! بزه چلدیرمقدن بشقه هیچ برچاره یوقدر هیچ برچاره !

مظفر

ایشیدیلیر دیورسین . . نه‌اولور ؟ ایشیدنلره حسن امثال اولورز . برطرفدن‌ده بویله غدارانه‌عادتلرك وجودنی‌اورته‌دن قالدیره‌جق چوجقلرمز اولور . . .آه انسانیت آه! سن دها مکر نه‌قدر ضعیف ایمشسین ! بن ا کلایورم شیرین . مرادیلی کلیورم . ضرریوق ! سن میرزا جلالی‌ایسته‌یورسین .. مرادك بویله بر بهانه ایله بنی‌ترك ایتمك .

(شیرین انفعال‌ایله)

حقمده بوسوء ظنی روا کوریورسین اویله‌می ؟
سن شمدی یاکلدیغکی ا کلارسین ! هله صبر ایت .

مظفر

بنمکی سوءظن ایسه سنك ایتدیککده عادتا سوء نظردر !

التی سنه‌در حسرتکی چکمش بر آدمه سـود قرداشی نظریله باقمق روا دکلدر ! اونك ایچون سن بکا اونظرله باقدقجه‌بنده بوظندن کچمم . . لکن طور طور . حقك وار .

میرزا جلاله نه‌قدر رغبت ایتسك حقك وار .

چونکه معلوم آ... شمرانده‌کی ــ صفا باغنك ــ اکانجه‌لری خاطرکدن چیقمسه کرکدر .

(شیرین مرافیانه بر وضع ایله)

نه دیمك ایستیورسین ! ...

مظفر

بیلمم صانیورسین اویله‌می ؟ ... خیر ! ... جلال ایله ملاقاتکز ؟ ...

(شیرین شاشیره‌رق)

نه دیدك ؟ نه دیدك ؟ ... ملاقاتمزمی ؟

مظفر

افندم ؟ ... اوت !

(شیرین مظفری رعشه‌دار هیجان)

(ایده ایده بر تهاجم غیورانه ایله)

بنمی ؟ . . . بن اوبی ادبلکه تنزل ؟ . . بن اویله ناموسسزلغی بن . . . . بن . . . . بن ناموسسزلغی ارتکاب ؟ امان یاربی ! آه!.. کوکلر باشمه‌می چوکیور؟ بن ناموسسزلغك حقمه‌اسنادینی بیله کندم ایچون اولوم بیلورم ! اویله‌بر افترایه اوغرامق نجه لنعت الهدن بتردر ! سن دکل . وفاسز! سن دکل ..بنی بیلنلر

سونلر دکل . . حتی دشمنلرم آره‌سنده بیله ناموسسزلق لقردیسی اولورکن ادیءلك اکلدیغنی ایشیتسم او ساعت چیلدیریرم ! . . . .یازقکه سکا مرام اکلاتمق ایچون دقیقه‌فوت ایتدم ! . . . . طور ! . . . اوکرك !...

(جیبندن برشیشه زهراب چیقاروب زحمتله ایچر)

(مظفری بتون بتون شاشیردر شیشه‌یی‌ده)

(فرلادر)

بویله ناموسلی ناموسلی اولمك طورزکن ناموسسزبیلنه‌رك یاشامه‌ده نه برکت کوره‌جکم ؟ اوف ! . . . . اوخ !..

(بر النی جان اوینه قویوب دیکر الیله دیواده طیانه طیانه‌یورر مظفر شیرینك صوك سوزینه قدر ـ هیش ـ هیش ـ دیه اظهار حیرت وتلاش ایدر)

شیرین

(ینه اوضاع بیمجالانه ایله)

مظفر ! ... شمدی . نصل ؟ . . . .

یاکلادیغمکی . اکلادکمی سنیمی سورمشم ! جلالیمی‌ایسترمشم ؟ یازق ! سکاده باکاده . . .یازق ! یازقکه هجرانی صاودق . برلشدك . اره‌یه برقرداشلك کیردی . بن اوقرداشلکی‌ده صاوه جقدم . بلکه ینه برلشه جکدك برده ناموسسزلق چیقدی سنده اونی برطرف ایده‌جکدك ینه‌برلشه‌جك ایدك اما . . . یازق‌کی عاقبت اولوم کوروندی ! اولوم کوروندی ......

(النی اوزادیر مظفر قملداتەمز متصل دترر)

(النی ویر • •سودیکم: • • • قرداشم مظفر !• • • •

(الت طرفنی سویلیەمدن یقیلور)

(مظفر بردن برە یرندن اتیلەرق)

جلاد! . . . . آه ! . . جلاد ! . . . .کندیکی غیب ایدەجك زمان دکل ! . . . نصل کیرەجکسك کبردە کورسونلر !

(دیوارده اصیلی اولان خنجرەصاریلەرق)

تمام ! . . . . ایشتە عزرائیلك یادکارینی بولدم !

بودە بنم ایشمی بیتیرر ! . ! . . . . . . آه ! . . . . . . دها نفسده آلیور ! . . . (دقتله باقەرق) نه در اوقوینـده برشی وار .

(الیله شیرینك کوکسنی یوقلار بر اوفاجق شیشه)

(چیقارر)

بونەدر ؟ بودەمی زهر ؟ (قندیلك ایشیغندە شیشەیه باقارق)

اوح . . بولدم بولدم ! . . . شکرلراولسون! بولدم . . . پادزهر!

(خنجری آتار شیشەیی اغزینەیاقلاشدیرر وایچریرکری چکیلور .

(سجده ایدر قلقار اللرینی آچار اوچاجق کبی)

(برانبساط ایله)

کورەیم سنی یاربی ! . . . . کورەیم سنی !

(اایاغە قالقەرق)

خایر مطلق اولمیەجك ! . . . کوکلم حکم ایدیور که شیرینم اولمیەجك ! اولمیەجك ! . . . . لکن زهرلندی . . نصل اولمیە-

جك ! . . . التی سنه‌در بر برینه حسرت قالمش ایکی عاشقك برلشدکلری کون بر برندن ایرلمسنه ـ صبرك فضائلنی کوسترمك ایچون اولسون ـ الله قائل اولماز ! . . . اولماز .

(شیرینك براز قلداندیغنی کوره‌رك)

قلدانیور ! . . . . کوره‌یم سنی . . . سن بیلورسن یاربی امان . . . (کری چکیله‌رك) باذن الله ! باذن الله!..

(شیرین یاتدیغی پرده بللی باشلی بر حرکت ایدر)

(مظفر اللرینی آچه‌رق)

آه !... یا ربی . . . یاربی بن دیمزمیدم که‌سکا کووه‌نانلر هیچ بر زمانده الدانماز !

(پرده قپانور)

اوچنجی معرض

(بر طرفده عادل بهرامك.. دیکرطرفده اردشیر میرزانك اوطاغی او طاغلرك ایکیسنده‌ده ایکی اوزون بر مندری وبر قاچ بالین وجهات اربعه‌سنه تفریش اولنمش ایران سجاده‌لری کورینه‌جك وانجق عادل بهرامك اوطاغنك اورته‌سنده ویرده برده بشنزلی فنار بولنه‌جقدر)

برنجی تماشا

(عادل بهرامك اوطاغنده عادل بهرامله زلیخا بکم)

عادل بهرام

اویله‌در قادینم حقك وار .. بدرفلك بزم اولادمز ایسه‌ده بزم کبی دکلدر اوندن قورتلق ایچون ثاقبه وطننی ترك ایتدیسه بن غریب کورمم ادم اوندن قورتولمق ایچـون وطن عمومی اولان بو عالمی ترك ایدرده کیدر . ملعون ! باباسی اولدیغم حالده بکا اوقدر حقـارت ایدیورکه بو کون بر وسـیله بولسم عادتا قبیله‌دن طرد ایتمك ایسته‌یورم ! الله ثاقبه قولنه مرحمت ایتدیده اوغدارك النه دوشورمدی . شمدی برادر ظن ایدرکه ثاقبه‌نك بدرفلکه ویرلـه‌دن بویله غائب اولمســنه کندی تدبیری سبب اولمشـدره ذاهب اولورزده کوجـنورز . اویله ظن ایدر . حالبوکه ...

زلیخا بکم

بدرفلك بکا نه‌لر یاپدی بیلسه‌کز . . . دمنجك جانور کبی اوستمه اتلدی‌ده اردشیرك قولی قیرلمقله بزم نکاحمز نه‌دن کری قالیور دیه بنی عادتا ـ چونکه نکاحـك کری قالمســنه سزکله بن سبب اولمشم ظن ایدیور ـ اکر کله‌جك هفته‌یه کوکی بیله کیره‌جکنی سویلسم بنی عادتا ..

عادل بهرام

نه سنی عادتا ؟ ... نه‌دیورسین ؟

زلیخا بکم

اوفکه‌لنمه‌یکز ... بنی عادتا تپه‌لیه‌جکدی !

(عادل بهرام حدتله)

تپه‌لیه‌جکمیدی ؟ ... سنی ؟ والده‌سنی ؟ ... نه دیورسین؟

زلیخا بکم

اوت ! حتی اراده سویلدیکی او ادبسزجه سوزلر برطرفه!

عادل بهرام

(حدتله طولاشه طولاشه)

وای خبیث وای ! ... وای خنزیر وای ! .. سنی‌ها؟.. یا ؟ ... اویله‌می ؟ ... دیمك بو خباثتلر قیامتلر بتون نکاح اولمدی دیه اویله‌می ؟ یا ؟ اویله ایسه بکلسون ! ... ایشته خانمانمك حرق وغرق اوله‌جغنی بیاسم الله ایله عهدم اولسون‌که بنده ثاقبه‌یی بدرفلکه ویردیرم ! ذاتاً ثاقبه‌ده میدانده یوق‌آ ... (بردن‌بره تحزن ایدوب) آه ! هی بخت دون . هی فلا کتلی پدر هی! اوغلك بر زمان سکا سلاحده چکمشدی بیلورسین یا ! (زلیخا بکمك اغلادیغنی کوروب تقربله)

(سسی بشقه‌لشمش اولدیغی حالده)

اغلمه زلیخا بکم ! ... بو حکم قضادر ! حکم قضایه صلابت قلب ایله قارشو طورملیدر . بز یالکز بو فلاکته دکل عالمك هر درلو بلالرینه کرات ایله اوغرادق ! توران حکومتی خاندانك او بیچاره شهزاده‌لری بزدکلی‌یز ؟ تیمورکه اك بیوك جدیمزدر وقتیله اقبال عالم جمعیتنه مؤسس اول بیلنوردی .. عاقبت خاندانی اساسندن قاپدیردیلر ! وقتیله شهرتی دنیالر صغمز ظن اولنوردی . . عاقبت کندیسنی مزاره

طیقـدیلر ! وقتیله توابعنـدن هر بری عالمده بر بیوك مملكته فرمان ایدردی .

عاقبت كندی بنده‌لرینه محكوم اولدیلر .

بابالرمز معموره‌لرده یاشارلردی .. بز خرابه‌لرده كبریورز ! اونلر سرایلرده سلطنت سوررلردی .. اولادلری كوجبـه‌لرده سفالت چكیور ! اقبالك سعادتك اك عالی مرتبه‌سنده بولنورلردی .. ادبارك فلاكتك اسفل سافلیننده بولنیورز ! ... تیمورك سوره‌جكی سلطنته بز وارث اوله‌جقدق . حالبوكه كوره‌جكی انتقام بزه میراث قالدی ! بوكون دهلی شهرنده هنده حكمران اولان بابر تیمـوره وراثت ایدیور لكن حقسز ! ... حقسزلق قوتیله هندستان تختنی النه الدی ینه حقسزلق قوتیله كندیتی تیمور اولادندن بر حكمدار بیلدیردی . حالبوكه تیمور كبی ظالم بر حكمدارك خانمانی عاقبت بویله بزم كبی مظلوم اولمق سفیل اولمق پریشان اولمق انتقـام زمان اقتضاسندن اولدیغنـه كوره بزم شو حالمز وبابرك بوكونكی اقبالی كوستركه تیموره حقیله وارث سلطـان بابر دكل بزلرز ! فقط اولادی نه یاپالم ؟ ... اولمیه‌جق ! ... قوس قضایی اوقلرله زده‌لمك المزدن كلمز آ . . بونكله برابر بن ینه تسـلی بولیورم . امید ایدرم كه الله بزی‌ده بر كون كولدیرر ! دیمك ایسـترم كه بز بویله بویله بیكلرجـه فلاكتلره اوغرادقده ینه تحمـلده قصور ایتمدك ! شـمدی بدرفلك ایچون اغلامق هیچده لازم دكلدر ...

زلیخابکم

کدرم انجق سزك ایچوندی .. یوقسه سزه حقـارت نی دوکمکه قدر جسارت ایدن بر اولاد ایچون اغلامق دکل حتی بر بشقه دردایله اغلادیغم زمان خاطرمه کلسه کندیمی صوسدیرمغه اوغراشورم ! کولمکه باشلارم ...

عادل بهرام

(النی اوزاتەرق)

الکی ویر ... بو کوندن صـکره بدرفلکه اولادیمزدر دیمیەجکز ! الله شاهد اولسون !

زلیخا بکم

بو کوندن صـکره بدرفلکه اولادیمزدر دیمیەجکز ! الله شاهد اولسون !

عادل بهرام

اویله ایسه هادی برادره .

زلیخا بکم

تسلی ویرملی یز دکلمی؟ او،قزینی غیب ایتدی.بزده اوغلمزی!

(قپویی آچوب اردشیرك اوطاغنه کیررلر اورادن‌ده چکوب)

(کورونمز اولورلر)

ایکنجی تماشا

بدرفلك میرزا

(النده خنجر وجودنده رعشهٔ قصد جان برسرعت صائلانه)

(ایله بهرامك اوطاغنه کیرر)

(اطرافنه باقنەرق)

يوقلر. اويله مى؟ يوق اولسونلر. (شدتله) يوق اولسونلر!

(حنجرى يرينه وضع ايدرك)

ايشته بوحنجر بودفعه‌ده قيننه كيريور. فقط بردها چيقارسه بيلمم كيمك جكرينه كيره‌جك؟ بابام اوزمان اوكرنوركه بدرفلك نه يمسان قهرمان ايمش! عمجه‌م او زمان اوكرنوركه ـ قزينك اوغورينه بن قويون كبى قربان اولمازمشم. ثاقبـه‌ده او زمان اوكرنوركه نشانليسنى بر عجم دليقانليسـنه فدا ايتمك نه بيوك مضرت ايمش.

(غلبۀ حرص ايله سويليه‌جكنى شاشيره‌رق)

بن سنى. بن. بن. حيدر بن سنى! آه. (ديواره باقه‌رق) بيل، بيل. اوكرك كه شوبلمده طوزان خنجر سنك اومردار قانكدن بويانه‌جق! صكره‌ده او قحبه ثاقبـه‌نك دوكوله‌سى كوز ياشلريله ييقانه‌جق! البته مطلق سنى بن كبرده‌جكم! بن حقكدن كله‌جكم! سنك عزرائيلك بن اوله‌جغم! نديم مصاحبم اوله‌جق. الچق نانكور! كيتسونلر. جهنمه كيتسونلر! نره‌يه كيدرلرسه كيتسونلر! بن ينه اونلرى بولوب انتقام المازسم كبرمشده اولسه‌لر مزارلرندن چيقاروب ينه كميكلرينى پارچه‌لمزسم الله بنى يوزيباك كره قهر ايتسون! آه! بتون دنيايى كسسم اولدرسم ينه تسلى بوله‌ميه‌جغم! لعنت! لعنت! دنياسنه اخرتنه لعنت! صاغلغنه‌اولومنه لعنت! مليونلرله ميليارلرله لعنت! (حدتله وشدتله كلديكى طرفه كيدرك غائب اولور.)

اوچنجی تماشا

(اردشیر میرزانك اوطاغنده)

(عادل بهرام . وقولی باغلی اولدیغی حالده اردشیر میرزا . زلیخا بکم. دلارا سلطان. عبدالجبار. کلناز . وجاریه‌لری آیری آیری کورونورلر .)

(اردشیر میرزا)

اولادمی غیب ایتـدیکمه اجیادم دیسم یالان سـویله‌مش اولورم. فقط ایشـك بر حدت و برده محجوب اولنه‌جق یری وارکه‌تأسفی اونوتدیریور. مثلاثاقبه ناموسلی برخاندانن‌یتشمش بر شهزاده قزی حیدر کبی بر سـفیله اویوب هپمزی براقدی کیتدی! نصل حدت ایتمه‌یم؟

مثلا بدرفلك‌میرزا هروجهله قزمه اقران برشهزاده‌اوغلیکن اونی ایسـته‌میوب سزی و زلیخا بکمی کوجنـدیره‌رك فرار ایتدی! نصل محجوب اولمیه‌یم؟

(عادل بهرام)

حایریا بنجه بونده نه حدتك یری واردر نه‌ده محجوبیتك. حدتك یری یوقدر چونکه برقز کوکلی کیمی سـورسه اونی ایستر والندن کلیرسـه البته اوکا وارر. محجوبیتك یری یوقدر چونکه اوغلم بیلدیکك بدرفلك بوکون بزم اولادیمز اولمدقدن بشقه سفیل دیدیککك حیدر اوندن زیاده مقبولمزدر!

(اردشیر میرزا)

(هرکسله برابر اظهار حیرت ایدرك)

اوغلكز دكلمی؟. نه دیمك ؟

(عادل بهرام)

چونكه بدرفلك اطاعتسزدر. باق برادر سكاجدی سویلرم بدرفلكك لقردیسنی ایده جكسین كرچكدن خاطرم قالور. بنم اولادلغه قبول ایتمدیكم برادمی سنده دامادلغه قبول ایتمزسین ظن ایدرم.

(مجلسیانده بر مدت سكوت وحیرت مشاهده اولنور)

(اردشیر)

تمام .. اویله ایسه انجق بو سببله یالكز بوخصوصده مجبوب اولمام . لكن البته ینه حدت ایدرم. قزم ایچون !.. اما هانكی قزم ایچون ؟ او قحبه ایچونكه ایشته كندیسنه صوك دفعه اوله‌رق قزم دیدم !

(عادل بهرام)

نه‌دن ؟ ... سبب نه‌در .

(اردشیر میرزا)

حیدر كبی بر عجم پسرینه اویدیغیچون !

(عادل بهرام)

عجائب . . یادون اقشام قزم كلدی دیه بندن مزارستان یولنی صوریوردك! شمدی اولمدیكنه سوینه‌جك یرده كوكلنك ایستدیكی ادمه واردیغنه‌می حدتلنیورسین؟ قزكلین ایتمكدن مرام عظمت‌صاتمقمیدر؟

(اردشیر حدت ایله)

اوزمان ثاقبه برلحظه كوزمك اوكندن ایدلسه‌اوله‌راده‌لرینه

کلبردم فقط بو کـون قره خبرینی کتیرنه الدن کلدیکی قـدر مکافات ایدرم . اوت . اولدیکنه اجیمق دکل اوله‌جکی زمانه قدر یشادیغنه تأسف ایده‌جکم ! دنیاده بنم بویله بویله برقزم واردی دیمکی کندمجه پك بیـوك ناموسسزلق . بیـله‌جکم ! اکلاشلدیمی .

(عادل بهرام اغبرار ایله)

اوت اکلاشلدی زیرا بوسوزلر سنك مصدیکی بیلدیردکدن صکره حقکده دها نیجه نیجه معلوماتلر ویریور .. وشودقیقه‌ده سنك نصل ادم اولدیغك میدانه چیقیور ..اویله ایسه . سکاچوق یازق برادر ! . . .

مکر سن دها نه‌فکریکی تزکیه ایتمشسین ! نه نفسـکی تربیه ایتمشسین ! یازق .یازق . فلك سنك یوزیکه دها چوق فلاکت سله‌لری چارپه‌جق ! سکا بوحرصك طمعك غرورك عظمتك زنجیر جنون کبی چله‌سنی چکدیره‌جك . شو سونمش خاندانك اوجاغنی سـنك سینه بتـون یاقوب کول کبی برهوا ایده‌جك !

(برمدت سکوتدن صوکره زلیخا بکم)

(اردشیر میرزا)

انشته‌جکم . . . . بیچاره انشـته‌جکم . . .هرنوع فلاکت باشه‌کلور . . تکبر سببیله کلور ؟ انسان بکنمدیکی حال ومحالی درت کوزله ارار تکبر سببیـله ارار نیجه مسعود ادملر ادیاره مصیبتـه دوشرتکبر سببیله دوشر ! عالمك اك بیوك ادملری اك

کوچوك بر حقیرك اایاغنك التنده چکنه‌نور تکبر سببیله چکنه‌نور !

بوکا دلیل اوله‌جق فاجعه‌لرمی یوق؟ عبرت اله‌جق وقعه‌لرمی کچمامش ؟

عادل بهرام

کبر ایله غرورنه‌در ؟ برشکلی اوله‌جق اولسه بری بر ساحر حیله‌کاره دیکری بر دیو قوی‌یه بکزرکه جهانك اك بیوك آدمی اولدیغنی حالده جدیمزی تسخیر ایتدیلر دنیالره صغمز ظن اولنان اولشکر احتشامی یوق دنیله‌جك قدر آز بر زمان ایچنده محو ایتدیلر . شمدی بری سنی یوتمق ایچون قارشوکه چیقمش فقط یوزیکه دیو آینه‌سی طوتیور . بری‌ده کوز یاغجیلقلر یله اوککده بر طاقم خیالاته وجود ویرمش وفقط بریاندن کوز آچدیرمیه‌جق درجه‌ده عقلکه سحر ایدیور سنی بویله سورکلیه سوروکلیه کوتوریورلر.. برکون عقلك باشکه کله‌جك فقط نه‌فائده‌سی وارکه اوکون باشك الدن کیده‌جك!

اردشیر میرز

ای. ... ای ...۱ کلادق ... کبر ایتمیه‌لم مغرور اولمیه‌لم . نه یاپالم ؟ برشهزاده قزینك بر عجم اوغلانته واردیغنه راضیمی اوله‌لم که کیمسه جائز کورمز .

کلناز

عجم اوغلانی دیدیککز حیدر .. عالیجناب . صادق. غیور

وفادار. مروتلی ..معلوماتلی درایتلی بر آدمدر.. بن جائز کوردم.

اردشیر میرزا

شوکاده باق ! حیدری التزام ایله صانکه بنی الزام ایده جك .

کلناز . سن خلایق مقوله سی بر شیسین سنك بوشیلره عقلك ایرمز .

صوس

کلناز

ولو سزی الزام ایچون سویلیم بوندن اونك التزام اولنه جق بر آدم اولماسی نه دن لازمکلسون ؟

(مجلسیان حیرتله کلنازه باقار)

اردشیر

ابتدا حیدرده اصالت یوق . اصیل اولملی .

(کلناز کندیکندینه) نه بیلسون ؟ (جهرا) صالته لازم اولان صفات ایله متصفدر آ !

اردشیر

اویله اولسون . . ثاقبه بونی تجربه ایده مزکه فضائلنه مفتون اولسونده سوسون ! ثاقبه آنجق حیدرك حسننه رغبت ایتمش یعنی بر فضائل‌مآب ادمه دکل کوزل بولدیغی بر عجمه رغبت ایتمش .

بوندن باشقه حیدر دیدیکك کبی عالیجناب اولسون ثاقبه اوکا بنم رضامی تحصیل ایتمه دن واردیغیچون نجه ینه ایکیسیده مقبول اولماز !

بهرام

صوص برادر . بن سنی بیلورم ذهنکی قارشدیران شی هپمز

بیلورزکه قزیکك حیدره میل ایتمسی دکل حیدرك سنجه فائده‌لی کورینه‌میه‌جك درجه‌ده حقیر اولماسیدر .

اردشیر

خایر . . . . .

بهرام

بیلورم دیدم آه . سنك نه قدر دوست اقبال اولدیغکی نه‌قدر مقبل پرست اولدیغکی بیلورم ؟

اردشیر

بن دوست اقبال یاخود مقبل پرست اولسم منجملر قزمك برشهزاده سوه‌جکنی خبر ویردکاری زمان بیلدیککز کبی بر طاقم ممانعت تدبیرلرینه قالقشمز ایدم دیمك اولورکه بن . — رضای مخصوصم اولمدقجه قزمك برشهزاده‌یه بیله وارمسنی ایسته‌مزمشیم . . نه‌قدر بیوکالك ؟

بهرام

بونکده سببی وار بوده منجم خبرینه قلبا اعتقادسزلغکله برابر صکره بویله فخر ایتمك ایچوندرکه او زمان اینانمش کبی کورونوب خلقی الداتمق ایستمشدك !

اردشیر

خایر . . منجم خبرینه اینانوب اینانمدیغمدن دکل مرادم تدبیر سایه‌سنده قدره بیله غلبه اولنه‌جغنی بیلدیرمك ایدی . بیلدیردم . تدبیرمك صوکی ایی کورنمدیسه‌ده مقدر اولان شیده ظهور ایتمدی .

یعنی بر شهزاده‌یه محبت ایتمسی مقدر بیلنان ثاقبه ایشته بر عجم اوغلانیله فرار ایتدی .

(کلناز کندی کندینه) غافل ! بی خبر !

بهرام

مقدر هیچ بر وقتده هیچ بر قوتله بشقه‌لشمز . منجملری یلانجی چیقارمق ایچون اویله بر تشبثده بولندکسه او بشقه . اوکا برشی دیه‌مم . یوقسه قدرك حکمی دکشمز . سوزیکی کری آل .

(کلناز اردشیره)

اذنکزله برشی صوره‌جغم . بر قز اکر اوله‌لی اولمدیغی حالده فقط — ناموسلیلقله برابر — برارککی سومکده فنامی ایتمش اولور ؟

اردشیر

اوقز اکروقتیله سومیوب کنج — وعلی الخصوص — نشانلی اولدیغی حالده بر بشقه‌سنی سورسه فنا ایتمش اولور . یوق اکر باباسی ییللرجه بکلدوب امیدینی کسر و بر یاندن یاشیده ایلرولرسه اوزمان بر ارککی سومکده ایی ایتمش اولور .

کلناز

نجه بر قز اکر باباسی اونی بیلمدیکی یاخود بیلوبده بکنمدیکی وایسته‌یوب ایستمدیکنی صورمدیغی بر آدمه ویره‌جك اولورسه او آدمی ایسته‌میوب بر بشقه‌سنی سومکده اصابت ایتمش اولور . یوق اکر اوکجه بر آدمه وارمغه راضی اولوبده صکره‌دن بر بشقه‌سنه محبت ایدرسه قباحت ایتمش صایلور .

اردشیر

نه دیمك ایستیورسین ؟

کلناز

دیمك ایستیورم که ثاقبه‌سلطان بدرفلکی ایسته‌میوب حیدری سومکده پك اصابت !

(دلارا سلطان غیر اختیاری بر تهاجمله)

کلناز . کلناز . ثاقبه بزم قزیمز ... بز اوکا سندن زیاده صحابت ایتمك ایسترز نه‌چاره‌که عیبی اورتیله‌جك عیبلردن‌دکل . ثاقبه نشانلی دکلیدی ؟ نشانلی نشانلی طوتدی‌ده بر اوشاق پارچه‌سنی سودی ! عیب دکلمی ؟ رزالت دکلمی ؟ (کلناز کندی کندینه) اوشاق پارچه‌سی دیدیکی حیدر میرزا !

(دلارایه دونه‌رك)

اوت بدر فلکه نامزد ایتمشدیکز یا بدر فلکی ایستدیکنی بیلیورمیدیکز؟ برکره ثاقبه‌سلطانه صوردیکزمی؟.. بن برشهزاده بیلیورم باباسی بیلمدیکی برقزه نامزد ایتدی چوجق قزی هرنقدر ایسته‌مدیسه‌ده کسه‌دکله‌مدی عاقبت جبرا نکاحنی عقدایده‌جك اولدیلر چوجق باباسندن قورقدیغی جهتله نه‌یاپسون ایستر ایسته‌مز سوز ویردی نکاحدن صکره شهزاده‌ینه قزی کورمك ایستدی ینه‌راضی اولمدیلر. صکره اوده هم باباسنی هم قزی هم مملکتنی براقوب باشنی‌الدی کیتدی! بیچاره قز ایسه نکاحلی نکاحلی بکلیور . اویده زینب بکمدر ! همده ورم اولدی !

اردشیر

اولماز اولماز. سن بنی بیلورسین. بن تنزل ایتمم که ثاقبه‌نك رأینی صوره‌یم.

دلارا سلطان

ثاقبه‌یه صورمق نه لازم؟ بدرفلکی بز بکندك ایستدك یا!

(کلناز مزیفانه)

ثاقبه‌یه صورمق نه‌لازم؟ بدرفلکی سز بکندیکز ایستدیکز یا! ایشته اونك ایچون سلطانده سزك بکنوب ایسته‌دیککزی درحال قبول ایتدی‌ده کندی سودیکی ادمدن واز کچدی اویله‌می؟

اردشیر

نی دکله. کلناز. برقز هر کوردیکنی بکنور ایستر. فقط بابالر اویله دکلدر. بابالر کوردکارینی برر برر دنرلرده صکره اك بکندکلری هانکیسی ایسه اونی ایسترلر! اویله دکلمی؟ ای ای صوص. بنم بوسوزیمك طوغری اولدیغنی کیمسه انکار ایده‌مز. سن یا کلیورسین ینه یا کله‌جقسین.. باری صوس!

کلناز

بوسوزیکز طوغریدر. فقط سزك بربوسوزیکزك طوغری اولمسیله هرکسك هربرسوزی مطلق یاکاش اولمق لازم کلمزآ؟ باقکز نه دیه‌جکم. عجب برکره قزیکزك ایستدیکی ادمی دنه‌سیدیکز یاخود سزك ایستدیککزی برکره‌ده قزیکزدن صورسیدیکز بو پشیمانلقلره محل قالورمیدی؟

اردشیر

ثاقبه‌نك ایو ایله کوتویی ایرمغه مقتدر اولمدیغـنی بیلدیکم حالده کندی بکندیکم ادمی اوندن نیچون صوره‌یم ؟ یاخـود اونك بکندیکنی تجربه‌یه نه‌دن لزوم کوره‌یم ؟ کلناز . ثاقبه‌نك حیدره علاقه ایتمسی رذالتدر و السلام !

کلناز

سز علاقه‌یی ارادیمی بلله‌یورسکز ؟

اردشیر

واقعه ارادی دکلدر . فقط بر درجه‌یه قدر. مثلا ناموسلی بر قادینك بر چاپقینه ویاخود ناموسـلی بر آدمك بر قحبه‌یه علاقه ایدوب ایتامسی البته النده‌در.

کلناز

وقتیله دلارا سلطانه علاقه ایدن سز دکلیسکز ؟ (دلارا غضبله کری چکیلور)

(اردشیر محجوبیتله)

دلارا سلطان . شی . اوناموسسز بر قادینمی‌یا ؟

(کندیکندینه)

بونی‌ده نره‌دن اوکرنمش ؟

کلناز

(حضاری کولدیره کولدیره و اردشـیر ایله دلارایی) —

(تخجیل ایده ایده)

زوجه‌کز دلارا سلطانیـوقتیله برقویوجی‌قزی وقویوجی

قاریسی اولدیغنی دوشونمیوبده ــ چلدیره‌سی‌یه سودیککزی . صکره قوجه‌سنی زهرلدوب‌ده‌کندیکزه الدیغکزی اونوتماسه‌کز ثاقبه سلطانه بو کون حق ویردیکز! ظن ایدرم

(اردشیر مندیلیله یوزینی سیله‌رك)

ای . نه یاپه‌لم ؟ . بز بر قباحتدر ایشلدك . بر خباثتدر اظهار ایتدك . اولادیمزده بزم خطالریمزه‌می وارث اولسون ؟ ... برده‌شی . نه دیه‌جکم ؟..

کلناز

نافله نافله . ثاقبه سلطانی قباحتلی چیقاره‌مزسکز . اوسزك کبی خطاده بولنمدی‌که اویله‌دیورسکز .

سز نصل دلارا سلطانه علاقه ایتدیسه‌کز وعلاقه‌کز سری نصل برطاقم اراده‌سزلکاره اجبارایتدیسه‌ثاقبه سلطانده‌حیدری سودی وسوکی یولنده بوفدا کارلقلری کوستردی. برده‌حیدری بکنمیورسکز دکلمی ؟

دلاراسلطانه انجق سزك سایه‌کزده سلطان دنیلدیکی کبی. (بر تبسم مزیفانه ایله) حیدرده ده ثاقبه سلطانه واردیغندن طولایی میرزا ویاخود خان عنوانی ویریله‌بیلور ! اوزمان بکنورسکز.

اردشیر

به قادین ! اون یدی یاشنده‌کی بر قزه علاقه یاقیشورمی ؟ اون یدی یاشنده‌کی بر قز کوکل دردی نه‌در بیلمك الویررمی ؟

کلناز

اون یدی یاشـندەکی بر قزك کوکلی جانور کوکلی دکلمدر آ ! ؟ . اون یدی یاشندەکی بر قز ایچون ارزو یوقمیدر ؟ امل یوقمیدر ؟ (کندیکندینه) آه ! . ظالم پدرلر !

(اردشیر تأملدن صکره)

حیدره خان دنیابیلور دیورسین . یا صکره اونلرك چو - جقلرنده اصالزادەلکمی قالور؟ باباصیل اولمیدکلیدرکه چوجغك اصالتی تسلیم اولنسـون ؟ . . باق کلناز. ایشـته سن تعمیره قالقشدقجه بنده ثاقبەیی قباحتلی چیقارمغه دائما بر سبب بولەجغم. شمدی ایسه بو سببی بولدم ایشته بو سببلەدرکه حیدرك قزی الەرق احراز ایدەجکی عنوان افتخاری کندیسنه اوکجه یاقشدیرمدم . بنه بو سببلەدرکه شمدی یاقشدیرمیورم..بنەبوسببلەدرکه صکرەده یاقشدیرمیەجغم !

هب بویله کندی کنـدیمه حدت ؛ هب بویله ثاقبەیه لعنت ایدەجکم ! خلقك یانـنده محجوب اولمامق ایچـون اونی اولاد دیه یاد ایتمیەجکم .

کلناز (شدت ونخوتله)

اویله ایسه بوکون بنده سزه اعلان ایدەیم. بیلکزکه حیدر سزدن عنوان ایستەمز ! حیدر سزدن احسان دیلەمز! حیدرك سزه احتیاجی یوق! حیدر سزك بیلدیککز کبی حقیر دکل.حیدر بو کونکی کونده فرمانفرمای ایران زمین اولان شـاه اسماعیلك طورونیدر!

(حضـار دهشت و وحشت و سکوت و حیرتله بربرینـه باقینور)

ایشته مقدر نه‌ایسه ینه ظهور ایتمش! ایشته سزك تدبیریکز ینه ثمره‌سز قالمش! .. قدرك حکمی دکشمز! حقك اراده‌سی رد اولنماز!

(اردشیر تعجبله).

شاه اسماعیلك طورونیمی ؟. ای ؟

کلناز

اوت . . قزینك اوغلیدر . (کناره چکلور)

اردشیر

شاه اسماعیلك قزینك اوغلی ها ؟ (کلناز) اوت

بهرام

هروقتده سویلدیکم بر سوزدر . قدراللهه هیچ بر صورتله قارشو طورلمز . الارضا ایله تشکرله اطاعته حیرتله !

دلارا عمومه

نه شاشیورسکز ؟ . افتخار ایدیکز. الله بزه بر شهزاده‌یی داماد ایتمش ! بو برشاهانه قدرك حکمی‌در!

اردشیر کلنازه

سز کیمسکز ؟ ... یوقسه سزده بر سلطانمیسکز ؟

کلناز

بن سزك بر بچق بیللق بر جاریه‌کزم. نیچون صوردیکز؟

اردشیر

عالم عجائب ؟ . . . اومادیغك طاش باش یاریـیـور ! طوغری سویله‌یکز . . . بن سزه جاریه نظریله باقه‌مم .

(کلناز کوله‌رك)

افندم بنده حیدر میرزانك جاریه‌سی‌یم .. (کندی کندینه) اویله بیلسونلر . لکن شمدیلك .

(جهراً)

سود قرداشی اولان شیرینله برابر کالدم (کندیکندینه) محبت ادمه یالانده سویلدیور !

اردشیر

ای اونلر ایرانه کیتدیلر . . . کیتمشلر . . ینه سزدن ایشتدك . . یاسز !

کلناز

بن ایشی سزه بیلدیرمك ایچون قالدم . . یقینده کیده‌جکم (عبدالجباره باقه‌رق) یقینده کیده‌جکم ! (کندی کندینه) زواللی عبد الجبار!

ارد شیر

جانم ... بن واقعا .. نه دیه یم ؟ . . شمدی سویلسم کوله‌جکسکز ... حیدر میرز حضرتلرینك بن حقیقة اصیل وعالیجناب اولدیغنی اوکجه‌دن اکلامشدم اما نصلسه . . (حضار تزییف ایله کولیشور)

(اردشیر کلنازه)

جانم‌شویله‌بیورسه‌کزآ . . نه‌یه اویله‌کنارده‌طوریورسکز؟

کلناز

خایر . . . . استغفر اه!

(بهرام کندی کندینه) های مرائی های ! پك آچیق اولیور اردشیر ! باری بر آز طـورده نصل ادم اولدیغکی بر آز صوکره اکلاسونلر .

(اردشیر کلنازه باقه‌رق کندی کندینه)

کوزیمه‌ده کوزل کورینیور ! کوزل آ...برم قاریدن کوزل (کلنازه) قبول ایده‌جککزی بیلسم سویلدیکم کستاخانه سوزلری اونوتدیرمق ایچون شودقیقه‌ده الکزی اوپردم! افندم ؟

(کلناز حدتله اوکنه باقه‌رق)

ایلروده بکلدیکم بروقوعات اولماسه بوتکدیریکزك اوستنه شودقیقه‌ده یره کچردم افندم!

اردشیر

نیچون افندم ؟

کلناز

بیلمم افندم !

اردشیر

هیچ اویله شی اولورمی افندم ؟

کلناز

هیچ بر خلایق پارچه‌سنك الی اوپیلورمی افندم ؟

(دلاراسلطان کنایه طرزنده اردشیره)

نه‌دوشونیورسکز ؟ البته قباحتکزی عفو ایتدیرملیسکز. الکی اوپدیککزی ایسته‌میور ! .. کیم بیلور بلکه ... بشـقه طرفنی

(کلناز کندی کندینه)

هرکسی‌ده کندی کبی صانیور ! ! حیاسز !

اردشیر

هادییك . . هپ بر اوله‌لمده شوراده اوینایه اوینایه جناب حقه‌شکر ایده‌لم ! . . . الکزی ویرك حلقه اوله‌لم .

(بهرام النی اردشیره اوزادر هرکس ال اله طوتیشور)

(عبدالجبار ایله کلناز مخالفت ایدر)

بهرام

نیچون حلقه‌یه کیرمیورسکز ؟

عبدالجبار

سز سوبجکزدن اوینایه‌جقسکز . . بزدها سویمدك هم نه‌حاجت ؟

(کلناز کندی کندینه)

بزه یورك اوینامسی الویرمیورمی ؟

بهرام

بن سزه‌ده چاره بولورم . . سزك سوبجکز نه‌ایله اوله‌جق؟ عبدالجبار ایله دکلمی ؟

(کلناز اوکنه باقه‌رق کندی کندینه) اویله ظن اولنسون !

(دلارا سلطان)

(آتیله‌رق)

شمدی عجبا ثاقبه نره‌ده‌در ؟ شفق سوکیور .

(بهرام حدتله دلارایه)
لقردی قارشدیرمغه مناسبت ؟
(کلنازچیرکین برتبسمله کندی کندینه)
گویا بکا نسبت لقردی قارشدیریور . .
دلارا سلطان
(قپودن طرفه کیدوب دیشاری‌یه باقه‌رق)
صباح اولمامشمی‌یا ؟.. (ا کیله‌رك (اونه؟... (تلاش ایله)
آی کلیورلر !
(حضار قپودن طرفه قوشه‌رق برقاچ اغزدن) کیم ؟ .
کیم کلیور ؟ . . نه‌وار ؟ . .
(دلارا تلاشلی برحالده ودیشاری چیقارق) ثاقبه‌مله حیدر
میرزا !
(کلناز دیواره یاصلانور قالور هپسی های وهو ایله قپودن
دیشاری چیقار)
(کلناز برکره قپویه‌قوشوب باقدقدن صوکره تلاش‌وهجران
ایله کلیورلرها ! . . . عاقبت ! . . . . امان‌یاربی . . . .
چیلدیره‌جغم . . . . عاقبت دیده‌ده . . . . آه : . . . نه‌یمان
عاقبت . . . . اولوم! اخرت . . . . الهی . . . . دردیمی سندن
بشقه بیلن یوق . . سندن‌بشقه آه . . کلیورلر . . کلیورلر . .
(برتمکین اضطراری ایله کناره کیر توقف اولور)
دردنجی تماشا
(استقباله‌کیدنلرله برابر ثاقبه سلطان وحیدر میرزا)

بهرام

(حیدرله ثاقبه‌نك اللرندن طوته‌رق)

اولادلرم . . سزی قاوشـدیران اللهـدن دیلرمكه پك چوق زمان بربریكزدن ایرلمیه‌رق معمر اولك . . .

ومعمر اولدقجه سعادتلی كونلر كچیرك. بوخاندانك بیوكی بنم .. اوجهتله رضای حق ایله وقوعه كلدیكی ایكیكزك حسن رضاسیله ثابت اولان شو اقربا لغكزه ابتدا بن اعلان ایدرمكه هپمز راضی اولدق. ثانیا (اردشـیری كوسـتره‌رك) پدریكز اردشیر میرزانك رأینه حواله ایلرم .

اردشیر میرزا

برادرم عادل بهرام حضرتلرینـك حسن رضاسنه بنـده تبعیت ایدر وحضور عظمت الهیه ده عرض شكرانیت ایدرم !

(ثاقبه سلطان كندی كندینه)

حالده بوقدر تحول . افكارده بوقدر انقلاب!.. فسبحان المحول !

(بهرام ثاقبـه‌نك النی حیدره ویره‌رك چكیلور اونلرده بهرامدن باشلیه‌رق دلارایه وارنجه قدر هپسنك بربرر اللرینی اوپرلر)

زلیخا بكم

الله بزی بر خیرسز اولاددن ایردیسه ایشـته بر خیرلیسنه قاوشدردی . شكرلر اولسون !

عادل بهرام

اوغـلم .. ثاقبه‌یه اولان رفاقتـكدن بر قاچ وجهـله ممنون اولدیغم كبی هله اناسنه باباسـنه عصیان ایدن اوخائن بدرفلكك نكبتنه سبب اولدیغكدن طولایی‌ده نصل تشكر ایده‌جكمی بیله‌مم! هم خاندانمی همده سنی تبریك ایدرم .

(حیدر میرزا تأسف اظهار ایله)

بدرفلك میرزا نه یاپمش؟ او نه یاپدیسه الجاءیأس ایله‌یاپمشدر بن نه یاپدمسه اغواء نفس ایله یاپدم ! سز بنی تبریك دكل دائما علیهمه لعنتلر ایتملیسكز .. سز هیچ بنم ولی‌نعمتم ایكن هیچكزه قارشو كفران نعمت ایتدم . هیچكزه اهانت كوسـتردم فـلك بدرمدن موروث اولان مروت استعـدادینی طبیعتمه چوق كوردی‌ده اختیاریمی المدن الدی! . (بهرام سوزینی كسـه‌رك) بونلر عبث لقردیلر ... بورایه سز نیچون كلدیكز ؟

(ثاقبه سلطان كندینی طوته‌میه‌رق)

بن سزه طوغروسنی سـویله‌یم ... نیچـون كلدك بورایه نیچون كلدك بیلورمیسكز ؟ مرادی بنی بدرفلك میرزایه تسلیم ایتمـك . . . مرادی بنی اولدیرمك ! ایشته كیده‌مدیكمز كده سببی بو .. دوندیكمزكده سببی بو .. نه اولدیسـه سببی بو .. نه اوله‌جقسه ینه بو سببله اوله‌جق ! كویا مروت ! كویا فدا- كارلق !

بهرام حیدره ثاقبه‌یی كوستره‌رك

باق اوغلم شو قزك حالنه باقده انصاف ایت . كندی شایان

محبت . سکاده محبت ایتمش.. حالیله مثبت . مروت ایستیورسك بونك کوکانی یاپمقدن بزم کبی بر فلاکتلی خاندانك احیاسنه سبب اولمقدن بیوك مروت اولماز . یوقسه ثاقبه‌نك قاننه صوسادیغی سوزندن بزم خاندانمزی سوندیره‌جکی حرکتندن اکلاشیلان بدرفلك کبی بر جانوره نصل انسانیت ایتسه‌ك او اونك عندنده ینه قیمتسز قالور ... باق .. بر کره ثاقبه‌یه باق ... باق اناسنك باباسنك ایچنده صوینك صوینك ارەسنده سندن بشقه کمسه‌یه باقدیغی وارمی؟.. صانکه اندامی سراپا کوزل سراپاموزون بر غزلدر.. هر حالی سکا اولان علاقه‌سنی تعریفه بر مضمون کسلمش . هر طوری سنده کوردیکی حسنی توصیفه بر جناس اولمش ... بویله سایه‌دن انجنه‌جك درجه‌ده نازنین کورینان بر قزی _ باباسنه خنجر عصیان چکن اناسنه سله‌ٔ حقارت کوسترن بر ظالمه تسلیم ایتمك انصافسزلقدر .

حیدر میرزا

بن بو خاندانك کوله‌سی اولدیغم . . . (هر کس عتراضه حاضرلنور)

بهرام

حایر .. حایر.. نه‌دن سن بو خاندانك کوله‌سی اولیورسین؟ .. اوغلم بز سنی بیلدك اوکرندك ... نه دوشونیورسین ؟ . . اوغلم دیدیکمه‌می صقلدك ؟ . سنده بزه بابا دی والسلام . .

حیدر میرزا

حاشا .. سز هیچکز بنم ولی نعمتمسکز !

بهرام

بن هیچـده ایچمزده سکا ولی نعمت اولمغه لایق کمسه کورمیورم .. سـنك باباك ولی نعمت عالم اولان شـاه اسماعیل دکلمی ؟ (حیدر میرزا توحش ومحجوبیتله اوکنه باقار) . . . بیلمیورمی‌یز ظن ایتدك ؟... فقط شوراسنی سویلیم‌که بنم‌سکا اولان محبتم حرمتم شهزاده‌لککدن طولایی دکل‌مردانه‌لکلکدن طولایی‌در یعنی رعایتم سـلطنتکه سطوتکه دکل انجـق ذاتکه اخلاقکه‌در !

حیدر میرزا

بن جهـانکیر اولسم بتون عالمه فرمان ایتسم الله ایچون یمین ایدرم‌که ینـه کندیمی بو خاندانك کوله‌سی بیـلورم ... سز هپکز .. بنم‌ ... (بهرامك اياغنه صاریلور)

(بهرام منع ایدرك)

سن هپمزی یوز بیك کره احیا ایتدك .. سن‌خاندانمزك اقبال مجسمی اولدك .. سن یالکز عادی انسان دکل انسـان قیافتنده کوکدن اینمش بر احسانسین .

(اردشیر حیدرك اللرینی طوته‌رق)

سن بزم کوکلمزك سروری کوزمزك نوری اوله‌جقسین !

بهرام کندیکندینه

عجب بو کون عالمده بزدن بختیار بزدن ممنون ادم وارمیدر ؟

(حیدر اللرینی اچه‌رق)

یارب العـالمین . . . . یامحول الاحوال ! الك محزون

کوکللر حقی ایچون. . . . شو مدرتلی کونك سن عکسنی
کوسترەمه بزه !

(ثاقبه سلطان کندی کندینه)

بونلرده بوحسن قبول نصل مأمول اولوردی ؟ حیدرك
دیدیکی کبی کرچکدن صداقت . استقامت مروت . هرحالده
شرف وسعادته سبب اولورمش !

بهرام

عبدالجبار ! . . . سنده محزون اولمه . . بوکون اوکله
وقتی سزك نکاحیڭزی عقد ایتدیرەجکز .

(عبدالجبار تجاهل ایدرك)

نصل نکاح ؟ . . کیم . . بندەکزەمی سویلیورسکز ؟

(کلناز نازلنمغه باشلار)

بهرام

ای آجانم . . . . . صانکه نەدن بوقدر صاقلیورسکز

زلیخا بکم

اویلەیا . . . بزبیلمیورمی‌یز ؟ . . . ایشته سن کلنازی
سویورسین کلنازده سنی .

(عبدجبار کولر کلناز کندی کندینه متأثرانه)

نەیا کلش عرفان . . . . . . نەیا کلش بلله‌یش !

بهرام

هرنه ایسه نکاحکز صباحه قالسون ! . . شمدیلك
مجلسمزی طاغیدەلم . . . راحتسزلق کیجه اویوتمەدی باری

کوندوز راحتله بر اویقویه یاتەلم !... اُح.... اللهه اصمارلادق
(سلاملرینه مقابله اەرق زلیخا بکمله برابر بهرام چیقـار)

اردشیر حیدره

سزك اوطاغکز ذاتاً حاضر لنمشدی بیوریکز کیدەلم .

(حیدر میرزا کندی کندینه)

بن بیچاره بدر فلك ایچون حاضرلنان یرده معشـوقەسیله
صفا سورەیم . اوبکا یاقیشان مزارده یېلانلرله اذا کورسـون
آه البته بوندامت بنی اولدیرر ! . . . ــ اکر بنده ثاقبەنك بر
قیلنه طوقنورسم . ــ الله بنی تارمار ایتسون ! . . .

اردشیر

نەدوشونویورسین ؟ کیتمیەلمی ؟

حیدر میرزا

کیدەلم افندم .. بیـوزیکز (کندی کندینه) داراغاجنه
کوتوریلیور کبی ! (اردشیرمیرز ایله دلاراسلطان حیدر میرزا
ایله ثاقبه سلطانه)

دلالت‌ایدرك جاریەلرله برابر کیدر عبدالجبارایله کلناز قالور .

کلناز (کندی کندینه)

ینه بر طـاقم دوزنلی سـوزلرله بوزوالللی ادمی الداتمغه
مجبور اولاجغم (عبدالجباره) نیچون بیلمم دلارا سلطان بندن
نه ایستیور ؟ سکا برشی سویلەیمی ؟ دنیـاده نەقدر قحبەوار
ایسه بریره طوپلانسەده سنەلرجه اوغراشـسەلر بوقارینك . .
بکا برکـوندەایتدیکی قحبەلك قدر قحبەلك ایدەمزلر . . . !

قوجه‌سنی بندن قصقـانیور ... حق وار. یاسنی قصقاندیغنه نه معنا ویره‌لم؟ هیچ دقت ایتدکمی؟ نه‌وقت سنکله بنم‌سوزیمز آچلسه مطلق ارایه او ساعت‌برلقردی قارشدیریور.

عبدالجبار

ضرر یوق! سن اسف ایتمه.

کلناز

سنك بنی ایستدیککی هپسی بیلیور. سکا ویرلدیکمی‌ده هپسی ایستیور. حاصلی‌بربریمزی‌سودیکمزی‌اوکرندیلر بیلیورلر. اوندن بشقه هپسی‌ده راضی اولیوردکلی؟ سنی سودیکمی‌کیمسه انکار ایده‌مز دکلی؟ (کندی کندینه) شو سوزلرك یالان اولدیغی دهامعناسی اکلاشلمه‌دن اغزمدن چیقارکن بللی‌دریا؟ زواللی ادمجغز! بنم سکا محبت ایتمه‌م سنی دوشونمه‌م شویله طورسون حتی شو قارشومده طوررکن بیله کوزیمه کورنمیورسین یازق‌که بنم کبی قدروقیمت‌بیلمز بر نانکوره‌محبت ایتمشسین!

عبدالجبار

کلناز.. حسودی چوق اولان بر اقبالك دوامی‌ده او نسبتده‌در. قسقانج اولان دائما قساوت چکر!. بن فداکار اولدقدن صوکره نه‌دن قورقیورسین؟. باق اوممادیغمز حیدر مکر بر شهزاده ایمش. البته‌اوتنزل‌ایدوبده بورادەقالماز آ.. شبهه‌سز ایرانه کیدر ای‌بز طوررمی‌یز؟ نه اولمق احتمالی‌وار؟

بزده برابر کیدرز دلارا بزی بوراده چوق کوریپورسه بزده اونی اوزمان هیچ کومه‌یز . برده مادام که سن حیدرومیرزانك جاریه‌سی ایمشسین ارتق سکا کیمسه برشی یاپه‌مز . (کلنازتأثر کوستریر) کلناز . نیچون اسف ایدییورسین ؟ .

ینه عجبا نه دوشونیورسین ؟ . . . کلناز . . الله ایچون کلناز برکون بکا کولر یوز کوسترمیه‌جکمیسك ؟ . .

واقعا کولیورسین بعض کره کولیورسین لکن بن اوکوله‌لری یك یاپمه‌کبی کوریپورم . دها طوغریسنی ایسترمسین؟ سنك او محزون محزون کولشلرك بکا اغلامه‌کدن زیاده تأثیر ایدییور! . . بیلیورم بر کیزلی دردك وار؟ سویله‌میورسین . (کلنازیأسلی برتلاش کوسترر) نه‌در کلناز؟ . . . کلناز . . . کلناز . . . سویله‌میه جکمیسین بوزواللی عاشقکه بوبد بخت عبدالجباره مرحمت ایتمیه‌جکمسین؟ (خنجرینی چکه‌رك) شمدی کندیمی اولدیره‌یمی ؟

(کلناز بردن بره)

بنی اولدیر ! بنی کس . . . . بنم حقمدن کل! بندن انتقام ال! . .

عبدالجبار شدتله)

کوزیکك اوکنده کوکلی پارچه‌له‌یم‌می . . . .

سویله . . سویله !

کلناز

بنی اولدیر . . بندن انتقام ال ! . .

(عبدالجبار)

نیچون ؟ نه اولیورسین !

کلناز

بوکون •• آه •• سویلمکده دیلم •• عبدالجبار •• کل بنی سویلتمه ••

عبدالجبار

مطلق سویلیه‌جکسین . . (خنجری یرینه قویه‌رق) یوقسه بونی بر دها چیقاررسم بنی قارشوکده سرلمش بولورسین !

(کلناز اختیار سزلقله)

اوله‌جکم ! . . . اوله‌جکم ! نه‌دیه‌جکسین ؟

(عبدالجبار تلاش ایله)

اوله‌جکمیسین !

کلناز

بوکون . . صوك کونم ! صوك ساعتم ! اوله‌جکم نه یاپه‌جقسین ؟

(عبدالجبار باقه‌رق)

نه موحش خبر! •• کرچکدن بوسوزلری ایشدیورمی‌یم؟

کلناز

سن بکا ولی نعمتدن بیوکسین . سندن هیچ برشی اسیر-که‌مم دردیمی سویله‌یمده باق. باق اولمکی ایستمه‌ده حقم یوقمی ایمش؟ انجق کوکلك محزون کیتمامسنی ایستر ایسك بنم کبی سکاوفاسی

اولمیان بر مروتسز ایچون کوزیکك یاشنی هدر ایتمیه‌جکسین .

عبدالجبار

ینه‌می قره بر خبر ایشیده‌جکم ؟ . . . ضرر یوق کلناز . .
ضرر یوق . . بنم طوغدیغم کوندن بری بو صاغر اوله‌سی
قولاقلرم بویله موحشه خبرلرله طولمشدر .
بو کور اوله‌سی کوزلرم نیجه نیجه یاس وماتم منظره‌لرینه دوش
اولمشدر ! . . سویله . . نه سویلیه‌جکسین ؟

کلناز

شمدی سز بنی کیم ظن ایدیورسکز؟ حیدر میرزانك
جاریه‌سی بیلیورسکز دکلی ؟
حالبوکه حیدر میرزاده بنی بو اوك جاریه‌لرندن کشمیرلی
بر فقیر قزی ظن ایدیور .

عبدالجبار

ابتدا بزده اویله ظن ایدردك آ . . . ای ؟

کلناز

انجق بنده‌کز نه حیدر میرزانك جاریه‌سی‌یم نه‌ده اوکجه
خبر ویردیکم کبی بر فقرا قزی‌یم . .

عبدالجبار

بنده‌کز نه دیمك ! هانی او سنلی بنلی سوزلر ؟

کلناز

بندکز دیدم . . چونکه اصلمی سویلیه‌جکم . . مرادم
اصلمه مغرور اولدیغمی ایمادر ! هر نه ایسه . . . فقط حیدر

میرزا بنی بیلور . . بیلور امایوزیمی کورمکله دکل کیم اولدیغمی ایشتمکله بیلور . . بنده کز ۰۰۰ تبریزلی‌یم ۰۰ بابام ایران وکلا-سندن اعتماد السلطنه‌میرزا حسن‌خاندر ۰۰۰ اسمم‌ده زینبدر ۰۰

(عبدالجبار متعجبانه)

ای ؟ ۰۰۰ ای ؟

زینب بکم

شو حیدر میرزا دیدیککز بی وفایی کوردك یا ؟ـ یوق یوق بی وفادکلدر ۰۰۰ او بنم نه‌مدر بیلورمیسین ؟ نکاحلیم

(عبدالجبار فوق‌العاده حیرتله)

نکاحلکمی ؟ ... کیم

زینب بکم

حیدر میرزا

عبد الجبار

نه دیورسن کرچکمی سویلیورسن

زینب

نکاحلیسی اولدیغم حالده بنی ایسته‌مدی. فقط نکاحی ده‌رد ایتمدی بنی نکاحلی نکاحلی تبریزده براقوب بورایه کلدی !

(عبدالجبار شدتله)

اویله ایسه بنده صوك کونم ! های الله یوز بیك درلوبلایه اوغراتسون ! . (کندیکندینه فقط زینبه‌ده ایشتدیره‌رك) باق . هم قزی بکنمامش . کندینه الامش همده نکاحنی ویرمامش .بکناناردہ الدیرمیه‌جق ! . وای ظالم ! . وای وفاسز

(زینب بکم)

وفاسز دکلدر. ظالملکی‌ده یوقدر ! حیــدر میرزا بنی بیلمز بنی کورمدی .
کورمه‌دن نکاحمزی قیــدیلر ! نه یاپســون ؟ کورمدیکی بیلمدیکی برقزی نیچون ایسته‌سون؟ بنی اوقدر کورمك ایستدی. کوسترمدیلر! کوستروبده بکنورسه الملق شرعی بر امر ایکن ینه کوسترمدیلر! نیچون؟ چونکه قزی واره جغی ارککه کوسترمامك و ارکك اله جغی قزه کوستریلورسه هیچ برشی دینلمامك عادت ایمش ! مسلمانلقده شرعك خلافنه عادت اولورمی ؛ شرعك خلافنــه اولان عادتلرده فائده کوریلورمی ؛ البتــه کورولمز کورولمیور ایشته دلیلی . ایشته ثمره‌سی، ایشته سیئه‌سی، اوبندن ایرلمق ایچون فرار ایتدی بن اونی بولمق ایچون غربته دوشدم چونکه بن اونی کوردم . سویورم او بنی کورمدی سومیور.

عبدالجبار

آرقه‌سنه دوشوب بورالره قدر کلدك ها ؟
ای بن سنی هپ الایا طاغنده بولدم .

زینب

سویله‌یم‌ده دکله. حیدر میرزا. پدریله والده‌سنك اجبارینه طیانه‌میوب تبریزی ترك ایتدیکندن ایکی آی صــکره ایدی‌که بن قوره قوره دوشکلره سرلدم. خسته‌لندم ! کونده برقاچ کره اولدم‌ده دیرلدم.

عبدالجبار

خسته‌لندکمی ؟ نه‌دن خسته‌لندك ؟

زینب بکم

تدبیرسز بابالرك اولادی نه‌دن خسته‌لنور ؟

بیچاره‌لکدن ! طبیعتیله وفاسز اولان بر آدمه ویریله‌جك اولان قز نه‌دن خسته‌لنور؟ علاقه‌دن ! . .

علاقه‌دن هانکی خسته‌لق وجوده کلیر ؟ ورم ! ورمك صوکی نه اوله‌بیلور ؟.. اولوم! بن بونی نفسمده تجربه‌ایتدمده سویله‌یورم ــ هرنه ایسه ــ بر قاچ ایدن صکره .. اغر اغر . . براز یوریمکه مجال بولدم . فقط هر ادیم اتدقجه جنازه کبی قبرستان طرفنه یاقلاشیوردم !

اوزمان الله عنایت ایتدی. بزی بتون اوخلقیله برابر ادای حج ایچون حجازه کوندردی .

ــ حجازده التی آی اوطوردق ــ تمام ایرانه عودت‌ایده‌جکمز زمانده ایدی‌که. آه هرکیجه اولدیغی کبی. برکیجه رویاده‌حیدرله بولیشدم . اه اونه رؤیا ایدی! او زمان معنا ویره‌جك بر تعبیر بوله‌مازدم بوکون تعبیرینه یوز بیك معنا ویریورم !

حیدری نصل نره‌ده‌کوردم بیلیورمیسین ؟ ثاقبه سلطانله برابر ــ بن رؤیایه اینانیرم ــ بوراده ثاقبه سلطانله کوروشدکلری چادره‌ده! که بدر فلك میرزانك کوندوزلك جادریدر ؟

عبدالجبار

بوبزم بوراده‌کی قره چادرده‌می ؟

زینب بکم

اوت . حیدرك ندیم بیلندیکی زمان یعنی بوندن اوچ کیجه اول یاتدیغی چادره‌ده !

عبدالجبار

صکره‌ده ؟

(زینب بکم ایچنی چکه‌رك بی تاب بی تاب)

صکره ‥ صکره اویاندم ‥ دها صکره‌ده یوله چیقدق ‥ ایچمزده کوزل ننه‌جکمله ‥ بابام ..واون بش قدر غلامله ، بر قاچ قادین ، واردی ، ایشـته کاربانمز بوندن زیاده دکلدی (سسی دکیشه‌رك) عربستاندن چیقوب ایران طبراغنه کیردکدن صکره ، یعنی هر بلادن هر تهلکه‌دن امین اولوبده کیتدیکمز زمانده (بتون بتون کسلمش کبی) اویمان اوظالم زمانده ، کرماندن سکز قوناق اوته‌ده . سکز قوناق ...بر محلده ترکمان حرامیلری . آه ، .

(عبدالجبار)

نه اولیورسین ؟

(زینب بکم ینه کسیك کسیك)

بولمزی کسدیلر ،

(عبدالجبار)

بولکزیمی کسدیلر ؟

(زینب بکم)

ساده یولمزی دکل ‥ بندن بشقه کیم وار ایســه آه عبدلجبار ‥‥‥ هپمزی کسدیلر ‥‥ هپمزی کســدیلر (‥‥ عبدالجبار شاشیرر) (زینب‌دیوار کنارینه قوشوب‌قولیله کوزلرنی قاپایه‌رق) اونوتمم اننه‌جکم‥سنی اونوتمم اوحرامیلر نی طاغلره کوتوررکن یاره‌لی‌یاره‌لی قالقوبده ارقه‌مدن قوباردیغك

واویلالرك عكسی حالا زلزله كبی جان اویمی یرندن صارسیور، ویران ایدییور ، آه ، عجب اوسنك اغزكدن الك صوك دفعه ایشتدیكم (زینب جكم) جطابی قدر محبتـله طولمش بر دهـا بر خطاب ایشیده جكمی یم ؟

ایكیكزده قره طپراقلره سرلمش ایكیكزده ال قانلره بولا - نمش اولمق قدر موحش برماتم. الیم براضطراب ایچنده اولدیغكز حالده ینه فریادكز بنم ایچون اللهدن امداد ایستردی . بكا ینه فریادكزی ترنم كبی شـیرین ینـه ماتمكزی دوكون كبی جمعیتلی بیلدیرمك ایستردیكز .. آه!.. شمدی یوقسكز. . شمدی نابدید اولدكز. . . (اغلامغه باشلار عبدالجبار زینبك قولنی چكه‌رك)

كلناز ؟ . خانم ؟ . زینب خانم ؟ . زینب بكم . . آه ! زینب.. بكم .. هیش ؟ زینب سلطان . . زینب كلناز بكا باق ! . . (بردن بره) اولیورم ! اولیورم ! اولیـورم ! . . . سـنده كوریورسن كه امدادیكه محتاجز یاربی!.. امان یاربی !

(عبدالجبار اغلمغه باشلار)

(زینب بكم قورقه قورقه)

كوریورم . ایشـته ایكیكزی‌ده كوریورم . . اوراده . او قانلر ایچن طپراقده . . اوقرانلق خندقده . . .

(تأمل مأیوسانه‌یی متعاقب براز انتباه ایله)

آه . . كرمان . . یره باته‌سی كرمان ! . . . كرچـكدن یره‌ده باتسه‌ك سنك ایچدیكك قانی ینه سكا حلال ایتمم !

(سکونتله)

کیم بیلور . . . کاروان کوچمش . . پرنده یللرمی اسر !
یوقسه اطرافنه قوشلرمی اردو قورمشدر !

(بغتته توحش و تهاجمله)

آه ! . . . اننه‌جکم ! . . . باباجغم ! . . . .

(مندره قاپانور)

(عبدالجبار)

نه دیدم‌ده سویلتدم ؟ بونی‌می کورمك ایستدم‌ده سویلتدم !
باق.. باق‌نه‌حاله کیردی؟ .. . . .اغلیور ! . . ... یا نصل تحمل ایتسون؟ . . . .

قز جغز کوز کوره اناسندن باباسندن ایرلمش . . همده بتون بتون ایرلمش ! . . یاپه یالکز غربته دوشمش همده کرچکدن غربته دوشمش ! . . (زینبه یاقلاشه‌رق) قالق . . بنم کوزل زینب جکم . . ارتق سویلتمم . . .

(زینب اياغه قالقوب فقط براز صکره)

شو حالمی کوردك یا ! .. بن ایشته هرکیجه بوحالده‌یم .

(عبدالجبار)

سنی سویلتدیکمه خطا ایتدم .. عفو ایت .. وهمده ارتق سکوت ایت ..

(زینب بکم)

یوق یوق .. کچیدلرمك بورایه قدرندن صکره‌سی بنجه پك تأثیرلی دکلدر حرامیلر بنی قاچیردقدن صکره اللرندن کلدیکی

قدر حقمده حرمت کوستردیلر .. رعایتده قصور ایتمدیلر .. ــ ایکی ای صکره ــ بنی بر افغانلی تاجره صاتدیلر . . تاجر بنی بلخه کوتوردی اورادنده کشمبرده تجارتله مشغول بر اوغلی وارمش اوکا یوللامق اوزره یوله چیقاردی . بر قاچ کشی اولدیغمز حالده هیمالایا طاغلرینه قدر سلامتله کلدك .. که اوراده .. اوراده ایکنجی دفعه اولمق اوزره ینه حرامیلره طوتولدق !

(عبدالجبار)

ایکنجی دفعه‌سی ؟ . . (کندیکندینه) اوراده‌ده بر قارش یر یوقدرکه اوستنده حرامی ایزی بولنمسون ....

ای صکره ؟

زینب بکم

صکره نه اوله‌جق ؟ ... بن قورتولدم !

بیلمیورمیسین ؟ بنی سن قورتاردك ! . . هیمالایا طاغلرنده بنی اوحرامیلردن ینه اوکیجه هانی اوازغین جانواردن قورتاران سنسین ... بنی حیدرك حسرتندنده سن قورتاردك . باقەلم محبتندنده قورتاره‌بیلورمیسین ؟

عبدالجبار

حیدر سنی تبریزده ایکن کوریدی .. البته‌سنی سوردی یا ؟

زینب بکم

بلکه . . . . .

عبدالجبار

اویله‌درده نیچون تبریزده ایکن کندیکی حیدره کوسترمدك ؟

زینت بکم

بن اویله همده مسلمان اولدقلری حالده سوقاقده ارککلردن قاچنمیان اوطانماز قزلردن دکلم که ـ ولو حیـدر کبی شهزاده اولسون ـ یولده ویاخود باشقه بریرده بر ارککه تصادف ایتدیکم زمان یوزیمی آچوبده کندمی کوسترەیم !

عبدالجبار

اویلەدرده بکا نیچون کوروندك ! بن ارکك دکلمی‌یم ؟

زینب بکم

سن بنم افندمسین . . بن سنك قولك . . . . بن سیر ایدم . .
سن بنم رها کارم اولدك ! بن سندن قاچمغه نصل حق بوله‌بیلورم ؟

عبدالجبار

حیدر میرزا سنی بوراده کورمزمیدی ؟

زینب بکم

بوراده کورردی . . هر وقت کورردی . . لکن نصـل کورردی ؟ . . کندینی ثاقبه سلطانله برلشـدرمکه کورشدرمکه اراده صرەده بربرلرینه مکتوب کتیروب کوتورمکه بنی واسطه اولمش کبی کورردی ! . . . ثاقبه سـلطانه خصم اولمسی لازم کلان زینبی ثاقبه سـلطانك اك صادقه جاریه لرندن کلنـاز دیه چاغرردی ! . . .

عبدالجبار

سنی ها ؟ . . . . امان نەدیورسین ؟

زینب بکم

اوت بنی.. یعنی نکاحلی قاریسنی سودیکنه واسطه‌لق خدمتی ایدر یبانجی بر قز ظن ایدردی ! اوت عبدالجبار ؟

عبدالجبار

امان ربم !... یاسن نصلی تحمل ایدرك ؟

زینب بکم

نصل تحمل اولنه‌جغنی سن بندن اعلابیلورسین . دکلمی ؟

(عبدالجبار کندی کندینه)

فدا کارلقمی فدا کارلق ! مروتمی مروت ! ایشته بو قدر اوله‌بیلور ... دشمننه محبت ... کندینه رقابت ایدن ثاقبه‌یه خلقك یاننده بو قدر صحابت ! برلشملرینه او قدر سعی ! یاهو انسان نه کمالاتلی مخلوق ایمش !.

(زینبه دونه‌رك)

آچوجق ... کوکلك یوقمی سنك ؟ بو حالره نصل تحمل ایدردك دیورم ؟

زینب بکم

تحمل ایدردم .. چونکه ایکیسنکده محجوب و محزون اولدیغنی ایسته مزدم ! ثاقبه سلطانك نه قباحتی وار ؟ بنی نه بیلسون حیدرك نکاحلیسی اولدیغمی نه بیله‌جك ! برده تحمل ایتدمده فنامی اولدی ؟ ایشته ایکیسی‌ده بر برینه مالك اولدیلر . بن اویله ایکی خزینه دکر کنجك تلفنی نیچون ایسته‌یم؟مادامکه اونلرك بقاسی‌بنم تحململه حاصل اوله‌جق نیچون تحمل ایتمه‌یم؟

هرنه ایسه اولان اولدی. ارتق لاقردیسی لازم دکل! سن بکا صادق ایسن سریمی وفاتمدن صکره‌ده کیمسه‌لره سویله! غیرتم سایه‌سنده عالمده بختیار اولمش ایکی یار معاشقه کارك دعای رحمتنه مظهر اولمق بنجه دنیایه دکل حیدره مالك اولمقدن‌ده اولی‌در.

(عبدالجبار سوزنی کسه‌رك)

عقلکی باشکه طوپله. کوکلك امین اولسونکه سن اولدکدن صکره بختیار دیدیکك ادملرك هیچ بری صاغ قالمیه‌جقدر!

زینب بکم — بنم کبی براوکسزك اولومندن کیمه نه‌زیان کله‌بیلور؟

عبدالجبار

ابتدا سکا زیان اوله‌جق! صکره حیدره! صکره ثاقبه‌یه صکره بکا. صکره‌ده بوخاندانه! اکلادکمی؟ برر برر! اوت! سن کندینه برحال ایده‌جك اولورسك حیدری‌ده ارقه‌کدن بن یوللارم. دوشونمه دوشونمه. هیچ شبهه‌ك اولمسون که سکا کلن عزرائل یالکز سنی دکل بر کونده بر ساعتده هپمزی بردن کوتوره‌جکدر. (زینب بکم) اویله ایسه؟ سن بریول کوستره مادام که بویله. دیورسین. (بغتةً) عبدالجبار. عبدالجبار. نکاحلیسی‌یم دیورم. نکاحلیسی‌یم.

عبدالجبار

سنی بوشادیرم. (کندیکندینه) شمدی سویله‌مم.

زینب بکم دهشتله

بوشادیرمیسین؟ (کندیکندینه) یادکار اوله‌رق برنکاحی قالدی. اونیده سنمی اله‌جقسین؟ (جباره) ای صکره؟

عبدالجبار

صکره سنده بکا واررسین . بن سنی حیدره اولان محبتکه برابر ینه قبول ایدرم!

زینب بکم

کوزم بشقه‌سنده کوکلم بشقه‌سنده اولدیغی حالده‌می بنی قبول ایده‌جکسین ؟

عبدالجبار

اوت . بلکه انجق سنی اولومدن محافظه ایچون ـ ممکن اولسه ـ کندکده بشقه‌سنده اولدیغك حالده. کوررسین سن . بوسوزمه دقت ایت .

زینب بکم

(حیرتله دیواره باقه‌رق کندیکندینه)

بو آدم نه قدر مردانه طورانیورســه بن او قدر تحبه‌لك ایدیورم شمدی‌یه قدر سنی سویورم دیه الدادردم. بو کون بشقه‌سنی سودیکمی بیلدیروب الداندیغنه ایناندردم. او اوراده بکا ایتدیکی عنایتی کتم ایتمکه اوغراشیور. بن بوراده اوکا ایده‌جکم خیانتی اظهاره چالیشیورم .

عبدالجبار

(تأملی متعاقبجه‌سنه بر حرکتله)

طور . سن هیچ سنی چیقارمه . بن شمدی شمدی کلیرم (کیدر)

(زینب بکم یالکز باشنه)

ملك‌الموتك ضدینه اوله‌رق هرکسه جان ویرمك ایچون الله برملك یاراتدیسه ایشته مطلق اوملك . بودر !

(عبدالجبارك كیتدیكی طرفه باقه‌رق)

نره‌یه كیتدی ؟ ... غالبا ... شمدی بن نه یاپه‌لی‌یم ؟ باق نه دیور ؟ بن اولیرسم اوده حیدری اولدیره‌جك ! دیدیكنی ده یاپار .. سوزنده طورمیانلردن دكلدر ... دیمك‌كه نه چاره ؟ حیدرك حیاتی حفظ ایچون بنده اولمه‌لی‌یم !

(كندینی استهزا ایدر یولده)

بنده صانكه المده ایمش كبی نه مناسبتسز سویلیورم ... بلایی كوزكه اولمكده اولمامكده تحمل ایتمكده ایتمامكده المده دكل ! ... عبدالجباره واررسم نه اولور ؟ او بكا اوقدر ایلیك ایتدی‌كه وارمقله دكل یولنده بیك كره اولسم ینه تشكرینی اوده‌یه‌مم .. ای نه یاپه‌لی ؟ ایتدیكی ایلیك بنی حیدرله قاوشدرمسی دكلمی ؟ تمام .. بنده اوكا قارشولق حیدری ترك ایدرم والسلام !

(صدرینه باصه‌رق)

ایشته .. اوخ ! ایشته ینه چارپندی باشلادی ! چارپ ! چارپ ! چارپمق تپنمك پاره‌لنمق دكل بوغازیمه چیقوبده بوغه‌جغنی بیلسم ینه سنك ایستدیككی یاپه‌جغم ! .. بنی اولدیره‌میه‌جكسین كوكل ! ... ایچنده‌كی هوا وهوسنی چیقاره‌جغم ! .. سنی الله محبتیله طولدیره‌جغم !

کوکل دکل آ . . صانکه ایچمده بر که وارده طوتوشمش
هم کندی یانه یانه کول اوله‌جق ! همده بنی برباد ایده‌جک
(تلاش ایله باقه‌رق) اویله‌یا ••• بیلدیکم کبی !

بشنجی تماشا

عبدالجبار ایله حیدر میرزا

(حیدر میرزا کندیکندینه)

ینه بو محزون قز بوراده !

(عبدالجبار جبینی یوقلیه‌رق)

سز بر لحظه اوطوریکز ... بن شو مندیلی الیمده کله‌یم
(دیشاری چیقار)

(زینب بکم بر تبسم متأثرانه ایله)

ثاقبه سلطانله سزی تبریکه کله‌جکدم . لکن حاجت قالمادی..
مبارك اولسون افندم ! انشاالله پك چوق زمان برلکده معمر
اولورسکز ••• الله کمسه‌یی برلکدن آیرمسون !.. آیریلق
قفا شیدر ! دکلمی افندم ؟

(شهزاده حیدر میرزا کندیکندینه)

دیدیکم کبی •• ایشته باق .. اغلار کبی کولیور ! سندن
چوق ممنون کلناز . بو ازدواج . مراد الهدن صکره • سنك
غیرتکله حاصل اولمش بر شیدر .

تدبیرك تقدیره یاخود تقدیر تدبیریکه اویدی !
سلطانکه چوق کوزل خدمت ایتدك پك بیوك غیرت
کوستردك ! •• آفرین ! بونکله برابر ـ ثاقبه سلطانی بیلمم
هله بنی اوقدر ممنون قیاس ایتمه .

زینب بکم

نیچون ؟ نه‌دن افندم ؟

(حیدر میرزا)

سن اسراریمزك محرمیسین .. بیلمیورمیسین ؟ .. بر بدر-غلکك محروم اولمسنه سبب اولدیغم ایچون برده هانی او (باقنه‌رق) اعتماد السلطنه‌نك ... قزی زینب بکمك نکاحلی تبریزده قالدیغیچون اوقدر کدر ایدیورمکه دنیاده بر دها ممنون اوله‌میه‌جغم ظن ایدیورم .

(زینب بکم بر تبسم نهانی ایله)

زینب بکمی سویورمسیکز عجب ؟ نکاحنی اعاده ایدیکز والسلام !

(حیدر میرزا کندیکندینه)

نه بربرینه اویماز لقردیلر ! زینب بکمی سویومیسکز عجب ؟ نکاحنی اعاده ایدیکز والسلام !

(زینب بکم مفتونانه حیدره باقدقده صکرن ایچنی چکرك ینه کولر)

حیدر خودبخود

ایشته ... هر زمان بویله .. لقردی سویلرکن یوزیمه باقه قالیور ... صکره برکره ایچنی چکوب ینه کولمکه باشلایور

(زینب بکمه)

کلناز ؟

(زینب بکم)

افندم ؟

حیدر میرزا — نیچون کولیورسین ؟

(زینب بکم)

ثاقبه سلطانك مسروریتنه مشترکم .. ده اونك ایچون !

حیدر میرزا

ای نیچون ارەده صرەده ایچکی چکیورسن !

(زینب بکم ینه ایچنی چکەرك)

سلطانك مسروریتنه مشترك اولدیغم کبی سزکده بذرفلك میرزا ایله زینب بکم ایچون کدر ایتدیککزه تأسف ایدیورمده. ایچمی چکمامك الدن کلمیور !

التنجی تماشا

(عبدالجبار الندە بر بیاض چارشافله ایچری کیرر)

حیدر میرزا

او الکزدەکی نەدر ؟

(عبدالجبار برودتله)

مندیل ... چونکه نزلەم وار !

حیدر میرزا

عجائب مندیل ها ! ... اونصل مندیل اویله؟ ظا هربورنکز ادم قدر اولملیدرکه مندیل یرینه بویله چارشاف قوللانمغه حقکز اولسون .

(عبدالجبار چارشافی براقیەرق)

اعتماد السلطنەنك قىزی سزك نکاحلیکزمش اویلەمی ؟

(حیدر میرزا شاشیره‌رق)

وای ؟ ... لاقردیمزیمی ایشتدیکز ؟

(عبدالجبار)حاشا... قبول ایتم.ایکی کشینك بر کیزلی لقیردیسنی ایشتمك دکله‌مکله اولور.. بر کیزلی لقردی‌یی دکله‌مك ایسه‌یورز یه قارشو لقردی سویلمکه لایق اولمیانلرك کاریدر . . . بن قبول ایتم ؟

(حیدر میرزا تأملدنصکره)

اوت کلنازله . . . اونك لقردیسنی ایده یوردق فقظ کسدك چونکه . . . ایستەمیورم (کندیکندینه) اوف نەدر ؟ و قزك حالی نەدر ینه اویله محزون ! ..

عبد الجبار

بورایه کلیرکن زینب بکمی اطلاق ایتملی دکلیدیکز ؟

حیدر میرزا

بر کنج قزك یاننده اطلاق سوزی ادبه یاقشماز ! صکره‌یه براقەلم ...

عبد الجبار

ضرریوق . . . . سز دیدیکمه جواب ویریکز ؟

حیدر میرزا

کوکلنی قیرمیەجغمی بیلسیدم اویله برشی یاپاردم .. لکن سز اوقزی نەدن بیلیورسکز ؟

(عبدالجباریاك کوزله زینبه باقەرق)

اوقزیمی ؟ بن اوقزی حجازده کوردم . . اونکله اولان ماجرا کزی ده دکله‌دم .. اوت شهزاده حضرتلری !.

حیدر میرزا — ای نصل ... کدر ایدیورمی ایمش ؟

عبد الجبار

سزك نكاحكز التنده اولمقدن بشقه هیچ بر کدری یوقمش بوکون اطلاق ایتسه‌کز پك ممنون اوله‌جق !

(زینب بکم کندی کندینه)

پاك ممنون اولمق ایستیه‌جك . . فقط ینه هیچ ممنون اوله‌میه‌جق ظن ایدرم !

حیدر میرزا

صانکه قولاغکزی قزك یاننده براقمشسکز کبی سویلیورسکز . شو دقیقه‌ده ممنون اوله‌جغنی نره‌دن ایشتدیکز ؟

عبد الجبار

نه‌کزه لازم ؟ سز بوش اولسون ده‌یکز ...جانم بن والله یمین ایدرم‌که دیدیکمی یاپارسه‌کز خیرلی اوله‌جق !

حیدر میرزا

بو خیری نصل تأمین ایدیورسکز ؟ یوقسه کرامت ادعاسنه الدانه‌جق قدر بنی ساده دلمی صاندیکز ؟ برده طوتالم که بوش اولسون دیدم .. فائده ؟ . قزه یللرمی خبر کوتوره‌جك ؟

عبد الجبار

الله الله ! . . . جانم بلکه زینب بکمله بن کوروشدم . نه اولور ؟

حیدر میرزا — تأثیری اولماز . . . تأثیری اولماز .

عبد الجبار

ای‌یا تأثیری . . . اولمیان بر سوزی سویلمکه دها قولای جسارت ایتملیسکز.. سزه سویلیورم. دیدیکم کبی دیه‌جکسکز. اعتماد السلطنه‌نك قزی زینب بکمی اللهك امریله اطلاق ایتدیکزمی؟

(حیدر میرزا کوله‌رك)

ای . . ! بلی ! ایدرم . . اعتماد السلطنه‌نك قزی زینب بکمی اللهك امریله اطلاق ایتدم !

(زینب دهشتله حایقره‌رق سنده‌لمکه باشلار عبدالجبار) — (چارشافی اله‌رق باشنه اورتر حیدر میرزا)

(شاشیره‌رق)

نه اولدی ؟ ... نه اولدی ؟

عبدالجبار

بوطرفه باقمه‌یکز . . . ارتق سزه نا محرم اولدی !

(زینب منده یقیلور . . . عبدالجبار باشنه چوکر)

(حیدر میرزا)

(یانلرینه یاقلاشه‌رق تلاش ایله)

نا محرم نه دیمك ! نه‌در ؟ یاپیلدیمی ؟

عبدالجبار

اولومی دیریمی بللی دکل !.. چکلکز اورادن . حرمکز سزه حرام اولدی نا محرم اولدی دیورم ! .

حیدر میرزا

حرمم می ؟

عبدالجبار

حالا اکلایه‌مدیکزمی ؟ .. ایشته مطلقه‌کز زینب بکم !

(حیدر میرزا اللرینی دیز قپاقلرینه قویه‌رق)

نه دیورسین؟

(عبدالجبار)

اوت ! . . . . زینب بکم شمدی بکا حرم سزه نامحرم اولدی!

یدنجی تماشا

(ثاقبه سلطان ایچری کرر منظره‌دن دهشتیاب اوله‌رق)

اونه؟ . . او یتان کیم ؟ . . (حایقره‌رق) آی ؟

حیدر میرزا

ثاقبه‌جکم . . بیل‌که بوقزجغزه برحال اولدیسه بنم بیتدیکم کوندر ! بیتدیکم کوندر !

ثاقبه سلطان

نه اولدی ؟ .. اوردیلرمی نه‌یاپدیلر ؟

عبدالجبار

بر شی یوق .. بایبلدی . بر شی یوق. نه تلاش ایدیور- سکز ؟

ثاقبه سلطان

نیچون ! . . نه‌دن بایلیور (تقربله) کلناز ؟

عبدالجبار

کلنازکیم ؟ .. بو سنك قوجه‌نك مطلقه‌سی زینب بکمدر !

ثاقبه سلطان

مطلقه‌سیمی ؟ . . . نصل مطلقه‌سی ؟

عبدالجبار

ایشته بو حیدر میرزانك مطلقه‌سی . . شمدی بوشادی ؟

(ثاقبه سلطان شاشیره‌رق)

وای حیدرك بو ! . . نه‌دیور ؟... نصل لقردی ؟. .حیدرك بندنبشقه قاریسی ؟ . . لطیفه‌می سویلیورسکز؟... آی ؟ آی شمدی چلدیره‌جغم ! (دلی کبی باقنور حیدر الیـله الّتی صیقه‌رق دوشنور) .

عبدالجبار

قاریسی دکل . . . اورتاغك دکل . . ساده نکاحلیسی . . هم سندن ایکی سنه اول نکاحلیسی . .

ثاقبه سلطان

(بر ایکی ادیم یوریوب ینه طوره‌رق)

های چلدیره‌جغم کلیور ! شمدی اوازم چیقدیغنی قدر حایقیره‌یمی ؟ (عبدالجبار زینبك باشی اوجندن قیام ایله)

تمام . . اوحیدره حقیله مالك اولدیغی حالده سکا ترك ایله

مرحمتندن سکوت ایتمش ! سن اوسایه‌ده مالك اولدیغك حالده وقتیله نکاحلیسی اولدیغنه حسدکدن حایقرمق ایستیورسین ! بونه‌قدر قسقانجلق ؟

(ینه زینبی ایپلتمقله مشغول اولور)

ثاقبه سلطان

قسقانجلقمی ؟ . . . . اویله‌می صاندك ؟ . . . . (حدتله حیدره)

اویله درده نیچون بکا سویله‌میورسین ؟ . . . نیچون خبر ویرمدك ؟ نیچون نیچون ؟

حیدر میرزا

بن بیلیورمیدم‌که . . . آه ! . . . . یاربی

(ثاقبه سلطان کندینی غیب ایدرك)

دیمك اولیورکه . . . . دیمك اولیورکه . . حای شمدی بوغله‌جغم ! نره‌ده‌سین حیدر؟ نره‌ده‌سین ؟ ، . (حیدرك قولنی چکه‌رك) نره‌ده‌سین . . .

حیدر میرزا

نه اولیورسین ؟ . . اشته بوراده‌یم سنك یانکده‌یم

(ثاقبه سلطان مجنون مجنون)

نم یانمده‌میسین . . . دائما بنمیسین ؟ . .

دکلسین! . . دکلسین ! شمدنصکره ساده بنم دکلسین . . آرتق فریاد ! متصل فریاد !

(زینب بکم قورقش‌ده اویانمش کبی قالقوب ثاقبه‌سلطـانی کورنجه یرندن فرلایه‌رق)

نه اولیور ؟ سلطانجغمه نه اولیور ؟

(عبدالجبار)

سسکی چیقارمه ! . .

ثاقبه سلطان تأثرله

کلناز . . یوزیمه باقمه . . الله ایچون یوزیمه باقمه . یوزیمه باقدقجه اولیورم صانیورم !

زینب بکم

سلطان ؟ . . . . (حیدر میرزا دوشنور)

عبدالجبار ثاقبه‌یه

بونه قدر قسقانجلق . اوطانمازمیسین ؟ . سنده نینه‌که‌می چکدك ؟

ثاقبه سلطان

آجیورم ! . . آجیورم ! . . کلنازه آجیورم !

زینب بکم

بنم آجنه‌جق نه‌حالم وار ؟ . . (کندیکندینه) الله کوکانه بیلدیریور !

عبدالجبار ثاقبه‌یه

بکا باقی قسقـانیورسك ایشته زینبی حیدردن ایردق یوق اکر آجیورسك سویله‌ده ینه برلشدیره‌لم !

ثاقبه سلطان

بن زینب بکمك اورتاقلغنی ایسترم. بیلمم اوده بنی ایسترمی کیم بیلور ؟

زینب بکم

زینب ینه سنك جاریه کدر. سکا اورتاق اولمق حدینه می دوشر ؟

ثاقبه سلطان

هم حدکدر . همده حقکدر . (جباره) چاغرك . . ادم چاغرك ینه نکاحلرینی قیسونلر . . هادیك . بر ثانیه کچکمك ایستمم .

حیدر میرزا کندیکندینه

مبارك انقلاب

عبدالجبار کندیکندینه

اره ده بن ازیله جکمشم نه ضرری وار ؟ (جهری) ادم چاغیره یم ! (کیدر)

زینب بکم

(کندیکندینه) دیدمیا . . عزرائیلك ضدینه بر ملك !

حیدر میرزا کندیکندینه

ثاقبه مه بر حال کلدی ! . . .

(ثاقبه سلطان قلبنه باصه رق)

ایچمده بر فنالق وار . (زینبله حیدر تلاش ایله یانینه کلیر) قورقمه یك . . هیچ . . برشی دکل .

(حیدر میرزا)

ثاقبه نه اولیورسین ؟ .

(زینب بکم دقتله وتلاش ایله)

نه وار نه اولیور ؟

(ثاقبه سلطان استکراه ایله کری چکیله‌رك)

برشی‌یوق. برشی یوق. برشی‌یوق. بن وارم. حیدروار . برده زینب وار. (بردن بره کلدیکی طرفده غائب اولون)

(حیدر تعقیب ایدرك)

صاقن چیلدیرمسون ! . . (کیدر)

(زینب بکم حکیمانه برطور ایله)

بیوکسین . . بیوکسین . . ای بنم اللهم ! . پك بیوکسین.

(کیدر پرده اینر)

دردنجی معرض

(براغاجلقلی اووه‌اطرافنده طاغلر واز اوزاقده برچوبان قولوبه‌سی کورینور)

برنجی تماشا

بدر فلك میرزا

حیدرله ثاقبه بورایه‌کله‌جکمش ایرانه بورادن کیده‌جکلرمش بر کیجه‌ده شو قولوبه‌ده مسافر اوله‌جقلرمش . . تمام . . اویله ایسه بنده کونمی کیجه‌می بوراده کچیریرم

(لاقیدانه)

یواح ! شهزاده ایمش .. شاه اسماعیلك طورونی ایمش...

نه وظیفه‌م بنم ؟ نه اولورسه اولسون بن شـاه اسماعیلك قزی
کوهر خانمك ماجرالرینی ایشتمدممی؟ بیلمیورمی‌یم ؟ سیاحلردن
ایشیده ایشیده قولاقلرم ایشتمز اولدی . حیدرده او قارینك
اوغلی دکلمی ؟ البته اوکا چکه‌جك البتده هر فعلنده ننه‌سـنك
قحبه‌لکلرینی یاد ایتدیره‌جك ! شهزاده کوهر خانم نه‌لر یاپما-
مش ؟ نه ادبسزلکلر ایتمـامش ؟ نکاحلی قوجه‌سنی بکنمامش
دائما هجو ایدرمش ! قوجه‌سنك اوستنه بر طاقم کنجلرله علاقه
پیدا ایتمش بیك درلو خلط ایدرمش ! الك صوکنده بر کیجه
بر دلیقانلی ایله اوطه‌سنده طوتولمش درحال‌ایکیسنیده طمروغه
اورمشلر . نه ناموسلی قادین اولدیغنی شوندن آکلاملی‌که بو
طمرق فلاکتنی بر قاچ مضمونلی بیت ایله کندیسی اعـلان
ایتمش ! اولیورکه حیدر میرزا جنابلری شاه اسماعیلك قزینك
اوغلی ایمش اما هر نصلســه باباسی بللی اوله‌مامش . . همده
اوله‌ماز . چونکه نقدر عجم دلیقانلیسی وار ایسه هپسی کوهر
خانمه بوکون قوجه‌لق ادعا ایده‌بیلور هپسی حیدر میرزایه بو
کون اوغلوم دیه بیلور . . . اویله ایسه شهزاده حیـدر میرزا
حضرتلرینه شهزاده دیه‌جك یرده چکنمیه‌لمده عوامزاده دیه‌لم.
حـلالزاده لکن بر طرف ایده‌لمده حرامزاده نامی ویره‌لم .
اناسنی باباسنی تعیینه اوغراشمقدن ایسه پدر سوخته دیه‌لم مادر
بخطا دیه‌لم یواح . . شهزاده ایمش شاه اسماعیلك طورونی ایمش
نه وظیفه‌م بنم ؟ (ثقیل ثقیل کولدکدن صکره بردن بره حرص
وحدتله) بن . . . . . باقهله بن نه‌یاپیورم ؟ . . . نه کولیورم؟

.. خائن بنی انامدن بابامدن ایرسون..اومدن بارقمدن ایرسون .
نشانلیمدن ایرسون نه قدر دوستم وار ایسه هپسنی بکا دشمن
ایتسون. بنی بویله طاغ باشلرنده بیکس بیکس سورونذرسون‌ده..
بن حالا طوره‌یم ! حالا اوندن انتقام المش اولمایم!.. اه !.ممکن
دکل.امکانی یوق. احتمالی یوق. فلك!دنیا!. انتقام‌اله‌جغم! کمسه‌دن
اله‌مازسم کندمدن انتقام اله‌جغم! کندمی اولدیره‌جکم.نام اله‌جغم!

ایکنجی تماشا

شیرین

(تلاش ایله قولوبه‌دن چیقارق)

اونه ؟ . . . وای ! (قوللریله باشنی اورتر)

بدرفلك

شیرین دکلی او ؟ . . . سن بورادە‌نه کزیورسین؟

اوچنجی تماشا

(مظفر قولوبه‌دن چیقارق)

اوکیم؟ (بدرفلك میرزا اقاچارکبی صاویشور)

شیرین خلجان ایله

کیم اوله‌جق . کورمدکمی ؟ . . سورمش . باباسی قبیله‌دن
سورمش دکلمی یا ؟ . . .

اوف ! . . عزرائیل صاندم !

مظفر غضوبانه

سورلمك دکل شیرین سورلمك یاخود سورنمك دکل بوادبسزه
جزالاشه‌سنی بره‌سروبده‌قوشاره ضیافت چکمکدر!اه! .کاشکی بنده

قوش یاخود قورد اولایدم . خائنك اوخبـاثتله طولمش قبلنی پارچه‌لیوبده یدیکم زمان قیامت قوپیورطن ایدرلردی .

شیرین

حدتلنمه . الله اصلاح ایلسون دیده کج والسلام

مظفر

قاچ بیك کره دیدمده ینه کچه‌مدم . (باقنه‌رق) عجبا نره‌یه کیتدی ؟ آه شو خائنی بوله‌بیلسم

نه ایسه. هرنه‌ایسه؟ الله بلاسنی ویرسون! جهنمه کیتسون! مقهر اولسون! . .

(شیرین کندیکندینه)

سوزی دکشدیرملی. (مظفره)

ای . حیدر میرزانك زینب بکمی‌ده الیشنه نه‌درسین ؟

مظفر

سن عبدالجبارك تدبیرنی بندن صور. او اویله برادمدرکه رأی وتدبیری هر هـانکی کوچلکك ایچنه قارشسـه درحال اوکوجلکی قوب قولای‌برشی کسیلمش کوررسین.

شیرین

وای مرد عبدالجبـار . نه‌قدر افرینه لایق ایمش ، اوکجه حیدر میرزایه‌زینب بکمی اطلاق ایتدرسون. صکره ینه نکاحنی تازه‌لسون ثاقبه‌سلطانك حسن رضاسیله ینه زینب‌بکمی‌طوتسونده حیدر میرزایه تزویج ایتسون! هر کس عبد الجبارك زینبی حیدره اطلاق ایتدیریشنی کندینه المق ایچون صانمشلر.

چونکه زینبك کلناز بیلندیکی زمان عبدالجبار اونی دلی کبی سوردی . سن بوکا نه دیرسین؟

مظفر

نه‌دیه‌جکم؟ مرد ادمش دیرم. انسان ادمش بابا اولاد ایمش دیرم !

. . ای جانم ثاقبه سلطان ؛ . . یا او زینبی قسقانماشمی ؟

شیرین

حاشا قسقانمق دکل. زینبك بونجه زمان حیدردن ایری دوشمسنه کندی سبب اولمشدرظن ایتمشده تأسفندن نه‌یاپاجغنی بیلمه‌امش! حیدر ایچون زینبی قسقانه‌جق یرده زینب طرفندن کندی کندینی قسقانمش ! فقط . برشی وارکه اوکا معنا ویره‌میورم . ثاقبه دیمش‌که اکر حیدر زینبی المازسه بن کدرمدن ورمه مبتلا اولورم واکر الورسه البته چلدیره‌جغمی بیلکز دیمش ! شمدی نه حالده بیلورمیسین برکون فوق‌العاده ممنون . برکون فوق‌العاده مکدر. برکونده عادتا مجنون ! . . بوکون کوررسین . . جناب حقك احسانه تحسین خوان اولور . یارین باقارسین فلکك ستمندن فریاد ایدر . دها اوبر کون ظن ایدرسین‌که هیچ اودکل قارشوکده برمجنون سکا متصل هذیان سویلیور ! . . ایشته بواوچ حاللر بیچاره قزك طبیعتنه مسلط اولمش . نوبت کبی کلوب کیدیور .

مظفر ایچنی چکه‌رك

بزهر کون مکدر هر کون مجنونز آ ؟ .. کاشکی نوبت
کبی دکل صرعه کبی نزول کبی نزع کبی کلوب کیتسه‌ده بر کونده
اوممنونیت دنیالان حال بزم طبیعتمزه مسلط اولسه! (باغره باغره)
آه .... آه !

شیرین
(مظفرك قولندن طوته‌رق)
هادی ... هادی ایچری‌یه ... هادی یریمزه کیده‌لم ..
دردنجی تماشا
(شیرینله مظفر کلبه‌یه کیررلرایکن حیدرمیرزا کورینور)
(اضطراب ایله طولاشه طولاشه)
دنیا ! دنیـا ! قحبه دنیا ! سن بکا قحبه‌لك ایده‌مزسین
سن بنی ارلکمدن کچره‌مزسین ! بن سنکله الفت ایتمم بن سنك
کبی قحبه‌یه اشفته اولمام ! بنم دنیام ثاقبه ایدی.. ترك ایدیورم!
اخرتم زینب ایدی .. اونیده ترك ایدیورم! بوکون ایکیسندن‌ده
امیدم یوق! یارین ایکیسندن‌ده مأیوس اوله‌جغم ! بوده یوق..
اوده یوق . هپ یوقلق بر یوق ایچون بر بشقه یوقلغی ترك
ایدرسم بن نه غیب ایدرم هیچ !
(اطرافنه باقنه‌رق)
اودکل اما ... اویله یا . بوراسی ایدی .
بوراسی خبر ویردم بورایه کله‌جکدی . ای ؟ میدانده
یوق .

زواللی بدرفلك ! کیم بیلور ؟ خبر ویریشمی ینه براهانت ایچونمی ظن ایدر ؟

بشنجی تماشا

(بدرفلك النده یالین قلیج بر اغاجك التنده کورینور)

حیدر میرزا

(بدرفلکی کورمدیکی حالده طبانجه‌سنی چیقاره‌رق)

اولوم دیدکلری اوماجی . . بونك اوجنده ! بونك اچنده ! بکا کورنمسی‌ده بنم المده ! لکن کوکل ایسته‌میور .. کوکل بشقه درلو ایسته‌یور. مطلق نی‌ولی‌نعمتم اولان بدرفلك‌میرزا اولدیرملی دیور ... دیورده ایستدیکی ادم ینه کورنمیور . ادم علیهنده اولان بر شیئك انتظارینی چکمك نه‌قدر تحفمش ! بن یالکز بر مراد اولمق ایچون بکلنور ظن ایدردم مکر نامراد اولمق ایچونده حسرت چکیلورمش ! ایشته بن تجربه ایدیورم .

بدرفلك حدت وشدتله

اجلکمی حسرت چکیورسین ؟ ایشته سنك اجلك بن !

(حیدر میرزا بلاقتور)

ها ... سزمیسکز ؟

(بدرفلك قلنجله حیدره یورر فقط طبانجه‌یی کورنجه کری کیدر)

حیدر میرزا

نیچون دوندیکز ؟

بدرفلك متحکمانه

طبانجه‌کی براق ... (حیدر طبانجه‌یی یره براقور) سنی نانکور سنی ! شمدی‌یه قدر ایتدیکك خائنلکلر الویرمدی‌ده الك صکره جانمه قصد ایتمکه چاغردك اویله‌می.. لکن بن‌قورقمام بکا سنك طبانجه‌کدن زیان کلمز . (حیدر ینه طبانجه‌یی الور بدرفلك ینه کریلر)

(حیدر میرزا ملایمتله)

بن سزه خبر یوللادم . . مرادم ابتدا بوطبانجه‌یی الکزه صکره‌ده بو طبانجه ایله کندیمی سزه تسلیم ایتمك ایدی .

حالاده اونیتده‌یم ... کلیکز .. نیچون دونیورسکز ؟

(طبانجه‌نك اغزندن طوتوب صاپنی بدرفلکه اوزاده‌رق)

آلکز.. هم بن بونی سزه سلاح انتقام دیه حاضرلمشدم . اونه‌یا ؟ ... کیدیورمیسکز ؟

(بدرفلك کندیکندینه وکری چکیله‌رك)

نه سویلیور ؟ .. بر دسیسه‌می عجب ؟

حیدر

کیدیورسیکز ... لکن اولماز . کله‌جکسکز . . . همده مطلق بنی اولدیره‌جکسکز !

بدرفلك

اوت. اولدیره‌جکم . لکن طبانجه‌کی ایستمم . بن‌سنی کندی قلیجمله اولدیره‌جکم . . کندی قلیجمله چونکه ! اویله عهد ایتدم .

حیدر

هله شو طبانجه‌یی آلده نه یاپارسك یاپ ...

(بدرفلك خوف وحيرتله طبانجه‌يی الور)

لكن شرطی اونوتمیه‌لم .. بنی ارتق خائن دیه یاد ایتمامك ولی نعمتلك حقنی حلال ایتمك شرطیله ! . ا كليورميسين ؟ حلال ایدرسین دكلمی ؟

بدرفلك

ولی نعمتم دیوب طوريورسين نه‌دن ولی نعمتك اوليورم ؟ بكا صورارسن بن سنك ولی‌نعمتك دكل بلكه سن بنم سبب حیاتمسين .. بن بوكون اولديرمكه مجبور اولدیغم حيدری بنی بر ديشی قاپلانك پنجه‌سندن قورتاران نديمم نظريله كوريورم .. بنده‌م كبی دكل .

حيدر

بن بيلمم .. شرطی قبول ایده‌جكمیسكز ؟ ...

برشی‌دها وار. ثاقبه سلطانی نصل بیلورسه‌كز ينه‌اويله‌در.. قورقديغكزه‌ده اوغرامدی ! .. هادی .. نه طوريورسكز؟ شیمدی كليرلر .

برده جسدمی میدانده براقه .كوررلرسه سنی‌مجرم طوتارلر ... عجائب ! ... نه جواب وار نه‌حركت وار ؟ سكا سويليورم دشمنكی اولدرمك ایسته‌میورمیسين ؟

(بدرفلك بهت وحيرتله)

حيدر ميرزا !

حيدر ميرزا

میرزا نه دیءك ؟ حیدر والسلام

بدرفلك میرزا

بنم سكا قصد ایتدیكم دقیقه‌ده اللهك غضبنه اوغرایه‌جغمده هیچ شبهه‌م یوقدر . لكن . . نه یاپایم ؟ سندن انتقـام المق نتیجه اللهك اك بیوك احسانندن دها لذتلی كله‌جكی كبی انتقـام المدن یاشامق‌ده الك شـدتلی جزاسندن زحمتلی برعذاب اوله‌جق اوت . سنی اولدیررسم البته یرم جهنم اولور ! فقط اولدیره‌مزسم عالم بكا جهنمدن‌ده بدتر اولور !

حیدر میرزا

خایر.. سنی بونده‌ده تأمین ایده‌یم .. بنی بنم حسن رضام ایله اولدردكدن صكره هیچده اللهك غضبنه‌اوغرامزسین ! بن صحابت ایتدیكم حالده الله‌سنده بندن طولایی قبـاحت بوله‌ماز . بر كره اللهی دوشوك بر كره‌ده بنم یوزیمه باق .. بن شوعجزمله سنی عفو ایده‌جكمده جناب حق عفو ایتمیه‌جكمی ؟

بدرفلك میرزا

یااو محكمهٔ كبرایه دوشدیكمز زمان سـندن قاتلكی سؤال ایدرلر ؟

حیدر میرزا

بنـده جوابمده بنی بدر فلك اولدرمدی بدر فلكه بن كندیمی اولدیرتدم دیه اعلان ایدرم ... (اللرینی قالدیره‌رق)

یاربی • سندن‌اك صوك نفسمده تمنی ایدییورم. بدرفلك‌قولکی مغرور ایت.. غفرانیتك حقیچون! ثاقبه‌ایله زینب بیچاره‌لرینی‌ده مسرور ایله.. رحمانیتك حرمتیچون!

(بدرفلك وله و حیرتله خود بخود)

کندی بویله اولومنی ایستیوب طورركن بونی اولدرمکدن نه چیقار ؟ ایستمدیکی بر شیٔ یاپملی‌یم‌که کوکلجه تسلی حاصل اولسون ..

حیدر. خصمك اولدیغم حالده‌سویلرم. سکا قیمیق مروتدن اوج آلمغه چالشمق دیمك اوله‌جق . ایسته‌مم. هرکس دشمنندن انتقام الور بنده انتقامی کندمدن المغه چالیشه‌جغم ! . . . اللهه اصمارلدق. سنی عفو ایتدم. لکن اوسودیکك قحبه‌یی بیلمم ! (طبانجه‌یی فرلاده‌رق سرعتله کیدر)

حیدر میرزا

سودیکم قحبه‌می دیدی . . (مضطربانه)

آی !. اوف !. صانکه ایچمه بر آتشلی قونداق براقدی‌ده کیتدی ... لکن اولماز .. ایشته اوکا موفق اوله‌مازسین بن صاغ قالدقجه بنم ایچون بندن بشقه کمسه‌دن انتقام اوله‌مازسین. کندندن انتقام اله‌جقمش اویله‌می ؟.باق حیله‌یه ده‌تنزل‌ایدیور؟ اوت بدرفلك سن بنی اولدیرمدك شمدی‌ده! بن‌سنك بشقه‌سنی اولدیرمکه فرصت ویرمم سکا فرصت بنم اولومم ایدی فوت ایتدك . بن وظیفه‌می ایفا ایتدم قبول‌ایتمدك . لکن‌پشیمانلغنی

چکرسین . . عجایب بنی اولدیرمکده انتقام المش اولمیه‌جق. قدر بن بدرفلکه‌نه دشمنلق ایتدی ؟ اوکا کندیمی تسلیمدن زیاده کوکلی بر فدا کارلغه سوق ایده‌جک قدر بدرفلك بکانه دوستلق ایتدی ؟ .....

صانکه بنی عفو ایتدی بیله‌جکم اویله‌می؟ صانکه یه کندی فائده‌سیچون عفو ایتدیکنی بیلمیه‌جکم اویله‌می؟ هاهای ! اویله ایسه هیهاتلر اولسون سکا !... نه ایسه بن وظیفه‌مك برینی کوستردم شمدی ایکنجیسی قالدی .. باقه‌لم او نصل اوله‌جق ؟

بشنجی تماشا

(مظفرله شیرین قولوبه‌دن چیقار)

شیرین

آی ایشته کلمشلر .. تمام ..

(مظفر اغبرار ایله طورر)

حیدر میرزا

ساده بن کلدم .. شمدی اوته‌کیلرده کلیرلر .

(دقتله مظفره .. . باقدقدن صکره)

نصل شیرین ؟ بو حالا عنادینی ثباتمی ظن ایدیور ؟ حالا حقسزلغنه قایل اولمادیمی؟ حالا باطلی حقمی ظن ایدیور؟

حالا ظنك زعم اولدیغنه حکم ایتمدیمی؟ حالا علمنك جهل اولدیغنی فرق ایتمدیمی؛ حالا...

(مظفر حیدرك سوزینی کسه‌رك)

— ازبرلمش کبی بر صره‌سیله سویلیورسین‌که —

ای جانم طور.. الویرر.. ای سز؟ سز نه ظن ایدیورسکز؟ سزده حالا مظفری بودالامی ظن ایدیورسکز؟

حیدر میرزا

— استغفرالله..

مظفر

نه‌دن حقسز اولیورم؟ الّتی سنه‌لك بر حسرته تمام او حسرتی برطرف ایده‌جکمز زمان دائمی بر هجران قاتمق ایسته‌مه‌مه‌لك حقسزلقمی صاییلیور؟

(حیدر میرزا)

سود قرداشلغی هجرانمیدر؟ بالعکس.. او شرعی مرعی بر قرابتدر. سود قرداشی الانلر حسرتمی چکر؟ اصلا! بلکه دائما برابر بولنور شیرین بوکا برهان دکلمی؟ باق حالا یاشایور. سن نه ظن ایدیورسین؟ شیرینی دیرلدن اومعهود پادزهر دکل عالمده سود قرداشلغنه جواز ویرن بر مقدس امردر!

مظفر

پك کوزل. بن بیلمزدم. لکن، مادامکه سود قرداشلغی

شرعی ایمش.. بونك اولیاتی‌ده مشروع اولمق لازم کلور .. مثلا امزکلی برقادین سودی کسلدیکی زمان چوجغنه بر سود نینه طوتار اوسودنینه‌نك‌ده برچوجغی بولنور اوزمان چوجقلر قرداش اولور، شاید چوجقلرك بری قز اولور ایسه بربرلرینه وارەمزلر.. بو پك طوغری، لکن مثلا بر قادین بیاعی سود ویرمسه کندینه مضر اولەجق درجەده ممەلری سودله طولمش اولدیغی حالده ذوق ایچون زورکلك ایچون قزم فلان خانمك اوغلینك سود قرداشی اولسون دیەرك فلان ایدرك قزینه او فلان خانمدن ممه امدیروبده صکره بیودکاری زمان بربرینه وارەمسونلرده او یوزدن وجوده کلمسی طبیعی بولنان بر سلسله مطلق عدمده قالسون دیه شرعا بر امر وارمیدر؟

حیدر

بوکا شرعا امر یوقسه‌ده بویله‌سهواً یاخود جهل‌ایله اولمش دیه ایکی سود قرداشی بربرینه اهل‌وعیال ایتمکده‌ده امر یوقدر .. نهی واردر.

مظفر

پك ایی.. بوده بویله اولسون. لکن دیەجکم وار، دقت ایدیکز .. بوکون بن شریندن ایکی یاش کوچك اولەیم او نینەم تاجلی سلطاندن ممه امدیکی زمان بن دنیاده بولنمەیم . . والدەم بکا برطامله سودویرمکه وقت بولەمدن طوغرطوغرمز

وفات‌ایتسون.. بن استانبولده بر بشقه‌قادینك سودیله بسلنه‌یمده صکره تاجلی سلطان همشیره‌م شهزاده جیرانشکار خانمه ممه ویردیکی زمان شیرینه‌ده ویرمشدی دیه بو کون عاشقانه برمحبتله سودیکم شیرینی اله‌مه‌یم! بو اولورمی؟ بوکاده شرعا بر امر وار-میدر؟ واقعه همشیره ارکك اولیدی شیرینی شرعا اله‌مازدی.

حیدر

ایی یا. همشیره‌كك قرداشی اولدیغی حالده سنك قاریکمی اولور ؟

مظفر

نیه؟ اولمازمی! بن صکره‌دن طوغمشم دیورم سکا. بر قز سود قرداشنك صکره‌دن طوغان قرداشنه وارەمزمی ؟

حیدر

بونده شبهەم وار . تبریزه واردیغمز زمان اخوندلردن مجتهدلردن صوروب اکلارزده اوکا کوره حرکت ایدرسکز. شمدیلك بر بریکزه نه محرم نظریله باقکز، نەده نامحرم اولکز. برده سود قرداشلغی حقنده بیلمیه‌رك سویلدیکك هذیانلری‌ده توبه واستغفار ایله جرح ایت باقه‌یم.

مظفر

بن بونی عادت ظن ایدردم. شرعی اولدیغنی بیلمزدم،

شمدی اوكرندم خطامیده تصحیح ایتدم .. ایستدیككز قدر استغفرالله دیرم . چوبان سود صاغمق بیلور سود قرداشلغنی نه بیلسون ؟ البته معذورم !

حیدر

صبرك صوكی خیرلی اولور صبر ایت .. واقعا معذورسین !

مظفر

شبهه‌سز .

حیدر

خیر ایسه بكلنه‌جك شیدر .. بكلملی . اكلادكمی ؟ بكلملی !

مظفر

بكلادیكمز كبی بكلرز . ایشته بكلیورز . بكلیه‌جكز ! (كندی كندینه) ینه حسرت !.. ینه اسارت !.. همان الله امداد ایده .

(حیدر میرزا صول طرفه كیدر)

مظفر شیرینه

قرداشلغی برطرف ایده‌جكدیكز .. ایتدیكز دكلمی ؟ شیرین خانم حضرتلری .

شیرین

نه كنایه سویلیورسین ؟ بن قرداشلغی برطرف ایده‌جكم دیدیسه اهل وعیال اوله‌جمزی تأمین ایتمدم آ . ایشته شمدی نه اهل وعیالز نه‌ده قرداشلغمز بللی .. نه ضرر وار ؟ بر

مدتده بر بریمزی بیلیه‌لم بر مدتده بر بریمزی بیلمه‌دیکمز نه اولدیغمزی اکلامدیغمز حالده یشایه‌لم یاخود اوله‌لم !

مظفر

تمام .. دیمك اولیورکه اکر فرضا حیدر میرزایه تصادف ایتمامش اولیدق فرضا تبریزه کیتمیه‌جك اولیدقده پك چوق زمان بریرده یالکز قالیدق .. سن بنی دائما برشبهه‌لی قرداش بیله‌جکدك. ینه قرداشم دیه‌میه‌جکدك! بن سنی المقده‌کی جوازی متصل تردد له کوره‌جکدم.. ینه المغه موفق اوله‌میه‌جقدم! تمام.. اسارت دیدم آ.. اسارت والسلام !

(شیرین اوزاغه باقارکبی)

اونلر دکلمی؟.. ایشته کورندیلر.. کلیورلر.

مظفر

هادی قارشوجی کیده‌لم ...

(صول طرفه کیدرلر)

التنجی تماشا

(عادل بهرامله زلیخا بکم. اردشیر میرزا ایله دلاراسلطان. حیدر میرزا ایله ثاقبه. سلطان و زینب بکم . مظفرله شیرین. وعبدالجبار وجاریه‌لر بربرینی تعقیب ایدرك کلورلر)

عادل بهرام

هپ حاضرز دکلی؟.. تمام. شمدی معتادم اوزره سزه بر نطق ایراد ایده‌جکم. کیمکز حقنـده عبرت اوله‌جق نصیحت کوریله‌جك. کیمکز حقنده تبریك‌ا کلاشیله‌جق تهنیت بیلنه‌جك. هله براز سکوت ایدیکز.. افکارمی جمع ایده‌یم. (دور ودراز بر اندیشه‌یه مشغول اولور هرکس متأدبانه وسـاکتانه) (منتظر طور واو صره‌ده ثاقبه سلطان کندیکندینه) بو کون کوزم نه قدر سکیریور.. صانکه اوزرینه سیل چکیورلر! (اورکه‌رك) اطرافده قره بلوط کبی بر شیلر طولاشیور اویلدیز کبی پارلاق پارلاق امیدلریمی بسبتون محو ایدیور. (ینه اورکه‌رك) آه!.. نه قدر ایستمدیکم بکنمدیکم شی وار ایسـه شو دقیقه‌ده هپسی کوزمك اوکنده! نه قدر قورقدیغم اورکدیکم سس وار ایسه شو آنده هپسی‌قولاغمك ایچنده! (ینه‌اورکه‌رك) ایشته ایشته. هرزمانده نصلسه ینه اویله.. آه!.. ینه اویله.. نه طرفه باقسم قرانلق.. قرانلق ایچنده ینه مدهش مدهش منظره‌لر!. نه‌طرفی دکله‌سم‌سسسزلك.. سسسزلك ایچنده‌ینه‌حزین حزین واویلالر! شو آدملرك یوزینه‌باقیورم. صانکه بن اولمشمده هپسی‌جنازه‌مك باشنده ماتم ایدیورلر کبی کورینیور! شو طپراغك اوسـتونه باصیورم.. صانکه باصدیغم یرك التنده ایاغمه زنجیرلر صارلمشده اشاغی‌یه چکیورلر کبی کلیور! بکا دلی دیورلر. یا بونم کوردیکم شیلری کیم کورورده چلدرمز؟ (باقنه‌رق) سبحان الله! (کندینه

کلەرك) بنی بورایەکیم کتیردی ؟ نصل کلدم ؟ هیچده بر بیلن یوق . بندە بیلمیورم . شوقدر بیلیورم‌که یارم ساعت اول کاه یوارلنه یوارلنه کلیوردم کاه‌سورکلنه سورکلنه یوریوردم . بعضاً اوچیوردم بعضـاً دوشیوردم ! کلیوردم اما نصل کلیوردم ؟ . بندەبیلمم ! بیلمم . . ! (ینەکندینی غیب ایدوب اوکەرك) حای ; طوت بنی. کیدیورم !

(مظفر تلاش ایدرك)

نەاولیور ؟

(حیدرله برابر بر قاچ کشی)

هرزمان اویله . . اوهرزمان اویله !

(حیدرلەزینب ثاقبەنك قولندن طوتوب کناره چکرلر)
(مظفرله شـیرین ظهوری تفـأل اولنـان بر مصیبتك)
(وقتنه انتظـار ایدیور کبی متلاشی کورنمك حیدر نطقك)
(نهـایتنه قدر نظریله اطرافنی تجسس ایتمك ثاقبه خـیالات)
(کوریورجەسـنه ارەده صرەده اورکوب دترەمك اوتەکیلرده)
(کمال سکونت ومکانتـله دکلەمك اوزره عادل بهرام نطق آتی)
(التحریری ایراد ایدر)

عادل بهرام

بن‌شمدی‌هپکزه‌حسناتکزك فائدەسیله فضیلتنی‌وقبحیاتکزك سیئه ومضرتنی بیلدیرەجکم . . ابتدا دیەجکم‌که شو حیدرمیرزا اصلنه مغرور اولمادی حرمتنی واجب بیلدیلر . کندینی حقیر

کوستردی قدرینی اعلا ایتدیلر. نفسنه خطرلی اولەجق زمانده اجرای حقـانیته قالقشـدی . قورتارمغه مجبور اولدیلر . ولی نعمته کفرنی ارتکاب ایتمدی نعمته نائل اولدی. غیرك فائدەسیچون کندی زیاننه راضی اولدی فائدەسنی ینه کندی کوردی. صداقت یولندن آیرلمدی منزل مقصوده واردی . ثاقبه اناسـنك باباسك اعتقادلرنده اولان خطـایی کوستردی . اولنمەنك ایکی طرف رضاسیله اولماسنك لزومنی بیلدیردی. بر طرفدن محبتندەعرض وعفت اوزره بولندی . بر طرفدن فدا کارینی تطییب ایلدی مکافات اولەرق محبوبنی بولدی .

مظفر صلابت قلب ایله حکم قضایه اعطـاعتنی کوستردی مکافاتنی کوردی حقك عنایت عادلانسنه کووندی محسناتنی کوردی. نفسنی تربیه قصـدیله النەکچن فرصتلری ایستەمدی قرصـتدن قورتولمغه فرصت بولەمادی . اقبالدن استغنـا کوستردی اقبـال ارقەسندن یتشدی. نعمتی استثقال ایتدی نعمت اوکنه چیقدی. عاقبت ایستر ایستەمز عنایت اللهیه ظفریاب اولدی .

شیرین خطاسنه اولان پشیمانلغنی چکدیکی مشـقتلرله توبه درجەسنه کیتردی توبەسنده دوام ایله اکرامنه نائل اولدی.صبرك تحملك شدتندن چکنمدی.. بر استعداد تام ایله مکافاتنی بولدی

زینب که اولیاتی برجهتله مشروعك خلافنه اولان عقدنکاح اصولنك سیئەلرینی بیلدیرمکەلقردی سویلر بردیلدر دیه بیلوم. مرحمت کریمانەسی دوستنك قلبنی تکدیره قائل اولمادیغیچون اعلانی نفسنه سلامت اولەجغنی بیـلدیکی حالده سرینی کمسەلره

احمادی هجرك بلاسنه جانسپارانه تحمل كوستردی صاحب نكاحی اولان معشوقنی معشوقه‌سی اولدیغیچون رقیبه‌سنه براقدی. احسانی مروتی علوهمتی وكندینی بیلدیرمامكله برابر ایكیسنی بربرینه قاوشدرنجیه قدر غیرت ایتدی بوقدر بلالره محنتلره اوغرامشیكن مجبور اولمانجه كمسه‌یه حالنی بیلدیرمدی. عاقبت مكافات اوله‌رق اوده ارادیننه مالك اولدی.

عبدالجباره كلنجه اوده تدبیری سایه‌سنده اصلاح مابین ایتدی تدبیرده استناد اولمه‌نك فائده‌لرینی بلدیردی قلبك ضروری اولان حسیاتنه انصاف ایله واقف اولدیغیچون معشوقه‌سنی معذور كوردی سرزنش یرینه نوازش كوستردی عدل و احسان ایله عفوك حسناتی انتقام لذتندن اوستون بیلدی كوردیكی بی‌وفالقلره مجبوریتله كوسترلدیكنی بیلدیكیچون حسن قبولدن بشقه هیچ برمقابله‌ده بولنمدی عاقبت اوده بر كوزل نام قزاندی.. نفسك اغوای مجولانه‌سی عمرك فنای معلومی عشقك هجران وشدتی میدانده ایكن كوستردیككز ثباتلر كمالات انسانیه‌كزی اثباته برر ثابت علامتدركه خوارق عالم صحیفه‌لرنده ثوابت فلك كبی دنیا طوردقجه طورر عدالت الهیه اصحاب صوابك عالمجه كندیلرینه برمكافات ایتمسه بیله نامارینی قیامته‌قدر دللره داستان ایدركه اهل جنتك بیله غبطه ایده‌جكی بر شرفدر. شمدی كله‌لم اردشیره.. اردشیر كبر ایتدی ریا كوستردی. حیله‌كارلقده بودی قدری انكار ایتدی. مجازات اوله‌رق تحقیر اولندی!

محجوب ایدلدی! رزیل اولدی پشیمان اولدی! بدرفلك ایسه حدینی بیلمدی فساد ایشلدی ظلم ایتدی اناسنه باباسنه عصیان کوستردی عاقبت تکدیر اولندی زبون قالدی سفیل وسرکردان دوشدی لایق اولدیغی جزایه اوغرادی.. هر نه ایسه.

بو برماجرای عشق ایدی. نیجه بلالری برلکده کتیرمسی لازمکلور ایکن فلکی مساعده‌یه مجبورایده‌جك صورتده مردانه طوراناتلره خیرلی برنتیجه کوستردی!

حیدر میرزا

اوت. واقعا چکمش اولدیغمز (اجبار نفس ایله) عشقك نتیجه‌سنده نه‌دن خیره حکم ایدیورسکز؟ نه اوله‌جغمزی شمدن صکره باشمزه نه‌لر کله‌جکنی بیلیورمیسکز؟ بیلیورمیسکزکه بدر فلك نه‌حالده؟ مظفر نه‌دوشونیور؟ شیرین نه‌دیور؟ ثاقبه سلطان نه عالمده؟ عبدالجبارك ملاحظه‌سی نه‌در؟ زینب نه‌اندیشه ایدیور؟ بیلیورمیسکز؟.. مرادم سوزیکزی بکنمامك دکلدر. حسن حالك حسن حرکتك فضیلتنی بنده تصدیق ایدرم. فقط، ایشـك ایچنده عشـق ومحبت وارمی یوقمی؟ آرتق اونده خیر بولمق سلامت آرامق امکانسزدر. بزعشقك وخامتنی کوردك کوردیکمز الویرمدی دها کوره‌جکز ظن ایدیورز.

عادل بهرام

یاشمدی حالکزدن ممنون دکلیسکز؟

حیدر میرزا

هیمز ممنون اوله‌جق بر حالده ایسه‌کده نصلسه ینه ممنون

اوله‌میورز ینه کوکلرده بر مصیبت و همی وارینه کوکلرده راحت یوق حضور یوق !

عادل بهرام

بن بیلمم بزسزی بوکون یوله چیقاریورز هپکزی مرادیکزه ایرمش پك ممنون پك مسرور عد ایدیورز هیچ شبهه ایتمیورزکه یورادن ایرانه ممنون ممنون کیدیورسکز. برده بز بیان ایتدك. الله ایلری دنیاجه سویندیرمسه اخرتجه سوندیررديدك. کندیلرینی احیا ایتمه‌سه بیله نامل‌رینی ابقا ایدر دیدك ... ؟

حیدر میرزا

دیدیکز .. لکن اخرتدن شاهد کلدی .

عادل بهرام

خیر صاحبلرینك مظهر احسان اوله‌جغنه قرآن شهادت ایدر!

حیدر میرزا

بز مکافات اخرویه ایچون شاهد ایسته‌مدك . کندیمزك اخرتجه سوینه‌جك درجه‌ده صاحب خیر اولدیغمزه شاهد ایستدك .

مظفر

اوراسنی الله بیلور .

عادل بهرام

مظفر میرزا یه صوره‌لم .. نصل .. شیرنیاله برلشدیکز ممنون دکلمیسکز ؟ بختیار دکلمیسکز ؟

مظفر

برابر اولدم صاندیغکز شیرین ایله بوکون بن نه آیری یم نه برلکده یم لکن ایرلمق قورقوسیله دائما برابرم .

کوکل ایرلمق طرفنی اوستون بیلیور ایریله جعز ظن ایدییورز بو ظن بزی حالمزدن ممنون ایتمیور .

عادل بهرام

عجائب ! . . ای ؟ . . سز ؟ . عبدالجبار . سزده ممنون دکلیسکز ؟

عبدالجبار

بن هرکس ممنون اولورسه ممنون اولورم .

(و کندیکندینه) دردمدن خبرلری یوق. درمانمی صو ـ رویورلر زینبی حیدره فدا ایتدم نه فائده که حیدر قزك درد المسنه سبب اولدیغی کبی درمان بولمسنه اوله مدی قزورم اولدی کیتدی .

عادل بهرام

زینب بکم. قزم.. سن نصل؟ سنده ممنون دکلیسین؟

زینب بکم

بن محزون ایدم .. ممنون اولدم. فقط بر زمان کله جکده ممنون ایدم.. محزون اولدم دیه جکم کبی وسوسه لرم وار. (کندی کندینه) محبتنه لایق اولدیغم حیدرله برلشدم .. نه فائده سی وارکه مروتنه عاشق اولدیغم عبدالجباردن آیرلدم! حیدر بنی افنا ایده جك بردرده اوغراتدی .

عبدالجبار اودردك ایکرتی اولسون درمانی بولدیدی !

(جهرا) نه ممنونم نه محزونم ؟ نه اولدیغمی بیلمیورم: والسلام!

عادل بهرام

سبحان الله !.. (کندیکندینه) هله اردشیر ایله بدر فلکه صورمق لازم دکل !

زلیخا بکم

ثاقبه سلطان نه دیه‌جك صوریکز باقه‌لم؟

(ثاقبه هرکسك محصور نظر تأثری اوله‌رق) بنم ممنونیتم ایشته . شو ادم.. شو ظالم ملك ! شو مرحمتسز بری! کورمیورمیسکز؟ اوکا بنم ممنونیتم نظریله باقکز! حیدر دیدیککز زمان ممنونیتم خاطریکزه کلسون. ممنونیتمی بیلمك ایستدیککز زمان حیدره باقکز!

(عادل بهرام خود بخود)

زواللی قز !.. عادتا هذیان سویلیور ..

حیدر میرزا

هرکسك حالنی اکلادیکز برنجمی قالدی. بنم بورادن ممنون کیتدیکمی حالمدن هر جهتله ممنون اوله‌رق سزه وداع ایتدیکمی ایسترمیسکز ؟

بز شمدی ثاقبه سلطان . زینب بکم . مظفر . شیرین هپ برلکده ایرانه کیدیورز ممنونیتمزی ایسترمیسکز ؟

(عادل بهرامله اردشیر میرزا)

ایسترز ...

حیدر میرزا

ایستدیککز حالده تکلیفمی قبول ایتملیسکز ایدرمسکز؟

عادل بهرام

حقمده نه‌قدر مضر اولورسه اولسون انجق سنك ممنونیتك ایچون قبول ایدرم . تکلیفك نه‌در !

حیدر میرزا

بنم بورادن ممنون کیتدیکمی ایستر ایسه‌کز بدرفلك میرزایی ینه بانکزه الەرق ممنون ایتملسکز واردشیر میرزا حضرتلرینك کوچوك کریمه‌لرینی‌ده اوکا ویرملیسکز .

عادل بهرام تأملدن صکره

تکلیفك مضردر فقط ینه قبول ایده‌جکم .. سنی بو تکلیفه مجبور ایدن مروتی تقدیر ایچون علیهمه عصیان ایدن بدرفلکی ینه اوغلم بیله‌جکم ! .. بو کون بول کتیره سنك یانکده آکانی اوپه‌یم ...

زلیخا بکم

فقط شوراسنی اونوتمالیسین‌که بز بدرفلکی انجق سنك یادکار مروتك دیه قبول ایده‌یورز .

(حیدر میرزا کندیکندینه)

هله ایکنجی وظیفه‌ده اویدی . اوچنجیسی قالدی .

(عادل بهرامه خطاباً)

کریمه‌لرینی‌ده ویره‌جکلرمی ؟

اردشیر میرزا

قزم عقت .. عشیرتده . بدرفلك میرزا کیتسون کورسون .

اکر بَربرلرینی بکنورلر ایسه نه اعلا . . بن شمدیدن امضـا ویریرم ! نه ایسترسه‌کز ؟

عادل بهرام متبسمانه

فلك یمان مربی‌در ؟ . فلاکت یمان مدرسه‌در ! باق نه تمام تربیه بولمش نه مکمل درس المش .

زلیخا بکم

دلارا سلطان نه دیور باقه‌لم ؟

دلارا سلطان

نه دەیه‌جکم ؟ . بنده ممنون اولدم دیرم . .

عادل بهرام

کوزل اما بدرفلك نره‌ده ؟

حیدر میرزا

بدرفلك میرزا سزه اولادلغی قدر یقین بریره‌در! کیده‌یم کتیره‌یم (کیدر ایکن کندی کندینه) اوچنجی وظیفه‌م بوایدی ایشته اونی‌ده ایفایه موفق اولدم بدرفلك بوکاده قناعت ایتمز ایسه باش دوشمنی بن اولورم . (عمومه) بر دقیقه‌یه قالماز کلیرم.

(کیدر)

(زینب بکم عبدالجبارك شیرین‌ده مظفرك آرقه‌سنه کیزلنور ثاقبه دلی دلی باقنور)

دلارا سلطان

(مندیلنی آچه‌رق ثاقبه‌یه تقربله)

طور قزم.. باشکی اورته‌یم..

ثاقبه سلطان دهشتله

نینه !.. نینه !..

(هر کس حیرتله باقنور دلارا سلطان)

نه اولیورسین قزم؟.. قزم؟

ثاقبه سلطان

ایسته‌مم.. بن اصلی کوزم آچیق کیده‌جکم.

(بر قاچ اغزدن)

نه دیور؟ نه بوکا نه اولیور؟..

ثاقبه سلطان

غضبله

جلاد کلیور! بنی کسه‌جف! . سنده کوزیمی باغلیه‌جقسین اویله‌می؟ افرین نینه!

دلارا سلطان

نصل کوزیکی؟ قزم.. جلاد کیم؟ منديل. پدرفلکم نامحرم دکلسین؟ باشکی اورته‌جکم...

ثاقبه سلطان

خایر.. خایر.. بویله اوفاجق کفر اولماز ! باق.. کورمیور میسین؟.. شو درین قویویی کورمیورمیسین؟ حیدرده اوراده یاتیور.

(هر کسی شاشیروز)

کلیور!. عزرائیل! ایشته عزرائیل کلیور.

دلآرا سلطان

(ثاقبه‌نك اوكنه طوره‌رق)

صاقلاك . صاقلاك . . . ارقه‌مه صاقلاك

يدنجى تماشا

(بدر فلكله حيدر كلير ثاقبه‌نك دهشتى ارتار)

عادل بهرام بدرفلكه

كل اوغلم . . . سن هپمزى آيرى آيرى حقارتلرله كوجندرديكلك حالده كنديكه دشمن بيلديكلك شو آدمك مردانه‌لكنه حرمته ينه هپمز سنى عفو ايتدك .

حيدر ميرزا

پدريكزك اللرينه صاريلكز . . عمجه‌كزك ايكنجى دامادى‌ده سز اوله‌جقسكز .

ثاقبه سلطان

(والده‌سنك ارقه‌سنده قورقه قورقه)

ياربى ! ... امان ياربى ! ... بنى حيدرمدنمى ايره‌جقسين ؟

بدرفلك

(اطرافنه باقنه‌رق كوزى ثاقبه‌يه ايليشنجه بردن بره)

سز هپكز بنى عفو ايديورسكز . فقط بن دها هيچ بريكزى عفو ايتمم !

(خنجرينى چكه‌رك)

طورانمه‌يك !

(خنجر الندە ثاقبه‌نك اوستونه يوروركن حضار)

(وای . هیش . امان . نه یاپیور)
(نه اولیورکبی تلاشلی سوزلرله اوکنی کسدکلری)
(صره‌ده ثاقبه‌قورقوسندن دوشرحیدر میرزا)
(باشنه چوکرمظفر بدرفلکك اللرینی طوتوب)
(خنجرینی‌ده آلدیغی حالده)

بو خنجرله سن ثاقبه‌نك ناحق قانی دوکه‌جکنه‌بن سنی کبردیویرسم اولمازمی ؟

. . طوتیکز ... نه طوریپورسکز ؟...
(ارککلر بدر فلکك اطرافنی قوشادور)
(قادینلر ثاقبه سلطانله اوغراشور)

اردشیر میرزا

کوتولره ایلك‌ایتمك اییلره کوتولك ایتمکه بردر .

بدر فلك

آه ! اولدیکمه آجیمام . . ثاقبه‌یی صاغ براقدیغمه یانارم . قیامتلره قدر !

عادل بهرام

های قیامتلره قدر لعنتلر اولسون سکا ! . نه طوریورسین مظفر ! جزاسنی کوستر عالملره عبرت اولسون ! .. الله‌بیلورکه اوغلم دکل حتی نفسم اولسه قتلنه کندم فتوا ویریرم !
(بدرفلکی یاتیررلر مظفر خنجرله اوستنه اوطورر اولدیرر)
(سورکلیه سورکلیه دیشاری کوتوررلر ایکن)

عبدالجبار

(بریدر فلکك کوتورلدیکی طرفه برده ثاقبه‌نك باشنه طوپلنانلره باقه‌رق)

عشقك بر خانه خلقنده تجسم ایتمش تأثیری ارانورسه بوحاله باقلسون !

قادینلر بردن‌بره حایقره‌رق ثاقبه‌نك اطرافندن قالقوب اغلاشمغه باشلارلر مجلس بربرینه قاریشور حیدر میرزا ثاقبه‌نك یانندن قیام وبر صورت مهیب ایله ای قوجه عبدالجبار ... ایشته زینبی ینه سکا یادکار ایدیورم ! ای زینب .. ایشته سنی‌ینه عبدالجباره ترك ایدیورم ! بن کیدیورم .. بن ثاقبه‌مك یانینه کیدیورم !

(خنجرینی‌چکر زینب اغلیه اغلیه حیدرك اوستنه آتیله‌رق) نه یاپیورسین ؟ ... حیدر . (حضار های وهوی ایله منعه اوغراشور)

(حیدر میرزا اللری طوتولمش اولدیغی حالده)

بن ثاقبه‌م ایچون هپکزی ترك ایدیورم .. سزده الله‌ایچون بنی‌ترك ایدیکز. (سلب اختیار ایله) الله ایچون... الله‌ایچون دیورم سزه ! ...

عادل بهرام

ایشته بزده سنی الله ایچون ترك ایتمیه‌جکز (حیدرمیرزا) اختیار ! . اختیار ! . : کورمیورمیسین ؟ شو سرلمش وجودی کورمیورمیسین ؟ . باق او یتان وجوده ... باق . باق روحی جنت اعلایه سوزلمش کیتمش . . حالاینه بنی

دعوتله اوغراشیور .. کورمیورمیسکز؟. ثاقبه‌یی کورمیورمیسکز؟.
آه .. ثاقبه سز بوعالم بکا انجق برتنها مزار اولور !

عادل بهرام وقار ایله

ضبط ایدیکز .... (ثاقبه‌یی معاینه‌یه باشلار)
(حیدر میرزا عبدالجبار ایله مظفردن قورتولمغه اوغرا-
شه‌رق) براقك براقك . بنی براقك .. مرادکز بنی اولومدن
محافظه ایسه بیلکزکه شودقیقه‌ده یوزبیك اولوم عذابی چکیورم؟

عادل بهرام

الله کیمسه‌یی قادین سوزینه ایناندرمسون .
کندیلری الداندقلری کبی بزی‌ده الداتیورلردی ! (قیام ایله)
نه اغلاشوب طوریورسکز؟ ..
بایلان آیلمزمی ؟.. اوت یانه ظن ایدیورسکز؟ بایلش .
(هر کسی تلاش ایدر اردشیر ایله دلارا یرلرندن آتیله‌رق)
بایلشمی ؟ . امان . کرچکمی سویلیورسین ؟
(عادل بهرام جیبندن بر اوفاق شیشه چیقاره‌رق) سوین
حیدر . سوین بو اختیارده دعا ایت . شیشه‌یی ثاقبه‌یه قوقلادر
ثاقبه سیلکینور)

(بر قاچ اغزدن)

یاربی .. امان اولادم . ثاقبه‌جکم . دیریلیورمی ؟

عادل بهرام

شماته وقتی دکل ... شکر ایدیله‌جك زماندر !

(عموم حضامکرر مکرر)

شکر ایدەلم . جناب حقه شکر ایدەلم .. کیجه کوندوز شکر ایدەلم متصل شکر ایدەلم . . شکر ادەلم..دائما شکر ایدەلم ...

(بو صرەدە ثاقبه‌یی بهرام ایاغه قالدیرر)

(حیدر یاننه قوشار ثاقبه کندینه کلمامش کبی) ینه آییلدم‌ها؟

(حیدر)

آه ! . . ثاقبه‌جکم . . ایییلدیکنی غریبی کوریورسین ؟ سن بر کره بایبلوب ینه آیلدکسه‌بن یوز بیك کره اولدم‌دە‌ینه دیرلدم..

عادل بهرام

بز چوق ماجرا کوردك کچوردك . . بوده ماجرای عشق اولسون! ...

دلارا سلطان

نه اولسون دیدی ؟

(عمومی بردن)

ماجرای عشق .. ماجرای عشق ..

(پردە اینر)